

HZ.BAHAULLAH'IN
ZUHURU

BAĞDAT 1853-1863

“BAHAİ DİNİNİN DOĞUŞU”

Yazan
ADİB TAHERZADEH

Çeviren
SÜREYYA GÜLER

CİLT : 1

İSTANBUL – 1995
BAHA BASIM DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET A.Ő.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Kutsal Denizci Levhi
Hz.Bahau'llah'a Arapça nazil olup ve Hz.Abdülbaha'nın el
yazısıyla yazılmış.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

İÇİNDEKİLER

NOTLAR VE BİLDİRİLER	XII
ÖNSÖZ	XIV
G İ R İ Ő	1
TANRI MAZHARLARI	1
ZUHURUN DOĞUŞU	6
HZ.BAHAULLAH'IN SÜRGÜN YAŞAMI	11
TANRI KELİMESİ	20
TANRI KELİMESİ ELDE EDİLEN BİLİMDEN	
BAĞIMSIZDIR	20
HZ.BAHAULLAH'IN ZUHURUNUN TABİATI	23
TANRI SÖZÜNÜN YARATICI GÜCÜ	31
BİLGİNİN KAYNAĞI OLARAK TANRI SÖZÜ	34
KALEM-İ ALA	36
TANRI SÖZÜNÜN GERÇEKLİĞİ	42
KALEM-İ ALA'NIN İLK PARILTILARI	47
TAHRAN ŞEHRİ	48
HZ.BAHAULLAH'IN KIZ KARDEŞLERİ	54
İRAN'DAN AYRILMALARI ÜZERİNE BİR MÜNACAAT	55
İRAK'TA NAZİL OLAN LEVİHLER	57
LEVİHLERİN NAZİL OLDUKLARI ZAMANKİ KOŞULLAR	
.....	57
KULLUT-TAAM LEVHİ	59
SÜLEYMANİYE DAĞLARINDA NAZİL OLAN BAZI	
LEVİHLER	64
TANRI GÜNÜ	68
HZ.BAHAULLAH'IN BAĞDAT'A DÖNÜŞÜ	71
SAKLI SÖZLER	74
İLK İNANANLARIN BAZILARI	90
MUHAMMED ABAD'LI MOLLA RIZA	90
NEBİL-İ EKBER	98
YEDİ VADİ	103
ZAVARİH'LI SEYİT İSMAİL (ZEBİH)	108
DÖRT VADİ	110

BAZI ÖNEMLİ LEVİHLER	112
Sahife-i Şattiyye	112
MADINATUR RIZA	115
MADUNATUT TEVHİD	116
SURE-İ KADİR	129
HURUFAT-I ALLİN	133
LEVH-İ HURİYE	135
LEVH-İ AYİYEYİ NUR	136
LEVH-İ FİTNE	139
SURE-İ NUŞ	148
ŞIKKAR ŞIKAN SEVEND	161
KİTAB-I İKAN	168
NAZİL OLDUĞU GÜNLERDEKİ KOŞULLAR	168
KİTAB-I İKAN'IN ÖNEMİ	175
KİTAB-I İKAN'IN BAŞLICA TEMALARI (Birinci Bölüm)	177
İNSANOĞLUNUN TANRI ELÇİLERİNE KARŞI GELME NEDENLERİ	178
HZ.İSA'NIN DÖNÜŞÜYLE İLGİLİ İŞARETLER	180
SEMBOİK TERİMLERİN AÇIKLANMASI	182
İNSANLARIN PEYGAMBERLERİ İNKAR ETMELERİNİN BAŞKA NEDENLERİ	188
ANA TEMALAR (İkinci Bölüm)	194
PEYGAMBERLERİN SALTANATI	198
“YAŞAM”, “ÖLÜM” VE “YENİDEN DOĞUŞ”UN ANLAMI	202
BİLGİ PERDESİ	204
GERÇEK ARAYICI	205
HZ.BAB'IN ZUHURU'NUN DELİLLERİ	208
HZ.BAHAULLAH'IN KENDİ ZUHURU HAKKINDA BİLGİ VERMESİ	213
DİĞER BAZI İLK MÜMİNLER	216
HACI MİRZA MUHAMMED TAKİ AFNAN	216
NEBİL-İ AZAM	220
HZ.BAHAULLAH'IN DOSTLARI	225
SUBHANA RABBİYEL ALA	229

LEVH-İ GULAMUL HULD.....	232
HURİ UCAB.....	237
EZ BAĞ-I İLAHİ.....	237
HALİH HALİH - YA BEŞARET.....	238
DOSTLAR VE DÜŞMANLAR.....	240
HACI SEYİT CEVAD-I KERBELA'İ.....	240
BAZI GÜÇLÜ DÜŞMANLAR.....	244
KUTSAL DENİZCİ LEVHİ.....	247
BU DÖNEMİN DİĞER LEVİHLERİ.....	262
MİRZA YAHYA VE İSFAHAN'LI SEYİT MUHAMMED.....	265
HZ.BAHAULLAH'IN RIZVAN BAHÇESİ'NDE EMRİ'Nİ AÇIKLAMASI.....	276
BAĞDAT HALKI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	276
RIZVAN BAYRAMI.....	278
LEVH-İ EYYUB.....	282
RIZVAN'IN ANLAMI.....	292
HZ.BAHAULLAH'IN ÜÇ ÖNEMLİ BEYANI.....	297
HZ.BAB'IN SÖZLERİNİN YERİNE GELMESİ.....	299
HZ.BAHAULLAH'IN BAHÇEDEN AYRILIŞI.....	299
İSTANBUL'A YOLCULUK.....	301
'TANRI'NIN GÖNDERECEĞİ KİMSE'.....	312
EKLEMELER I.....	332
Mirza Ağa Can.....	332
EKLEME II*.....	337
HACI MUHAMMED TAHİR-İ MALMİRİ.....	337
EKLEMELER III.....	341
VAHİD.....	341
EKLEME IV.....	347
HACI MİRZA KERİM HAN.....	347
REFERANSLAR.....	351

KİTAPTAKİ RESİMLER

Kutsal Denizci Levhi Hz.Bahau'llah'a Arapça nazil olup ve Hz.Abdülbaha'nın el yazısıyla yazılmış.

1. Hz.Abdülbaha

Hz.Bahau'llah'ın Ahd ve Misakının Merkezi. Edirne'de çekilen resim.

2. Behiye Hanım

Hz.Bahau'llah'ın kızı. 1895 yılında çekilen bir resim.

3. Mirza Musa, Ağa-yı Kelim adıyla bilinen Hz.Bahau'llah'ın en sadık kardeşi ve havarileri arasında önde geleni.

4. Mirza Muhammed Kuli. Hz.Bahau'llah'a sadık ve Emrine bağlı en küçük üvey kardeşi.

5. Hz.Bahau'llah'ın mühürleri İran'ın süsleme sanatıyla sergilenmiş. (The Baha-i world, cilt V sayfa: 4 te görüldüğü gibi)

6. Molla Zeynul Abidin. Hz.Bahau'llah'ın Zeynul Mukarrebini Abidin adını verdiği havarilerinden ve tanınmış katibi.

7. Mirza Ağa Can'ın "vahiy geldiği zaman" el yazısından alınma bir sayfa. (Kağıdın ölçülerinin ası 35x22 cm.)

Sadece ilk birkaç kelimesi okunabilir durumda olup Tecelliyat Levhinin, Üçüncü Tecelli olduğunu göstermekte

8. "Vahi yazısı"ndan birkaç satır. Bir önceki Levihten resimlendirilmiş. (Gerçek büyüklükte)

9. Mirza Hüseyin-i İsfahani Mişkin Kalem diye bilinen Hz.Bahaullah'ın tanınmış havarilerinden ve tanınmış hattat.

10. Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri. Emrin mübelliği ve tarihçisi, yazarın babası. Hz.Bahaullah ile ilgili bazı anıları bu kitapta geçmektedir.

11. Hz.Bahaullah'ın bir Levhi kendi el yazısı ile Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri'ye hitabedilmiş.

12. Muhammed Abad'lı Molla Muhammed Rıza. Emri temsil eden mümtaz ve kahraman.

13. Molla Muhammed-i Kaini. Çok malumat sahibi mübelliğ ve Hz.Bahaullah'ın Nebil-i Ekber diye adlandırdığı bir havarisi.

14. Şeyh Selman Hz.Bahaullah'ın yorulmak bilmez özel habercisi.

15. Hacı Mirza Muhammed Taki-yi Afnan. Hz.Bab'ın kuzeni ve Hz.Bahaullah'ın tanınmış mümini

16. Molla Muhammed-i Zerendi. Tarihçi, Hz.Bahaullah'ın havarisi ve O'nun baş şairi ve Nebil-i Azam diye adlandırdığı kişi.

17. Hacı Seyit Cevad-ı Kerbelai. Babi devrinin "ayna"larından biri. Hz.Bahaullah'ın mümtaz müminlerinden.

Biz, kadir olan Hüküm sahibinin buyruğu ile izzet Kalemimizin hareketiyle her insan cismine yeni bir ruh üfledik ve her kelimeye yeni bir kudret yerleştirdik. Tüm yaratılan Şeyler bu dünya çapındaki yeni doğuşun delillerini beyan eder.

HZ.BAHAULLAH

Bu Günde dünya varlığı bu İlahi Zuhurun ihtişamı ile parlamakta. Tüm yaratılan Şeyler onun koruyucu fazlını anlatır ve övgüsünü terennüm eder. Evren son derece sevinç ve mutlulukla sarılmış. Geçmiş dinlerin Kutsal Yazıları kutlanması gereken Tanrının bu en yüce Günü büyük jübilesini kutlar. Ne mutlu o kimseye ki bu Günü görür ve onun makamını tanır.

HZ.BAHAULLAH

Asırlar, hayır, devirler geçmeli, Hakikat Güneşinin yaz mevsiminin ihtişamında gene doğması ya da izzetinin ilkbaharının parlaklığından bir kere daha görünmesi için...

HZ.ABDÜLBAHA

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

NOTLAR VE BİLDİRİLER

Bu kitaptaki, Hz.Bahau'llah ve Hz.Bab'ın Yazılarından alınan pasajlar Emrin Velisi, Hz.Şevki Efendi'nin son derece değerli tercümelerinden alınmış olup referans ve bibliyografide gösterilmiştir. Farsça yazılardan ve yayından alınma daha pek çok alıntılar bulunmakta, bunlar yazarın tercümelerindedir. Dipnotlar, başka türlü belirtilmediği takdirde, yazara aittir. Kuran'dan alınan alıntılar Ömer Rıza Doğrul'un "TANRI BUYRUĞU" kitabından alınmıştır. Farsça ve Arapça isimler Türkçe'de okunduğu gibi alınmıştır. Bazı İranlı tanınmış kişilerin ismiyle değil, lâkabı ile hitabedilmiştir.

Hz.Bahau'llah'ın ilk müminlerinden çok azı fotoğrafının çekilmesini istemiş. Bazen grup fotoğrafları çekilmiş. Bu grup fotoğraflarından bazı şahısların resimleri ayırt edilmiş, fakat bunlar tam odaklanmadığı için silik çıkmışlar. Bu fotoğraflardan doğu Dünya Bahai Merkezi Audio-Visual dairesinden temin edilmiş; bir tanesi İran Bahaileri Milli Ruhani Mahfilinden temin edilmiştir.

Yazar ayrıca Madame Laura Dreyfus Barney'e, "Some Answered Questions" den (Mufavazat-ı Abdülbaha) alıntılara izin verdiği için teşekkür etmekte.

Yazar, bu kitabın yayınında, yaptığı önerilerden ötürü Mrs.Marion Hofman'a takdirlerini sunmakta. Ayrıca okumada, düzeltmelerde kendisine yardımcı olan Mr.Joseph Watson'a, Miss Rosemary Magill'e, Mr.Paul Reynolds'a ve Mrs.Jacqueline Mehrabi'ye teşekkür etmekte.

Hepsinden de fazla kendisine destek olduğu için, yoksa bu kitabın ortaya çıkmasının güç olacağını belirttiği sayın eği Lesley'e şükranlarını sunmakta.

Bu kitabın tercümesini daktiloda yazarak ve bazı düzeltmelerde bulunan eğim Bedri Güler'e ve yine Türkçe tercümesini okuyup yardımcı olan Sn. Cemil Yeşiloğlu'na, Sn. Fevziye Baki'ye, Sn. Muavenet Heyeti üyesi Yusuf Yeşiloğlu'na, Sn. Işık Celme'ye, Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi'nin 'God Passes By' adlı kitabının tercümanı Sn. Suna Bozkır'ın yardımlarından ve Kutsal Denizci adlı Hz.Bahau'llah'ın Levhinin tercümesini yapan Sn. Atilla Bağçuvan'a teşekkür ederim. Ayrıca, bu kitabın Türkçe'ye çevirisinin yapılması için beni teşvik eden Sn. Müşavir Dr. İlhan Sezgin'e de teşekkürlerimi sunarım.

SÜREYYA GÜLER

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

ÖNSÖZ

Hernekadar tam olarak ifade edilmese bile bu kitabın yazılmasının amacı bu asrın ruhani olayını, yani Hz.Bahau'llah'ın Zuhurunu anlatmaya girişimde bulunmaktır.

Her Zuhurda, Tanrının yaratıcı Sözü, O'nun Elçi ve Resulleri aracılığı ile insanlara getirilmiştir. Tüm dünyada O'nun sayısız inananları Tanrının elçi ve Peygamberlerinin en yenisi diye inandığı Hz.Bahau'llah; bugün için Tanrı Sözü'nü izhar etmiştir. O'nun kayda geçen Farsça ve Arapça sözleri ve yazıları, Kendisi tarafından tasdik edilen, Bahailerce kendilerinin kutsal Yazıları olarak görülmektedir. Bu yazılar Levih diye adlandırılmaktadır.

Hz.Bahau'llah'ın kırk yıl süren Peygamberliği dönemindeki Yazılarından bazılarının yazılma nedeni ve geçmişi belirtmek için O'nun hayatının bir bölümünü ve gerek kendi ülkesinde ve gerekse ilgili ülkelerde O'nun mesajını yayan, Levihlerini kopya edip dağıtmak suretiyle kendisine doğrudan veya dolaylı hizmet eden kişilere hitabettiği dostlarının ve müminlerinin bazılarının hayat hikayelerinin yazılması gereği duyulmuştur. Yazar bu kişilerin bizlere bıraktığı öyküleri nakletmiş, birçok kez de tercümelemi bizim için temin etmiştir.

Bu cilt Hz.Bahau'llah'ın Kendi dönemi boyunca en çok tanınan Eserlerini tanıtan dört ciltten birincisidir. Bu cilt Irak'ta on yıllık ikameti süresinde nazil olan Levihlerden bahsetmekte. Bu levihlerden pek çoğu Batı lisanında mevcut değildir. Elbette, bu dönemde ve diğer dönemlerde Kendi kaleminden nazil olan her Levhi

tarif etmek mümkün değil, çünkü O'nun Vahyinden akanlar öyle müthiştii ki bu bir bardakta okyanusun suyunu toplamaya çalışmak gibidir.

Bundan başka, çok yerde, Hz.Bahau'llah'ın Eserleri henüz aslından tercüme edilmediği için yazar bu Levihlerin gerçek ruhunu ve duygusunu kendi kelimeleriyle anlatma göreviyle karşı karşıya olmak zorunda kalmıştır. Bu görev son derece zor bir iş-aslında tamamen imkansız bir şey-hem insanın sınırlı görüş açısından, hem de Hz.Bahau'llah'ın beyanlarının çok geniş olması ve onların sınırsız kudret ve anlamları açısından.

Bu Eserlerin içerdiği kudret ve güzelliğinin en ufak bir nebzesi dahi burada paylaşılabilirse o zaman bu kitap amacına ulaşmakta biraz olsun başarılı olmuş demektir.

ADİB TAHERZADEH

Bray, Co. Wicklow April, 1974

GİRİŞ

TANRI MAZHARLARI

Dünyanın büyük dinlerinin Peygamberleri ve Kurucuları, Tanrı'nın mevcudiyeti konusunda kendilerine inananları temin etmişler ve onları O'nu sevmeye ve tapmaya yöneltmişler, böylece, bugüne kadar binlerce yıl boyunca değişik devirlerde, insanların kendi yaratıcılarını anlamalarındaki gayretler bu yüce varlıkların hayatları ve öğretileri ile aydınlanmıştır.

Bununla beraber, daha önce din tarihinde Hz.Bahau'llah'ın yazılarında olduğu kadar bu konu üzerine böylesine çok ışık saçılmamıştı. Burada, yaratıcı olan Tanrı'nın yaratıklarının üstünde olduğu ve yaratılmış olan insanoğlunun ise, kendi yaratıcısının özünü idrak etme mertebesine hiçbir zaman çıkamayacağı belirtilmektedir. Tanrı'nın özüne veya tabiatına dayanabilecek herhangi bir tanım, düşünce veya benzeri fikirler, ancak insanoğlunun kuruntusu olarak tanımlanabilir. Zira, sonlu sonsuzu nasıl idrak edebilir?

Hz.Bahau'llah şöyle buyuruyorlar: 'Şurası; gerçek bilgi ve aydın fikir sahiplerine malumdur ki, Tanrı'nın hüviyeti ve birliğinin Zatı, meydana çıkmadan, görünmeden, yükselip-alçalmadan ve girip çıkmadan münezzehtir... O'nunla yaratıkları arasında herhangi bir ilgi, birleşme, yakınlık veya uzaklık yoktur...'(1)

Fakat özü bilinmeyen Tanrı, sıfatlarını maddi ve manevi geniş yaratık aleminde açıkça izhar eder. Varlık aleminin en ilkel şekli olmakla beraber, dünyanın diğer varlıklarının eksenini teşkil eden mineral, Tanrı'nın bazı sıfatlarını açığa çıkarır: Fakat bu, sıfatların tecellisinin en basit şeklidir. Örneğin, mineralin birleşme özelliği Tanrı'nın gerçekten bu alemdeki sevgi özelliğinin tecellisidir.

Bitki, kendi yaşamını sürdürebilmek için kökünü kuvvetle toprağa daldırıp mineralleri almakla, mineral aleminin üzerine yükselir ve büyüme gücüyle ona hükmeder. Bitki aleminde tecelli

eden Tanrı sıfatları mineralde görülenden daha fazla ve etkilidir. Tohum, çiçek ve meyve, ilahi gücün yeryüzündeki tecellileridir.

Tecellinin bir sonraki derecesi bitki ve mineral alemine hükmeden hayvan aleminde görülür. Bu alemde Tanrı sıfatlarının bazıları daha yüksek seviyede kendini gösterir. Birleşme ve büyümeye ilave olarak ilahi sıfatların tecellisine duyu gücü de eklenir. Örneğin, görme ve işitme 'Her şeyi gören', 'Her şeyi işiten' Tanrı sıfatlarının bu dünyada yetersiz yansımalarıdır.

Biyolojik olarak bir hayvan olan insan, hayvandan çok daha üst düzeyde tecelli eden Tanrının tüm sıfatlarıyla donanmıştır. Yaradılışın zirvesi ve maksadıdır. Bu dünyadaki canlıların bütün silsilesine hükmeder. Fakat, her ne kadar Tanrı'nın imaj ve benzerinde yaratılmışsa da, -yani Tanrı'nın tüm sıfatları onda tecelli etmişse de - Yaradanın insan için koyduğu sınırlılık hudutlarını hiçbir zaman aşamaz.

Tanrı sıfatlarının tecellisi burada bitmez. Tecellinin bir sonraki derecesi, Tanrı Peygamberleri ile Elçileri aleminde görünür. Tanrı Habercileri her ne kadar cismen insan görünümünde ve diğer insanlar gibi insan ruhuna sahip iseler de, buna ek olarak İlahi Ruh'la bezenmişlerdir ve sonuç olarak Tanrı'nın sıfatlarını mükemmelliğin en yüksek derecesinde gösterirler. Hz.Bahaullah yazılarında Onlara 'Tanrı Mazharları' unvanını vermiştir.

Bu geniş yaradılış aleminde, bir alttaki alem her zaman bir üsttekine karşı kör kalır. Bitki aleminin, hayvan aleminin varlığını veya sıfatlarını anlayamadığı gibi, hayvan aleminin de insan aleminin çeşitli sıfatlarını takdir edemez. Aynı şekilde, ne kadar yetenekli olursa olsun, insanın kendi gayretleriyle Tanrı Mazharlarının yüce makamına erişmesi mümkün olamaz. Ve insan beyni ne kadar gelişirse gelişsin, hiçbir zaman Onların özünü ve sıfatlarını anlayacak mertebeye çıkamaz.

Tanrı Mazharları, onlara hayat veren Ruhul-Kuds'un gücüyle insanlık dünyasının çok üstünde kendi melekutlarında yaşarlar ve insanlığın kaderine hükmederler. Temelde insan da olsalar, insanoglunun erişemeyeceği Ruh aleminde yaşarlar.

Hız.Bahauallah bu makamı 'Sidretul-Münteha' (ötesine geçilemeyen ağaç) diye tanımlamıştır. Yazılı insanlık tarihinde, böyle Tanrı Mazharlarından sadece birkaç tane vardır ve yaklaşık olarak bin yıl aralarla gelmişlerdir. Krişna, Buda, Zerdüş, Musa, İsa, Muhammed, Bab ve Bahauallah -herbiri kendi devirlerinin insanına bir din getirmiş ve kusursuz bir ayna gibi Tanrı nurunu onlara yansıtılmışlardır. Sözleri Tanrı kudretiyle söylenmiştir. Her biri kendi devirlerinin Rabbi olmuş ve devrin ruhu olan öğretileri, aralarından O'nun zuhur ettiği insanların kapasitelerine göre verilmiştir. O, insanlık alemine insan ruhunun Tanrıya ulaşmak için yapmakta olduğu yolculukta ilerlemesi için düzenlenmiş ruhani enerjileri sağlar.

Elle tutulan veya tutulamayan tüm varlıklar, erkek ve dişi fonksiyonunu oluşturan iki elemanın birleşmesinden var olurlar. Bu model, tüm varlık aleminde izlenir ve bir dinin doğuşu da bundan istisna değildir.

Bir marangozun seçtiği tahta parçasından meydana getirdiği bir masayı düşünün. Bu işlemde tahta parçası dişi rolünde olup, marangozun modeline göre şekillendirilir. Masa -marangozun kafasındaki fikirle tahta arasında oluşan ilişkinin sonucu doğan çocuk- kendinde her iki ebeveynin özelliklerinin birleşimini taşır. Stilini, güzelliğini, orantısını, şeklini ve yapılışını babası olan marangozun sanat ve ustalığından; rengini, kalitesini ve dayanıklılığını ise annesinden, yani tahtanın özelliklerinden almıştır.

Uygarlığın doğuşunda da buna benzer bir ilke geçerlidir. Uygarlığın kurucusu topluma kendi fikir ve prensiplerini aşilayarak erkek rolünü oynar. Diğer taraftan onun öğretilerini kabul eden toplum, dişi rolündedir. Bu mistik ilişkidenden doğan çocuk,

kurucusunun olduğu kadar rahminde olduğu toplumun da özelliklerini yansıtan yeni bir uygarlıktır.

Dinler de, bir tarafa Tanrı, diğer tarafa da Tanrı Mazharının ruhani birleşmesinden doğarlar. Tanrı, o anlaşılmaz hikmetiyle, insanlar arasından birini seçer ve O'nu ilhamının alıcısı yapar; ilhamının ruhani güçlerini seçtiği bu kişinin ruhuna üfler. Seçilen kişi ise, benlik ve insani vasıflarından arınır ve kendisini tamamen Tanrı'nın iradesine Teslim ederek bu ruhani enerjilerin alıcısı olmaya layık olur.

Tanrı ile O'nun seçtiği sözcü arasındaki bu ilişki kurulduğunda, yeni bir dinin bebeği oluşur; Tanrı Mazharı zamanı gelince Emrini açıklayarak bu çocuğu dünyaya getirir ve onu insanlığa sunar. Hz.Bahaullah'ın müjdeicisi olan Hz.Bab Emrini, kendisine kutsal görev verildikten bir yıl sonra açıkladı. Hz.Bahaullah ise, Emrini açıklamak için on yıl bekledi.

Her din, bir yandan ebedi olan ruhani öğretiler şeklindeki Tanrı özelliklerini, diğer yandan da zamana göre değişen insani ve sosyal öğretiler şeklindeki Peygamberin özelliklerini bünyesinde toplar. Tanrı Mazharının gelişini, insan toplumuna salıverilen ruhani enerjiler takip eder. Baharda cismani dünyaya yeni bir hayat veren güneş ışınları gibi, bu enerjiler insanlığa yeni bir kapasite bahşeder. Onların maddi ve manevi gelişmelerinde daha yüksek bir seviyeye gelmelerini sağlar.

Tanrı'nın günümüzdeki Mazharı olan Hz.Bahaullah, Vahyi kanalıyla insanlık dünyasına evrensellik ve insan birliği güçlerini salmıştır. Bu güçler insanlık üzerine basınç yapmakta, gün be gün yoğunluğu daha da artmaktadır. Hz.Bahaullah'a iman edip O'nun yolunda gidenler, esrarengiz bir biçimde bu güçlerin doğrultusunda ilerlemişler, O'nun ilahi kudretiyle insanlık için Yeni Dünya Düzeni'nin iskeletini kurma görevinde destek görmüşlerdir. Bilinçli veya bilinçsiz bu güçlere karşı gelenler - ki bunlar, insanların çoğunluğunu, onların hükümdarlarını, bilginlerini oluşturmaktadır -

kendi toplumları içinde, tabiat itibariyle yıkıcı ve eski düzenin yıkılmasına sebep olan karşıt güçler oluşturmuşlar.

Bugün Hz.Bahau'llah'ın zuhuru insanlığa muazzam potansiyeller sağlamıştır; bu potansiyeller zamanı geldiğinde, insan ruhunu asil bir varlığa dönüştürecek ve geçmiş nebi ve peygamberlerin vaadettikleri Allah'ın Meleketutunu dünya üzerinde kuracaktır.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

ZUHURUN DOĞUŞU

Özünde muhteşem, doğuş şartlarında dramatik; kurucusunun Kişiliğinde muhteşem, Mesajının evrenselliğinde mükemmel ve Eserlerinin bolluğu ile mukayese edilmez zenginlikte olan, sonsuz değerdeki bu ilahi Zuhur, bir asrı aşkın bir zaman önce bu devrin Tanrı Mazharı Hz.Bahauallah tarafından insanlığa ihsan edilmişti. Emrin nuru Tahran'ın karanlık ve öldürücü Siyah Çal denilen yeraltı zindanından dünyaya saçıldığında, insanlığın büyük bir çoğunluğu bundan habersiz kaldı. Hz.Bahauallah burada, 1852 yılının son aylarında Hz.Bab'ın bir avuç mümini ile beraber yüzellinin üstünde cani ve suçluyla birlikte hapis yattı.

Asıl adı Mirza Hüseyin Ali olan Hz.Bahauallah, İran'ın Nur eyaletinin asilzadelerindedir. Mirza Abul Fazıl derin tarihi araştırmaları sonucunda, Hz.Bahauallah'ın Zerdüş'tün ve İran'ın Sasani Krallarının soyundan geldiğini ve böylece insanoğlunun büyük kurtarıcısının saf İran soyundan olacağı rivayetlerinin yerine geldiğini kanıtlamıştır. Hz.Bahauallah ayrıca, Hz.İbrahim'in soyundandır; bu soy bağıllığı Hz.İbrahim'in üçüncü karısı Katura'dan gelmektedir. Böylece kendi şahsında Aryan ve Semitik dinlerini de birleştirmektedir. 1817'de Tahran'da doğdu; kraliyet çevresinde Mirza Buzurg diye tanınan babası Mirza Abbas, o dönemde Şah'ın mahiyetinde bulunmaktaydı.

Hz.Bahauallah, Siyal Çal'da mahpusluğundan dokuz yıl kadar önce özel bir elçi aracılığı ile Hz.Bab'dan* bir mesaj aldı. Hz.Bab, geçmiş dinlerin geleceğini vaat ettikleri Tanrı Zuhurunun habercisinin Kendisi olduğunu iddia ediyordu. Çok geçmeden Hz.Bahauallah, Hz.Bab'ın emrini önce Nur eyaletindeki kendi akrabalarına ve yakın dostlarına, sonrada diğerlerine tebliğe başladı. Sonuçta içlerinden birkaçı Hz.Bab'a iman ettiler ve Mesajının

* Seyit Ali Muhammed (1819-1850)

duyulması için çalışmalara başladılar. Bunların arasında Hz.Bahau'llah'ın bazı amcaları, dayıları, teyzeleri, erkek ve kız kardeşleri, kuzenleri olduğu gibi, Nur eyaletinin bazı asilleri ve din adamları da vardı. Bunların bir çoğu daha sonra şehit edildiler.

Babi Dini'nin ortaya çıkışından önce Hz.Bahau'llah'ın yaşamını üstün kılan asil vasıf ve sıfatlarına, şimdi de yeni bir Dinin güç ve nuru eklenmişti. Böylece kaçınılmaz olarak, halkın büyük ilgisini çekti. Yaradılıştan gelen bilgisi, iç görüşü ve hikmeti, sarsılmaz imanı, Hz.Bab'ı açıkça savunması, yeni doğan bu Emri din alimlerinden oluşan gruplara ve halka anlatırken sergilediği karşı konulmaz belagati ile birlikte, becerikliliği, nüfuz eden muhakemesi, Hz.Bab'ın mahpusluğu esnasında ve şehadetinden sonra kimseyi kırmadan fakat etkili bir şekilde yürüttüğü liderliği, bütün bunlar O'nu o kadar yücelttiler ki, ismini söylemekten kaçınırlar ve O'na 'Onlar' diye çoğul olarak hitap ederlerdi. Bedeşt Konferansı sırasında 'Cenab-ı Baha' diye adlandırıldı. Bu ünvanı daha sonra Hz.Bab'ın Kaleminden de teyid edildi.

Kendilerinin Hz.Bab'ın Emrini açıkça tebliğ etmesi, O'na gösterilen bu saygı ile birlikte, O'na çeşitli vesilelerle eziyet eden düşmanlarının karşı çıkma duygularını uyandırdı. O'nu Siyah Çal'a hapsedmek için fırsat kolladıkları bir sırada, sorumsuz birkaç Babi'nin Nasreddin Şah'ın hayatına suikast girişiminde bulunmaları, onlara bu ortamı yaratmış oldu. Tutuklandı ve Niyaveran' dan Tahran'a kadar olan onbeş millik bir mesafeyi bir yaz gününün kızgın sıcağı altında yalınayak ve zincire vurulu olarak kraliyet atlılarının gittiği hızda yürümek zorunda bırakıldı. O'nu daha da aşağılamak için o zamanlarda bir şahsın şerefini temsil eden sarığını başından aldılar.

Siyah Çal (Kara Çukur) sıradan bir hapisane değildi. Bir zamanlar kentin hamamlarından birinin su deposu görevini yapan, tek girişli çok büyük bir çukurdu. - Tahran'ın göbeğinde, Şah'ın saraylarından birine yakın ve Tahran'ın Yedi Şehitlerinin katledildiği Sebze Meydanının bitişiğinde bulunuyordu. Hapishanede pek çok mahkum vardı. Bazılarının sırtında elbisesi ve altında yatağı yoktu.

Atmosferi rutubetli ve karanlık, havası pis, iğrenç kokuyla dolu bu kasvetli yerde birbirlerine zincirle bağlı Babi kurbanlarına karşı gardiyan ve yetkililerin gaddarca davranışları da ekleniyordu. Hz.Bahau'llah'ın devamlı boynuna geçirilen meşhur Kara Güher ve Salasil zincirlerinden biri etine gömülmüş ve hayatı boyunca O'nun mübarek vücudunda izler bırakmıştı. O kadar ağır idiler ki, zincirin ağırlığını taşıyın diye devamlı tahta bir çatal temin edilmişti. *

Hz.Bahau'llah'ın dostu olan hapisane görevlilerinden birisi, o zamanlar dokuz yaşında† olan Hz.Bahau'llah'ın büyük oğlu Hz.Abdülbaha'yı babasını ziyaret etmek için Siyah Çal'a getirdi. Merdivenlerin yarısına kadar inmişlerdi ki, Hz.Bahau'llah O'nu gördü ve çocuğun derhal dışarıya çıkarılmasını emretti. Ancak, Hz.Abdülbaha'nın, mahpusların öğleyin bir saat temiz hava almaları için çıkarıldıkları hapisane avlusunda beklemesine izin verildi. Hz.Abdülbaha babasını gördüğünde, zincirler ile yeğeni Mirza Mahmud'a bağlıydı. Büyük bir güçle yürüyordu, saç sakalı birbirine karışmış, ağır çelik boyunduruğun basıncından boynu morarmış ve şişmiş, zincirin ağırlığından beli bükülmüştü. Bu manzarayı görür görmez Abdülbaha bayıldı ve baygın eve götürüldü.

Mirza Mahmud'un sonu feci oldu. Hz.Bahau'llah'ın O'na bağışladığı pek çok inayetlere ve Hz.Bahau'llah ile aynı zinciri paylaşmak gibi özel şerefe rağmen, Hz.Bab ve Hz.Bahau'llah'ın emirlerine karşı gelen, en büyük düşmanı, üvey kardeşi Mirza Yahya ile birlikte çalışmakla O'na ihanet etti.

Hz.Bahau'llah, ayakları çamurun içinde, başı ağır zincirin ağırlığı ile eğilmiş bir halde Siyah Çal'ın pis havasını teneffüs ederken, Kur'dun Oğlu Risalesi'nde de teyid ettiği gibi, Tanrı'nın en

* Kara Güher, Salasil'den daha ağır olup 51 kilo ağırlığındaydı.

† Hz.Abdülbaha Kameri takvime göre 23 Mayıs 1844'de doğdu ve dokuz yaşının içindeydi.

Yüce Mazharı makamının ilk işaretlerini aldı. O'nun gelişi, eski Peygamberlerin 'Krişna'nın Dönüşü', 'Beşinci Buda', 'Şah Bahram', 'Ordular Tanrısı', 'İsa'nın Pederin İhtişamında Dönüşü', 'Tanrı'nın Ruh'u' ve Hz.Bab'ın 'Tanrının İzhar Edeceği Kimse' diye haber verdikleri kişiydi. Bunlar, Hz.Bahaullah'ın ruhunda çalkalanan, 'Ruhul-Azam' ın * ilk deneyimlerini tarif eden kelimelerdir:

Tahran ilinin zindanında kaldığımız günlerde, zincirlerin rahatsız edici ağırlığı ve kötü kokulu hava yüzünden çok az uyuyabildim. Buna rağmen, o nadir uyku anlarında başımın üstünden göğsüme doğru, sanki yüce bir dağın tepesinden dünyaya büyük bir sel akarmışçasına bir şey döküldüğünü hissedirdim. Bunun etkisiyle vücudumun her yanı ateşler içinde kalırdı. Böyle anlarda dilim, duymaya hiçbir kimsenin dayanamayacağı şeyler söylerdi (1).

Hz.Bahaullah Tahran Hapishanesinde yatarken, Nasrettin Şah Başbakanı Mirza Ağa Han'a Nur Eyaletine asker göndermesini ve o bölgede Hz.Bab'a inananları tutuklamasını emretti. Nur eyaletinden gelen ve Hz.Bahaullah'ın üvey kardeşi Mirza Muhammed Hasan'la yeğeninin evliliği nedeniyle Hz.Bahaullah'a akraba olan Başbakan, Hz.Bahaullah'ın Nur'daki akrabalarını korumaya çalıştı, fakat başaramadı.

Hz.Bahaullah'ın mallarına Şah tarafından el kondu ve Nur'daki evi yerle bir edildi. Hatta Başbakan bile bu durumdan yararlandı. Hz.Bahaullah'ın Tahran' daki lüks evi hiçbir karşılık ödenmeden yağma edildi ve değerli eşyaları alındı. Bazı nadide eşyalarıyla birlikte pek çok pahalı eşyaları Başbakanın eline geçti. Bunların arasında Hz.Muhammed'in halefi İmam Ali'nin kendi el yazısı ile deri üzerine yazılı, bin yıllık paha biçilmez Levih'in bir

* Tanrı Mazharları Tanrısal Ruh'un üzerlerine inmesini değişik terimler kullanarak açıklamışlardır. Hıristiyanlıkta Ruhul-Kuds terimi kullanılmıştır. Hz.Bahaullah ise bunu, Tanrısal Zuhurun tam anlamıyla görünmesi anlamında, 'Ruhul-Azam' olarak tanımlamaktadır.

kısmı ve Hafız'ın şiirlerinin tanınmış bir hattat tarafından yazılmış ender el yazması da vardı.* Her ne kadar Babililer teker teker hapisten alınıp bitişikteki Sebze Meydanı adlı pazar yerinde idam edildiyse de, Hz.Bahau'llah'ın hayatı Allah'ın bir lutfu olarak bağışlanmıştı. Dört ay sonra serbest bırakıldı. Fakat bir ay zarfında İran'ı terk etmesi emredildi.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Bir zamanlar Muhammed Şah bu el yazmasına sahip olmayı çok arzuluyordu. Fakat onikibin mısra olduğunu ve her mısrasına bir altın ödemesi gerektiğini duyunca vazgeçti.

HZ.BAHAULLAH'IN SÜRGÜN YAŞAMI

H.z.Bahaullah, malları elinden alınmış, zincirlerin ağırlığından beli bükülmüş, boynu şişmiş ve zedelenmiş ve sağlığı bozulmuş bir halde hapisten çıktığı zaman İlahi Zuhur ile ilgili deneyiminden hiç kimseye bahsetmedi. Fakat daha önce O'nda görülmeyen bir değişim, bir kudret ve bir aydınlık, O'na yakın olanların gözünden kaçmadı. Aşağıdaki sözler, H.z.Bahaullah'ın kızı Varaka-yı Ulya'nın, H.z.Bahaullah'ın Siyah Çal'dan serbest bırakıldığı zamana ait duyularını anlatan sözlü hatıralarından alınmıştır:

*"Cemal-i Mübarek * hapisanede yken harikulade ilahi bir deneyimi oldu. Yıllar sonra anlamını öğrendiğimiz, yeni bir parlaklığın, parlayan bir giysi gibi O'nu sardığını gördük. O zamanlar hiçbir şey anlamadığımız ve hatta kutsal olayın ayrıntıları bize anlatılmadığı halde, bunun harika bir şey olduğunun bilincindeydik."*(1)

H.z.Bahaullah sürgün öncesindeki bir ayı, üvey kardeşi doktor Mirza Rıza Kulî'nin evinde geçirdi. Bu kişi mümin değildi, Fakat H.z.Bahaullah'ın kuzeni olan Mirza Rıza'nın karısı Meryem, Emrin ilk günlerinde H.z.Bahaullah tarafından tebliğ edilmiş ve aile içerisinde O'nun en candan ve mümin inananlarından olmuştı. Meryem, H.z.Bahaullah'ın eşi Asiye Hanım ile birlikte durumu düzelinceye kadar büyük bir dikkat ve sevgiyle O'na baktılar. Sonunda tam olarak iyileşmediyse de, Tahran'dan Irak'a gidebilmesini sağlayacak yeterli gücü topladı.

H.z.Bahaullah sürgünde olduğu sürece Meryem'in sadakat ve bağlılığını anımsadı ve lütuf ve inayetlerini O'nun üzerine yağdırdı. Duygusalılıkta benzersiz olan 'Elvah-ı Meryem' olarak bilinen

* H.z.Bahaullah'a atfedilen Kutsal Güzellik anlamında bir tanımlama.

Levihleriyle Irak'tan Meryem'e seslendi. İnsanı son derece duygulandıran ve sevecen bir lisanla kalbini ona döktü ve camiadaki bazı sadakatsiz erkek akraba ve ahbabların üzerine yağdırdıkları elemeleri anlattı.

Çektiğim eziyetler, İlk isminin (Hz.Bab) çektiği eziyetleri yaradılış Levhinden sildi ... Ey Meryem! İran'ın Zalimi'nin† emriyle sayısız zorluklardan sonra Ta (Tahran) ilinden Irak'a vardık. Burada düşmanlarımızın zincirlerinden sonra, dostlarımızın vefasızlıklarından müteessir olduk. Daha sonra başıma gelenleri Tanrı biliyor!... Ne geçmişte, ne gelecekte hiç kimsenin çekmediklerini ve çekmeyeceklerini ben çektim.(2)*

Meryem Hz.Bahau'llah'ın Emrine bağlıydı. Bir kez daha Rabbinin huzuruna çıkmaya özlem duyuyordu, fakat Emre karşı olan bazı akrabaları evden ayrılmasını engellediler. Mutsuz bir şekilde ve hayalleri gerçekleşmeden öldü. Meryem'in yaşamı süresince Hz.Bahau'llah ona çeşitli lütuflarda bulundu, onu 'Kırmızı Yaprak' lakabıyla şerefliendirdi ve ölümünden sonra da onun anısına özel bir ziyaretname yazdı.

Hz.Bahau'llah, Irak'a gitmek üzere Tahran'dan 12 Ocak 1853'de ayrıldı. Sürgünde kendisine eşlik edenler arasında, daha sonra Hz.Abdülbaha (Baha'nın Hizmetkarı) lakabını alan dokuz yaşındaki en büyük oğlu Abbas'da vardı. O'nun öyle ruhani iç görüşü vardı ki, küçük bir çocukken (iç sezgileriyle Babasının makamını kavradı. Hz.Bahau'llah O'na o kadar değer verirdi ki, Bağdat'ta henüz genç bir delikanlıyken O'na 'Ağa' diye hitap ederdi - Hz.Bahau'llah Tahran' dayken babasına da öyle hitap ederdi. Daha sonra

* Kurutma kâğıdının mürekkebi kâğıttan çıkarması gibi yaratılış Levhinden söküldü.

† Nasrettin Şah.

Hz.Abdülbaha'ya `En Büyük Dal', `Sırrullah', `Tanrı Yasasının Dalı', `Tüm İsimlerin Etrafında Dndg Kişi', `Tanrı Yasalarının Desteği' gibi, O'nu yüceltici lakaplar bağışladı. Hz.Abdülbaha, Hz.Bahau'llah'ın zuhurundan sonra, O'nun insanlığa verdiği en değerli armağan olarak kabul edilebilir. Babasından sonra Misak'ın Merkezi ve Tanrı Emrinin Emanetçisi olarak tayin edilmişti; Hz.Bahau'llah'ın suudundan sonra insanoğlunun yeniden doğması için Hz.Bahau'llah tarafından salıverilen ruhani glerin kaynağı oldu.

Bu seyahatlerinde Kendisine refakat eden Mukaddes Ailenin fertlerinden bir diğeri de, Varaka-yı Ulya (En Büyük Yaprak) lakabını alan onaltı yaşındaki kızı Behiye Hanım'dı. Behiye Hanım'ın Bahai Dininde zel bir yeri vardır. Bu devrin en önemli hanımı olarak kabul edilir. Hayatı o kadar zorluklar ve sıkıntılarla geçmiştir ki, Mukaddes Ailenin yelerinden ancak birkaçı buna benzer felaketlere böylesine bir tevekkül ve metanetle tahammül etmişlerdir. Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha ile birlikte çektiği ızdıraplara, Onların maruz kaldıkları zulümlere duyduğu üzüntü ve endişe de eklenmişti. Hiçbir kelime Ebha Cenneti'nin bu yüce Yaprak'ının* Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha'ya kendisini adama derecesini anlatamaz ve hiç bir kalem O'nun azize hayatının faziletlerini tarif edemez.

Varaka-yı Ulya Babasına özgürce hizmet edebilmek için evlenme fikrini reddetti. Yıllar boyunca sebat ve imanının gücüyle Hz.Bahau'llah ve Mukaddes Ailenin karşılaştıkları bazı güçlükleri hafifletmeyi başardı. Kendi hayatında ise, Hz.Bahau'llah'ın Dini'nin rneği olan kardeşi Hz.Abdülbaha'yı seçkin kılan vasıf ve sıfatları yansıttı.

* Varaka (Yaprak) Hz.Bahau'llah'ın kendi soyundan gelen hanımlar için kullanılmış ise de, bazı hallerde bu lakabı ailesi dışından kişiler için de kullanılmıştır.

Varaka-yı Ulya'nın, Babasının Emri'nin ilerlemesinde özel bir payı vardı. Hz.Abdülbaha'nın suudundan sonra ileri yaşlarda, Babasının Emrinin dizginlerini kısa bir süre yetenekli ellerinde tutan ve inananları, Hz.Abdülbaha'nın Emrin Velisi olarak tayin ettiği Hz.Şevki Efendinin etrafında toplayan Varaka-yı Ulya idi. 1932 de suud etti ve Kermil dağında Makam-ı Ala yakınına defnedildi.

Yolculuğu sırasında Hz.Bahaullah'a eşlik edenlerden birisi de, lakabı Navvab olan eşi Asiye Hanım'dı. Hz.Bahaullah'ın kalemi O'nu 'En Yüce Yaprak' diye adlandırdı. Nevvab, asilzade Mirza İsmail-i Vezir'in kızıydı, şefkatli ve sevecen bir insan olup, son derece asil sıfatlara sahipti. Kızı Varaka-yı Ulya onu şu kelimelerle anlatmıştır.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

1 - Abdülbaha

Hz.Bahau'llah'ın Ahdi Misakının merkezi. Edirne'de çekilen resim.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

2 - Behiye Hanım.

Hz.Bahau'llah'ın kızı 1895'de çekilen bir resim.

... O'nu ilk günlerden itibaren daima vakar ve sevimliliği ile bir kraliçe gibi, herkese karşı anlayışlı, kibar, harikulade feragat sahibi, davranışlarında temiz kalpliliğini gösteren sevgi dolu merhametiyle hatırlarım; gittiği her yerde O'nun varlığı sanki bir sevgi atmosferi yaratır, orada olanları nazik saygı rayihaları sarardı(3).

Rabbi olarak kabul ettiği Hz.Bahau'llah'a imanı, son derece güçlü ve sarsılmazdı. O'na olan aşkı uğruna birbirini izleyen dört sürgünün ızdırap ve güçlüklerine tevekkül ve sabırla göğüs gerdi. Hicri 1303 (yaklaşık olarak 1886) yılında suud ettiğinde, Hz.Bahau'llah Levihlerinden birinde O'na 'Tanrının tüm alemlerinde ebedi arkadaşı' olması gibi özel bir ayrıcalık bahşetti.

İki kişi daha Hz.Bahau'llah'a olan sevgilerinden dolayı sürgüne büyük bir istekle katıldılar. Bunlar, Hz.Bahau'llah'ın Ağa-yı Kelim diye adlandırdığı küçük kardeşi Mirza Musa ile henüz yirmisine bile gelmemiş en küçük üvey kardeşi Mirza Muhammed Kuli idi. Her iki kardeşi de O'nunla birlikte kaldılar ve diyardan diyara tekrarlanan sürgünlerde bütün güçlükleri paylaştılar.

Hz.Bab'ın elçisinin Hz.Bahau'llah'a ilettiği mesajdan sonra kalbi aydınlanan Ağa-yı Kelim, kardeşleri arasında en sadakatlisi, güvenilir dayanağı, imanında kuvvetli ve Hz.Bahau'llah'ı muhafaza ve koruma gayretlerinde yorulmaz bir kişi oldu. Bu görevleri Hz.Abdülbaha üstlenene kadar bakanlarla, hükümet yetkilileriyle, tanınmış şahsiyetlerle ve din liderleriyle görüşmelerinde, Hz.Bahau'llah'ı birçok kez temsil etti. Hayatındaki hizmet ve bağlılık onu Hz.Bahau'llah'ın havarileri arasında en üst düzeye çıkardı.

Hz.Abdülbaha'dan sadece yedi yaş büyük olan diğer kardeşi Mirza Muhammed Kuli ise, çocukluğundan beri Hz.Bahau'llah'a karşı sarsılmaz bir bağlılık geliştirmişti. Çünkü, Mirza Muhammed Kuli'nin doğumundan hemen sonra babaları ölmüştü ve onu Hz.Bahau'llah yetiştirmişti. Sakin mizaçlı ve sevecen tabiatlıydı. Hayatı boyunca azamet timsali Kardeşinin eşliğinde gerçek bir

hizmetkar olarak kaldı. Bağdat'tan İstanbul'a yolculukları sırasında ve tüm diğer fırsatlarda Hz.Bahauallah'ın çadırını kurmakla görevlendirildiği ve genelde Huzurlarında çay ikram ederdi.

Hz.Bahauallah'ın geri kalan sekiz erkek kardeşine* gelince; bunlardan sadece bir tanesi, Hz.Bahauallah'ın saygı gösterdiği ve yaşça kendisinden büyük olan Mirza Muhammed-Hasan, O'na sadık bir mümin diye bilinmektedir. Hz.Bab' ın Ahd ve Misakı'nı bozan ve Hz.Bahauallah'ın en büyük düşmanı olan Mirza Yahya'nın dışındaki diğer kardeşler, ya Hz.Bab'ın ve Hz.Bahauallah'ın zuhurlarından önce ölmüşler, ya da Tanrının yeni doğan Emrinin feyizlerinden uzak kalmışlardır.

Şiddetli kış ortasında, İran'ın batısındaki karlı dağları aşarak Bağdat'a yapılan yolculuk, sürgünler için son derece zor ve ızdıraplı geçti. Hz.Bahauallah Irak'ta on yıl kadar kaldı. Bu sürenin iki yılını Süleymaniye dağlarında ve geri kalan zamanının büyük bir kısmını Bağdat'ta geçirdi.

Hz.Bahauallah'ın düşmanları, ki bunların arasında Bağdat'ta bulunan İran Başkonsolosu ve bazı din adamları bulunuyordu, sonunda O'nun yeniden sürgün edilmesine neden olmayı başardılar. İran'dan Osmanlı Devleti'ne gönderilen temsilciler neticesinde, Sultan'ın fermanı yayımlandı ve Hz.Bahauallah İstanbul'a çağırıldı. Hz.Bahauallah, 1863 yılında Irak'tan ayrılacakları akşam, Bağdat şehrinin dışında, Hz.Bab'ın geleceğini haber verdiği ve müminlerinin beklediği `Tanrı'nın İzhâr Edeceği Kimse'nin Kendisi olduğunu ilan etti.

Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentinde beş ay kaldıktan sonra düşmanları O'nu tekrar sürgün ettirmek için çalıştılar. Sonunda başardılar ve Hz.Bahauallah `Ücra Mahpes' olarak adlandırdıkları

* Bu kardeşlerden birisi Hz.Bahauallah'ın annesinin daha önceki evliliğindedir.

Edirne'ye gönderildi. Orada Zuhurunun Güneşi zirveye ulaştı ve Emrini buradan bütün dünyaya duyurdu. Hz.Bahauallah bu şehirde beş yıl boyunca çektiği sıkıntılardan sonra, en sonunda Kutsal Topraklar'daki hapishane şehri Akka'ya sürgün edildi.

Hz.Bahauallah'ın dünyevi yaşamının son yirmi dört yılı kısmen Akka'da, kısmen de çevredeki kırlık bölgede geçti. Akka kalesinin duvarları arasında geçen ilk dokuz yılda çektiği ızdırap o kadar şiddetliydi ki, Hz.Bahauallah Levihlerinden birinde şöyle işaret etmektedir: 'Bu yere vardığımız zaman onu 'En Büyük Hapishane' diye nitelendirdik. Her ne kadar daha önce başka bir diyarda [Tahran] zincirlere ve boyun lalelerine vurulduk ise de, yine de onu bu isimle isimlendirmemiştik...'(4)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

TANRI KELİMESİ

Hız.Bahauallah'ın Peygamberliği insanlık tarihinde eşi bulunmayan iki özelliğe sahiptir. Bunların birincisi, çektiği sıkıntı ve eziyetler, ikincisi ise, Zuhurunun büyüklüğüdür. Peygamberliği süresince, aydınlık-karanlık, haşmetesaret, ihtişam-alçalma gibi tezatlar görülebilir. O'nun hayat hikayesi, zalim bir neslin elinde O'na yapılan eziyetlerden sayfaları kararmış, fakat harfleri Tanrı Zuhurunun ihtişamı ile parlayan, cehalet ve taassuba bürünmüş bir dünyaya parıltılarını saçan bir kitap olarak tanımlanabilir.

Bu muhteşem Zuhurda Hız.Bahauallah'ın kırk yıl süren hizmeti süresince gizli ruhani enerjiler serbest bırakıldılar. Bu enerjiler, tüm insan ırkını yeniden canlandırmayı ve geçmiş peygamberlerin 'Tanrı Saltanatının yeryüzünde kurulacağı' şeklinde müjdedikleri ilahi uygarlığı yaratmayı amaçlamaktadırlar. Bu enerjilerin aracı, bu devir için nazil olan Tanrı Kelimesidir. Bu kelime öğrenim ve bilgi ürünü değil, Ruhul-Kuds'tandı, zira Hız.Bahauallah'ın tahsili temel düzeydeydi.

TANRI KELİMESİ ELDE EDİLEN BİLİMDEN BAĞIMSIZDIR

19. yüzyılda, İran halkının çoğunluğu dahil, körü körüne inandıkları din adamlarının baskısı altındaydılar. Tahsilli iki sınıf vardı, din adamları ve devlet memurları, artı çok az sayıda olan diğerleri. Bununla beraber, ancak dini lider ve ilahiyatçılara bilgin denirdi. Bu kişiler, hayatlarını teoloji, İslam Kanunları, hukuk, felsefe, tıp, astronomi ve Arap lisanı ve edebiyatına adanmışlardı. Arapça Kur'an lisanı olduğu için, din adamları onun öğrenimine büyük önem verirlerdi. Birçoğu, geniş kapsamı ve deyimlerinin zenginliğinden ötürü bu lisana vakıf olmak için bir ömür harcarlardı.

Arapça yazılmamış hiçbir bilimsel risaleyi okumaya gerek görmezlerdi. Dahası hoca mimberden vaiz verirken birçok zor, çoğu kez anlaşılmaz, heyecan verici ve dokunaklı Arapça kelimeler kullanmadığı takdirde, konuştuklarına önem verilmezdi. Birçoğu eğitim görmemiş ve konuşulardan tek kelime anlayamayacaklarını bildikleri halde bilgili görünen hocalarını dinleyen cahil dinleyicilerinin hayal gücünü bu şekilde heyecana getiriyorlardı. Bir insanın bilgisinin derinliğinin ölçüsü Arapça bilgisi ve kavuğunun büyüklüğüdü!

İkinci sınıfa dahil olanlar, ilkel eğitim gören devlet memurları, kâtipler ve bazı tüccarlardı. Bunların aldığı eğitim, okuma, yazma, hattatlık ve Kur'anı ve bazı tanınmış İran şairlerinin şiirlerini incelemekten ibaretti. Bütün bunlar birkaç yıl içerisinde tamamlanır ve pek çok insan töreler gereğince yirmisine varmadan evlenirlerdi.

Hız.Bahauallah işte bu sınıftandı. Babası Şah'ın sarayında ileri gelen vezirlerden ve tanınmış bir hattat - hattatlık, saltanat çevresinde büyük prestiji olan bir sanatı. Hız.Bahauallah çocukken kısa bir süre basit bir eğitim gördü. Babası gibi hattatlıkta ilerledi. Nefis el yazılarından bazı örnekler Kermil Dağı'ndaki Uluslararası Bahai Arşivinde bulunmaktadır.

Hız.Bahullah takriben ondokuz yaşlarında asilzade hanımefendi Asiye Hanım'la evlendi. Ondand yedi çocuğu oldu. Bunlardan yalnızca üçü; Hız.Abdülbaha, Varaka-yı Ulya ve En Temiz Dal Mirza Mehdi hayatta kaldı.

O günlerde devlet memurları totaliter rejimin her türlü nimetlerinden yararlanan haris ve mağrur kişilerdi. Bu kişilerin mevcudiyeti dahi masum insanları korkutabilirdi. Bu nedenle, babası Şah'ın divanında yüksek mevki sahibi olan, Kendisi de pek çok meclislerde, özellikle Başbakanlıkta büyük saygı gören Hız.Bahauallah'ın gençliğinde Kendisiyle müşerref olan pek çok kişi, O'nun aşırı ve zalimce bir hayat sürmesini umdukları halde, tam

tersine sevgi ve merhamet dolu bir kimse olduğunu gördükleri zaman şaşırıyorlardı. O, yetimlere sevecen bir baba, düşkünlere yardımcı, fakir ve muhtaçlara sığınak ve limandı. Çocukluğundan beri gösterdiği bu semavi vasıflar O'nu, İsmi ni duyan ve etkileyici kişiliğiyle karşılaşan kişiler arasında hayranlık ve sevginin hedefi yaptı.

Her ne kadar camiada yetki sahibi olanlar devlet memurları idiye de, gene de herşeye gücü yeten din adamları, bu kişilere, bayağı kişiler, bilgi ve ilim alanında onlarla aynı seviyede olmayanlar gözüyle bakarlardı. Bununla beraber, arada sırada fırsat doğdukça, Hz.Bahauallah din adamlarının huzurunda bilgisinin ve sözlerinin derinliği ile onları hayrette bırakarak karmaşık, kapalı kalmış İslam hadislerini sade ve anlaşılır bir şekilde açıklardı.

Tanrı Kelimesinin açığa çıkması hiçbir zaman sonradan edinilen bilgiye dayanmaz. Tanrı Mesajının Sahipleri çoğu hallerde bilgidен yoksunlardı. Hz.Musa ve Hz.İsa okumuş kişiler değillerdi. Hz.Muhammed de tahsilli değildi. Fakat ilahi vahiy geldiği zaman Tanrı Kelimesini beyan etti. Sözleri bazen müridlerinden biri tarafından hemen orada zapta geçilir, veya bazen de söylenenler ezberlenir, sonra kayda geçilirdi. Hz.Bab ve Hz.Bahauallah temel eğitim almışlardı, ancak, bilgileri doğuştan ve Tanrısaldı ve insanlığın tamamını kapsadı.

Kişisel tutumla ilgili son derece asil öğütlerini ve teşviklerini içeren Levh-i-Hikmat (Hikmet Levhi) diye bilinen Levhlerinden birinde Hz.Bahauallah, bazı Yunan filozoflarının birkaç temel inançlarını açıklarken hiçbir okula gitmediğini ve insanlardan hiçbir bilgi edinmediğini ifade eder. Ancak, bütün bu bilgiyi Ulu Tanrının Kendisine bahsettiğini ve Kalbinin Levhinde kaydettiğini, dilinin ise sadece bunları kelimelere çeviren yetenekli bir araç olduğunu söyler.

Başka bir Levih'te Hz.Bahauallah, bilgisinin kaynağını ve Görevinin İlahi doğuşunu şu kelimelerle anlatır:

Ey Sultan! Ben kullardan biri gibiydim ve yatağında uyuyordum. Süphanın nesimleri üzerime esti ve Bana bütün olmuş şeylerin ilmini öğretti. Bu, Benim katımdan değildir. Herşeye yeten Bilincinin katındadır... Bu Aziz ve Hamid olan Rabbinin meşiyet rüzgarlarıyla harekete gelen yapraktır.(1)

HZ.BAHAULLAH'IN ZUHURUNUN TABİATI

Baba rolündeki Tanrı ile anne rolüne seçtiği Sözcüsü, yani Peygamber arasındaki mistik ilişki İlahi Zuhur'u dünyaya getirir ki, bundan da Tanrı Kelimesi doğar. İnsanoğlunun, Tanrı'yı Peygamberine bağlayan bu kutsal ilişkinin özelliğini anlaması mümkün değildir. Hz.Bahau'llah'ın sözlerinden, bu alandaki bilgimizin sınırlı ve kelimelerin ruhani gerçeğin ifadesi için yetersiz araçlar olduğu anlaşılmaktadır.

Açıklanan kelimenin bir iç anlamı ve bir de dış şekli vardır. En içteki ruh potansiyel olarak sınırsızdır; yaratılmayanlar dünyasına aittir ve Tanrı'nın Kutsal Ruhundan meydana gelir. Tanrı Kelimesinin dış şekli, Tanrı'nın Kutsal Ruh'unun aktığı kanal görevindedir. İnsan dünyasına ait olduğu sürece sınırlılıkları vardır.

Kendi karakterinin bazı özelliklerini çocuğuna aşılayan bir anne gibi, Tanrı Mesajının Sahibi de Tanrı Kelâmının dış şeklini etkiler. Örneğin, Hz.Muhammed Arap halkından gelmeydi ve Arapça konuşurdu. O halde, Kuran'da kayda geçen Tanrı Kelâmı O'nun geçmişine yakından bağlı bir şekil aldı. Hz.Bahau'llah'da İranlı olduğu için bu devirde Tanrı Kelâmı hem Farsça ve hem de Arapça lisanlarında nazil oldu. Hz.Bahau'llah'ın şahsiyeti, Eserlerinin uslubu, Fars lisanının özelliği, deyimleri ve atasözleri, o ülkede ve sürgün gittiği ülkelerdeki çağdaşlarının hayatlarını anlatan hikayeler, hepsi bu Emirde açıklanan Kelimeye katkıda bulunmaktadır.

Hız.Bahauallah her ne kadar din hocaları ve alimlerin okullarına gitmemişse de, bilim adamları O'nun hem Farsça hem de Arapça Eserlerinin edebi açıdan incelendiklerinde, güzellik, zenginlik ve belagat açısından erişilmez üstünlükte olduğunu teyit etmişlerdir.

Hız.Bahauallah, ilâhiyatçıların hakkıyla öğrenebilmek için neredeyse bir ömür tükettikleri Arap lisanına, geniş kelime hazinesine ve karmaşık gramerine aşına olmadığı halde Eserleriyle büyük bir zenginlik katmış ve Hız.Muhammed' in de Kendi zamanında yaptığı gibi, o günden beri Bahai alimlerine ve yazarlarına ilham veren yeni bir üslup yaratmıştır. Aynı şey Farsça Eserleri içinde geçerlidir.

O'nun üslubunun güzelliği, yazısının akıcılığı ve berraklığı ve ifadesinin derinliğiyle büyülenen ve yüreği hafifleyen okuyucu, Hız.Bahauallah'ın aynı zamanda, ruh âleminin gerçeklerini daha mükemmel ve derinden anlaşılmasını sağlayan yeni bir terminoloji yarattığını da görür.

Genellikle `Levihler' olarak bilinen Hız.Bahauallah'ın Eserleri, Farsça veya Arapça ve çoğu zaman da her iki lisanda birden nazil olmuştur. Bir kısmı Farsça ve bir kısmı Arapça olan pek çok Levihleri vardır. Hız.Bahauallah, Levihlerinin birinde Arapça için `belagat lisanı', Farsça için de `nur lisanı' ve `tatlı lisan' ifadelerini kullanmıştır. Arapça Eserleri kudret ve yetkiyle doludur ve bu lisandaki beyanları, son derece yüce ve haşmetlidir. Farsça Eserleri ise zarif, sıcak ve ruhu canlandırıcı niteliktedir. Sakin bir ortamda çalışma imkânı arayan diğer yazarlardan farklı olarak, Hız.Bahauallah'ın levihlerinden çoğu birbirini kovalayan dört sürgünün sıkıntısına katlanırken nazil olmuştur.

Herhangi bir yazar, eser yazmak için bilgi ve öğrenimine güvenir. Konu üzerinde düşünmek ve araştırma yapmak zorundadır. Uzun çalışmalardan sonra bir kitap ortaya çıktığında, yazarın bu kitabını geliştirebilmesi için pek çok imkânı vardır. Çoğu zaman da yazar kitabının tamamını yeniden yazmak ihtiyacını duyar. Kendi

insanî becerilerine güvenmeyen Tanrı Mazharları için ise durum böyle değildir.

Hz.Bahau'llah'a vahiy geldiği zaman Tanrı Kelimesi dudaklarından dökülür ve katipleri kayda geçerlerdi veya bazen de Kendisi yazardı. Kelimeler Ağzından öylesine bir hızla akardı ki, Levihlerinden birinde Kendilerinin de teyit ettikleri gibi, Sekreteri çoğu zaman onları kaydedemezdi.

İslam'ın Kutsal kitabı Kur'an, yaklaşık olarak altıbinüçyüz ayetten ibarettir. Bunlar Hz.Muhammed'e 23 yıl içinde nazil olmuştur. Halbuki bu Emirde İlahi Vahyin insanlığa akışı o kadar bolca ihsan edilmiştir ki, Hz.Bahau'llah' a, bir saatlik bir zaman içerisinde bin ayete eşdeğerde Vahiy nazil olmuştur. Hz.Bahau'llah şöyle buyurmuşlardır: 'Bugünde ihsan edilen lütf o derece büyüktür ki, bunları yazabilecek yetenekte katip bulunabilseydi, bir tek gün ve gecede ilahi semalardan Farsça Beyan* kitabına eşdeğerde bir kitap indirilirdi'(2)

Tanrı Kelimesi, cennetin kapıları ardına kadar açılmışcasına, bu asırda insanlığı içine almıştır. Dünya, Hz.Bahau'llah'ın kırk yıllık İlahi görevi süresinde muazzam ruhani enerjiler salıveren bir Zuhur Okyanusu ile öylesine donanmıştır ki, hiç kimse henüz bunun potansiyellerini idrak edemez. Tüm insanlık için gelen Kutsal Yazılar olan, Hz.Bahau'llah'ın Eserleri; o kadar zengindir ki, Kendi ifadelerine göre, tümü ciltlenecek olsa yüz ciltten az değildir.

Keşanlı Mirza Ağa Can, Hz.Bahau'llah'ın peygamberlik döneminin uzun bir süresinde O'nun katipliğini yapan ve Hadimullah (Tanrı'nın hizmetkârı) olarak isimlendirilen kişiydi. Ağa Can katipliğin dışında da Hz.Bahau'llah'a hizmet ederdi. Hz.Bahau'llah çoğu zaman ona Abd-i Hazer (hizmete hazır kul) diye hitap ederdi. Ağa Can ulema sınıfından değildi. Sadece ilkokul öğrenimi görmüştü

* Hz.Bab'a nazil olan, Bahai Zuhurunun Ana Kitabı.

ve gençliğinde hayatını kazanmak için Keşan'da sabun yapıp satardı. Irak' a, Hz.Bahauallah o ülkeye vardiktan hemen sonra geldi. Onunla ilk tanışmaları Kerbela'da bir ahababın evinde oldu. İşte orada Hz.Bahauallah'tan yüce bir ruhani kudretin yayıldığını algıladı. Bu öyle bir gücü ki, Ağa Can'ın bütün varlığını değiştirdi ve onu, Sevgilisine karşı yanıp tutuşan bir sevgiyle doldurdu. Mirza Ağa Can, Hz.Bahauallah'ın Kendi makamını ima ettiği ilk kişiydi ve Hz.Bahauallah daha sonra kendisini sekreteri olarak seçerek onurlandırdı.

Mirza Ağa Can yaklaşık kırk yıl Hz.Bahauallah ve O'nun Zuhuruyla böylesine samimi ilişki içinde yaşamasına rağmen, bu inayete dayanamayıp Rabbına ihanet etti. Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra Hz.Abdülbaha'ya karşı geldi ve Misakın En Büyük Nakısı (Ahd ve Misak'ı kıran) ile el ele verdi. Oysa, Hz.Bahauallah'ın peygamberliği süresince, kapasitesi yettiğince sekreter olarak O'na gayretle hizmet etmiş ve gece gündüz emrine amade olmuştı.

Bağdat'taki sakin evinde olsun veya Edirne'nin soğuşunda olsun, gemi yolculuğunda veya karada yolculuk yaparken olsun, Akka hapisanesinin hücrelerinde olsun, ya da Behci Sarayında olsun, Hz.Bahauallah'a Vahiy geldiğinde, Mirza Ağa Can her zaman elinde bir tomar kağıt, birkaç mürekkep hokkası ve bir deste kamyş kalemlerle Hz.Bahauallah'ın dudaklarından dökülen beyanları yazmak için hazırды. Nazil olan kelimelerin sürati nedeniyle ilk kayıtları okunaklı olmazdı ve yeniden yazılmaları gerekirdi. Hz.Bahauallah bu Levihleri onayladıktan sonra bazen bunları mühürlerinden* biriyle mühürlerdi.

Hz.Bahauallah'ın İsmi (Hüseyn Ali) taşıyan mühründen başka, Peygamberliği sırasında değişik zamanlarda yapılmış on mührü vardı. Bunlardan sadece biri `Bahauallah' yazısını taşır; birkaçı O'nun bir mahpus ve mazlum olduğunu anlatan pasajları ihtiva eder,

*6.ncı Bölüme bakınız.

diğerleri ise haşmetli ve yanılmaz bir dille Tanrı Mazharı ve Vekili olarak eşsiz yetkisini, haşmetini, ihtişamlı makamını ifade eder.

Bu Levihlerin kopya edilme işinde görev alanlardan biri de, Bağdat'taki ilk delikanlılık dönemlerinden başlayarak Hz.Bahaullah'ın yaşamının sonuna kadar bu işle meşgul olan, Hz.Abdülbaha idi. Hz.Bahaullah'ın orijinal Levihlerinin pek çoğu Hz.Abdülbaha'nın* el yazısı ile yazılıdır. Levih yazıldıktan sonra, ahbablar arasında dağıtılması için birkaç kopya yapılması gerekirdi. Hz.Bahaullah'ın yaşamında ilahi vahiylerin çok olduğu zamanlar olurdu. O zaman birçok katip gece gündüz çalıştıkları halde, Levihleri temize çekmeye yetişemezlerdi. Bazı katipler ciltler dolusu el yazısı derlemeleri gelecek nesillere bırakmıştır.

Bunların arasında Hz.Bahaullah'ın Zeynul Mukarrebini (Tanrı'ya yakın mücevher) olarak isimlendirdiği meşhur Molla Zeynul Abidin vardı. Bu kişi, Babi Dinini kabul etmeden önce alim bir müçtehit (İslam kanunu bilgini) ve kendi kasabası Necef-Abad'ın ileri gelen kişilerdendi. Hz.Bahaullah Siyah Çal'da iken ateşli bir Babi oldu; bir zamanlar hayranları ve müritleri olan kişiler ona şiddetle karşı çıktılar ve işkence ettiler. Daha sonra Bağdat'a gitti ve nihayet Hz.Bahaullah Süleymaniye dağlarından döndükten sonra Huzurlarına müşerref oldu. Bu karşılaşma sonucunda ve Hz.Bahaullah'ın kendisi için yazdığı Levihlerden sonra, ruhu değişime uğradı ve imanı ve bağlılığı öyle bir yüceliğe ulaştı ki, Hz.Bahaullah'ın sayılı havarileri arasında yer aldı. Irak'ın Musul şehrinde uzun süre sürgün ve hapislikten sonra serbest bırakıldığı zaman, ömrünün geri kalan kısmını çoğunlukla Hz.Bahaullah'ın katipliğini yaptığı Akka'da geçirdi.

Zeynul Mukarrebini Hz.Bahaullah'ın Levihlerini kopya etmekte son derece dikkatliydi ve doğru olarak yazıldığından emin

* Kitabın başındaki Hz.Abdülbaha'nın el yazısıyla yazılmış yazıya bakınız.

olmak için büyük titizlik gösterirdi. Bu nedenle Zeynul Murarreb'in el yazısıyla yazılı her Levih doğru olarak kabul edilirdi. Hz.Bahaullah'ın önemli Levihlerinin pek çoğunu içine alan birçok cildi kendi el yazısıyla gelecek nesillere bırakmıştır; bugün, Farsça ve Arapça baskılar bu orijinal Levihlerle karşılaştırılmak suretiyle doğruluğu teyit edilmektedir.

O'nun araştırmacı ve parlak zekâsıyla ilişkin bir başka eser de, Hz.Bahaullah'ın SORULAR VE CEVAPLAR adlı kitabıdır. Zeynul Murarreb'in, bir müçtehit olması, İslam kanunlarının uygulanmasında son derece ehliyetli olması nedeniyle, Kitab-ı Akdes'te nazil olan kanunların uygulanmasıyla ilgili aklına takılan herhangi bir soruyu sormak için Hz.Bahaullah'tan izin aldı. Hz.Bahaullah'ın verdiği cevaplar O'nun ahkâmına açıklık ve tefsir getirmekte ve bu kitap bugün Kitab-ı Akdes'in eki kabul edilmektedir.

Zeynul Mukarreb'in kısaca anlatılan hayat hikayesi, ahbabları her zaman neşelendiren esprilerine değinmeden tamamlanmış sayılmaz. Bazen Hz.Bahaullah'ın huzurunda da komik imalarda bulunurdu. Hatta bunlardan birkaçı bazı hikayelerde de geçer. Levihleri temize çekme alanında büyük hizmette bulunan üstün vasıflı bir başka kişi de, İsfahan'ın yerlisi olan ve Mişkin Kalem lakabıyla bilinen meşhur hattat Mirza Hüseyin'di. O da Zeynul Mukarreb'in gibi şakacı bir kişiydi.

Mişkin Kalem Emri kabul etmeden önce Tahran'da Nasreddin Şah'ın sarayı ile yakın ilişkisi bulunan önemli bir makama sahipti. Bir keresinde Şah kendisini İsfahan'daki evinde kısa bir süre ziyaret etmesi için Miskin Kalem'e izin verdi. İşte Mişkin Kalem orada bir Bahai ile tanıştı ve sonuçta emri kabul etti. Bunun üzerine Şah'ın sarayına dönmedi, bunun yerine Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olduğu Edirne'ye gitti. O günden sonra da ömrünü tamamen Emre adadı. Daha sonra, Hz.Bahaullah onu, dalavereleriyle meşhur

İsfahanlı Seyit Muhammed'in* saltanat camiasında yaydığı dedikoduları yalanlaması için önemli bir görevle İstanbul'a gönderdi. Bir süre sonra Seyid Muhammed ve arkadaşlarının entrikaları sonucunda, Mişkin Kalem ve birkaç Bahai İstanbul'da hapisaneyeye atıldılar. Daha sonra, Akka'ya gidecek olan Hz.Bahauallah ve O'na eşlik edenlerin gelişlerini beklemek üzere Gelibolu'ya yetkililerce gidildi. O ve Hz.Bahauallah'a iman eden diğer üç kişi Hz.Bab'ın Ahdine karşı çıkan ve Hz.Bahauallah'ın baş düşmanı olan Mirza Yahya ile birlikte Kıbrıs'a gönderildi.

Mişkin Kalem yaklaşık dokuz yıl Kıbrıs'ta sürgün kaldı. Fakat Hz.Bahauallah'ın etkisi onun ruhuna öyle nüfuz etmişti ki, hain Yahya ile uzun süre birlikte olmasına rağmen Emirde sabit, imanda yılmaz, doğru yoldan sapmadan Rabbına sadık kaldı.

Hicri 1924 (Miladi 1878)'de af çıkar çıkmaz Akka'ya hareket etti; orada şehirde kalmasına izin veren Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref oldu. O, gerçek bir dost, sadık bir hizmetkar, Hz.Bahauallah'ın havarilerinden† birisi, son derece yetenekli bir sanatçı, eşsiz bir hattat ve kelime ve harflerden desen yaratan bir dahi idi. Sanat eserleri arasında, boş kağıt üzerine sadece tırnak izlerinden oluşan bazı Eserleri de vardır.

Mişkin Kalem, hayatının çoğunu Hz.Bahauallah ve Hz.Abdülbaha'nın Levihlerini temize çekmekle geçirdi. O güzel yazısıyla yazdığı bu Levihlerden birkaç cilt günümüze kadar gelmiştir. Mişkin Kalem'in ismi, işaretleri, sembolleri ve 'İsmi-Azam'ın tasarımı ile ölümsüzleşmiştir.

* Günahkarlığın mücessemi olan bir Babi, Hz.Bahauallah'a karşı geldi ve 'Bahai Zuhuru'nun Düşmanı' olarak tanımlandı.

† Hz.Bahauallah'ın 19 Havarisinin listesi, fotoğraflarıyla birlikte Baha' 1 World, Cilt:3, sf.80-81 de bulunmaktadır.

H.z.Bahaullah'ın zuhurunun başta gelen özelliklerinden biri de, Beyanının otantikliğidir. Geçmiş Dinlerde Peygamberlerin sözlerinin söylendiği anda kayda geçmemesine karşılık, tüm bu dinlerden farklı olarak, H.z.Bahaullah'ın Sözleri ağzından çıktığı anda dikte ediliyordu. H.z.Bahaullah'ın Levihleri nazil olduğu anlardaki koşullar, o anda huzurunda bulunan katipleri veya diğer güvendiği kişiler ve ziyaretçi inananlar tarafından kayda alınırdı.

Vahiy esnasında Ruh'ul Kuds'un itici gücü H.z.Bahaullah'ın üzerinde heybetli fiziksel etkiler yaratırdı. Herhangi bir insan olağanüstü bir haber aldığı zaman heyecanlanır. O halde, Tanrı Mazharının heykeli bir kanal gibi Tanrı'nın Kutsal Ruhunu insanlara aktardığı anda O'nun cismani heykelinin nasıl etkilendiğini bir düşünün.

Vahiy sırasında katiplerinin dışında bir kimsenin H.z.Bahaullah'ın huzurunda bulunmasına genellikle izin verilmezdi. Fakat bazen bazı ahabpların kısa bir süre huzurda kalmalarına izin verilmiştir. Bu şerefe nail olan kişiler O'ndan saçılan özel haşmet ve nura tanık olmuşlardı. O'ndaki bu değişim öylesine göz kamaştırıcı idi ki, pek çoğu O'nun yüzüne bakamazlardı.

Bu kişilerden biri İsfahan'ın yerlilerinden Emri ilk kabul edenlerden olan Hacı Mirza Haydar Ali idi. İlk kez Edirne'de H.z.Bahaullah'ın huzurlarına müşerref oldu. H.z.Bahaullah, Kendisi ile İran ve Irak ahabpları arasındaki haberleşmeyi sağlaması için onu önce İstanbul'a, sonra da Mısır'a gönderdi. Mısır'da Emrin düşmanları kendisini tutuklayarak Sudan'a gönderdiler. Orada uzun yıllar çektiği ızdıraplar sadece, imanının güçlenmesine ve H.z.Bahaullah'a olan sevgisinin derinleşmesine yaradı. Serbest bırakıldıktan sonra doğru Akka'ya gitti. Orada birkaç ay Sevgilisinin yanında kalma şerefine erişti. Daha sonra, H.z.Bahaullah'ın talimatları doğrultusunda İran'a gitti ve orada uzun yıllar boyunca, ileri gelen bir Bahai mübelliği olarak Emre hizmet etti.

Hacı Mirza Haydar Ali, Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra Hz.Bahauallah'ın Ahd' inin ilerlemesi ve korunmasında önemli bir rol oynadı. Tanrı Emrinin yapısını yıkmak ve kurumlarını kökünden sökmek isteyen sadakatsiz nakisların hücumlarına karşı başarıyla savundu. Uzun ve olaylı hayatının geri kalan kısmı, Kutsal Topraklarda Hz.Abdülbaha'ya hizmet etmekle geçti. Hayfa'da vefat etti ve Kermil Dağındaki Bahai Mezarlığında defnedildi.

Akka'yı ziyaretlerinin birisinde, Hacı Mirza Haydar-Ali'ye Vahiy esnasında Hz.Bahauallah'ın huzurunda bulunma izni verildi. Hacı Mirza Haydar Ali, bu unutulmaz olayın kısa anısını gelecek kuşaklara şöyle nakletmiştir.

... İzin verildikten ve perde açıldıktan sonra, bu ve gelecek dünyanın ve hatta Tanrı'nın tüm dünyalarının Hükümdarını, Padişahlar Padişahını, büyük bir otorite ile tahtına oturmuş gördüm. Tanrı ayetleri nazil oluyor ve kelimeler bir sel gibi akıyordu. Sanki kapı, duvar, halı, tavan, zemin ve hava esansla dolmuş ve aydınlanmıştı. Herşey, herkes kulak kesilmiş, neşe, sevinç ruhuyla dolmuştu... Hangi dünyalara gitmişim ve ne haldeydim, bunu ancak yaşayan bilir(3).

Anlatıldığına göre, Hz.Bahauallah'a nazil olan levihlerin etkisi, O'nu uzun süre heyecan içerisine bırakır ve yeme içmeden keserdi.

TANRI SÖZÜNÜN YARATICI GÜCÜ

Tanrı Sözü Tanrı hilkatının en asil şekli olup, insan anlayışının çok üstündedir. Hz.Bahauallah bir Levhinde, "Kelime"nin yaratılışını diğer hiçbir şeyin yaratılışıyla kıyaslamamız konusunda bizi uyarır. Tanrı Kelimesinin herbirini, Tanrı'nın bütün sıfatlarının yansıdığı bir ayna gibi olduğunu ve Tanrı Kelimesi kanalıyla bütün yaratık aleminin meydana geldiğini söyler. İslamiyette söylendiğine göre, Tanrı, evreni tek bir kelime ile, 'OL' diyerek yaratmış, bu da

tüm yaradılanları var etmiştir. Aynı şekilde, bu devir için Tanrı Sözü olan Hz.Bahaullah'ın Zuhuru da yaratıcıdır. Hz.Bahaullah bazı Levihlerinde varlığının sebebinin 'OL' kelimesi olduğuna değinir. Örneğin, suudundan * sonra derlenen Ziyaretname Levhi'nde şöyle buyuruyorlar: 'Yine şahadet ederim ki: Senin Kaleminin tek bir hareketiyle 'Kaf' ve 'Nun' hükmü görüldü, Allah'ın gizli Sırrı belirdi, varlık başladı ve Zuhurlar gönderildi.' Bir başka örnek ise, Hz.Bahaullah'a nazil olan uzun namazdan bir parçadır: '... İnsanlar arasında görünen Kimse ise Gizli Sır ve Saklı Remiz olup 'Kaf' harfi kendi rüknü bulunan 'Nun' harfine O'nun vasıtasıyla iktiran etti.' (4) 'O' ve 'L' harfleri birleştiği zaman 'OL' kelimesini oluşturur, buda varlık alemi var eder.

Aşağıdaki bölümler Hz.Bahaullah'ın yazılarından alınmış olup sözlerinin yaratıcılığına değinir:

Anlamak isterseniz size bir gerçek söyleyeyim. Tanrı'nun ağızından çıkan her bir kelimedede, her insan vücuduna yeni bir ruh üfleyecek gizli bir kudret var. Bu dünyada size hayranlık veren ne eserler var ise, hepsi Tanrı'nın bütün iradelerin üstünde olan iradesinden, O'nun şaşılacak derecede güzel ve şaşmaz kararından doğmuştur. Sadece bir 'Sanatkar' kelimesinin Dudaklarından dökülüp insan cinsine tecellisi ile beraber asırlar boyunca, insan elinin yaratabileceği türlü türlü sanatların yaratılmasına imkân veren bir kudret boşalır. Bu, doğruluğunda şüphe götürmez bir gerçektir. Hakikaten, bu parlak kelime ağızdan çıkar çıkmaz, ondaki canlandırıcı enerjiler bütün yaratıklar içerisinde faaliyete geçer, bu gibi sanatların üretilmesini ve mükemmelleştirilmesini sağlayan araçları yaratır. Bu gün şahidi olduğunuz bütün hayret verici başarılar doğrudan doğruya bu ismin tecellisinin neticeleriydi. İnanınız ki, gelecek günlerde evvelce duymadığınız şeylere tanık

* 12.nci Bölüme bakınız

olacaksınız. Tanrı Levhindeki hüküm ve karar işte böyledir. Bunu gözleri keskin olanlardan başka kimse anlayamaz. Aynı şekilde, Alim (her şeyi bilici) sıfatına delalet eyliyen kelime Ağzından çıkar çıkmaz, her bir yaratık kendi kapasite ve yeteneğine göre, insanı hayrette bırakacak bilgilere bürünür ve zamanı gelince güçlü ve bilici Tanrının emriyle onları zuhur sahasına çıkarır. Bilki: Tanrı kudretinin buna benzer bir tecellisi diğer her bir İsmi tecellisine yardım eder. Tanrının ağzından çıkan her bir harf gerçekten bir ana harf, Vahiy Kaynağı'nın her söylediği kelime bir ana kelime ve O'nun Levhi bir Ana Levihtir. Ne mutlu bu hakikati anlayanlara.(5)

Hz.Bahau'llah başka bir Levihte, Sözlerinin kudretinden şöyle söz etmektedir:

Ağzından çıkan herbir harfın, öylesine yaratıcı gücü vardır ki, yeni bir yaradılış meydana getirir-- öyle bir yaradılış ki, O'nun büyüklüğünü Tanrıdan başka kimse idrak edemez(6).

Tanrı Mazharlarının söyledikleri Sözler, Tanrı Zuhurundan doğan ruhani kuvvetlerin görünen şeklidir. Kelimedeki saklı en içteki gerçek ise, potansiyelleri açısından sonsuzdur. Tanrı'nın dünyasına aittir ve insanlar bunu tam anlamıyla idrak edemezler. İnsanların sınırlı zihinsel kapasiteleri sadece kelimenin bir dereceye kadar anlamını, kuvvet ve yaratıcılığını anlamakta yeteneklidir.

Tanrı Kelimesi, güneşin enerjisini taşıyan ışınlarına benzetilebilir. Bu ışınların güneşe yakın yerdeki yoğunlukları o kadar büyüktür ki, uzayda hiç bir canlı varlık onların enerjisine dayanamaz. Ancak aynı ışınlar, uzaydan gelerek atmosfer ve bulutlardan geçtikten sonra enerjilerinin sadece bir bölümünü yeryüzüne verirler. Aynı şekilde, bu dünyada da Tanrı Sözü İlahi gerçek ve anlamının sınırlı bir kısmını insanın kendi kapasitesine göre söyler. Zira insan, sınırlı oluşundan ötürü bunları tam manasıyla anlayamaz.

Kelimenin en iç gerçeği, kudreti, etkisi ve yaratıcılığı, ruh bedenden ayrılıp Tanrı'nın ruhani alemlerinde ilerlerken daha büyük anlam kazanır. Her ne kadar Tanrı Sözü'nün anlamı ve saklı ilahi gerçekleri, insan anlayışına kapalı isede, bu Kelimeyi izhar eden Peygamberler O'nun tam kudret ve öneminden haberdardırlar.

BİLGİNİN KAYNAĞI OLARAK TANRI SÖZÜ

H.z.Bahau'llah, daha sonra Emri* kabul eden Akka müçtehitlerinden Şeyh Mahmut adlı birşahsın sorusuna cevaben nazil olan bir Levih'te, Kur'an'daki Şems suresine (Suriy-i-Va'sh-Shams) değinerek Tanrı kelimesiyle ilgili ilahi bilgiler silsilesini açıklamıştır. İlahi Zuhur Semasından gönderilen her kelimenin yumuşak bir şekilde akan ilahi sır ve hikmet nehirleriyle dolduğunu belirtmiştir. H.z.Bahau'llah, soru sorana cevaben, 'şems' (güneş) kelimesinin birkaç anlamını etraflıca anlatmıştır. Bu kelimenin daha pek çok anlamlarının olduğunu ve bir veya iki yıl süreyle on sekreter açıklamalarını yazacak olsalar, gene de anlamını bitiremeyeceklerini de belirtmiştir.

Aşağıdaki cümleler Şeyh Mahmud'a hitaben nazil olan Levihten alınmıştır:

Şanı yüce Tanrının buyruğunu nasıl kesin biliyorsan, O'nun buyruğunda tükenmez anlamlar bulunduğuna da öyle inanmalısın. Tanrı sözündeki türlü hikmetleri, ancak Tanrı Kelâmını yorumlamaya yetkili kimseler ve bu sözlerin sırlarını sinelerinde saklayanlar anlayabilirler. Kutsal Yazıları okurken, Tanrının insanlar arasındaki Temsilcisinin otoritesine karşı gelmek maksadıyla, kendi işine gelen anlamı alan kimseye cidden ölü gözüyle bakılır. Böyle bir

* Akka Şehri'nin kutsallığı ile ilgili H.z.Muhammed'in atıfta bulunduğu bütün hadislerin bir derlemesini yaptı.

kimse görünüşte komşuları ile düşüp kalksa ve onlarla birlikte yiyip içse de gene ölüdür. N'olaydı dünya Bana inanabileydi! Bütün isimlerin Rabbi olan Allah'ın Rabbin Baha'ya öğretilip sinesine tevdi buyurduğu her şey insanlara açıklansaydı, herkes şaşırıp kalırdı.

Kelime kılıfına sığmayan nice hakikatler var! Nice gerçekler var ki dile gelemez, açıklanamaz, hiç bir anı ile anılamaz. Zamani gelmeyince ağza alınması caiz olmayan doğrular mı istersin! Her bilinen söylenmez, her söylenebilenin günü gelmemiş olur ve her söylenmesinin günü gelmiş olanın da ehli bulunmaz' sözü boşuna söylenmemiştir.

Bu hakikatlerden bazıları ancak ilmimizin nuruna makes ve gizli lütfumuza mazhar bulunanlara kapasiteleri nispetinde açıklanabilir. Seni Kendi kuvvetiyle kuvvetlendirmesini ve beşeri bilgiden arı kalmaklığın için bütün bilgilerin kaynağı olan Zatı tanımağa seni muvaffak buyurmasını Tanrıdan dileriz; çünkü, hasılı tahsilden ne çıkar? 'Bilinecek bilindikten sonra bilgi arkasından koşmak abestir'. Bilginin Kök ve Kaynağına yapış ki, insan bilgisini yutmuş kimselerden kendini arı bulasın ve senin iddianı hiç bir delil veya aydın vesikaya dayanmaksızın destekleyebilsin.(7)

Peygamberlerin Sözlerinin sadece iç anlamı yoktur, hatta tek bir harf dahi birtakım ilahi sırlar ve anlamlar taşır. İslamiyette, Hz.Muhammed'in yasal halefi ve ilk imam Ali'ye ait çok meşhur bir hadis vardır. Geçmişteki tüm Kutsal Yazıların özü Kur'an'dadır, Kur'an'ın kendisi açıklış ayetinin içindedir, bu ilk ayetin tamamı ilk harfin (B)* içinde toplanmıştır ve bu harfin içindeki her şey bu harfin noktasının içinde özetlenmiştir. Bundan da açıkça anlaşılacaktırki,

* Arapça'da B harfi

bu şekildedir.

Tanrı Kelimesi tabiatı itibariyle muğlak olup insan idrakinin üstündedir.

Hız.Bahauallah'ın öncüsü Hız.Bab'a, bazı tek harflerin iç anlamları ve tefsiri üzerinde ciltler dolusu yazılar nazil olmuştur. Örneğin, Kur'an'ın cüzlerinden biri olan Val-Asr `Süriy-i V'al-'Asr' suresinin ilk harfi olan "V" harfinin anlamını açıklamak için üçbinden fazla ayet yazmıştır. Hız.Bahauallah'a da bazı harflerin açıklaması ile ilgili Şahane Levihler nazil olmuştur.

KALEM-İ ALA

Hız.Bahauallah'ın zuhurunun paha biçilmez inayetleri arasında, Yüce Ruhun sözcüsünü temsil eden yüceler Yücesi Kalem diye işaret edilen En Yüce Kalem den sadır olanlar bulunmaktadır. Babi Dinî hariç, bundan önceki din tarihinde Tanrı Mazharları gelecek nesillere kendi el yazıları ile Levihler bırakmamışlardır. Fakat Hız.Bahauallah'ın Kendi Kaleminden nazil olan öğütler, münacaatlar ve çeşitli dinsel konular şeklinde sayısız Levihler bulunmakta ve bunlar Bahai Kutsal Yazılarının çok değerli bölümünü teşkil etmektedir.

İlk inananlar genellikle soru sormak, öğüt almak veya haber yollamak için Hız.Bahauallah'a yazarlardı. Hız.Bahauallah'ın Levihlerinin pek çoğu bu gibi mektupları cevaplandırmak için nazil olmuştur. Seyit Asadullah-i Kumi bu Levihlerin nasıl nazil olduğunu anlatmaktadır. Bu ahbap 1886'da Hız.Bahauallah'la müşerref oldu ve kendisine devamlı olarak Akka'da oturma izni verildi.Yıllarca Emre hizmet etti; kendisi Avrupa ve Amerika yolculuğunda Hız.Abdülbaha'ya eşlik edenlerden birisiydi ve bu seyahatlerinde birçok kez açısı olarak O' na hizmet verdi. Aşağıdaki paragraf onun şifahi anılarından alınmıştır.

Hatırlıyorum, Mirza Ağa Can Vahiy sırasında Hz.Bahaullah'ın söylediklerini yazarken kaleminin cızırtısı yirmi adım öteden duyulurdu. Emrin tarihinde Levihlerin nasıl nazil olduğu hakkında fazla kayıt bulunmamaktadır. Bu yüzden şimdi size bunu anlatmaya çalışacağım...*

Mirza Ağa Can'ın küçük bir kase büyüklüğünde büyük bir mürekkep hokkası, yaklaşık on veya oniki kalem ve destelerce büyük boy kâğıdı vardı. O günlerde Hz.Bahaullah'a gelen bütün mektupları Mirza Ağa Can alırdı. Bunları Hz.Bahaullah'ın huzuruna getirir, izin aldıktan sonra onları okurdu. Daha sonra Cemal-i Mübarek, Mirza Ağa Can'a kalemini almasını ve mektuplara cevaben nazil olan Levhi yazmasını buyururdu...

Söylenenleri öyle bir süratle yazardı ki, daha birinci kelimenin mürekkebi kurumadan sayfa biterdi. Sanki bir tutam saç, mürekkebe batırılmış ve tüm sayfaya sürülmüştü. Hiçbir kelime açık yazılmamış olurdu ve Mirza Ağa Can'dan başkası kesinlikle okuyamazdı. Bazen kendisi de kelimeleri ayırt edemez ve Hz.Bahaullah'ın yardımına baş vururdu.† Vahiy sona erince, Mirza Ağa Can, Hz.Bahaullah'ın talimatı üzerine Levhi temize çeker ve gideceği yere gönderirdi...(8)

* Farsça ve Arapça yazılar genellikle kamyş kalemle yazılırdı. Genelde bu çeşit kalemler belli bir şekilde yazıldığı zaman cızırtılı bir ses çıkarırdı. Hatta bu sesi belli bir oranda kontrol edebilirdi. Bu ses sadece o harf yazılıncaya kadar devam etmekle kalmaz, aynı zamanda da yazarın veya seyircilerin heyecanını uyandırırđı. Hz.Bahaullah, birçok Levihlerinde En Yüce Kaleme değinmekte ve bununla Tanrı Mazharı ve Zuhuruna işaret etmektedir. Hz.Bahaullah ayrıca aynı Kalemın tiz sesine de değinmektedir. Bu tanımlama, Emrinin dünya insanları arasında yayılmasının sembolüdür.

† Mirza Ağa Can'ın 9.uncu bölümdeki yazısına' bakınız.

Buna benzer bir hatırayı da Mirza Tarazullah Samandari anlatmıştır. Kendisi henüz onaltı yaşındayken Hz.Bahauallah'ın ömrünün son yılında Hz.Bahauallah ile müşerref oldu. Kazvin'in yerlisi olan Mirza Tarazullah Samandari bir Bahai ailesine mensup olup büyükbabası Hz.Bab'ın müritlerindendi. Hz.Bahauallah' ın Samandari adını verdiği babası Şeyh Kazım, Cemal-i Mübarek'in mümtaz havarilerindendi.

Kendisi de Emre büyük bir özenle hizmet etti. 1951'de Emrin velisi Hz.Şevki Efendi kendisini Emrin Eli* olarak tayin etti.

..Tahran'da bir mülakatta, Mirza Tarazullah aşağıdaki sözleri beyan eder:

O günlerde Hz.Bahauallah'ın emriyle Mirza Ağa Can önce mektupları okur ve daha sonra Hz.Bahauallah'ın dikte ettirdiği gibi Levihleri cevaben yazardı. Tanrı Sözleri büyük bir sür'at ve daha önce mütalaa veya düşünülmeden nazil olurdu. Bunların sür'atli yazılması sebebiyle yazılan kelimelerin okunması genelde zordu. Bazılarını hiç kimse okuyamazdı; Mirza Ağa Can kendisi bile kendi yazısına okumada zorlanır ve açıklığa kavuşması için Hz.Bahauallah'ın yardımını isterdi. Böylece Tanrı Sözü nazil olurdu. Tanrı Mazharının yetkisinin en büyük ispatı, Tanrı Sözlerinin izharı idi. Başka hiçbir kimse bunu yapma yeteneğine sahip değildir. Merhametliler Merhametli'sinin irade semasından temiz ve parlayan kalbine iner ve sonra o beyanatta bulunur. Hz.Bahauallah Nasreddin Şah'a yazdığı Levihte bunu şu kelimelerle teyit eder: 'Bu şey benim kendimden değil, lâkin O Aziz ve Herşeyi Bilendendir ancak' 9... Levihlerin nazil olduğu bir sırada orada bulunma şerefine erdim... Odanın içerisinde bir aşağı bi yukarı adımlarla ilahi sözler Dudaklarından dökülüyor ve katibi de

* 14.üncü Bölüme bakınız

onları kaydediyordu... Hz.Bahaullah'a vahiy gelme halini tarif etmek kolay değildir.10

İlk müminler çok kere Hz.Bahaullah'tan kendi adlarına Levih alırlardı. Bunlar onların değerli varlıklarıydı. Fakat en değerlisi Kendi El yazılarıyla yazdıkları Levihti. Mamafih bu özel imtiyaz çok sık inayet edilmiyordu. Özellikle Edirne'de üvey kardeşi Mirza Yahya'nın Hz.Bahaullah'ı zehirlemesinden sonra, zehirlendiği zaman durumu o kadar vahim di ki, doktor durumunu ümitsiz buldu. Ancak Yüce Tanrının kudretiyle kurtuldu. Bunun sonucu eli titrek kaldı ve nadiren yazı yazmak için eline kalemi alırdı. Yinede, vasiyetnamesi ve Hz.Abdülbaha'ya hitaben yazılan bazı özel ve önemli Levihleri Kendi El yazılarıyla yazdılar. Bu yazılar bir bakışta bile O mübarek ellerinin titrediğini gösterirdi.

İlk müminlerden ünlü tarihçi ve mübelliğ Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri*, Hz.Bahaullah'ın Kendi El yazısıyla yazdığı Levhi gelecek nesillere aktarmıştır. Hacı Muhammed Tahir'in ailesi Babilğin ilk günlerinde Emri kabul etmiştir, Gençliğinde Akka'ya gitti ve gün aşırı Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkmasına izin verildi. Böylece dokuz ay geçtikten sonra, Hz.Bahaullah'ın konuşmalarının kudretiyle cezbedilmiş bir halde Hz.Bahaullah'ın açık talimatlarını alarak Emri halkına tebliğ etmek üzere kendi şehri Yezd'e gönderildi. Böylece, yaklaşık seksen yıl yüzlerce kişiye Emri açıkladı. Hz.Bahaullah'la görüşmesinden dolayı ruhu öylesine galvanize olmuştu ki, hiç bir eza ve cefa onun şevk ve hararetini asla söndüremedi. Ömrünün sonuna kadar, yüz yaşında, pek çok sıkıntı ve acımasız işkencelere, mutluluk ve sadakat ruhuyla tahammül etti. Hz.Bahaullah'la olan hatıralarının bir bölümünün tercümesi şöyledir:

Birgün Mirza Ağa Can'dan Hz.Bahaullah'a benim için Kendi El yazılarıyla bir Levih veya hiç olmazsa birkaç kelime yazması için bahsetmesini rica ettim; çünkü duyduğuma göre Hz.Bab'ın

* Yazar'ın babası, Geçmiş ile ilgili ilaveler II'ye bakınız.

öğütlerinden birinde eğer müminlerinden herhangi biri Tanrı Mazharı `Tanrının Göndereceği Kimse'nin gününde yaşayacak olursa, Ondan Kendi El yazıları ile bir Levih, bir satır hatta bir kelime almaya çalışsın. Zira böyle birşeye sahip olmak herşeyden daha yücedir. Mirza Ağa Can benim bu isteğimi reddetti. Sebep olarak ta Hz.Bahaullah'ın Akka'ya geldiğinden beri nadiren Eline kalem almış olmasıydı. Hayal kırıklığına uğradım ve üzüldüm. Ama konuyu daha fazla uzatmadım. Ertesi günü Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olduğum zaman, bana söylediği ilk şey Kendi el yazılarıyla benim için bir Levih yazdığını ve bunu alacağımı bana müjdelediler. Böyle beklenmedik bir lütfun bütün vücudumu kaplayan sevincini tarif etmem mümkün değildi.

Bir süre sonra, bazı Yezd'li Bahailer için Hz.Bahaullah'ın birer Levih yazmasını rica ederek, Hz.Bahaullah'a sunulmak üzere Mirza Ağa Can'ın eline Yezd'li ahbabların isim listesini verdim. Bir gün Hz.Bahaullah'ın huzurundayken Listedeki isimlere değindi ve herbiri için bir Levihin nazil olduğunu, fakat güvenlik açısından bunları yanıma almamam gerektiğini, daha sonra göndereceklerini buyurdular. Bunu duyunca, Kendi el yazılarıyla bana vaat edilen Levih'in de diğerleriyle birlikte Yezd'e postalanacağını sandım. Oysa yanılmışım; bu Levih'i yıllar sonra aldım...*

Bir zaman sonra anneme Kutsal Toprakları ziyaret etme ve Hz.Bahaullah'la müşerref olma izni verildi. Kendisine Akka'da devamlı olarak oturma şerefi verilmişti. Yolculuğunda anneme kuzenim Seyit Muhammed eşlik etti ve kısa bir süre Akka'da kaldıktan sonra Yezd'e döndü. Kuzenim Akka'dan ayrılmadan önce Hz.Bahaullah kendisini

* Bu ricam, Hz.Bahaullah'ın bu Levihleri Kendi el yazılarıyla yazmalarının şart olmadığıydı.

huzurlarına kabul etmişler ve konuşmaları arasında ben kuluna selamlarıyla birlikte, benim için Kendi el yazılarıyla bir Levihin nazil olduğundan emin olmamı ve Yezd'de bunun elime geçeceğini söylemesini istemişler(11).

Aradan birkaç yıl geçti ve Hacı Muhammed-Tahir tebliğ faaliyetleri nedeniyle İslam ulemasının büyük saldırılarına hedef oldu. Bu saldırılar, Hz.Bahaullah'ın 'Ya şehrinin (Yezd) zalimi' diye adlandırdığı ve Yezd'in ileri gelen ulemalarından olan Şeyh Muhammed Hasan-ı Sebzevari'nin, Hacı Muhammed-Tahir' in ölüm fermanını yazmasıyla doruk noktasına ulaştı. Bunun üzerine Hacı Muhammed-Tahir Emri tebliğ edebilmek için hayatını korumak amacıyla, Hz.Bahaullah'ın emirlerine uyarak Yezd'den başka bir bölgeye geçici olarak gitmeye karar verdi. Kendisi hatıralarında şöyle yazmaktadır:

Gece yarısı şehri terk etmem için hazırlıklar yapıldı. Tam benim için kiralanan merkebe binerken, Yezd'in son derece fedakar ve samimi Bahai hanımlarından birisi olan Bibi Sahib yanıma geldi... Ve bana Hz.Bahaullah'ın Kendi el yazılarıyla yazılı Levhi verdi. Levhin tarihçesi hakkında bilgi istediğim zaman bana 'yirmi dört yıl önce Razar-Ruh Bağdat'tan† döndüğü zaman Hz.Bahaullah'ın talimatları gereğince bu Levhi bana emanet etti ve sahibinin daha sonra ortaya çıkacağını söyledi. Razar-Ruh şehit olalı oniki yıl oldu. İçimden bir ses bu Levhi senin almanı söylüyor. dedi. Büyük bir sevinçle Levhi aldım... Daha sonra Hz.Abdülbaha,*

* Yezd yakınlarındaki Menşed köyünden önemli bir din alimi; kendisi Babi Dini'nin ilk günlerinde Emri kabul etti ve Bağdat'a giderek burada Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıktı.

† O günlerde Hacı Muhammed Tahir henüz çocuktü; bu da, kendisi bir Levih istemeden yıllar önce Bağdat'ta kendisi için bir Levihin nazil olduğu anlamına gelmektedir.

H.z.Bahaullah'ın bu Levhi benim için özel olarak yazdığına teyit etti.(12)

TANRI SÖZÜNÜN GERÇEKLİĞİ

H.z.Bahaullah'ın şahıslara nazil buyurduğu Yazılarından bazıları öyle bir tarzda yazılmıştır ki, sanki Mirza Ağa Can tarafından kaleme alınmış izlenimini verir. Bu yazılar bazen iki bölümden oluşur, her biri kendisine özgü bir üsluptadır, öyle ki birisi Mirza Ağa Can'ın sözleri gibi görünür, diğeri ise açıkça H.z.Bahaullah'ın sözleridir. Fakat şurası şüphe götürmez bir gerçektir ki, üslubu ve içeriği ne olursa olsun bu Levhilerin her bir kelimesini H.z.Bahaullah Kendisi dikte ettirmiş ve hiçbir kelimeyi Mirza Ağa Can kendiliğinden yazmamıştır. Mirza Ağa Can'a hitaben yazılan mektupların hepsinin cevabını H.z.Bahaullah Kendileri dikte ettirirdi. Fakat O'nun akıl almaz hikmetiyle öylesine dikte ettirirdi ki, sanki Levhin bir bölümünü Mirza Ağa Can yazmış, diğeri bölümünü ise Kendileri yazmış izlenimini verirdi. Bu yüzden bazı ahabplar Mirza Ağa Can'ın sözleri gibi görünen bu bölümlerin kendisi tarafından yazıldığı şeklinde yanlış bir izlenim edinmişlerdir.

Bu konuda ilk ahabplar arasında yaratılan karmaşayı daha iyi anlamak için, Mirza Ağa Can'ın yaşamını daha iyi tanımak gerekir. Bu kişi H.z.Bahaullah'a yalnız sekreter olarak değil, fakat aynı zamanda bir arkadaş ve hizmetkâr olarak da yaklaşık kırk yıl hizmet etti. H.z.Bahaullah'ın iki yıl Süleymaniye dağlarında inzivaya çekilmesi dışında, O'nun peygamberlik yaşamı süresince her zaman H.z.Bahaullah ile beraber oldu. Bu iki yıl içerisinde de bazen Mirza Yahya'ya hizmet etti. O da kendisini gizli bir görevle Nasreddin Şah'ı öldürmek için Tahran'a gönderdi. Tahran'a varışından hemen sonra bir işçi olarak Şah'ın sarayına girmeyi başardı. Fakat bu korkunç teşebbüsünde başarısızlığa uğrayınca suçunun büyüklüğünün bilincine vararak Bağdat'a geri döndü.

Sonunda Hz.Bahaullah Bağdat'a döndü ve Mirza Yahya'nın yönetimi de sona erdi. Hz.Bahaullah Bağdat'tan ayrılmadan önce Mirza Ağa Can'ın kalbinde tutuşan sevgi ve sadakat ateşi yeniden alevlendi. Büyük bir şevk ve arzuyla Hz.Bahaullah'a kâtip olarak hizmet etmeye başladı.

Ancak, hizmetinin sonuna doğru Mirza Ağa Can'da bir gurur gelişti ve Hz.Bahaullah'ın suudundan kısa bir süre önce itibarını kaybetti. Çeşitli durumlardaki hal ve davranışlarıyla Hz.Bahaullah'ın yüreğinde üzüntü ve hoşnutsuzluk duygularına neden oldu. Böyle zamanlarda Mirza Ağa Can'ı davranışlarından ötürü azarlayan kişi ise, her zaman Hz.Abdülbaha olmuştur.

Hz.Bahaullah'ın suudundan kısa bir süre önce, şehit edilen Varga'nın kayınpederi Hacı Mirza Abdullah isminde bir ahabap, sanki Mirza Ağa Can tarafından yazılmış izlenimini veren bu Levihler hakkında bizzat Hz.Bahaullah'a sordu ve gerçek yazarın kim olduğunu bilmek istedi.

Hz.Bahaullah, bu sorunun cevabının Mirza Ağa Can'ın kendisinden gelmesi gerektiğini belirttiler. Hz.Abdülbaha, 1919'da Hayfa'da yaptığı konuşmalarından birinde bu olaya değinmiş, bu sorulduğunda Mirza Ağa Can'ın lafı ağzında gevelediğini ve bu yüzden de bazı ahabpların ona karşı geldiğini söylemiştir.

Hz.Bahaullah'ın suudundan önce hastalığı sırasında bir gün, Hz.Abdülbaha ahabpların tartıştıklarını ve iki gruba ayrıldıklarını; bir grubun başının Nebil-i Azam'ın, diğerinin ise Hz.Bahaullah'ın kızı ve Hacı Seyit Ali-yi Afnan'ın hanımı Furuğiye olduğunu gördü (Karı koca sonra Ahd ve Misak'a karşı geldiler). Derhal tartışmalarını durdurdu ve böyle kritik bir zamanda yersiz bir ayrılığa neden oldukları için onları fena halde azarladı.

İşte o zaman Mirza Ağa Can'ın Hz.Bahaullah ile mağrur bir dille tavırla konuştuğunu ve O'nun büyük hoşnutsuzluğuna sebep olduğunu öğrendi. Bunun üzerine Hz.Abdülbaha, derhal Mirza Ağa Can'la yüzleşti ve müteceviz tavrından dolayı onu azarladı. Yine de

H.z.Abdülbaha ona aracı olmak için üç kez H.z.Bahaullah'ın huzuruna çıktı, her seferinde H.z.Bahaullah'ın ayaklarına kapandı ve Mirza Aa Can'ı affetmesi için yalvardı.

Bu olaylardan hemen sonra suud vaki oldu. Bunun zerine H.z.Abdülbaha Mirza Aa Can'dan, Hacı Mirza Abdullah'ın yanıtlanmayan sorusunu yanıtlamasını istedi. O da bunu yaptı. H.z.Bahaullah'ın suudundan bir ay sonra kendi el yazısıyla yazdığı mektup çok açıktır. Bu mektupta, kendisinin yazdığı sanılan bu Levihlerin her kelimesinin aslında H.z.Bahaullah tarafından dikte ettirildiğini aşığıdaki kelimelerle açıkça ifade eder.

Bu kul tek kelimesini dahi kendisinden söylememiştir. Her bir kelime Tanrı katından indirilmiştir, sizin ve benim Rabbımın Katından nazil olan Szlerdir. Her zaman izin aldıktan sonra, O'nun mukaddesler mukaddesi ve yüce huzurlarında bana hitaben yazılan mektupları okurdum. O zaman, kalemi elime almamı ve başından sonuna kadar mübarek dillerinden nazil olan cevabı yazmamı buyurlardı. Bu icraat sadece bu kula mahsus değildi. Azamet Dili birçok kez, dostlarının veya başıka ülkelerden gelen ahhbapların ağzından konuşımuştur ki, bu da dünya için bir kitap oluşturur... Ben sadece O'nun huzurunda O'nun sözlerini kaydeden bir kulum...13*

GERÇEK BİLGİ

Akka'da nazil olan `Sure-i Heykel'de (Heykel Suresi) H.z.Bahaullah, bu Zuhurda Tanrı Kelâmı'nın dokuz ayrı stil ve kategoride nazil olduğunu beyan etmişlerdir. Tanınmış Bahai alimlerinden Cenab-ı Fazıl-ı Mazenderani, Levihleri dikkatle

* H.z.Bahaullah.

inceledikten sonra bu usulları aşağıda belirtildiği şekilde sıralamıştır(14):

1. Emir ve otorite tonu ile nazil olan Levihler
2. Hizmet, tevazu, yalvarı tonu ile nazil olan Levihler
3. Geçmişteki eski yazıların, dini inançların ve doktrinlerin tefsiri ile ilgili Levihler
4. Bu devir için emredilen kanun ve kuralları içeren ve geçmişteki kanunların iptal eden yazılar
5. Tasavvufi yazılar.
6. Devlet ve Dünya Düzeni konularını içeren ve hükümdarlara hitap edilen Levihler
7. Öğrenim, ilim, ilahi felsefe, yaradılışın sırları, tıp, kimya, vb. konuları içeren Levihler
8. İnsanları eğitime, iyi huylara ve ilahi sıfatlara teşvik eden Levihler
9. Sosyal öğretilerle ilgili Levihler

Hz.Bahaullah'ın Levihleri çok geniş kapsamlı olup, insanlığın gerek fiziki ve gerekse ruhani ihtiyaçlarını her yönüyle ele alan çeşitli form ve stillerde söylenmiş ve insanın gözleri önüne büyük ilim ve hikmet ufukları açmaktadır. Genelde insanın kalbi temiz ve herşeyden arınmışsa, Hz.Bahaullah'ın Levihlerini anlamak kolaydır. Hz.Bahaullah'ın Zuhurunu anlamak için akademik ilim gerekmez; bilgisiz ve cahil bir insan da onun ilahi kaynağını görebilir ve öğretilerini anlayabilir.

Emrin Kahramanlık Devri tarihine hayatları ile gerçekten büyük ışık saçan ve bu Zuhurun ruhani devleri olarak isimleri ebedileşen Hz.Bahaullah'a ilk inananlar, ya çok az ya da hiç tahsili olmayan kişilerdi. Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun ışığıyla kalpleri aydınlananlara yeni kapasiteler ihsan edilir ve böylece eğitime dayanmayan bilgi edinmeleri mümkün olur. İslamiyette bu konuda 'İlim öyle bir nurdur ki, Tanrı onu dilediğinin kalbine atar' denilmiştir. Hz.Bahaullah bunu şu kelimelerle tarif etmektedir:

Esasen makbul olan ilim de budur; yoksa perdelenmiş ve kararmış bir takım fikirlerin mahsulü olan sınırlı ilim, ilim değildir. Böyle sınırlı bir ilmin sahipleri onu gizlice birbirlerinden ödünç alırlar ve sonra da boş yere bu ilimle övünürler.

Hız.Bahaullah'ın Emrinin gerçeklerini daha derinden anlamak ve sırlarına daha keskin bir içgözle bakmak, insanın entellektüel kapasitesine veya akademik bilgisine bağlı değildir. Gerçekte böyle bir bilgi çoğu zaman insanla Tanrı arasında engel oluşturur. Hız.Bahaullah Levihlerinin birinde İlahi sırların panoramasını büyüleyici bir şekilde sergilemiş, bazı Tanrı sıfatlarının her birini kendine has özellikleriyle, tasvir edici terimlerle anlatmaktadır. İlim sıfatı kendini takdim ettiği zaman yüksek sesle ağladı ve dedi ki, bu, Tanrı sıfatlarının en yücesidir ve insanlık dünyasında ilmin kaynağıdır ve yine bundan dolayı, insan alemi O'nun Mazharlarını tanımakta hataya düştüler.

Fakat bu demek değildir ki, eğitim ve ilim reddedilmelidir. Tam tersine, Hız.Bahaullah bilgiye Tanrının büyük bir lütfü gözüyle bakmış ve ilimle dinin el ele yürümesi gerektiğini söylemiştir. İnananlarına sanat ve ilimde eğitim görmelerini emretmiş, eğitimin zorunlu olmasını savunmuş ve bilgileri, aşırı bir gurur ve kendini beğenmişliğe yol açmayan gerçek bilim adamlarını, ateşli sözlerle övmüştür. Bu alimlerin ilim ve eğitimleri Tanrı ilmiyle birleşirse, o zaman o bilgi övülmeye ve saygıya değer olur. Hız.Bahaullah bu kişileri 'Güçlüler Güçlüsü Okyanusun kabarık dalgaları' ve 'Baha Seması'nın Yıldızları' kelimeleriyle yüceltmıştır.

KALEM-İ ALA'NIN İLK PARILTILARI

Resh-i Ama Şiiri

Bildiğimiz kadarıyla, Hz.Bahau'llah'ın ilk Levhi, Tahran'ın Siyah Çal'ında Ruhul Azam'ın, O'nun ışık saçan ruhuna inişinden bir müddet sonra nazil olan Rash-i Ama isimli Farsça bir şiidir. Bu bir zafer ve neşe şarkısıdır. Şiirin lisanı kinayeli olmakla beraber, Hz.Bahau'llah'ın yaşadığı İlahi deneyim açık açık belirtilmiştir. Hz.Bahau'llah şiiirin her satırında Kendinde teecessüm eden Tanrı güzelliğini över ve her kıtada ruhunda oluşan ruhani dünyaları açıklar.

Sadece 19 satır olmasına rağmen, bu şiir tek başına büyükçe bir kitap oluşturur. İçinde gelecek olan İlahi Zuhurun kırk yılının potansiyelleri, karakter, kudret ve haşmeti yatmaktadır. Hz.Bahau'llah bu şiirde, misk dolu İlahi Rüzgarın esintisi, Tanrı Emri Okyanusunun görünüşü, Sur'un Çalınması, Hayat Sularının akışı, Cennet Kuşunun Ötüşü, Gökteki Hurilerin ortaya çıkması gibi terimlerle, ruhani enerjilerin serbest bırakıldığı müjdesini herkese ilan eder. Harikulade güzel ve insanın ruhunu hareketlendiren bir lisanla bu enerjileri Kendisine atfeder. Bu şiirdeki ve daha sonra nazil olan yazılardaki kelimelerin seçimi, güzelliği, kudreti, derinliği ve sırrı, bu yazıların tercümesini gerçekten de imkânsız kılmaktadır.

Hz.Bahau'llah ilk kez bu gazelde, Zuhurunun eşsiz özelliklerinden birisini, yani 'Tanrı Gününün' yakın olduğunu açıklamış ve Kutsal Görevinin bu ilk safhasında bunun Kendisi olduğunu açıkça beyan etmiştir. Bu şiirde İslamiyette vaat edilen GÜN'ün bir zuhur olduğunu ve meşhur 'Ben O'yum' sözünün tahakkuk ettiğini söylemiştir. 'Ben' kelimesi Tanrı Mazharını, yani Hz.Bahau'llah'ı, 'O' kelimesi ise Tanrı'yı belirtmektedir. Bu O'nun Zuhurunun büyüklüğünün bir işaretidir. Tanrının sesiyle konuşan

H.z.Bahaullah, gerçekten de bir çok Levihlerinde 'Ben Tanrırım' buyurmuşlardır. Ancak, Tanrı ile olan bu özdeşlik gerçekte Tanrı Sıfatları alemindedir. Yoksa O'nun özünden değildir. H.z.Bahaullah'a göre:

... Gerçek bilgi ve aydın fikir sahiplerine şurası malumdur ki, Tanrının görünmez hüviyeti ve Birliğinin Zatı meydana çıkmadan ve görünmeden, yükselip alçalmadan ve girip çıkmadan münezzehtir. O her vasfedicinin vasfından ve her idrak eyleyicinin idrakinden yücedir. O kendi görünmez varlığında mevcut olagelecektir(1).

Şii İslam hadislerinin birisinde, vaat olunan kişi geldiğinde söyleyeceği bir kelimenin insanların O'ndan kaçmasına neden olacağı söylenmektedir. H.z.Bahaullah bir Levhinde bu kelimenin 'O'dan 'Ben'e çevrilmesi olduğunu açıklamış, bugün Tanrı Mazharı'nın 'O Tanrıdır' diyeceği yerde, 'Ben Tanrırım' diyeceğini ve anlayış ve iç görüşten yoksun insanların O'ndan yüz çevireceklerini belirtmiştir.

Siyah Çal'da son derece büyük bir ızdırabın ağırlığı altında ezildiği bir zamanda nazil olan bu sevinçli ve harikulade şiir, H.z.Bahaullah'ın yılmaz ruhunun canlılığı ve hareketinin başka bir kanıtıdır. Şunun da belirtilmesi gerekir ki, bilindiği kadarıyla bu Levih, H.z.Bahaullah'ın doğduğu, bağlı olduğu ve Emrinin beşiği olan ülkede nazil olan tek Levihtir.

TAHRAN ŞEHİRİ

H.z.Bahaullah, kırk yıl süren sürgün hayatı sırasında düşüncelerini sık sık Tahran'a yöneltir ve Zuhurunun beşiği ile ilgili unutulmaz olayları anardı. Levihlerinin pek çoğunda övdüğü Tahran şehri için 'Ta Diyarı', 'cihanın anası', 'Tanrı Emrinin Fecri', 'O'nun Zuhurunun Kaynağı', 'kutlu ve nurlu şehir', 'Semavi Saadet Makarnı', 'parıldayan muhteşem il' ve 'tüm insanların sevinç kaynağı' ifadelerini kullanmıştır.(2)

Hz.Bahaullah Kitab-ı Akdes'te Şu güven verici sözleri buyurmuşlardır:

Ey Ta (Tahran) Diyarı, hiç bir Şeyden mahzun olma. Allah seni lemlere sevinç sermayesi yapmıştır. O isterse senin tahtını, adaletle hüküm sürüp kurtlar yüzünden dağılan Tanrı kuzularını bir araya toplayacak bir kimse ile kutlar. Bu kimse Baha ehlini güler yüzle karŐılayacak ve teveccüh gösterecektir. O, Tanrı katında gerçekten, insanlığın bir incisidir. Tanrı'nın ve Emir melekutnde olanların selam ve senası onun üzerine olsun.

Sevin, Allah Zuhurun Matlai sende doğduğu için, seni kendi nuruna ufuk yapmıştır. Sana böyle bir isim verildiği gün ferahlan. Bu ismin sana verilmesiyle fazıl güneşi parladı, yerler ve gökler aydınlandı.

Çok geçmeden sende işler baŐkalaŐacak, hakimiyet halkın eline geçecektir. Senin Rabbin herşeyi bilir, bilgisinden hariç hiç bir Şey yoktur. Rabbinin fazlından emin ol. O'nun inayet dolu bakıŐları senin üzerinden hiç bir zaman eksik olmayacaktır. Izdırabın yerini sknet ve huzura bırakacağı gün yaklaşıyor. Bu Şaşılacak derecede güzel kitapta, hüküm ve karar böyledir.(3)

`Sevin, bu ismin sana verilmesiyle fazıl fecri nurunu Őatı, yerler gökler aydınlandı' cümlesinin anlamı Şudur: Ebcet hesabına göre TA (Tahran'ın ilk harfi) dokuz rakamına eşittir. Bu da, İsmi-Azam, yani Baha kelimesinin sayısal değerine eşittir. Tanrı nazarında bu büyük bir iŐarettir. Aslında, Hz.Bahaullah Levihlerinden birinde "T" harfine harflerin Şahı diye değinmiştir. Ancak, bunu anlayabilmek için biraz Arapça bilmek gerekir. Arapça geniş bir kelime hazinesi ve ifade gücü olan bir lisandır. Alfabesindeki her harfin sayısal bir değerı olduğu için, sayıların kelime veya kelimelerin de sayı olarak ifadesi mümkündür. Bilim adamları ve yazarlar bu tekniği kullanarak edebiyatı zenginleŐtirmiŐlerdir. Her ne

kadar kökeni Arapça ise de, bu sanat İran'da da geniş çapta kullanılmıştır. Bu iki lisanda genelde sayı yerine kelime kullanılmasının daha canlı olacağı kanısı vardır. Örneğin, tanınmış tarihçi ve şair Nebil-i Azam, Hz.Bahauallah'ın Suudu nedeniyle yazdığı son derece dokunaklı mersiye-yi suud tarihini simgeleyen şu cümleyle bitirir: 'Rab bu dünyadan ayrıldı'. Bu Arapça cümlenin harflerinin sayısal değerleri toplandığı zaman hicri 1309 (Miladi 1892) sayısı çıkar. Kelimelerin bu şekilde kullanılması sadece bir rakam yazmaktan daha çok anlamlıdır. Hz.Bahauallah olsun, Hz.Bab olsun, Kuran'da ve hadislerde* mevcut pek çok kehanetleri sadece açıklamak için değil, fakat aynı zamanda bir ismin, kelimenin veya sayının derin anlamlarını ifade etmek için de eserlerinde bu sanatı kullanmışlardır.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Hadis veya sünnetler, Hz.Muhammed'in veya İmamların (Hz.Muhammed'in velileri), doğrudan veya dolaylı olarak işittiklerini kesinlikle iddia eden kişiler tarafından kaleme alınmış sözleridir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

3 - Mirza Musa, Akayi Kelim adıyla bilinen Hz.Bahau'llah'ın en sadık kardeşi ve Havarileri arasında önde geleni.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

4 - Mirza Muhammedi Kuli Hz.Bahauallah'a sadık ve Emrine bağlı en küçük üvey kardeşi.

Hız.Bahaullah, Akka'da Kendisini ziyaret eden ve dönüşünde Tahran'a gidecek olan bir mümine hitaben yazdığı Levihte, doğduğu şehri ne kadar aziz tuttuğunu şu sözlerle anlatmaktadır.

Ey Bana yönelen! Gözlerin doğduğum şehri (Tahran) uzaktan görünce ayakta dur ve de: 'Ey Ta Diyarı! Ben mahbesten sana müheymîn ve kayyum olan Allah'ın bir haberi ile geliyorum. Ey cihanın anası ve bütün cihan milletlerinin ışık kaynağı! Sana Rabbinin lütuf ve inayetini bildiriyorum; seni Ezeli Hakikatin, Görünmeyi Bilenin ismiyle selamlıyorum. Gizli İsmi sende aşık olduğuna ve Görünmeyen Hazinenin sende zahir olduğuna şahadet ediyorum. Geçmiş ve gelecek her şeyin sırrı sende ayan oldu...' (4)

Başka bir Levihte ise, bu şehrin şerefine şu sözler nazil olmuştur:

Ey Ta (Tahran) Diyarı! Rabbin seni kendi Arşına makar ittihaz ettiği, seni nurunun parıltısıyla aydınlatığı ilk günleri hatırla. Sevgin yolunda can verip bütün varlıklarını sana feda eden nice mukaddesler, nice iman ve ikan timsalleri var! Ne mutlu sana ve sende oturanlara! Ben tanıklık ederim ki, dünyanın Muradı olan Zatin diriltici nefesi, her aydın yüreğin bildiği üzere, senin sinenden çıkmıştır. Görünmeyen sende görüldü, insanların gözlerinden nihan olan şey senden çıkageldi. Kanları surların içinde dökülen ve kemikleri şimdi toprakların altında yatan sadık aşıklarından hangi birini anayım? Tanrı'nın hoş kokuları durmadan senin üzerine esegelmış ve esegidecektir. Kalemimiz seni, senin toprakların altında yatan zulüm kurbanı erkek ve kadınları hatırlatmak için harekete geldi.

Kendi kız kardeşimiz bu cümledendir. Vefakârlığımızı bir nişane ve ona karşı beslediğimiz şefkat ve re'fetin bir delili olmak üzere şu anda onu hatırlıyoruz. Bulunduğu durum

cidden ne acı ve yaman bir durum idi! Nasıl bir tevekkül ile Tanrı'sına dönmüştü! O'nun çektiklerini her şeye şamil ilmimizle ancak Biz bildik...(5)

HZ.BAHAULLAH'IN KIZ KARDEŞLERİ

Bu Levih, adına pek çok başka Levhin nazil olduğu öz kardeşi Sari Hanım'dan bahsetmektedir. Sari Hanım Hz.Bahauallah'tan büyüktü, O'nun Emrine bağlı ve sadık bir mümindir. Hicri 1296'da (yaklaşık miladi 1879) Tahran'da vefat etti ve şehire yakın bir yere defnedildi. Hz.Bahauallah'ın ona olan saygısı öylesine büyüktü ki, Levihlerinden birinde O'nun mezarını ziyaret edenin ödülünün, Kendisini ziyaret etmiş kadar büyük olacağını buyurmuşlardır. Hz.Bahauallah'ın beş kız kardeşi daha vardı, fakat aralarından sadece bir üvey kardeşi, Zallan Hanım* diye bilinen Sakine Hanım gerçek ve sadık bir mümindir. Tanrı yolunda pek çok zahmetlere göğüs gerdi. Hz.Bahauallah ondan büyük bir sevgi ve muhabbetle bahsederdi. Nur eyaletinin Takur köyünde defnedilmiş ve Hz.Abdülbaha onun adına özel bir ziyaretname yazmıştır.

Diğer dört kız kardeşinin iki tanesi Emir'den feyz almadılar, son ikisi ise Mirza Yahya taraftarlarıydılar. Özellikle Hanım Buzurg diye bilinen Şah Sultan Hanım Hz.Bahauallah'a karşı geldi ve O'na büyük acı ve ızdırap verdi. Kurdun Oğlu Risalesinin aşağıdaki pasajında Hz.Bahauallah onun için şöyle buyurmaktadır:

Hasan-ı Mazendarani† yetmiş Levhi hamil bulunuyordu. O ölünce Levihleri sahiplerine vermeyip, Ben Mazlumdan

* Hz.Bahauallah'ın annesinin daha önceki evliliğinden dünyaya gelen kızı.

† Hasan-ı Mazendarani Hz.Bahauallah'ın kuzeni ve sadık bir müridiydi. Birkaç kez Akka'da ziyaretine gitti. Her seferinde bazı Levihlerini İran'a götürdü ve ahbablara verdi.

sebezsiz yön çevirmiş olan bir kız kardeşime verdiler. O'nun Levihlerine vaki olanı ancak Allah bilir.*

Adı geçen kız kardeşim hiç bir zaman Bizimle beraber bulunmamıştır. Hakikat güneşine yemin olsun, bu kız kardeş bu olaylardan sonra Mirza Yahya'yı görmemiş, Emirden utulmuş olmamıştır; çünkü o günlerde Bize karşı soğuk idi... Bu kız kardeş sonradan gidip Mirza Yahya'ya uydu. Şimdi onun hakkında birbirine uymayan şeyler işitiliyor. Onun neler söylemekte ve neler yapmakta olduğu belli değil. Kutlu ve Yüce Tanrı'dan dileriz ki, onu Kendine döndürsün ve Kendi fazlının kapısında onu tövbeye muvaffak buyursun...(6)

İRAN'DAN AYRILMALARI ÜZERİNE BİR MÜNACAAT

Tahran'da Raş-i Ama'nın nazil olmasıyla başlayan Hz.Bahau'llah'ın Kaleminden sadır olanlar, Irak'a sürgün edilinceye kadar devam etti. Aşağıdaki münacaat, Hz.Bahau'llah'ın Görevinin ilk günlerinde maruz kaldığı sıkıntı ve zorlukların portresini çizmekte olup, İran'ın soğuk ve şiddetli kış aylarında batıya doğru yol alırken nazil oldu;

Ey Tanrım, Ey Efendim, Ey İsteğim!... Sen bu değersiz zerreyi Kendi kudretinin tamamlayıcı gücünle yarattın ve O'nu kimsenin bağlayamadığı Kendi ellerinle besledin... Hiçbir dilin tarif edemeyeceği ve Levihlerinin hiç birinin tam olarak anlatamadığı imtihan ve musibetleri Ona yazdın, ipekli kumaşlara alıştırdığın boynunu sonunda kuvvetli zincirlere vurdun, kadife ve işlemeli giysilere alıştırdığın

* Son seyahatinde görevini tamamlayamadan vefat etti ve yukarıda Hz.Bahau'llah'ın da bahsettikleri gibi, yetmiş kadar Levih üvey kız kardeşi Şah Sultan Hanımın eline geçti. Bildiğimiz kadarıyla bu Levihler hiçbir şekilde bulunamadı.

vücudu sonuçta hapisaneye düşürdün. Senin iradenle zincirlere vuruldum ve boynuma kimsenin koparamadığı laleler geçirildi. Birkaç yıl boyunca keder üzerine merhamet yağmurları gibi yağdı... Nice geceler zincirlerin ve boyun lâlelerinin ağırlığı bana rahat vermedi ve nice günler sulh ve sukunet benden imtina etti. Bu yüzden insanların elleri ve dilleri beni kederlendirdi! Herşeyi kaplayan merhametinle kırlardaki baykuşlardan dahi esirgemediğin suyu ve ekmeği bu kulundan esirgedin. Emrinden sapmışlara verilmesi gereken cezalar onlara verileceği yerde bizlere verildi ve nihayet Senin Emrin değiştirilemez bir şekilde belirlendi ve soğuktan kimsenin konuşmaya mecali kalmadığı, buz ve kardan kimsenin kıpırdamayacağı bir zamanda Senin iradenle bir sürü yaşlı ve çocuk İran'dan ayrılmaya davet edildiler(7).

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

IRAK'TA NAZİL OLAN LEVİHLER

LEVİHLERİN NAZİL OLDUKLARI ZAMANKİ KOŞULLAR

Hz.Bahaullah'ın Irak'ta nazil olan Eserlerini takdir edebilmek için o ülkede O'nun şahsıyla ilgili şartları ve olayları bilmeliyiz. Hz.Bahaullah'ın Irak' ta on yıl süren ikameti üç kısma ayrılır.

Birincisi; Hz.Bahaullah'ın zuhurunun doğuşuna ve üvey kardeşi Mirza Yahya'nın* sadakatsizliğinin Babi camiasında meydana getirdiği kriz dönemi; ikincisi; Hz.Bahaullah'ın kendi arzusuyla Süleymaniye Dağlarına çekilmesiyle Zuhur güneşinin bir an için tutulması; üçüncüsü ise, aynı güneşin yavaş yavaş yükselmesi ve Bağdat'ın dışında Rızvan Bahçesinde Emrini ilan etmesiyle doruk noktaya varan ışığın yeniden parlaması Mirza Yahya'nın önem kazanması üstün vasıfları olmasından değil, daha çok Hz.Bahaullah ile olan yakın ilişkisinden ileri gelmekteydi. Hz.Bab, ilk müminler arasında odak noktası olarak sivrilen Hz.Bahaullah'ın düşmanlarının dikkatini başka yere dağıtmak amacıyla, genç ve pek tanınmayan Mirza Yahya'nın Babi'lerin lideri olma teklifini bütün kalbiyle destekledi. Bu teklif Hz.Bahaullah'ın şahsından gelmişti ve bundan iki kişinin daha haberi vardı. Birisi Hz.Bahaullah'ın sadık kardeşi Mirza Musa (Ağa'yı Kelim) ve diğeri de Hz.Bab'ın şahadetinden kısa bir süre önce Hz.Bahaullah'a verilmek üzere kalem kutusunu, mühürlerini ve eserlerini emanet ettiği Molla Abdul-Kerim'i Kazvini'ydi; ki bu ahbap sonradan Hz.Bahaullah Siyah Çal'da hapisteyken Tahran'da şehit edildi.

* Subh-i Ezel diye de bilinir (Ezeliyet Sabahı)

Bu seçimin avantajları ortadaydı; bu sistem bir süre devam edince, anlayış ve hikmet sahibi kişiler Mirza Yahya'nın bir kukladan ibaret olduğunu ve Hz.Bab'ın şehadetinden sonra Babi camiasının işlerini rahatça yönlendirenin aslında Hz.Bahaullah olduğunu gördüler.

Hz.Bab'ın şehadet haberi Tahran'a ulaştığı zaman, o zamanlar 19 yaşında olan Mirza Yahya o kadar korktu ki, Mazenderan dağlarına kaçtı ve saklandı. O'nun korkaklığı yüzünden o civardaki pek çok mümin inançlarını kaybetti ve hatta bazıları Emrin düşmanlarıyla birleşti. Mirza Yahya iki yıl kadar İran'ın kuzeyinde ve batısında dolaştıktan sonra, sonunda Hz.Bahaullah'ın arkasından Irak'a gitti. Fakat tanınmaktan o kadar korkuyordu ki, zamanının çoğunu saklanarak geçirdi. Öylesine panik içerisindeydi ki, bir ara genel yerlerde kendisini Babi'lerin lideri olarak tanıtacak veya Bağdat sokaklarında ve pazar yerlerinde tanındığını belirtecek bir Babi'yi afaroz etmekle suçlandı.

Ancak, Mirza Yahya'nın bu çağın Tanrı Mazharına karşı gelerek Emre verdiği zarar, cesaretsizlik ve sadakatsizliği sonucu verdiği zarardan daha büyüktü. Mirza Yahya, Hz.Bahaullah'ın dost ve düşmanları arasında artan itibarını, kişiliğinin kudret ve haşmetini, zengin veya fakir olsun Bağdat halkı üzerindeki nüfuzunun arttığını gördükçe kıskançlıkla doldu. Onun korkaklığı ve sahtekarlığından ötürü ümitsizliğe kapılan ve bilgisinin yüzeysel olduğunu anlayan, Hz.Bab'ın hüsrana uğrayan müritlerinin pek çoğunun kendisinin ayağını kaydıracaklarına inanan Mirza Yahya, makamını kaybedeceğinden endişeleniyordu. Kötülükleriyle tanınmış Seyit Muhammed İsfahani'nin yardımlarıyla Hz.Bahaullah'a meftun kişilerin kafalarına şüphe tohumları ekmeye başladı ve çeşitli yollarla hızla dejenere olan Hz.Bab'a inananların oluşturduğu camianın kaderini canlandırmak ve diriltmek için Hz.Bahaullah'ı alçaltmaya ve çabalarını yıkmaya çalıştı.

Mirza Yahya daha çok kötülük ve fesat örneği Seyit Muhammed'in entrikaları sayesinde, hiçbir yetkisi olmamasına

rağmen ve doğrudan doğruya Hz.Bab'ın açık öğretilerine karşı çıkarak Hz.Bab'ın halefi olduğunu iddia etti. Oysa Hz.Bab'ın Eserlerinde kendisine böyle bir görev verilmemişti. Mirza Yahya, Seyit'le olan yakın ilişkisi kanalıyla ahabaplar arasında olağanüstü bir nifak ve kargaşa yarattı. Bu iki kişi Hz.Bahauallah'a, şeytanca yalan ve iftiralarda bulundular. Hz.Bahauallah'ı, Hz.Bab'ın Emrini yıkan ve Kendi Kanunlarını ortaya atan bir kişi olarak tanıttılar.

Hz.Bahauallah'ın imtihanları ve çektiği ızdıraplar bu küstah ve zararlı entrikalar sonucunda son haddine ulaştı. Hz.Bahauallah bir gün, ailesine dahi haber vermeden Bağdat'tan ayrıldı. İki yıla yakın bir süre Süleymaniye Dağlarına çekildi. Hz.Bahauallah İkan Kitabında, 'tenhalara çekilişteki biricik maksadımız, dostlar arasında ihtilaf zuhuruna sebebiyet vermemek, arkadaşlar arasında huzursuzluk kaynağı olmamak, bir kimsenin zarar görmesine meydan vermemek, veya üzüntü vesilesi teşkil etmemek idi'(1) diye buyururlar.

İnzivaya çekilmeden önce Irak'taki ikametlerinin ilk yılında Hz.Bahauallah'ın dudaklarından dökülen Tanrı sözleri çoğunlukla kayda geçmedi. Levih halinde kaydedilenler ise, gelecek kuşaklara Mirza Yahya ve onun birtakım soysuz arkadaşlarının sadakatsizliklerinin nedeni olduğu üzüntü ve kederi anlatmaktadır.

KULLUT-TAAM LEVHİ

Hz.Bahauallah Süleymaniye Dağlarına çekilmeden kısa bir süre önce Kullut-Taam Levhi (Tüm Yiyecekler Levhi) nazil oldu. Bu Levih; Nerak kasabasından Hacı Mirza Kemaleddin'e hitap etmektedir. Bu zatın büyük babası olan Hacı Molla Mehdi, İmam Hüseyin'in şehadetinin tarihçesini yazmış, insanı duygulandıran bir lisanla faziletlerini övmüş ve ölümüne ağlamıştır. İşte, Hz.Bab'ın Maku Kalesinde hapisken okuduğu bu kitap yüreğini derin bir heyecanla doldurmuş ve gözyaşlarını tutamamıştır.

Hacı Mirza Kemaleddin kültürlü ve bilgili bir kişiydi. Keşan'da Hz.Bab'la müşerref olan Molla Cafer adlı bir kişi vasıtasıyla Babi Dinini kabul etmişti. Hz.Bab'ın aday gösterdiği Mirza Yahya ile tanışmak ve ondan feyz almak için Bağdat'a geldi. Onu bulamayınca Hz.Bahaullah'a bir mektup yazdı ve Kur' an'da 'İsrail'in yasakladıklarının dışında her türlü yiyecek Ben-i İsrail'e helal kıldırdı' ayetini anlayamadığını ve Mirza Yahya'dan bu ayeti açıklamasını istemesini rica etti.

Hz.Bahaullah bu mektubu Mirza Yahya'ya gönderdi. Mirza Yahya'nın yetersiz ve yüzeysel cevabı Hacı Mirza Kemaleddin'i büsbütün hayal kırıklığına uğrattı ve ona olan tüm inancını yitirmesine neden oldu. Hacı Mirza Kemaleddin bunun üzerine Hz.Bahaullah'a döndü ve bu konuda kendisini aydınlatmasını rica etti. Kullut-Taam Levhi onun bu sorusuna cevaben Arapça nazil oldu.

Hacı Mirza Kemaleddin Levhi aldığı ve incelediği zaman etkilendi ve ferahladı; yüreği yeni bir ruhla doldu ve ruhu Yeni Gün'ün ışığıyla aydınlandı. Bu Levih sayesinde bütün bilgilerin kaynağını buldu. Hz.Bahaullah'ın 'Tanrı Mazharı' makamını tanıdı. O'nu tanıma mertebesine ulaşınca imanını açıkladı ve Hz.Bahaullah'a sadakat yemini etti. Hz.Bahaullah kendisine,bulduğu bu gerçeği kimseye açıklamamısını tembihledi. Memleketi Nerak'a giderek, bu Levhi oradaki ahbablarla paylaşmasını buyurdu.

Hacı Mirza Kemaleddin 1881'de Nerak'ta öldüğü güne kadar Hz.Bahaullah'a sadakat ve fedakarlıkla hizmet ederek bu emri yerine getirdi.

Hz.Bahaullah Süleymaniye Dağlarına çekilmeden kısa bir süre önce nazil olan bu Levihte, Bağdat'tan ayrılma niyetinde olduğunu ima eder. Kendilerinin 'Tanrı Emrini Yürütenler' olduğunu iddia eden kişilerin üzerine yükledikleri keder ve ızdıraplardan dolayı yakındır.

Hiç kimsenin bir damlasını dahi içmeye tahammül edemediği kadar okyanuslar dalgalar gibi kaparıp üzerimden aştı. Kederim öyle büyük ki, sanki ruhum bedenimden ayrıldı. Ey Kemal! Deliğine saklanan bu mütevazı ve terk edilmiş karıncanın sesine kulak ver. O'nun arzusu insanların yaptıkları yüzünden aranızdan ayrılmak ve gözlerinizden uzak kalmaktır. Tanrı benimle kulları arasında şahittir... Eyvahlar olsun, eyvahlar olsun!... Annemin temiz sütünü emdiğimden şu ana kadar gördüklerim, insanların yaptıkları yüzünden hafızamdan silindi.(3)

Kullut-Taam Levhi tam olarak İngilizceye tercüme edilmediği için bunun anlamını tam olarak aktarmak olanaksızdır. Bu Levih'ten, yiyecek ve İsrail kavmiyle ilgili olan Kur'an ayetinin, Musevilerin bazı yiyeceklerin İslâm kanunlarına göre yasaklanmasının, Müslümanların iddialarına ters olarak, Musevi kanunlarına uymadığı iddiasına cevaben nazil olduğu anlaşılmaktadır. Hz.Bahau'llah, bu ayetin Tanrı'nın Ruhani âlemlerinde insan idrakinin ötesinde birçok sonsuz anlamı olduğunu ve herşeyi kapsayan bilgisiyle bunları anlatmasının yıllar süreceğini açıklamaktadır. Fakat yine de, yiyeceğin ruhani anlamı dahil, bunların bazılarını açıklamış ve böylece, sonu olmayan ve insan idrakinin çok ötesinde olan Tanrının ruhani dünyalarının ihtişamını, sırrını ve büyüklüğünü çok az bir ölçüde de olsa, gözler önüne sermiştir.

Hz.Bahau'llah bu Levih'te, bu dünyaların dört tanesinden bahsetmektedir. Bunların sınırlarını biraz takdir edebilmek için dikkatimizi, değişik âlemlerin bir arada bulunduğu ve her birinin kendi amaçlarını tamamladığı, Tanrı'nın yeryüzündeki yaratık alemine çevirelim. Ve aynı anda üç farklı düzeyde fonksiyonu olan insanoğlunu ele alalım. İnsanoğlu, bitki ve hayvan alemi gibi daha aşağı âlemlerle kıyaslandığında, onlardan üstün ve onlara hâkimdir. Ancak, insan kendi aleminde diğer hemcinsleriyle birlik içinde yaşamak için yaratılmıştır; öte yandan, Tanrı Mazharları ile kıyaslandığında ise son derece aşağıdadır. Bu örnekte görüldüğü gibi,

insan aynı varlık olarak kaldığı halde üç farklı vasıf ve sıfat sergiler. Bu vasıflar birlik, aşağılık ve üstünlüktür.

Aynı şekilde bu Levih'te bahsedilen Tanrının ruhani dünyaları da değişik kategorilerdedir. Hz.Bahaullah Hahut dünyasını Birlik Seması, İlahi Varlık alemi, Yok Olmayan Varlık, Tanrı Mazharlarının dahi kavrayamayacağı yücelikte bir alem olarak tanımlamaktadır. Hz.Bahaullah Levihlerinden birinde şöyle buyuruyorlar:

O İlahi varlık, başı olmayan bir zamandan beri, yüce Benliğinin tarif edilmez kutsallığına gizlenmiş ve sonsuza kadar da bilinmeyen cevherine, nüfuz edilemeyen sırlarına sarılı kalmaya devam edecektir... Her biri Hz.Musa olan onbinlerce Peygamber, Tanrı'ya Sina Dağında ararken Tanrı'nın 'Sen Beni hiç bir zaman göremiyeceksin' sesiyle yıldırımla vurulmuşa döndü; her biri Hz.İsa kadar büyük onbinlerce Haberci 'Siz benim gerçeğimi hiçbir zaman kavrayamayacaksınız' yasağı ile dehşet içerisinde semavi tahtlarında ayağa kalktılar!(4)

İkinci dünya, ilahiyat düzlemi, Semavi Avlu olan Lahut dünyasıdır. Hz.Bahaullah'ın Yazılarından anlaşıldığı kadarıyla, Lahut âlemi belki de Peygamberleri ve seçkinleriyle ilgili Tanrı dünyasıdır. Onlar, O'nun Huzurunun okyanusuna batmış oldukları için Kendileri için bu dünyada bir makam istemezler ve O'na kıyasla tam bir hiçtirler. Bu alemde kimse Tanrı kimliğine bürünmez ve 'sadece O'dur Tanrı, O'ndan başka Tanrı yoktur' sözü burada açığa çıkar.

Bu Levih'te Hz.Bahaullah'ın tarif ettiği bir başka ruhani dünya da; En Yüce Mülk, Ceberut'tur. Burada yaşayanların makamı Tanrının bütün sıfatlarını izhar ettikleri, O'nun sesiyle konuştukları ve O'nunla birleştikleri sürece Tanrı ile bir tutulur. Tanrı seçkinlerinin içinde bulunduğu bir alem gibi görünen bu dünya, O'nun otoritesiyle doludur. Hz.Bahaullah'ın Eserlerinde Tanrı Mazharlarının ve seçkinlerinin çifte makamları hakkında pek çok beyan bulunmaktadır.

Bu kutsal kişiler, Tanrıyla kıyaslandıklarında tamamen bir hiçtirler. Fakat dünya varlıklarıyla kıyaslandıklarında, Tanrının tüm sıfatlarıyla donanmış ve O'nunla bir tutulurlar. Hz.Bahaullah bir münacaatında şöyle buyurmaktadır:

Ey Tanrım! Beni Sana bağlayan ilişkin aklıma geldiğinde içimden, 'Hakikaten Ben Tanrırım' diye tüm yaratıklara haykırmak geliyor; ancak, kendi benliğimi düşününce, heyhat!, kendimi çamurdan aşağı buluyorum. (5)

Buna benzer ifadeler İslamiyette de bulunmaktadır. Müslümanların Peygamberi Hz.Muhammed'e atfedilen aşağıdaki hadis, Tanrı Mazharlarının çifte özelliğini açıkça belirtmektedir: 'Bizim Tanrı ile olan ilişkimiz çok yönlüdür. Bir zamanlar, Biz O'nun Kendisiyiz ve O da Bizim için Kendimiz. Başka bir zaman O, O'dur ve Biz Biziz.'(6)

Tanrının ruhani dünyalarından bir başkası da geçmiş Peygamberlerin sık sık bahsettikleri Meleket, yani Tanrı Meleketudur. Hz.Bahaullah Kullut-Taam Levhinde bu alemi Adaletin Seması diye tanımlamıştır.

Hz.Bahaullah bu Levih'te, bu dört ruhani dünyanın dışında Nasut alemine-bu fani dünyaya-İnayet Seması tanımlamasıyla değinir. Hz.Bahaullah bir çok Levhinde, insanlık dünyasının ve İlahi Zuhurunun, sadece Tanrı'nın inayetiyle meydana geldiğini ve O'nun bu inayeti bir an için bile O'nun adaletiyle yer değiştirecek olsa, tüm varlık aleminin yok olacağını teyit etmiştir.

Hz.Bahaullah Kullut-Taam Levhinde, daha önce Kur'an'da bahsedilen 'yiyecek' kelimesinin başka anlamlarını da anlatmaktadır. 'Yiyecek' kelimesi bir yerde 'tüm bilgiler' olarak, başka bir yerde ise 'Tanrı Mazharını tanımak' şeklinde yorumlanmıştır. 'Yiyecek' kelimesinin İslamiyet döneminde, Peygamberden sonra gelen ve bu dinin velileri olan imamlar anlamına gelebileceğini belirtmiştir.

Henüz açıklanmamış olan Kendi Zuhuruyla ilişkisine gelince 'yiyeyeği', Levihlerindeki gizli bilgi deryalarına eş tutmuştur.

Hz.Bahaullah bu Levih'te 'İsrail' ve 'İsrailoğulları' kelimelerinin pek çok tefsirlerini vermiş ve Diri Harflerin* en başında gelen Kuddus'u Hz.Bab'ı 'İlk Nokta' ile özdeşleştirmek amacıyla, onu 'Son Nokta' olarak tanımlayarak makamının büyüklüğünü anlatmıştır.

Hacı Mirza Kemaleddin'in hayallerini fetheden ve pek çok sırları açıklığa kavuşturan bu Levih, Hz.Bahaullah'ın bu dönemde yazdığı Levihlerin tipik bir örneğidir. Özellikle Zuhurunun ilk yıllarında nazil olan Arapça Eserlerinin anlatım tarzı, bir bakıma Hz.Bab'inkilere benzer. Bu dönemi izleyen yıllarda Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun Güneşi zirveye çıktığında, Eserleri daha başka bir üsluba bürünmüştür. Ve bu anlatım tarzı, Hz.Bahaullah'ın eşsiz sözlerinin kudret, azamet ve güzelliğini tam bir berraklık ve zerafetle sergileyen En Kutsal Kitap, yani Akdes Kitabı ile mükemmelliğe erişir.

SÜLEYMANİYE DAĞLARINDA NAZİL OLAN BAZI LEVİHLER

Hz.Bahaullah'ın Süleymaniye dağlarına çekilmesi,O'nun Zuhur tarihinde yeni bir dönem açtı. Bir süre için Sar-Galu dağında dünyadan uzak bir yerde tam bir inziva hayatı yaşadı; sevdiklerini, Kendisini sevenleri ve kötü eylemleriyle Hz.Bab'ın Emrinin neredeyse yıkılmasına neden olanları ve Kendini aldatanları geride bıraktı.

Hz.Bahaullah beraberinde sadece fakirlerin giydiği, kaba kumaştan yapılma bir takım elbise götürdü; başlıca yiyeyeği süt ve bazen de biraz pirinç; kaldığı yer bazen bir mağara ve bazen de koca taşlardan yapılma bir sığınak; arkadaşları ise, kuzeni Meryem'e

* Hz.Bab'a inanan ilk onsekiz kişi.

yazdığı Levihteki ifadelerine göre, 'gökteki kuşlar' ve 'kır hayvanları' idi.(7). Hz.Bahaullah İkan Kitabında o günleri şöyle anlatmaktadır:

İki gözüm iki çeşme idi ve yüreğim kan ağlıyordu; nice geceler ağzıma bir lokma yemek koymadım; nice günler vücudum rahat yüzü görmedi... Kendimi dinliyor ve başkasını düşünmüyordum...(8)

H.z.Bahaullah bu tenha topraklarda, tek başına, yüksek sesle, Zuhurunun vasıflarını yücelten ve karakterini öven pek çok münacaat ve gazel terennüm etti. Bu terennümler insanların ruhlarını yeniden canlandırabilir ve tüm insanlığı aydınlatabilirdi. Ancak, bu Tanrı sözleri bunun yerine o uzak ülkede kaldı ve maalesef sonsuza dek kayboldu.

Ayrıca, izhar edeceği Tanrı Emri, karşılaşacağı düşmanlarının haşin taarruzları, başına gelmiş ve gelecek bela ve musibetler, Hz.Bab'ın Emrinin temiz adını lekeleyen ve utanç getiren Babi camiasının liderlerinin kötülük ve sadakatsizlikleri gibi konular üzerinde düşündü.

H.z.Bahaullah bir süre bu bölgede kaldıktan sonra, İslamiyetin Sünni mezhebinin Halidiye Tarikatı lideri Şeyh İsmail Kendisine rastladı ve Kişiliğinin çekiciliğine kapıldı. Sonunda, bulunduğu yerden ayrılıp Süleymaniye kasabasına gelmesi için O'nu ikna etmeyi başardı. Burada H.z.Bahaullah'ın büyüklüğü, kısa bir süre içerisinde sadece din adamları ve alimler değil, bölge halkı tarafından da kabul edildi.

H.z.Bahaullah'ın bazı din adamlarının mektuplarına yazdığı cevaplardaki ustaca kompozisyonu, anlatımının güzelliği ve kaleminin nefaseti görüldüğünde, O' nun üstün sıfatlı ve bilgili bir kişi olduğu ortaya çıktı. H.z.Bahaullah'ın bu dönemde Kadiriye Tarikatının lideri Şeyh Abdurrahman'a, Süleymaniye'nin ilahiyatçılarının Molla Hamit ve birkaç tanınmış kişiye yazdığı

mektupların gelecek kuşaklara kalmış olması ilginçtir. Bu mektuplar, Hz.Bahaullah'ın o günlerdeki üzüntü ve kederine tanıklık etmektedir. Hz.Bahaullah, Şeyh Abdurrahman'a yazdığı bir mektupta, Bağdat'tan Kendisine eşlik eden ve saldırıya uğrayıp eşkiyalar tarafından öldürülen sadık Müslüman hizmetkarı Abul Kasım Hamadani'yi kaybetmenin üzüntüsünü dile getirir.

Böylece Hz.Bahaullah'ın ünü Süleymaniye'ye ve komşu kasabalara yayıldı. Çok geçmeden gerçek bilgi ve aydınlanmaya susamış pek çok kişinin odak noktası oldu. Hz.Bahaullah kimliğini açıklamadan, her gün onların aralarında bulundu. Bu kişilerin dini öğretilerinin birtakım muğlak ve şaşırtıcı yönleri üzerindeki sorularını sadelik ve açıklıkla cevapladı. Hz.Abdülbaha'nın teyit ettiği gibi, yöre halkı kısa bir süre içinde O'nun sevgisiyle cezbedilmişlerdi. Hatta O'nu sevenlerden bazıları O'nun makamının Peygamberlik olduğuna inandılar.

Hz.Bahaullah'ın Süleymaniye'de bulunduğu sırada halkın kalbini fetheden en önemli olaylardan birisi de, Kaside-i Varkaiyye diye bilinen Arapça şiirin halkın gözleri önünde nazil olmasıydı. Süleymaniye'nin ulemaları Hz.Bahaullah'tan, bugüne kadar kimsenin başaramadığı, Arap şairi İbn-i Ferid'in Kaside-i Taiyye adlı şiirinin kafiyesine uygun bir şiir yazmasını rica ettiler.

Bu ricayı kabul eden Hz.Bahaullah daha onlarla otururken iki binden fazla mısra dikte ettirdi. Böylesine bir ilham karşısında hayretler içinde kalan oradakiler, Hz.Bahaullah'ın performansı karşısında hayranlık içerisinde kaldılar ve kendilerinden geçtiler. Mısralarının letafet, belagat ve derinlik bakımından İbn-i Ferid'in şiirinin aslının çok üstünde olduğunu iddia ettiler. Hz.Bahaullah, şiirin içeriğinin halkın idrakinin ötesinde olduğunu bildiği için, sadece yüz yirmi yedi ayet seçti ve kopya etmelerine izin verdi.

Hz.Bahaullah'ın bir İranlı olduğunu ve Arapça dilinin öğrenildiği bir okula gitmediğini de hatırlayacak olursak, sadece edebi açıdan bakılacak bile olsa bu şiir, Hz.Bahaullah'ın İlahi Ruh'tan

kaynaklanan dehasına büyük bir delil teşkil eder. Hz.Bahaullah'ın bu şiirde kullandığı kelimeler anlam bakımından son derece zengin ve birbirlerini tamamlamaları açısından da ruhani melodilerin ilahi bir orkestrası gibidir. Hz.Bahaullah sadece bir veya iki kelime kullanarak genelde ya Kur'an'dan bir ayete ya da İslamiyetin bir Hadisine başvururdu. Böylece bir mısradaki Kur'an'dan bir dizi pasajı açıklar ve birbirine bağlar ve böylece Tanrı Zuhurunun sırlarını açıklardı. Bu mısraların herbirisi birçok nehrin birlikte akıp okyanus oluşturduğu ve derinliklerinde sayısız hikmet ve ilim incilerinin gizlenmesi gibidir.

Bağdat'a döndükten sonra Hz.Bahaullah bu şiir'e bazı dipnotlar yazdı; burada güç kelimelerin Farsça anlamlarını açıkladı ve bazı anlaşılması güç mısraların yorumlarını yaptı. Hatta bir iki olayda gramer kurallarının dışına çıktığını işaret etti. Bunda da bulunduğu şartlar içerisinde haklı olduğunu söyledi.

Kaside-i Varkaiyye'nin teması sembolik olarak 'Cennet hurisi' diye Kendisine inen Ruhul Azam'ı övmek ve sena etmektir. Tanrı Haberinin sahibi olarak Kendisi ile sıfat ve güzelliklerini müstesna ettiği 'Sema Hurisi' diye tecessüm edilen Ruhul Kuds arasında bir diyalog var. Kendi rolünde, geçmişteki çektikleri üzerinde durur, düşmanlarının zalimce O'nu zincirlere ve boyun lâlelerine vurarak hapsedtiğini anlatır. Keder ve yalnızlığını, gelecekte Tanrı yolunda başına gelebilecek felakatlere sebat ve sevinçle göğüs gereceğine metanetle azmettiğini anlatır.

Şiir Tanrı Mazharı olan kişiyle, Kendisini canlandıran ve kaplayan Ruhul Kuds arasındaki ilişkiyi gösterir. Bütün Zuhurların gönderildiği Tanrının Ruhani mülklerinin büyüklüğüne de açıklık getirir.

Bu şiirden başka Hz.Bahaullah'ın Kendi el yazısı ile yazılmış ve gelecek kuşaklar için saklanmış bazı münacaatlar ve tefekkürler de Süleymaniye'de nazil olmuştur. Bunların arasında 'Saki Ez Gayb-i Beka' diye bilinen bir başka şiiri daha vardır. Bu Farsça'dır ve

Hz.Bahaullah'ın diğerkasideleri gibi ruhu hareketlendirir ve çok güzeldir. Cemalinin ihtişamının insanlara görüneceğı ve Zuhurunun nuru onların üzerine ışığını saçacağı günün özlemini ifade etmekte, Zuhurunun ışığına ulaşmayı arzu edenlerin dünyevi şeylerden ellerini çekmeleri gerektiğini söyler ve ancak canlarını O'nun yolunda feda etmeye hazır oldukları zaman huzuruna kabul edilebileceklerini ikaz eder.

TANRI GÜNÜ

Hz.Bahaullah Emrinin yüceliğini ima etmek için, Sina'da Musa'ya görünen insan aklının almadığı manzara, şimdi O'nun Zuhurunun etrafını tavaf etmekte ve İsa'nın ruhu ona erişmenin özlemini duymakta buyuruyorlar. Levihtlerinin pek çoğunda bu Gün'ün Tanrının Kendi Günü olduğunu, geçmişteki tüm Peygamberlerin erişmeyi özledikleri Gün olduğunu belirten benzer ifadeler bulunur:

Bütün yaradılışın maksadı, en yüce, en Kutsal Gün, Tanrı Günü diye bilinen, O'nun kitaplarında ve Kutsal Yazılarında - tüm Peygamberlerin, Seçkinlerin ve de mukaddes kişilerin şahit olmak istedikleri Gün'ün açıklanmasıdır.(9)

Başka bir paragrafta buyuruyorlar:

Gerçek söylüyorum" Hiçkimse bu Emrin kökünü anlamamıştır. Bugünde herkes Tanrı gözüyle görmeli ve Tanrı kulağı ile işitmelidir. Herkim Benim gözümden başka bir gözle bakarsa Beni hiçbir zaman tanıyamayacaktır. Geçmiş Peygamberlerden hiçbirisi, ancak emredilen derecenin dışında, bu Zuhurun tabiatının tamamını kavrayamamıştır(10).

Hz.Bahaullah'ın zuhurunun geçmiş Zuhurlarla kıyaslanamayacak kadar büyük olduğu ve bu Zuhurun karakteri

konusunda geçmiş Peygamberlere tamamiyle bilgi verilmediği beyanı, Tanrı Mazharlarının bir ve aynı olduğu gerçeğine ters gibi görünmektedir. Hz.Bahau'llah Tanrı Mazharları için şöyle buyuruyor:

... Aynı çadırda toplanır, aynı semada uçar, aynı tahtta oturur, aynı konuşmayı yapar ve aynı Emri bildirirler...(11)

Ancak, Kutsal Eserler dikkatle incelenecek olursa, bu beyanların her ikisinin de geçerli olduğu görülür. İnsanın gelişme göstererek bebeklik aşamasından çocukluk, ergenlik ve nihayet olgunluk aşamasına ulaşması gibi, İlahi Zuhurlarda da gelişim, evrimini aynı şekilde tamamlar. İnsan, varlığının bebeklik çağından yetişkinliğine kadar olan aşamasında aynı kişi olarak kalır, çocukluk devrinde, bir çocuğun özelliklerini gösterir; ancak, aynı kimliği taşır. Her ne kadar olgunluğun özlemine duyarsa da, bu aşamada anlama kapasitesi yoktur. Fakat, birkaç yıl sonra davranış ve ilgileri o kadar değişir ve yetenekleri o kadar artar ki, kendisini aynı kişi olarak düşünemez. Onun için artık çocukluk biter, geride sadece bir hatıra ve belki bir resim kalır. Fakat aslında o aynı kişidir. Hayatı boyunca aynı prensip geçerlidir, yani aynı kimlikle kapasitenin yavaş yavaş artması.

Aynı şekilde, 'Tanrı Kelimesini Açıklayanlar'da birdir ve esasta aynıdırlar; ancak, her dönemde yeni zuhur eden Tanrı Mazharı daha önce gelen dinlerin esasını ve gerçeğini Kendisinde ve Zuhurunda taşıdığı halde gerçeği daha büyük ölçüde açıklar.

Tanrı yeni bir zuhur gönderdiği zaman, bir önceki ruhunu kaybeder. Sadece şekli kalır. Bir zamanlar herşeye Kadir Tanrının güç ve etkisiyle bezenmiş öğretileri ortadan çekilir ve bir zamanlar sosyal kuruluşlarına dayanak olan kanunları iptal edilir. İnananlar Peygamberlerine sadık kalmak isterlerse, önceki Zuhurların ruhunu temsil eden Tanrı'nın yeni Habercisine yüzlerini dönmek durumundadırlar. Bunu yapmazlarsa, hem ruhsuz bir şekle ibadet eder ve kararlı ufuklara dönmüş durumda olurlar. Hz.Bahau'llah Levihlerinden birinde bunu şu sözlerle teyit etmektedir:

Sen Kendi içinde şuna iyice inan ki, Bu Cemal'den yüz çevirmiş olan bir kimse bundan önce gelen bütün Tanrı Elçilerinden yüz çevirmiş ve ezelden ebede dek Tanrının karşısında kibirlenmiş olur. (12)*

Hız.Bahauallah, insanlık tarihinin bir dönüm noktasında zuhur etti. Zuhurunun insanlara bahsettiği herşey kuvvet olarak geçmiş Zuhurlarda mevcuttu. Ancak, o zaman bunları açıklamak çok erken olurdu. Bir benzetme ile bu gerçek daha iyi anlatılabilir. Örneğin; bir çocuğun yetişkinlerde mevcut olan her türlü uzvu, organları ve potansiyel gücü vardır, fakat olgunluğa erişmeden bunları tam olarak kullanamaz.

Hız.Bahauallah'ın vasıtasıyla geçmiş Peygamberlerin geleceğini haber verdiği Tanrı Zuhurunun ihtişamı insanlara açıklandı. Gerçekten de bütün geçmiş Peygamberlerin devirler boyu amaçları, Hız.Bahauallah'ın geleceğini haber vermek ve insanoğlunu O'nun gelişine hazırlamaktı. Bunu yapanların en sonuncusu Hız.Muhammed idi. Hız.Muhammed Kendisini 'Nebi'lerin Hatemi' olarak isimlendirmiştir, zira O'nun Zuhuru dinlerin haber verme devresinin sonuydu. Hız.Bab'ın gelişiyile bu devir kapandı ve Hız.Bab, Hız.Bahauallah'ın geleceğini ilan etti. Hız.Bahauallah'ın görevi ise, Tanrı Günü'nün geleceğini haber vermek değil, fakat Tanrı'nın Yüce Tezahürünü başlatmaktı. Levihlerinden alınan şu kelimeler Hız.Bahauallah'ın Zuhurunun azametini aydınlatır:

İnsaflı olun, ey dünya insanları; Tanrı ile Konuşan'ın (Musa)' huzuruna çıkmak için özlem duyduğu, Tanrı'nın Sevgilisinin (Muhammed)' Cemalinin güzelliğini görmek için özlem çektiği, Tanrı'nın Ruhunun (İsa)' sevgisinin gücüyle

* Bahauallah.

semaya çektiği, 'Nokta-yı Ulâ'nın (Bab)' uğruna canını feda ettiği Kişinin yetkisini sorgulamak size yakışır mı? (13)

Şansını kaçırma, bu Günde kaçan tek bir an bile geçmiş devirlerin asırlarını taşır... Böyle bir güne ne güneş ve ne de ay şahit olmuştur... Şurası açıkça bellidir ki, Tanrı Mazharının yaşadığı her devir Tanrıca mukadder kılınmış ve bir bakıma, Tanrının tayin ettiği Gün diye tarif edilmiştir. Ancak, Bu Gün özeldir ve ondan öncekilerden ayırt edilmelidir. 'Hatem'in Nebi' ibaresi O' nun yüce makamını tam anlamıyla anlatır(14).

HZ.BAHAULLAH'IN BAĞDAT'A DÖNÜŞÜ

Derviş Muhammed'in* ünü, Süleymaniye'nin sınırlarını aşıyordu. O'nun doğuştan gelen yüceliği ve bilgisi Bağdat'a ulaştığında, ailesi ve dostları bu kişinin Hz.Bahauallah'tan başkası olmayacağını anladılar. Yetkililer ve memurlar, Hz.Bahauallah'ın öldürülen hizmetkârı Abul Kasım-ı Hamadani'nin vasiyetinde herşeyini Süleymaniye dağlarındaki Derviş Muhammed'e bıraktığını ortaya çıkarınca olay kesinlik kazandı. Bunu duyan ailesi saygıdeğer Şeyh Sultan'ı † Hz.Bahauallah'ı araması için Süleymaniye'ye gönderdi. Şeyh Sultan ve hizmetkârı Süleymaniye'nin civarına varıncaya kadar iki ay dolaştılar. Hz.Bahauallah, bir süre sonra iki yıl süren bu inziva hayatına artık bir son vermesi için yapılan yalvarmaları olumlu karşıladı ve arkasında ayrılığın ötürü keder içerisinde ağlayan birçok hayran ve Kendini destekleyenleri bırakarak Bağdat'a döndü.

* Hz.Bahauallah iki yıllık inziva yaşamı sırasında Kendisine bu ismi vermişti.

† Hz.Bahauallah'ın sadık kardeşi Mirza Musa'nın kayınpederi.

Hız.Bahaullah'ın 1856 yılının Mart ayında Bağdat'a geri dönüşüyle Irak'taki sürgünler grubu için yeni bir gün başladı. Hız.Bahaullah'ın yokluğu sırasında Mirza Yahya ve İsfahanlı Seyit Muhammed gibi sadakatsiz kişilerin liderliğine bırakılan Babi camiasının tamamen dejenere olduğu, dost olsun, düşman olsun herkes tarafından iyice anlaşılmıştı. İnananların çoğu ruhaniyetlerini yitirmişler, bundan sadece on yıl önce imanlarının gücünü, şahsiyetlerinin yüceliğini ve sevgilerinin derinliğini kanlarıyla herkese kanıtlayan o ilk kahramanlar ve şehitlerin tersine, bu gibi sıfatlardan uzak, ruhen ölü kişiler haline gelmişler ve hatta kendi aralarında bölünmüşlerdi. Örneğin, bu inanlardan dört tanesi Babi Dininin ölümsüz kahramanı Tahire'nin kasabası Kazvin'de her biri kendi adını taşıyan dört ayrı mezhep kurmuşlardı. Bazıları Mirza Yahya'ya inanmış, diğerleri Kuddüs ya da Tahire ile kendilerini bir tutmuş, bazıları ise kendilerini Babi Zuhuru'nun Kutsal Kitabı Beyan'ın inananları olarak kabul etmişlerdi.

İşte böyle bir dönemde yirmibeşten fazla kişi cüretle kendilerini 'Tanrının Göndereceği Kimse' olarak ilân etti --- Geçmiş Zuhurlarda vaat edilen Kişi ve O'nun Müjdeicisi olan Hız.Bab, Hız.Bahaullah'a bu ünvanla atıfta bulunmaktadır. Hatta bu kişilerden bazıları bu iddialarını desteklemek için, eserlerini Babi toplumu arasında dağıtacak kadar ileri gittiler. Ancak, Bağdat'a Hız.Bahaullah'ı aydınlatmak amacıyla O'nun huzuruna giden birkaç kişi, O'nun makamını anladılar. O'nun ayaklarına kapanarak, cüretlerinden ötürü affedilmeleri için yalvardılar. Hatta bu kişilerden bazıları hizmet ve iman yolunda o derece yükseldiler ki, Hız.Bahaullah'ın Havarileri arasında ön safları aldılar.

Hız.Bahaullah bir kez daha Emrin dizginlerini eline aldı. Yokluğunda Babi camiası üyelerinin üzerine çöken şüphe ve şanssızlık bulutları artık kalkmaya başlamıştı. Hız.Bahaullah gerek sözlü ve gerekse de yazılı öğütleriyle, ölmekte olan camiaya yeni bir hayat verdi ve Babi toplumunun bazı üyelerini kısa bir zaman içinde Dinin ruhani devlerine dönüştürdü.

Hz.Bahaullah bu konuda yaptıklarını şu sözlerle onaylamaktadır:

Tanrı'nın yardımı, ilahi lütfu ve merhametiyle ayetlerimizi bereketli yağmurlar gibi açıkladık ve dünyanın birçok bölgesine gönderdik. Bütün insanları, özellikle de bu halkı hikmet dolu öğütlerimiz ve sevgi dolu uyarılarımızla ikaz ettik ve onların fesat, kavga, münakaşa ve çekişme ile uğraşmalarını yasakladık. Sonuçta Tanrı'nın da inayetiyle, inatçılık ve divanelik, dindarlık ve anlayışa, savaş silahları barış araçlarına döndü(15).

Bağdat'a döndükten sonra Hz.Bahaullah'a birçok ayet nazil oldu. Bunlar bazı müminlerin huzurunda söyleniyor, ancak genellikle yazıya geçirilmiyordu. Bu Dinin ölümsüz tarihçisi Nebil-i Azam, Hz.Bahaullah'ın Kur'an'a eşdeğer ayeti bir gün ve bir gece gibi kısa bir zamanda beyan ettiğini ve bunun, Süleymaniye Dağlarından döndükten sonra tam iki yıl süreyle böyle devam ettiğini yazmıştır.

Bunlara ek olarak, Hz.Bahaullah'ın Kendi el yazısı ile yazılmış veya sekreteri Mirza Ağa Can'a dikte ettirdiği pek çok Levih nazil oldu. Ancak, yüzlerce, hatta binlerce ayetin yazıldığı bu kağıtların büyük bir kısmı suyla tertemiz silinmiş ve Hz.Bahaullah'ın talimatlarıyla Dicle nehrine atılmıştır. Hz.Bahaullah bu ayetler için 'Bu zamanda bu melodileri dinlemeye layık kimse yoktur' diye buyurmuşlardır. (16)

Korunan Levihler ise, Babi toplumu üzerinde öyle bir etki yaptı ki, inananlar kısa bir zamanda yeniden hayat buldular, ufukları açıldı, karakterleri değişti ve fikirleri aydınlandı. Hz.Bahaullah'ın bu dostları, bu levihler ve O' nunla şahsen görüşmeleri sayesinde, yeni birer varlık oldular ve büyük ruhani güçlerle donandılar.

SAKLI SÖZLER

Hız.Bahaullah'ın Eserleri arasında, bu dönemde nazil olan 'Saklı Sözler' insan ruhunun kurtuluşu için yüce bir anıt gibi durur. Bu ayetler, karanlık ve materyalist dünyada kaybolmuş insanların gözlerini aydınlatarak onların Mevlalarına ulaşacak yolu görmelerini sağlar. Yollarının üstündeki engeller için onları uyarır ve her dönemdeçte onlara yardım elini uzatır.

Saklı Sözler 1858 Miladi yılında Dicle Nehri kıyılarında nazil oldu. Hız.Bahaullah bir Levhinde, bu eserin bazı kısımlarının bir kerede nazil olduğunu ve tek bir Levihte kaydedildiğini belirtmektedir. Değişik zamanlarda nazil olan diğer kısımlar ise sonradan bunlara eklenmiştir. Emrin başlangıcında bu derleme 'Hız.Fatime'nin Saklı Kitabı' olarak biliniyordu.

Hız.Fatime, Hız.Muhammed'in kızı ve İslam dünyasının en kutsal ve gözde kadınıydı. Hız.Fatime küçük yaşta Hız.Muhammed'in halefi Hız.Ali ile evlendi ve birkaç çocuğı oldu. Bunlardan iki tanesi olan Hız.Hasan ve Hız.Hüseyn, İslamiyetin Şii mezhebinde Hız.Ali'den sonra ikinci ve üçüncü imam oldular. Hız.Fatime gerçek ve sadık bir mümindir ve Babasına çok bağlıydı. Babasının ölümü kendisini derin bir üzüntü ve kedere boğdu.

İslamiyetin Şii mezhebinin inancına göre 'Kutsal Ruh' Melek Cebrail kılığında Hız.Fatime'ye geldi ve bazı şeyler söyledi. Bu sözler kocası Hız.Ali'ye dikte ettirilmiş olup, Hız.Fatime'nin kederini dindirmek için söylenmişti. Hız.Fatime Babası İslam Peygamberi Hız.Muhammed'in hemen arkasından suud etti.

Hız.Bahaullah Saklı Sözler'i, Hız.Fatime'ye nazil olan ayetlerle bir tutmuş ve bu eseri "... Azamet aleminden inen ulu ve güçlü dilin söyledikleri ve geçmiş Peygamberlere nazil olanın özü..." olarak tanımlamıştır.

Semavi öğüt ve nasihatların olağanüstü bir derlemesi olan bu eser, insanın Tanrı'nın ruhani dünyalarına yolculuğunda kullanabileceği mükemmel bir rehber olarak tarif edilebilir. İnsan ruhu bu fiziksel dünyada faaliyet gösteren doğa kanununa tabi değildir. Aksine, Tanrı'nın insanlarla olan büyük ve sonsuz Misakı'nın işleyişi ile canlandırılmış, desteklenmiş ve yönetilmiştir. 'Saklı Sözler' yalnız insanı Yaradanına bağlayan evrensel ve ebedi Misak'ın hazırladıklarını ortaya koymakla kalmaz, aynı zamanda O'na sadık kalmanın yollarını da gösterir.

'Saklı Sözler'i anlayabilmek için, insanın ikili tabiatının, yani, insanın içindeki iki karşıt güç olan ruhani ve fiziksel güçlerin ve ruhla beden birbiriyle olan ilişkilerinin kavranması gerekir.

Ruh, Tanrı'nın ruhani âlemlerinden kaynaklanır ve madde ve fizik aleminin üstündedir. Bu ruhani dünyalardan gelen ruh, doğum öncesinde embriyo ile ilişki kurarak insan varlığını oluşturur. Ruh madde dünyasına ait olmadığı için, bu ilişki yükseliş, alçalış, giriş ve çıkış gibi maddi ilişkinin çok üstündedir. Bu ilişki, ışığın aynada parlaması gibidir. Aynada gibi görünen ışık aynanın içinde değildir. Bu ışık dışarıdaki başka bir kaynaktan gelmektedir. Aynı şekilde, ruh da beden içinde değildir. Bedenle özel bir ilişkisi vardır ve bu iki unsur insan varlığını oluşturmaktadırlar. Fakat bu ilişki sadece dünyadaki yaşam süresince devam eder. Bu yaşam son bulunca her biri kendi kaynağına döner, yani beden toprağa, ruh ise Tanrı'nın ruhani dünyalarına. Bireysel bir varlık olmak için ruhani âlemlerden gelerek Tanrı suret ve benzerinde yaratılan ve ilahi sıfatlara sahip olma yeteneğinde olan ruh, bedenden ayrıldıktan sonra sonsuza kadar gelişimine devam eder.

Ancak, ruhun ölümden sonraki durumu, bu yaşam sırasında İlahi sıfatları ne dereceye kadar elde ettiğine bağlıdır. Çocuk eğer bir organı eksik olarak dünyaya gelirse, doğduktan sonra hiçbir zaman bunu elde edemez ve yaşamı boyunca sakat kalır. Aynı şekilde, eğer ruh bu dünyada Tanrı'nın önderliğinden feyz almak için O'na

dönmezse, ne kadar da ilerlese ilerlesin, bir oranda mahrum ve karanlıkta kalır.

Ruh, sadece iyi sıfatları öteki dünyaya götürebilir, kötülerini götüremez. Çünkü, zenginliğin olmayışı fakirlik, iyiliğin olmayışı da kötülüktür. O halde kötü bir kişi, ilahi sıfatları zayıf olan bir ruhtur. Böyle bir kişi ilahi sıfatları ancak küçük bir ölçüde taşıırken, bu dünyada faziletli bir hayat sürmüş olan biri, bu sıfatları çok daha büyük ölçüde taşır. Ancak, Tanrı'nın lütfuyla her iki ruh da kendi düzeyinde ilerleyebilir.

Hız.Bahauallah, ölümden sonraki yaşamda var oluşun değişik derecelerinin olduğunu belirtmektedir. Aynen bu yaşamda olduğu gibi, öbür alemde de, alt düzeylerde bulunan ruhlar daha yüksek alemlerde yaşayan ruhların sıfatlarını ve vasıflarını anlayamayacaklardır.

İnsanlar için hedeflenen en yüksek makam, o devir için gelen Tanrı Mazharını tanımak ve O'nun emirlerine itaat etmek suretiyle 'Emrin ruhuyla' aydınlanmaktır. Bu makama erişmek, Tanrı'nın insanları yaratmasının esas amacıdır.

Bu ölümlü dünyada insanın görüşü büyük ölçüde sınırlanmıştır. Bir hücrede kapalı olduğu için çevresini saran sınırsız evrenin büyüklüğünü, güzelliğini ve düzenini kavrayamayan bir mahkum gibi, insan da Tanrı'nın ruhani dünyalarını anlamakta sınırlıdır. Eğitimi ve bilgisi ne kadar derin olursa olsun, ne kadar üstün zekâyâ sahip olursa olsun, ruhani gerçekleri tam olarak anladığından emin olamaz. Aynen bitkinin güneşe dönmesi gibi, Tanrı sıfatlarının doğduğu yer yüreklerimiz de bu zamanda sadece Hız.Bahauallah'ı tanımak ve O'na yönelmekle aydınlanabilir. İşte o zaman insan Hız.Bahauallah'ın sözlerinin iç manasını kavrar, böylece feyz alır ve Tanrı'ya yakınlaşır.

Ruhani gelişmenin anahtarı Hız.Bahauallah'a yönelmektir. İnanan kişi, Hız.Bahauallah ile olan ilişkisinde, kendisini tamamen

Tanrı Mazharının iradesine ve kalbini O'nun Zuhurunun etkisine bıraktığında `dişi' rolü üstlenmiş olur. Bu mistik birleşmenin sonucunda insan ruhu hamile kalır ve sonunda `İman Ruhü' çocuğunu dünyaya getirir. İnsanın meydana getirdiği bu meyve, yani `İman Ruhü' özellikle çok değerlidir. Çünkü, Hz.Bahaullah'ın inanan üzerindeki etkisi sonucunda var olmuştur. Hz.Bahaullah Kendi gücünden, güzelliğinden ve nurundan bir parçayı bu ruha verir.

İnsanda bu `İman Ruhü' doğduktan sonra, büyümek ve olgunlaşmak için gıdaya ihtiyaç duyar. Hz.Bahaullah'ın Zuhuru ve Sözleri işte bu gıdayı sağlar. İnsan, O'nun Sözlerini okuyarak, üzerinde düşünerek ve O'nun Zuhurunun okyanusuna dalarak, ruhani sıfatlarını geliştirebilir ve böylelikle ruhani görüşü günden güne artar; zihni aydınlanır. Hatta eğitimsiz veya cahil bir kişi bile olsa, Hz.Bahaullah'ın Zuhurunun derinlerindeki ruhu anlamaya ve içinde saklı sırları açığa çıkarmaya muktedir kılınır.

İnsan ruhu `İman Ruhü'na verdiği zaman alcak gönüllü olur. Tevazu ve benlikten vaz geçme, ruhani büyümenin bir işaretidir. Benliğinden ve başarılarından gurur duymak ise, ölümcül bir düşmandır.

İnsan ruhu, bu dünyaya olan bağlılığından ötürü her zaman `İman Ruhü'ndan feyz alamaz. Hz.Bahaullah inananlara hitaben yazdığı bir Levhinde insan ruhunu bir kuşa benzetmiş ve onlara şu öğütte bulunmuştur:

... Siz, kanatlarının var gücüyle ve büyük bir güven ve sevinç içerisinde havalarda süzülüp uçarken, acıkan ve karnını doyurmak için aşağılardaki su ve toprağa inen ve orada arzu ve emel tuzağına düşüp, havalara yücelme gücünü tekrar kendinde bulamayan bir kuşa benzersiniz. Çamurlu kanatlarının üzerine basan ağırlığı silkip atmak gücünü bulamayan bu kuş, bu gök sakini, şimdi toprağı mesken tutmaya mecburdur... İmdi ey kullarım, İlâhi İrfanın semalarında uçmak isterseniz, kanatlarınızı nefis ve hava

çamuru ile kirlilemeyiniz, onları haset ve kin lekesiyle lekelemeyiniz...(2)

Hız.Bahaullah'ın 'Saklı Sözler'deki amacı, insanı bu ölümlü dünyadan koparmak ve onun ruhunu en büyük düşmanı olan benlikten kurtarmaktır. 'Saklı Sözler', yukarıdaki benzetmede olduğu gibi kuşun, yani insan kalbinin kanatlarını bu dünyanın pisliklerinden temizleyebilmesi ve Tanrı'nın alemlerinde uçmaya başlayabilmesi için bir araç oluşturur.

Bu dünyaya bağılılık, insan ruhunu Tanrıya yaklaşmaktan alıkoyan herhangi bir şey olarak tanımlanabilir. Hız.Bahaullah dünyanın ve içindeki herşeyin insanların yararı için yaratıldığını buyurmuştur. İnsanın kazanabileceği tüm iyi şeylere sahip olmaya ve hayatın kendisine sunduğu her türlü yasal zevkin tadını çıkarmaya hakkı vardır. Fakat hiçbir zaman bunlara bağlanmamak gerekir. Hız.Bahaullah insanların bu yaşama büyük bir ilgi göstermelerini, dünyanın daha iyi bir yer olması için çalışmalarını ve insanlık için yeni bir dünya düzeninin kurulmasında yardımcı olmalarını istemiştir.

Hız.Bahaullah Levihlerinden birinde bu konuda şu yorumda bulunmuştur:

İnsan kendisiyle Tanrı arasına hiçbir şeyin girmesine izin vermediği sürece, yeryüzünün nimetleriyle donanmak, giysilerini giymek veya sunduğu nimetlerden yararlanmak istemesinden hiçbir zarar gelmez. Çünkü Tanrı, yerde ve gökte yaratılan bütün iyi şeyleri Kendisine inanan böyle kullarına sunmuştur. Ey insanlar, Tanrı'nın size izin verdiği iyi şeyleri yişin ve kendinizi O'nun harikulade nimetlerinden mahrum etmeyin. O'na hamd ve sena edin ve O'na gerçekten müteşekkiri olun. (3)

Ancak öte yandan, Hız.Bahaullah zenginleri ise şu sözlerle uyarmıştır:

Ey fani mallara mağrur olanlar! Biliniz ki zenginlik, arayan ile aranılan ve seven ile sevilen arasında bir settir. Zengin, az bir istisna ile, Tanrının yanına yakışmadığı gibi rıza ve teslimiyet şehrine de giremez. İmdi, ne mutlu servetleri, kendilerini ebedi servet ve melekuttan alıkoymayan zenginlere! İsmi Azam'a yemin olsun ki, böyle bir zenginin nuru yerdekileri aydınlatan güneş gibi göktekileri aydınlatır.(4)

Zenginlik, insanla Tanrı arasında sağlam bir set olabilir ve zenginler dünya nimetlerine bağlanmakla büyük bir tehlike içine düşebilirler. Ancak, maddi varlıkları az olan kişiler de maddi şeylere bağlanabilirler. Bir Fars hikayesi olan kralla dervişin hikayesi buna bir örnektir: Bir zamanlar pek çok rabbani sıfatlara sahip ve yaptığı işler tamamen adalet ve sevgiye dayanan bir kral varmış. Bu kral çoğu zaman, tüm ülkeyi özgürce gezip dolaşan, akşamları olduğu yerde yatıp uyuyan, gündüzleri Rabbına niyaz eden ve dünyadan el etek çekmiş ve bu ölümlü dünyanın dertlerinden uzak gibi görünen dervişe gıpta edermiş. Kral, yoksulluk içinde yaşamasına rağmen, dervişin bütün dünyaya sahip olduğuna inandığını düşünürmüş. Dervişin tek varlığı üstündeki giysiler ve onun bunun verdiği yiyecekleri koyduğu sepetiymiş. Kral işte böyle bir yaşama imrenirmiş.

Kral bir gün tanınmış bu derviş sarayına davet etmiş, dervişin ayaklarının dibine oturmuş ve dünya bağlarından kurtulma konusunda kendisine ders vermesi için yalvarmış. Derviş bu davetten çok memnun olmuş. Birkaç gün sarayda kalmış ve kralın işinin olmadığı zamanlarda ona dervişlik hayatının faziletlerini anlatmış. Nihayet kral derviş olmayı kabullenmiş. Bir gün fakir bir adam gibi giyinmiş ve dervişle birlikte sarayı terketmiş. Ancak, bir süre yürüdükten sonra derviş sepetini sarayda unuttuğunu farketmiş. Bu onu çok rahatsız etmiş, sepeti olmadan yoluna devam edemeyeceğini söylemiş ve geri dönüp sepeti almak için kraldan izin istemiş. Bunun üzerine, sarayını, servetini ve gücünü terk eden kral, bir hayat boyu dünya malına bağlı kalmanın faziletleri konusunda herkese vaaz

veren dervişin de sınavdan geçtiğini ve aslında bu dünyaya -küçük sepetine bağlı olduğunu anlamış.

Genellikle dünya nimetlerine bağımlı olmanın bir tek şekli olduğu zannedilir. Oysa ki gerçek öyle değildir. İnsanın başarıları, bilgileri, makamı, toplum içindeki popülerliğinden duyduğu gurur ve hatta benliğini sevmesi, Tanrı ile kendisi arasına giren engellerden bazılarıdır. Bu bağımlılıklardan kurtulmak kolay değildir. Bu, çok acı veren ve hatta hayat boyu sürecek ruhani bir mücadele gerektirebilir.

'Saklı Sözler' insanları materyalizmin zincirlerinden kurtarmak için güçlü bir etki yaratabilir ve insanın nefsiyle yaptığı mücadeleyi kazanmasını sağlayabilir. Hz.Abdülbaha, Abadi'li Kabil* olarak tanınan Mirza Abbas adlı bir mübelliğe hitaben yazdığı bir Levihte, 'Saklı Sözler'i gece gündüz tetkik etmesini ve Cemal'i Mübarek'in emirlerini yerine getirebilmesi için Tanrıya yalvarmasını tasviye etmiştir. Aynı Levihte 'Saklı Sözler'in sırf okunmak için olmadığını da vurgulamış ve Hz.Bahau'llah'ın bunları dostlara sunmasının nedenini, O'nun öğütlerini ve emirlerini yerine getirebilmek olduğunu söylemiştir.

Kabil'in hizmet hayatı ve kendisini bu Emre adaması, onun canlı ve değişim geçiren ruhunun açık bir işaretiydi ki, bu da kısmen hergün 'Saklı Sözler'in bir kaç pasajını okumasından kaynaklanmaktaydı.

Kabil, gayretli ve hararetle bir kişi, fevkalade yetenekli bir şair, ünlü bir mübelliğ ve Hz.Bahau'llah'a son derece bağlı bir insandı. Pek çok eziyet ve cefa çektikten, çeşitli seyahatler yaptıktan ve tebliğ işlerinden sonra nihayet yaşlandı. Kabil yılın sadece birkaç ayını

* İkiyüzden fazla şehidin başlarının gömülü olduğu yer. Şehitlerin başları buraya Siraz yoluyla, süngü'lere takılı halde ve Neyriz'den beri ikiyüz millik yolu yürümek zorunda bırakılan akrabalarının refakatında getirildiler.

evinde ailesiyle geçirir, geri kalan zamanını eşek sırtında köyden köye, kasabadan kasabaya uzak yerlere giderek geçirirdi. Hararetli imanı ve Hz.Bahauallah'a olan sevgisiyle yol üzerinde karşılaştığı dostları neşelendirir ve onların morallerini düzeltirdi. Ahbaplar onunla tanışmak için toplanırlardı. O da koşullar izin verdiği ölçüde, Hz.Bahauallah'a ait Levih ve şiirleri hep bir ağızdan terennüm etmeleri için onları teşvik eder ve onlara kendi yazdığı ve Hz.Bahauallah, Hz.Abdülbaha ve Hz.Şevki Efendi'yi yücelten güzel ve duygulu şarkıları öğretirdi.

Eskiden müzik aletlerini çalmak İslam hocaları tarafından hoş karşılanmazdı. Bahailer de fanatik halkı galeyana getirmemeye dikkat ederler ve pek müzik aleti çalmazlardı. Ancak, Kabil'in sevgi ve övgü şarkılarına el çırpma ile eşlik etmek gibi dahiyane bir yeteneği vardı. Özgürlüğün bir oranda daha fazla olduğu yerlerde Hz.Bahauallah'a olan aşkı terennüm etmek için, kendi yaptığı dümbeleğin eşlik etmesi ona yeterli olurdu. Çok kere zulüm ve eziyete maruz kalan ahbaplar, Kabil'in gelip kendileriyle birkaç gün kalmasını isterlerdi. Çünkü, gittiği her yerde neşe ve şevk yaratırdı.

Hz.Bahauallah 'Saklı Sözler'in nazil olmasına şu sözlerle değinmektedir.

Beyan perdelerinin arkasında gizli bulunan güzel mana gelinleri, Allah'ın lütuף ve inayeti ile Dostun Cemalinden saçılan ışıklar gibi ortaya çıktı. Dostlar! Nimetin tamam, hüccetin kâmil, bürhanın zahir ve delilin sabit olduğuna şehadet ederim. Bakalım himmetiniz sizi artık hangi feragat mertebelerine çıkarır? Nimet sizin üzerinize ve yerde gökte bulunanların üzerine böylece tamam oldu. Alemlerin Rabbına hamdolsun!(5)

Hz.Bahauallah bu eserde, insanlığa varlığını ve mutluluğunu koruyacak reçeteyi birkaç sayfada sunmuştur. Tanrı sesiyle insanlara seslenir ve 'temiz, iyi ve aydın yüreğe sahip olmalarını' öğütler. Tanrı Zuhurunun barındığı yer olan kalbi dinsizlerin etkilerinden

aritmalarının önemini vurgular;"Dostun yuvaya girebilmesi için yabancıyı dışarıya atmasını" ister; kötülerle dostluk kurmamalarını, çünkü bunun "kalbin nurunu cehennem ateşine çevireceğini" söyler ve ruhun ebedi olduğunu vurgular. Tanrı'nın insan kalbine "hiç sönmeyecek olan" "nurunun özünü" yerleştirdiğini söyler; tereddütsüz bir şekilde Tanrı'nın "ölümü insanlar için bir müjde" kıldığını iddia eder; Tanrı'yı sevmeleri için insanlarla bir sözleşme yapar ve adalet, sabır ve sevgi eteklerine yapışmalarını emreder.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

5 - Hz.Bahau'llah'ın mühürleri İran'ın süsleme sanatıyla sergilenmiş (The Bahai World, Cilt V, Sayfa:4'de görüldüğü gibi).

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

6 - Molla Zeynul Abidin Hz.Bahau'llah'ın Zeynul Mukarrebın adını verdiği havarilerinden ve tanınmış katibi.

Tüm 'hastalıkların doktorunun Tanrı'yı tanımak' olduğunu hatırlatır ve seher vakti Tanrı'ya dua etmenin yararlarını anlatır. Bu dünyaya bağlanmalarını, Tanrının 'bozulmaz Melekutunu' 'gelip geçici saltanat' için terketmemelerini öğütler; umursamazlığından, benliğinden ve ihtiraslarından ötürü onu azarlar; tamahkarlık, haset, gurur ve hodbinlikten vazgeçmesi için onu yönlendirir. "Dilin Tanrı'yı anmak için yaratıldığını, kötü söz ve dedikodu ile kirletilmemesi gerektiğini" söyler; "insanların en iyisinin çalışıp kazanarak gerek kendi ve gerek Tanrı rızası için, akrabalarının ihtiyacına harcayan' olduğunu belirtir; "İnsanların en alçağının kendisinden bir semere gelmeyen kimse" olduğunu iddia eder; Zuhurunun ululuğunu anlatır; yaptığı çağrıyı sadece birkaç kişi duyduğu ve bu birkaç kişiden de sadece bir avucu gerçekten temiz kalpli ve masum ruhlu insanlar olduğu için üzüntü duyar; insanları 'ellerini zulümden çekmeleri' için uyarır; 'hiç kimsenin zulmüne göz kapamamaya' yemin eder; 'beklenmedik bir belanın geleceğini' işledikleri suçlardan ötürü 'büyük bir felaketin' yaklaşmakta olduğunu haber verir; zenginlere servetlerini fakirlere dağıtmalarını öğütler; 'zenginliğin, arayan ile aranılan ve seven ile sevilen arasında sağlam bir set' olduğunu söyler; servetine bağlı olmayan zenginlerin makamını çok yüksek bir mertebeye çıkarır ve 'böyle bir zenginin nurunun yerdekileri aydınlatan güneş gibi göktekileri de aydınlayacağını' belirtir; "temiz ve kutsal işler yapmalarını"(6) teşvik eder ve insandaki gizli güçleri şöyle tarif eder:

*Ey Ruh Oğlu! Seni zengin yarattım, nasıl fakirleniyorsun?
Seni aziz yarattım, neden kendini alçaltıyorsun? Seni bilgi
cevherinden ortaya çıkardım, niçin özgemden bilgi
arıyorsun? Seni sevgi çamuruyla yoğurdum, nasıl oluyor da
Benden başkasıyla meşgulsün? İmdi gözünü kendine çevir ki,
Beni içinde kaim, muktedir ve kayyum bulasın. (7)*

Saklı Sözler'de Hz.Bahau'llah'ın Ahd ve Misak'ına açıkça değinen bir kaç pasaj da bulunmaktadır. Ki bu pasajlar daha sonra,

Hız.Bahaullah'ın Kitab-ı Ahd (Ahd'imın Kitabı) olarak isimlendirdiği vasiyetnamesiyle açıklık kazanmıştır.

Hız.Bahaullah tarafından ahd ve Misak'ın Merkezi ve O'nun Sözlerinin Açıklayıcısı olarak tayin edilen Hız.Abdülbaha, bu pasajların bazılarının anlamlarını şöyle açıklamıştır:

Ey Dostlarım! Yüce Cennet'te dikili Enisa ağacının gölgesi altındaki kutlu çevrede hep yanımda hazır bulunduğunuz o nurlu gerçek tanı unuttunuz mu? Ben o zaman size üç söz söylemiştim. Siz onları iştince kendinizden geçmişsiniz. O üç söz şunlardı: Ey Dostlarım! Hoşlandığınızı hoşlandığımdan üstün tutmayınız; sizin için istemediğimi kendiniz için istemeyiniz; emel ve arzu ile bulaşık ölü kalplerle yanıma gelmeyiniz. Yüreği temizlerseniz, şimdi o sahra ve o fezaayı karşınızda görür, ne dediğimi hepiniz anlarsınız.(8)

Hız.Abdulbah'a `gerçek nurlu tan'ın Hız.Bab'ın Zuhuruna, `Enisa Ağacı'nın Hız.Bahaullah'a ve `kutlu çevre'nin de kişinin kalbine işaret ettiğini söylemiştir. Bu bölümde bahsedilen toplantının da, fiziksel olmayıp tamamen ruhani olduğunu belirtmiştir. Tanrıya çağrı insanların kalplerinin derinliklerinde yükselmiş, fakat onlar cevap vermemişler ve şaşkınlık ve hayretten donmuşlardır.

Hız.Abdülbaha başka bir Levihte `hayat ağacının gölgesi altında' toplanmayı, Hız.Bahaullah'ın Ahd ve Misak'ının kurulması olarak yorumlamıştır. Hız.Abdülbaha'nın ifadesine göre `Yüceler Yücesi Rab, Enisa Ağacının (Hayat Ağacı) altında yeni bir Ahd ve Misak yarattı ve büyük bir anlaşma oluşturdu..."(9)

Bu Ahd ve Misak'ın daha, Hız.Bahaullah'ın Zuhurunun başlangıç yıllarında kurulmuş olması, İlahi Zuhurun sırlarındandır. Hız.Abdülbaha Levihlerinden birinde şöyle buyurmuşlardır: Hız.Bahaullah'ın Zuhur yıldızı insanlar üzerine doğduğu zaman, `Hayat Ağacının' altında toplananların üzerine saçılan nurun ilk ışını Ahd ve Misak'ın ışığıydı.

Saklı Sözler'in Ahd ve Misak'la ilgili bir başka pasajı ise aşağıdaki gibidir:

Ey Dostlarım! Mübarek Raman bölgesindeki Faran dağında Benimle akdettiğiniz Misakı hatırlayınız. Mele-i Ala'yı ve beka şehrinin sakinlerini bu Misaka şahit tutmuştum. Şimdi o Misaka sadık bir kimse görmüyorum. Gurur ve isyan onun izini kalplerden tamamiyle silmiş olacak Ben bunu bile bile sabrettim ve açmadım.(10)*

H.z.Abdülbaha, Faran dağındaki Misakın, Kutsal Topraklarda Kalem-i Ala'dan H.z.Bahau'llah'a nazil olan ve suudundan sonra ilan edilen Ahd ve Misak'na işaret ettiğini belirtmiştir.

Son olarak, aşağıdaki pasajlarda geçen 'kanat' ve 'tarak' kelimeleri de, H.z.Abdülbaha tarafından H.z.Bahau'llah'ın Ahd ve Misakı olarak yorumlanmıştır.

Ey Arzu Oğlu! Daha ne zamana kadar nefsin havasında uçacaksın? Sana şeytani kuruntu fezalarında değil, mukaddes mana havalarında uçasın diye kanat verdim. Sana boğazımı tırmalayasın diye değil, misk kokan saçlarımı tarayasın diye tarak verdim. (11)

H.z.Bahau'llah, Saklı Sözler'de 'Beşinci Firdevs Levhi', ve 'Yakut Levhi' gibi bazı Levihlerden bahsetmiş ve bu Levihlerden birkaç satır da almıştır. (12). H.z.Abdülbaha bu Levihlerin veya satırların kesinlikle bu dünyada nazil olmadığını, bunların Tanrı Melekutunda ve diğer semavi dünyalarda korunmuş olduklarını açıkça belirtmiştir.

* Öbür alemdeki kutsal ruhlar topluluğu.

Saklı Sözcüklerde Hz.Bahau'llah'ın Zuhurunun tabiatını, yoğunluğunu ve O'nun Yüce Makamını belirtmesi bakımından çok büyük bir anlam taşıyan başka bir bölüm daha vardır:

Ey İnsan oğlu! Geceleyin beka heykelinin Cemali, yemyeşil vefa akabesinden Sidretul Müntehaya döndü ve öyle bir ağlayışla ağladı ki, Yüce İllerin bütün sakinleri ve hep kerrubiler O'nun ağlayışı ile ağladılar, inleyişiyle inlediler. Bu inleyip ağlama neden diye soruldu. Cevap verdi: aldığım emir mucibince vefa akabesi üzerinde bekliyordum; yeryüzü sakinlerinden vefa kokusu almadım. Geriye dönmek üzere iken gözüm yeryüzü köpeklerinin pençesine düşmüş birkaç mübarek güvercine ilişti. O sırada Gök Kızı peçesiz ve örtüsüz, ruhani köşkünden dışarıya fırlayarak koştu. Kimdir bunlar ve adları ne? diye sordu. Birinden başka hepsinin ismi söylendi. Israr karşısında onun da isminin ilk harfi lisandan sadır olunca, semavi gurfelerde oturanlar kendi izzet meskenlerinden dışarı çıkıp koşular. O ismin ikinci harfi söylenmek üzere iken, cümlesi birden yere kapandılar. O anda yakınlık mekmeninden şu nida geldi: 'Yeter! Ötesi yasak. Biz onların yaptıklarına ve yapmakta olduklarına şahidiz. (13)

Bu pasajda geçen "Sidretül Münteha"nın kelime anlamı, ötesine geçiş olmayan ağaçtır. Eskiden Araplar bazı yollar boyunca ağaç dikerler ve yolun sonunu belirten son ağaç için 'Sidretül Münteha' tanımlamasını kullanırlardı.

Hız.Bahau'llah'ın birçok yazılarında kullandığı bu terim bir anlamda, insanın erişebileceği veya anlayabileceği makamın çok ötesinde olan Tanrı Mazharının makamının bir sembolüdür. Hız.Bahau'llah'ın Eserlerinde geçen "Gök Kızı" sembolik bir terim olup değişik anlamlar taşır.*

* Açıklama için 14.üncü bölüme bakınız.

H.z.Abdülbaha'nın yorumuna göre, yukarıdaki pasajda sözü geçen iki harf, `Baha' kelimesinin B ve H harfleridir. (14) Bu Zuhurda B, H ve A harflerinin sadece iki tanesi nazil olmuştur; İsmi'nin bu üç harfinde sembolik olarak bulunan H.z.Bahaullah'ın zuhurunun anlamı ve kudretinin insanlara açıklanmadığı ve O'nun nurunun ve azametinin bu devirde sadece sınırlı bir ölçüde* insanlıĝa verilmiş olduĝu anlaşılmaktadır. H.z.Bahaullah levihlerinden birinde bunu Şöyle teyit etmektedir:

Şunu iyice bilinizki, Cemalimizi rten perde tamamiyle kalkmadı. Bizim devrimizdeki halkın kapasitesini gözönünde bulundurarak Kendimizi bir dereceye kadar açıkladık Kıdem Cemali azametinin peesini bütünüyle asaydı, O'nun Zuhurunun göz kamaştırıcı yoĝunluĝu fani gözleri kr ederdi.(15)

* Arapça'da Baha kelimesi  harften oluşur. Bu ifade "İlim 27 harften ibarettir" diyen İslam risalesi ile karıştırılmamalıdır. H.z.Bab'dan önce gelen Peygamberler bu 27 harften sadece iki tanesini açıkladılar. Ayrıntılı bilgi için 12.inci bölüme bakınız.

İLK İNANANLARIN BAZILARI

Hız.Bahauallah'ın Süleymaniye Dağlarından dönmesinin üzerinden çok zaman geçmeden, Eserleri İran'daki Babilere ulaşmaya başladı. Bu, onlara taze bir ümit ve yeni bir görüş verdi. Bazıları bu Eserlerden ilham aldılar; diğerleri ise o kadar duygulandılar ve heyecanlandılar ki, O'nun huzuruna varabilmek ve beklenen Tanrı Zuhuru'nun sırrını O'nun şahsında bulmak ümidiyle, son derece sınırlı şartlar altında, hatta bazen yürüyerek Bağdat'a giden zorlu yolu tuttular; İlahi iç göze sahip olan bir kaç kişi de sadece bu Eserleri okumak suretiyle Hız.Bab'ın 'Tanrının Göndereceği Kimse' olarak müjdelediği kişinin Hız.Bahauallah olduğuna inandılar.

MUHAMMED ABAD'LI MOLLA RIZA

İç görüşe sahip bu kişilere örnek olarak, Yezd bölgesinin Muhammed Abad kasabasından Molla Rıza gösterilebilir. Molla Rıza, takva, belagat ve cesaretiyle tanınmış fevkalade bir insandı. Daha ilk zamanlarda Babi Dini'ni kabul etmiş ve Yezd'de Hız.Bab'a inananlar arasında büyük bir meşale olmuştu. Aşağıdaki kısa öykü Hız.Bahauallah'ın makamını nasıl kavradığını anlatmaktadır:

Hız.Bahauallah'ın Süleymaniye Dağlarından dönmesinden hemen sonra, ilim ve irfanıyla tanınmış bir Babi olan Razar-Ruh Bağdat'a giderek Hız.Bahauallah'la müşerref oldu. Ancak bu kişi, Hız.Bahauallah'la yüz yüze gelmesine rağmen, O' nun makamının azametini tamamiyle anlayamadı. Razar-Ruh Yezd'e döndüğü zaman, Hız.Bahauallah'ın Kaleminden nazil olan Kaside-yi Varkaiye isimli eseri Molla Rıza ile birlikte okudular.

Molla Rıza temiz kalpliliği ve görüşünün açıklığı sayesinde bu bir tek Levhi okur okumaz Hız.Bahauallah'a iman etti ve büyük bir sevinçle şöyle bağırdı: 'Beyan'ın geleceğini haber verdiği ve bu

Levihteki sözlerin tahtı üzerinde oturan Vaad Olunan'ı görebiliyorum.'(1)

Bağdat'ta bizzat Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref olan Razar-Ruh, Molla Rıza'nın bu davranış ve iddiasından biraz rahatsız oldu. Hz.Bahau'llah'ın Kendisinin böyle bir iddiada bulunmadığını belirtti. Ancak, bir süre sonra Razar-Ruh da Hz.Bahau'llah'a ve O'nun Emrine iman etti ve O'nun yolunda pek çok eziyet çekti. Sonunda 1868'de Yezd'in dışındaki Mihriz köyünde şehitlik mertebesine erişti.

Molla Rıza'nın hayat hikayesi son derece çarpıcıdır. Aşağıdaki pasaj Molla Rıza'nın biyografisinden alınmıştır:

Molla Rıza tanınmış bir aileye mensuptu ve İslam hocası olarak yetiştirilmişti. Emri kabul etmesinden başlayarak Tahran hapishanesinde ölünceye kadar, tüm yaşamını tebliğle geçirdi. Molla Rıza, Tanrı'nın, İlahi Emrinin bu ilk günlerde yayılması için yarattığı, cehalet ve bağınazlık perdelerini yırtan bir kılıç gibi konuşma gücü verdiği ve böylece daima acı ve ızdıraplara maruz kalan büyük kahramanlardan biri olarak kabul edilmelidir. Aslında, büyük bir sevinç ve mutlulukla üzüntü kadehinden yudumlamadığı tek bir gün yoktur. Molla Rıza uzun boylu, iri yapılı, yaşlı biriydi. Açık sözlülük, espri, zarafet, olağanüstü dayanma gücünün de üstünde güce sahip ikinci bir kişi daha düşünülemezdi. Ahbabların anlattıklarına göre, Yezd'de Bahai faaliyetlerinden ötürü tutuklandığında ve şehirden atılmadan önce, Vali, bu yeni dine kapılmamaları için halka ibret olsun diye onu yedi ayrı yol kavşağında halkın gözüönünde bütün bir gün süreyle falaka cezasına çarptırdı. Molla Rıza falaka cezasının uygulandığı her yerde abasını, sarığını ve çoraplarını, yere serdiği mendilinin üzerine koyar, yere uzandıktan sonra çıplak ayaklarını falakanın arasına koyar, yüzünü abasının eteği ile örter ve falakacılara işlerine devam etmelerini söylerdi. Bu işkence süresinde ağzından ne tek bir kelime çıkar, ne de acı

çektığını belirten bir harekette bulunurdu. Bir ara, vücuduna inen acımasız kırbaçlara rağmen Molla Rıza'nın hiçbir harekette bulunmadığını farkedene olayı izleyen aptallaşmış seyirciler, kurbanın bayılmış olabileceğini düşündüler. Oysa yüzünü örten kumaşı açtıkları zaman, Molla Rıza'nın sakın bir şekilde dişlerini temizlemekle meşgul olduğunu gördüler.

Molla Rıza mübelliğ olarak da son derece yeterli, fevkalade bilinçli ve cüretkardı. Hiç kimse onun ne konuşmasıyla, ne de Kur'an, İslam İlmi ve hadisleri konusundaki bilgisiyle yarışamazdı. Tahran hapisanesindeyken, birkaç kez prensler ve sarayın ileri gelenlerinin bulunduğu meclislerde Emir hakkında sorulan soruları cevaplamak zorunda bırakıldı. Her seferinde de kendisine karşı çıkan tanınmış muhataplarını, mat etti. Onların cehaletlerini ve fikirlerinin saçmalığını ortaya koydu.

Kurduğu hayaller bazen garip görünsede, Molla Rıza geniş görüşlü ve müteşebbis ruhlu bir kişiydi. Örneğin, bütün maddelerin organik bileşiminin Bahai devrinde oluşacağı yolunda kesin bir saplantısı vardı. 'Bu bileşimi yapmak için bana yol gösteren birisi olsa bir şehir kurar, içine de kristalden bir Meşrikul Azkar* inşa eder, 95 sütunun desteklediği bir salon, som altından 19x9 metre boyutlarında kapılar yapardım!' dediğini söyleyenler bulunmaktadır.

Molla Rıza tedbirli ve temkinli olmaktan çok uzaktı. Davranışlarında, yaptığı işlerde ve iddialarında son derece cesurdu. Olayların üzerine her zaman pervasız ve etkileyici bir şekilde giderdi. Tebliğ için fırsat kollayanlardan değildi; aksine rastladığı herkese Emri duyurmak için olanakları

* Meşrikul Azkar'ın kelime anlamı Tanrı'nın anıldığı yer'dir; bu kelime Bahai Mabetleri için kullanılır.

zorlardı. Hapishane hayatının kasvetli ve sıkıntılı olması, onun ne cesur ruhunu ne de tebliğ için cesurca atıldığı maceralarını engelleseyebildi. Tam tersine, bu ona sonuna kadar kullandığı yeni olanaklar ve ruhani güçler sağladı. Fakat diğer fanatik mahkumlar ve görevlilerin yanında halkı tebliğ etmek gibi düşüncesiz davranışlarının, sadece kendisi için değil, onunla birlikte aynı kaderi paylaşan diğer ahabplar için de yeni tehlikeler ve acılar yaratacağı gerçeğini her zaman gözardı ederdi. Hapishane arkadaşlarından Seyit Asadullah-ı Kumi şöyle anlatmaktadır: 'Bazen kitle tebliği konuşmaları son derece münakaşalı geçerdi. Bu gibi fırsatları kollayan kızgın fanatikler alaylı ve hakaret dolu sözlerle tartışmaya katılırlardı. Emre küfreden bu cahil insanların aslında hakikat arayıcıları olmadıklarını, sadece olay yaratmak istediklerini ona anlatmaya çalışırdık. Fakat o, Emrin azametli olduğunu ve bu nedenle büyük itirazlara maruz kalacağını, O'nun temiz ismini küfür ve hakaretle kirletmek isteyenlerin zarar vermeyi kesinlikle başaramayacaklarını iddia ederdi. 'Aslında yaptıkları şey, kendilerinin ne kadar aptal olduklarını herkese göstermektir. Aptalca hareketleri güneşe tüküren kişinin boş davranışları gibidir' derdi.

Seyit Asadullah şöyle devam etmektedir: 'Molla Rıza ile tekrar tekrar tartıştık, konuşmalarında daha makul ve tedbirli olması için ona yalvardık ve ısrar ettik, fakat hiç bir şey fayda etmedi.*

Sonunda durum daha da kötüleşip, yeni yeni tehlikeler baş gösterince, içimizdeki korku ve endişe bizi, ona acı dolu bir sınav ve bize de dünyalar dolusu keder getiren bir adım

* Her ne kadar Hz.Bahaullah Kendine inananların, Emrini hikmetle tebliğ etmelerini söylemişse de, Molla Rıza karakteri, heyecanı ve sadakatından ötürü belki de bu nasihatları gözden kaçırmıştı.

atmaya zorladı. Masum kişilerin korunması için bir önlem olarak gardiyan Meşhedi Ali'ye gittik ve belki de onun sözü ve otoritesi Molla Rıza'nın davranışlarını değiştirmesinde etkili olur diye düşündük. Molla Rıza'nın halka açık yerlerde Emirden bahsetmemesini ona söylemesini rica ettik. Heyhat! hiçbir maddi gücün, hiçbir acı ve ızdırabın onun yılmayan ruhunu frenleyemeyeceğini ve Tanrı'nın bu yaşlı kulunu kendi selameti ve şahsi işlerinden üstün tuttuğu tebliğ fuaaliyetinden caydıramayacağını anlayamamıştık. Molla Rıza gardiyanın emirlerine itaat etmeyi reddedince, gardiyan sinirlendi ve adamlarına ona işkence etmelerini emretti. Molla Rıza'yı hapisane avlusuna çıkardılar ve orada çıplak vücudunu acımasızca kırbaçladılar. Yaşlı olmasına ve hapisane hayatının berbatlığına rağmen kırbaçlanmanın sonuna kadar bir kaya gibi sağlam durdu. Ne kıpırdadı, ne de ağzından en ufak bir ızdırıp ifadesi çıktı; sanki bütün duygularını yitirmiş gibiydi. Ona yapılan bu işkence karşısında ahbaplar müthiş bir şoka girdiler. İşkence bittikten sonra hemen yanına koştum, üzüntülerimi bildirmek ve yaralarını sarmak istedim. Molla Rıza benim bu davranışına son derece şaşırarak:"Ey Seyit Asadullah! Gerçekten canımın yandığına inanıyor musun? Kırbaçlanırken kendimi sarhoş bir fil gibi hissettim ve en ufak bir acı duymadım. Ben o anda Hz.Bahau'llah'ın huzurunda, O'nunla sohbet ediyordum." diye bağlırdı.

Mahkumlar arasında bu korkunç manzaraya şahit olan gayri Bahailerden GulamRıza Han adlı seçkin bir kişi, kurbanın bu insanüstü dayanıklılığını görünce gerçeği araştırmaya karar verdi. Onun gerçeği araştırması çok geçmeden Emri kabul etmesiyle ödüllendirildi ve sonunda Emre son derece bağlı bir mümin oldu. Hapisten çıktıktan sonra nasıl Bahai olduğunu sorduklarında 'Kırbaçlardan feyz aldım' dedi ve ilave etti, "Bana Kur'an'dan yüzlerce de ayet okunsaydı ya da bu Haberin doğruluğuna beni inandıracak binlerce de

kanıt gösterilseydi, hiçbir şey işkence altında yaşlı Molla Rıza'nın gösterdiği sükunet kadar beni etkileyemezdi."

Aşağıdaki öykü de yine Seyit Asadullah tarafından anlatılmıştır:Aramızda fakir bir Musevi mahkum vardı. Birgün Molla Rıza beni çağırdı ve "Şu Yahudiyi görüyor musun? Ne kadar zavallı ve yalnız... Hiçbir Müslüman onunla ne konuşuyor, ne ilgileniyor ve pis olarak kabul ettikleri için, ne de hamama girmesine izin veriyorlar. Gyiği şu kirli, yırtık giysilere bak. Bu zavallı Yahudiyi hapishane havuzunun kenarında yıkamama yardım etmez misin?" dedi. O kadar ısrar etti ki, sonunda kendisine yardım etmeyi kabul ettim. Yahudiyi havuzun kenarına oturttuk, kirli vücudunu örtecek kadar elbisesini bırakarak geri kalanını üzerinden çıkardık. Ben su döktüm, Molla Rıza da onun vücudunu keseledi ve sabunladı. Tertemiz yıkadıktan sonra Molla Rıza kendisine temiz çamaşırlar giydirdi. Bütün bu işler olurken Yahudi hayretten donakalmıştı. "Sizler melek misiniz, yoksa insan mı?" diye mırıldandı. "Belli ki siz Musevi değilsiniz, ancak, çok merhametli ve cömertsiniz" diye ekledi. Molla Rıza şöyle cevap verdi:"Ey sefil yaratık! Seni yıkayıp giydirmeme, Pederin sözleri neden oldu. Fakat, yazıklar olsun! Sen Pederini tanıyorsun, öyle değil mi? Ne de O'nun "her dine mensup insanlarla sevgi ve muhabbetle muşeret edin" sözünü de duymamışsındır."

Molla Rıza'nın bizim standartlarımıza uymayan garip bir davranış ve düşünce tarzı vardı. Herşeyde Hz.Bahau'llah'ın azametinin bir işaretini veya yansımını görmek gibi bir tarz geliştirmişti. O'na olan sevgisi tüm varlığına hükmediyor ve diğer bütün şeyleri buna bağlıyordu. Mirza Hüseyin Zencani adlı bir başka Bahai, mahpus Molla Rıza ile ilgili bir başka anıyı şöyle anlatmaktadır:

'Onaltı ay onun yakın arkadaşıydım. Kendimi onun hizmetine adadım. Yemeğini pişirdim, çamaşırını yıkadım, onu rahat ettirmek için elimden geleni yaptım. Ama bana çok az teşekkür eder, bunun yerine "Bana temin ettiği rahatlık ve yardımlar için Cemal-i Mübareğe şükürler olsun!" derdi. Ona yemek getirdiğim zaman "Ya Bahaullah, sana şükürler olsun!" derdi. Birisine yardım olsun diye bir şey verdiği zaman veya başkalarına hizmette bulunduğu zaman "Bunu Hz.Bahaullah'a sunuyorum..." derdi. Birgün hapishaneye bir mahkum getirdiler. Gömleği yoktu. Bunu gören Molla Rıza bana döndü ve "Her ne kadar Rabbini tanımiyorsa da, bu genç Hz.Bahaullah'ın kuludur. Yarı çıplak olduğuna göre ortaklaşa kullandığımız fazla gömleği ona versek iyi olur. Hapiste yedek gömleğe ihtiyacımız yok, onsuz da yapabiliriz." dedi. "Peki, sen şu yeni yıkadığını giy, sırtındakini de bu gence veririz" dedim. Molla Rıza benim bu teklifime çok kızdı "Yani demek istiyorsun ki, temiz gömleği ben giyeyim ve kullandığımı da Cemal-i Mübarek'e vereyim, öyle mi? Nasıl böyle bir teklifte bulunabilirsin? Sen Bahai değil misin? Hz.Bahaullah "Sizin için değerli olanı verirseniz, ancak o zaman sevap yapmış olursunuz" diye buyurmuşlar. Bunu ne zaman anlayacaksınız?" diye bağırdı.

Muzaferiddin Şah'ın tahta geçtiği ilk günlerde (1896-1907) Tahran ahbabları birkaç kez başvuruda bulundular ve serbest kalmamızı sağladılar. Serbest kaldığımız gün gerekli formalitelerin tamamlanması için, zincirlere bağlı bir şekilde kalabalık halkın arasından gözaltında tutulduğumuz fereşbaşımın* evine kadar yürüyerek getirildik. Bu endişeli bekleyiş sırasında Molla Rıza'ya sessiz ve sakin oturması için yalvardık. Çünkü yetkililere söylenecek tedbirsiz bir söz, bizim için yeni bela ve acılar yaratabilirdi. Fakat Molla Rıza bizim bu ikazlarımıza kulak asmayarak, bitişik odada kötü

* Komiser.

niyetli fanatik Seyit'in başkanlığında toplanan teoloji öğrenci grubuyla konuşmak üzere yanlarına gitti. Giderek münakaşaya dönüşen konuşmalarını duyabiliyorduk. Molla Rıza, Kur'an'dan örnek verdiği ayetlerle kanıt kılıcını kuvvetle indiriyordu. Düşman grup tam bir şaşkınlık içerisindeydi. Münakaşada kimse onunla başa çıkamadığı için hırslanmaya ve ağızlarını bozmaya başladılar ve Molla Rıza'yı yumruklayıp dışarı attılar. Ancak, bu trajik olay burada bitmedi ve çok daha acı sonuçlara yol açtı. Münhar Seyyid'in entrikaları sonucunda, Molla Rıza'nın aynı gün tekrar hapishaneye götürülmesi emredildi. Geri kalanımız ise serbest bırakıldı.

'Bu yeni gelişme bizim kalplerimizi büyük bir acı ve endişeyle doldurdu, fakat Molla Rıza'yı hiç etkilemedi. Her zaman olduğu gibi cüretkar, mutlu, vakur ve her zamanki kadar neşeliydi. Ancak, bu kez hapishanede kendine bakan olmadığı için, çektiği korkunç mahrumiyet ve zorluklar onun zayıf ve yaşlı vücudunda kendisini kuvvetle hissettirdi ve ölümsüzlük kıyılarına yolculuğunu hızlandırdı. Ve Molla Rıza'nın yılmaz ruhu bu mahpusiyetinden on gün sonra Sevgilinin alemlerine uçtu.'

Hz. Abdülbaha'nın onun unutulmaz anısına yazdığı iki şahane Levih, onun bir mübelliğ ve bir şehit olarak makamının ne kadar muhteşem ve Tanrı Emrine hizmette nasıl kahraman bir örnek olduğunu gösterir.(2)

Molla Rıza, Hz. Bahau'llah'ın makamını O'nun Levihlerinden sadece bir tanesini okumakla tanımış olmasına rağmen, gerçeği araştırmalarında samimi olmalarına rağmen, bu görüşten mahrum kalan başka insanlar da vardı, sahip oldukları eğitim ve bilgilerinden dolayı Hz. Bahau'llah'ın Mesajının doğruluğunu kabul etmeleri zaman aldı.

NEBİL-İ EKBER

Bağdat'a giderek Hz.Bahaullah ile müşerref olanlar arasında en bilgili ve alim kişi şüphesiz ki, Hz.Bahaullah'ın daha sonra Nebil-i Ekber* lakabını verdiği Molla Muhammed-i Kaini idi. Bu büyük şahısa olağanüstü sıfatlar ve entellektüel güçler bahşedilmişti. Bazıları onu alimler ve bilim adamları arasında bir mucize olarak kabul ediyorlardı. Onun bu büyüklüğü, evde aldığı birkaç yıllık bir eğitimden sonra altı yıl boyunca Irak'ta teoloji ve İslam hukuku ile ilgili bazı konuları incelemesinden ileri gelmekteydi. Molla Kaini'nin hocası Emre aşına bir kişi olan, Şii camiasının Kerbela Müştehidi Şeyh Murtida-ı Ekber'di. Hz.Bahaullah eserlerinde Şeyh Murtida'yı yüceltmiş ve onu 'o feragat kasesinden içen gerçek doktorlar' arasında sıralamıştı. Hz.Abdülbaha da onu 'çalışkan, bilgili bir doktor, asil ve şöhret sahibi bir alim ve hakikat arayıcılarının mührü' olarak tanımlamıştır.

Nebil-i Ekber İran'da tanınmış bir bilim adamı olarak biliniyordu. Ünü tüm ülkeye öylesine yayılmıştı ki, Kirman'ın uzak bir yerinde bir takım din adamlarıyla konuştuğunda, onu dinleyenler onun üstün konuşması karşısında hayranlık içerisinde mest olmuşlardı. Hatta tüm ülkede ilim alanında ve bilgide böyle bir kişiyle yarışabilecek meşhur Molla Muhammed-i Kaini'den (Nebil-i Ekber'in kendisi) başka bir kimsenin olamayacağını söyleyenler dahi vardı.

Nebil-i Ekber 1853 yılında Babi Emrini kabul etti. Altı yıl kadar sonra, Hz.Bahaullah'ı Bağdat'ta ziyarete gitti. Burada Hz.Bahaullah tarafından hararetle karşılandı ve normalde ziyaretçilerin kalmasına izin verilmeyen Hz.Bahaullah'ın evinin dışındaki kısımda kaldı. Hz.Bahaullah ona ev sahipliği yapması için

* Tanınmış Bahai tarihçisi ve Nebil Tarihi'nin yazarı Nebil-i Azam ile karıştırılmamalıdır.

Ağa Can'ı tayin etti.Nebil-i Ekber'in Hz.Bahaullah'ın evinde birkaç gün kaldığı günlere ait olan aşağıdaki pasaj onun sözlü anılarından alınmıştır:

Bir öğleden sonra Mukaddes lakabıyla bilinen Muhammed Sadık-ı Horasani ile oturmuş konuşuyorduk. Kendisi büyük bir itibar sahibi ve bilgili bir kişiydi. Biz konuşurken, o sırada şehirden dönen Hz.Bahaullah elini tuttuğu Prens Mülk-ara ile birlikte bulunduğumuz bölüme geldi. Asalet ve tevazunun sembolü olan Molla Sadık derhal ayağa kalktı ve Hz.Bahaullah'ın ayaklarına kapandı. Bu davranış Hz.Bahaullah'ın hoşuna gitmemiştir. Kızgın bir şekilde Molla Sadık'ı azarladı. Derhal ayağa kalkmasını söyledikten sonra Prens'le birlikte odadan çıktılar.

Böyle önemli bir şahsın bu şekilde hareket edeceğini hiç beklemediğim için Molla Sadık'ınbu davranışı karşısında hayret etmiş ve şaşırılmışım. Hz.Bahaullah'ın tepkisine de şahit olduktan sonra, Molla Sadık'ın bu davranışını onaylamadığımı ifade ettim ve ona 'İlim ve irfan alanında böylesine yüksek mevkii olan bir kişinin böyle davranmasını anlayamıyorum. Kaldı ki siz, Hz.Bab'la müşerref olmuşsunuz, sizin makamınız diri Harfler'den sonra gelir ve siz Babi döneminin Şahitlerinden birisiniz. Hz.Bahaullah'ın asil bir aileye mensup olduğu, atalarının hükümette yüksek mevkilerde görev aldığı ve önemli bir kişi olduğu bir gerçektir. Tanrı Emrine inandığı için de, türlü işkence ve mahpusluğa maruz kaldığı, bütün mallarına el konulduğu ve sonunda bu ülkeye sürgün edildiği de doğru. Buna rağmen,*

* Bazı ahbablar 'Beyan'a -Babi Devrinin Ana Kitabı- 'Tanrının Göndereceği Kimsen'in (Hz.Bahaullah) geleceği güne kadar onun geçerliliğine ve Tanrı Kelimesi olduğu gerçeğine 'Şahit' olarak seçilmiş olup, Hz.Bahaullah'ın Zuhuruyla bu 'şahitlik' görevleri tamamlanmış olacaktır.

bugün öğleden sonraki davranışınız, değersiz bir hizmetkarın ihtişamlı Rabbına olan davranışı gibiydi' dedim.

Molla Sadık bana cevap vermekten kaçındı. Ruhani bir sarhoşluk içinde gibiydi, yüzü sevinçten parlıyordu ve bana sadece şunları dedi: 'Tanrıdan dilerim ki, yüzündeki perdeyi kaldırsın ve sonsuz inayetlerini üzerine yağdırsın.'

Bu olaydan sonra Hz.Bahaullah'ın kişiliğini ve hareketlerini büyük bir dikkatle araştırmaya karar verdim. Ne kadar gözlem yaptım da, O'nun makamını gösteren bir işaret keşfedemedim. Tam tersine, gerek söz, gerekse de hareketlerinde tevazu sahibi, kendini değersiz gören, başkalarına hizmet eden ve tam bir hiç olduğumu düşünen bir kişi olması dışında bir şey görmedim. Sonuçta korkunç bir hataya düştüm, her yönümlü Hz.Bahaullah'tan üstün olduğuma inandım ve kendimi O'ndün üstün tuttum.

Bu mağrur düşüncemden ötürü ahabap toplantılarında daima şeref koltuğunda ben oturuyor ve konuşmacı fonksiyonunu üstleniyor, ne Hz.Bahaullah'a ne de başkabirine fırsat tanı mıyordum. Bir gün öğleden sonra Hz.Bahaullah evinde bir toplantı düzenledi ve her zamanki gibi ahabaplar aynı büyük odada toplandılar. Kalem-i Ala'nın da dediği gibi, o odanın etrafında Baha Ehli Sevgiyle sıralanmıştı. Ben yine şeref koltuğunu işgal ettim, Hz.Bahaullah ahabapların arasında oturdu ve Kendi elleriyle çay ikram etti.

Toplantı esnasında bir soru soruldu. Başka bir kimsenin sorunu çözemeyeceğinden emin bir şekilde konuşmaya başladım. Bütün ahabaplar dikkatle ve büyük bir sessizlik içinde dinliyorlardı.

Hz.Bahaullah genellikle benim söylediklerimle aynı görüşte olmakla birlikte, arada sırada komuya bazı ilavelerde de bulunuyordu. Yavaş yavaş sözü o aldı ve ben sustum.

Açıklamaları o derece güçlü ve kelim deryası öyle bir güçle kabarıp taşmaktaydı ki, korku ile karışık bir şaşkınlık âlemine daldım.O'nun ağzından dökülen eşsiz azamet kelimelerini duyduktan birkaç dakika sonra hayretten donakalmıştım. Artık O'nun sözlerini duyamıyordum. Sadece dudaklarının kıpırdamakta oluşundan, hâlâ konuşmakta olduğunu anlıyordum. Toplantıda şeref koltuğunu işgal etmekte olduğum için son derece utandım ve rahatsız oldum. Sabırsızlıkla, konuşmasını bitirdiğinin ifadesi olan dudaklarının kıpırdamadığını görünceye kadar bekledim. Sonra şahinin pençelerinden kurtulmuş çaresiz bir kuş gibi ayağa kalktım ve dışarı çıktım. Kafamı üç kez duvara sertçe vurdum ve ruhani körlüğümden ötürü kendimi suçladım.(5)

Sonunda Nebil-i Ekber'in gözleri açıldı. Kazimeyn'de Şiraz'lı Hacı Abdul Mecid'in evinde bir başka toplantıya katıldı. Hz.Bahaullah da bu toplantıda bulunmaktaydı ve toplantı sırasında yaradılışın bilinmeyen sırları ve kaynağı hakkında konuştu. Artık Hz.Bahaullah'ın her kelimesini eşsiz bir inci gibi kabul eden Nebil-i Ekber'e taze anlamlarla dolu yeni bir dünya doğmuştu. Nebil-i Ekber'in bir hayat boyu duyduğu ve incelediği her şey, artık bir çocuğun konuşmaları gibi gelmeye başlamıştı.

Bu noktada Hz.Bahaullah'ın bizzat Kendisinden O'nun makamını tam olarak öğrenmeye karar verdi ve Hz.Abdülbaha'dan O'na yazdığı mektubu iletmesini rica etti. Ertesi gün, Hz.Bahaullah'ın Kendi Kalemıyla yüce makamını anlattığı Levhini aldı. Bu, Nebil-i Ekber'in gerçeği aramasının sonuydu. Çünkü Hz.Bahaullah'a yazdığı ikinci mektubunda, O'nun Tanrı Mazharı olduğunu acizane bir şekilde kabul ettiğini bildiriyor ve O'nun hizmetinde adımlarını kılavuzlaması ve ona yardım etmesi için Hz.Bahaullah'a yalvarıyordu. Bunun üzerine Hz.Bahaullah onun İran'a dönmesini ve Tanrı Emrini orada tebliğ etmesini buyurdu.

Nebil-iEkber tüm hayatını Emre hizmet için adadı. Emrin düşmanları tarafından çok büyük bir eziyet ve cefa çekti. Hizmet ve

vefanın öyle derecelerine erişti ki, Hz.Bahauallah'ın havarileri arasında pek azı onun başarılarına ulaşabildi.

Nebil-i Ekber 1892 yılında Hz.Bahauallah'ın suudundan hemen sonra vefat etti ve Buhara şehrinde defnedildi. Hz.Abdülbaha, dokuz ahbaptan oluşan bir heyetin Kendi adına onun mezarını ziyaret etmelerini ve onun için yazdığı özel ziyaretnameyi okumalarını istedi. Birkaç yıl sonra Nebil-i Ekber'in yeğenine onun Buhara'da bulunan naaşının Aşkabat'a nakletmesini buyurdular. Bu nakil Tanrı'nın bir lütfüydü, Çünkü kısa bir süre sonra Buhara'daki mezarlık ilgili makamlarca kaldırıldı.

Nebil-i Ekber'in Hz.Bahauallah'ın huzuruna çıkması ve İlahi Zuhurun ışığını gördüğü gibi, Hz.Bab'ın inananlarından pekçoğu da ayne şeyi yaptılar. Bazıları alim, bazıları cahildi. Ama hepsi O'nun ayaklarının dibinde oturdular. Kendi kapasitelerine göre O'nun zatından, ruhani verilerinden bir miktar aldılar. O dönemde Hz.Bahauallah'tan nazil olan Levihlerin pek çoğu bu insanların şerefine nazil olmuştur.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım

YEDİ VADİ

H.z.Bahau'llah'ın Süleymaniye'den dönüşünden sonra nazil olan Eserlerinden birisi de Yedi Vadi'dir. Bu eser mistik kompozisyonun bir şaheseri olarak nitelendirilir. Eser Hanikeyn şehrinin kadısı ve bir Sufi (*) olan Şeyh Muhiddin' in sorularına cevaben yazılmıştır. Şeyh Muhiddin her ne kadar Babi değil idiye de, H.z.Bahau'llah'ın hayranlarındandı. O'na yazdığı mektupta bazı düşüncelerini belirtti ve mistik terimlerle bazı sorular arzetti.

Yedi Vadi'nin teması, ruhun dünyada bulunduğu bu makamdan Tanrıya yakınlık alemlerine yaptığı yolculuktur. Bu yolculuktaki yedi aşama, Sufizmin ilk dönemlerinde tanınmış Feriduddin-i Attar'ın anlattığı gibi zaten Sufilerce biliniyordu. H.z.Bahau'llah Eserinde bu yedi aşamanın derin anlamlarını ve önemini açıklamaktadır.

Önce `Arayış Vadisi' gelir. Burada gerçek arayıcının içinde bulunduğu devirde Tanrı Mazharı'nı tanımak olan amacına erişebilmesi için gitmesi gereken yol anlatılmaktadır. Herşeyden önce, ilahi hazinelerin kaynağı olan kalbini her türlü kirden temizlemesi, dedelerinin ve atalarının izinden gitmekten vazgeçmesi, "dünya insanlarına dostluk ve düşmanlık kapılarını"(1) kapatması ve `gördüğü, işittiği ve anladığı'(2) herşeyi feda etmesi gerekir. Gayret, sevk ve sabır bu alanda gerekli sıfatlardır.

Bundan sonra `Aşk Vadisi' gelir. Burada yolcu, ışığı bulan, ona erişmek için hasret çeken, etrafında döne döne ona yaklaşan ve nihayet feda alevinde yanıp giden bir kelebek gibidir.

Bu, insan kalbinin arayıp bulduğu Tanrı Mazharı'nın ihtişamından etkilendiği aşamadır. Bu vadede iman eden, ne gerekçe ve ne de kanıttan anlamaz. Kalbi cezbedilmiştir, Çünkü Maşukuna

aşık olmuştur. Gerçekten de her din hikayesi aşk lisanıyla yazılmıştır. Örneğin, Hz.Bahaullah'ın Emri'nin ilk günlerinde Tanrı Mazharı'yla karşılaşan binlerce kişiden birçoğu, Emrin tarihi, öğretileri, kanıtı veya hükümleri hakkında çok az bilgiye sahip oldukları halde Hz.Bab ve Hz.Bahaullah'a taptılar. Onların sözlerinin şarabıyla öyle sarhoş oldular ki, sırası geldiğinde isteyerek hayatlarını verdiler. Sevgileri o kadar derindi ki, Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olan bazıları şehit olabilmek için O'na yalvardılar. Diğerleri ise O'nun mıknaatsı gibi olun yüce gücüyle öylesine cezbedilmişlerdi ki, O'ndan ayrı kalma düşüncesine dahi tahammül edemiyorlardı.

Örneğin, Hz.Bahaullah'ın İstanbul'a gitme zamanının yaklaştığı haberi gelince, O'nun Bağdat'taki bütün dostları büyük bir üzüntü ve kedere boğuldular. İlk gece hiç kimse ne yemek yiyebildi, ne de uyuyabildi. Birçoğu bu yolculukta O'na eşlik edemezlerse canlarına kıymaya karar verdiler. Hz.Bahaullah'ın teselli edici sözleri ve öğütleri olmasaydı, canlarına kıyarlardı. Başka hiçbir hikaye Tebriz'li Hacı Muhammed Caferi'nin Hz.Bahaullah'a olan sevgisini daha iyi sergileyemez. Hacı Muhammed Caferi Bağdat'ta Hz.Bahaullah'la müşerref olduğu ilk anda O'nun makamını tanıyan ve hayatını Efendisi'nin hizmetine vakfeden sadık bir mümindir. Hz.Bahaullah Edirne'deyken, Hacı Caferi kardeşi ile birlikte (kardeşi de müminlerdendi) bu şehire gitti ve orada ikamet etti. Hz.Bahaullah'a öylesine bağlıydı ki, yetkililerin, Hz.Bahaullah ile birlikte Akka'ya gideceklerin listesine kendi ismini koymadıklarını görünce, boğazını kesmeye kalktı. Neyse ki ahbablar onu kurtarmak için tam zamanında yetiştiler.

Yetkililer önce, Hz.Bahaullah'a inananların O'nunla birlikte Akka'ya gitmelerine izin vermemeye kararlıydılar. Ancak, bu olaydan sonra fikirlerini değiştirdiler ve müminlerin pek çoğunun O'nunla gitmelerine izin verdiler. Fakat Hacı Caferi'nin durumu çok ciddiydi. Boğazı çok kanıyordu. Bunun üzerine tedavi için hastaneye kaldırıldı. Yetkililer Hacı Caferi'nin yarası düzeldikten sonra kardeşiyle birlikte Akka'ya gitmelerine izin verileceğine dair söz verdiler. Gerçekten de iki ay sonra ikisi de Sicn-i Azam'da Hz.Bahaullah'a katıldılar.

Yolculuğun üçüncü aşaması 'İrfan Vadisi'dir. Ancak bu kelime, Hz.Bahaullah' ın kullandığı 'marifât' kelimesinin anlamını tam olarak vermemektedir. İngilizce de bu kelimenin tam anlamını verebilecek bir karşılık bulmak zordur. Kelimenin anlamı, gerçek, anlayış, tanıma ve irfanın bir karışımıdır.

Bu vadiye işaret edilen bilgi, öğrenime dayanmaz. Tanrı bilgisi, insan kalbine doğar. İnsanın öğrenimi ve başarılarından duyduğu övünç, çoğu zaman kalbi gerçek anlayış ışığından mahrum eder. Bu vadiye ruh, gerçeği tanır ve emin olma merhalesine erişir. 'İç gözü açılır ve Mevlasıyla gizlice konuşur.'(3) Yeni bir görüş kazanır, Tanrı Zuhurunun ve yaratılışın sırlarını anlamaya başlar. Acı ve felaketlerle karşılaştığı zaman kederlenmez. Aksine, anlayış ve tevekkül ile yaklaşımda bulunur, çünkü 'sonu başta görür' (4) ve çektiği acı ve sınavların Tanrı'nın bir inayeti ve ihsanı olduğunu idrak eder. Herşeyde bir hikmet görür. 'Bu aşamada o, Tanrı'nın buyruğu ile doludur ve savaşı barış olarak görmekte ve ölümden ebedi yaşamın sırlarını bulmaktadır... Okyanusta bir damla bulmakta ve bir damlada denizin sırlarını gözlemlemektedir.' (5)

Bundan sonraki aşama 'Birlik Vadisi'dir. Burada yolcu sınırlılıktan mutlakiyete yükselir. Artık yaratık dünyasını kendi kısıtlanmış sınırlı gözüyle, öznel olarak değil, Tanrı'nın gözüyle, nesnel olarak görür. Her canlının kendi kapasitesi ölçüsünde Tanrının bazı sıfatlarını yansıttığını ve bu tecellilerin derecelerinin her yaratık aleminde değiştiğini keşfeder.

İnsanoğlunun uzaya çıkıp oradan dünyayı tümüyle görmesi gibi, yolcu da benlik ve ihtiras kafesinden ve sınırlılık bağlarından kurtulduktan sonra, evrensellik derecesine çıkar. Görüşü öylesine genişlemiştir ki, artık ne kendi benliği ile ve ne de bu dünya ile ilgilenmektedir. Herşeyde Tanrı'nın işaret ve alametlerini görür. 'Herşeyi teklik gözü ile seyrederek... İlahi güneşin ve teklik ışıklarının bütün yaratıkların üzerine yansıdığını görür.' Bu vadiye benliğe yer yoktur; burada Ruh dostun sofrasına ayak basar ve O'nun çadırında

O'nun gizli dostu olur... Kendi içinde ne bir isim, ne bir ünvan, ne de bir makam görür, kendi övgüsünü Tanrı'yı övmeye bulur.'(6)

Yolcu, dünyadan arınmanın bu yüce makamına erince, tüm yaratılan şeylerden bağımsız kalır ve 'Hoşnutluk Vadisi'ne girer. Dış görünüşüyle fakir de olsa, içinde ruh dünyasının zenginlik ve kudretiyle donanmıştır.

Önceleri yüksek makamlara sahipken ve zenginlik ve lüks içinde yaşarken, Emri kabul ettikten sonra Emrin düşmanları tarafından mevkilerinden ve dünyevi varlıklarından yoksun bırakılan ilk müminlerin çarpıcı hikayeleri Emrin tarihine kaydedilmiştir. 'Hoşnutluk' düzeyine ulaşan bu müminlerin pek çoğu, dünya nimetlerine sevi beslemediler ve başlarına gelen bu yoksulluk, işkence ve ızdıraplardan etkilenmediler. Bu dünyada olan bitenler onların imanlarını veya sükunet ve huzurlarını zayıflatmadı.

Gerçek bir müminin sıfatlarından birisi de mutluluktur. Ancak bu, dünyanın zevk ve eğlencelerine bel bağlamakla başarılamaz. Çünkü böyle bir mutluluk geçicidir ve aslında kılık değiştirmiş kederdir. Ancak 'Hoşnutluk Vadisi'ne girmeyi başaranlar yaşamları keder ve ızdıraplara maruz kalsa bile, gerçek neşeyi tatmışlardır. Hz.Bahaullah 'Hoşnutluk Vadisi'ndeki yolcu arzu peşesini yakar... Acısı zevke, elemi sevince döner. Sıkıntı ve kederinin yerini neşe ve haz alır.'(7) diye buyuruyorlar.

Hz.Bahaullah'ın öğretilerinin mükemmel bir örneği olan Hz.Abdülbaha'nın hayatı, gerçek mutluluğun ne olduğunun parlayan bir örneği gibi ayakta durmaktadır. Dokuz yaşından beri Babasının çektiği ızdırap ve işkenceleri paylaştı ve kırk yıl boyunca iki despot Türk'ün mahkumu olarak Akka'da kaldı. Bu karanlık günlere rağmen Hz.Bahaullah'a, her zaman Hz.Bahaullah'la birlikte olanların arasında en neşelisiydi ve kendisiyle görüşmek isteyenlere sevgi yağdırırdı.

Hz.Abdülbaha serbest kaldıktan birkaç yıl sonra bu konuda şöyle buyurdular:

Özgürlük bir mekan değil, bir ruh halidir. Ben o hapisanede mutluydum, çünkü o günler hizmet yolunda geçti. Benim için hapisane özgürlüktü. Zorluklar benim için bir dinlenmeydi. Ölüm hayattır. Hor görülmek şereftir. İşte bu yüzden o hapisane günleri boyunca mutluydum. İnsan benlik hapisanesinden kurtulduğu zaman, gerçek özgürlüğe kavuşur. Çünkü benlik en büyük hapisanedir. Bu kurtuluş meydana geldiği zaman, artık insan hapsedilemez. İnsan korkunç değişiklikleri duygusuz bir razılıkla değil de, mutlu bir razılıkla karşılırsa o zaman, bu bağımsızlığa kavuşur. (8)

Hoşnutluğa erdikten sonra yolcu 'Hayret Vadisi'ne gelir ve 'Yüceler Yücesinin güzelliğine çarpılır...' (9) Okyanusa dalan birisi nasıl birdenbire onun muhteşem büyüklüğünün bilincine varırsa, yolcu da bu vadiye yaradılışın büyüklüğünü ve onun sonsuz sahasını anlar. Buğulanmamış bir görüş ve açık bir iç gözle, artık Tanrı Zuhurunun derinliğindeki sırları keşfetmeye başlar ve bir sırdan binlerce sırta itilir. 'Her an olağanüstü bir dünya ve yeni bir âlem görür ve Teklik Tanrısı'nın yeni yaratıkları önünde korkudan kendisini kaybeder.' (10)

Yolcunun ulaşmaya çalıştığı son vadi 'Gerçek Hiçlik ve Tam Bir Yokluk Vadisi', yani en üstün makamı aşıkların en uzak yurdu olan Tanrı'da yaşama mertebesidir. (11)

Hz. Bahau'llah'ın teyid ettiği gibi:

Bu mertebe, kendinde ölüm ve Tanrı'da yaşamak, kendinde fakirlik ve Özlenen' de zenginlik mertebesidir. Burada fakirlik deyince, yaratık dünyasında mevcut şeylerdeki zenginlik kastedilmektedir. Çünkü gerçek aşık ve sadık dost Sevgilinin huzuruna varınca, Sevilen'in parlak güzelliği ve aşığının gönül hasreti bir ateş alevlendirecek ve tüm örtü ve perdeleri yakacaktır. Gerçekten, onun kalbinden derisine kadar neyi varsa hepsi alevler içerisinde kalacak ve böylece geriye Dost'un kendisinden başka hiç bir şey kalmayacaktır (12).

ZAVARİH'Lİ SEYİT İSMAIL (ZEBİH)

Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref olan bazı inananlar bu en yüce mertebeye eriştiler. O'nun şahsında gizli derinlerdeki ışığı bir nebze gördüler. Gözleri kamaştı ve artık bu dünyanın karanlığına tahammül edemez oldular.

Bu inananlardan birisi de, Hz.Bahau'llah'ın Zebih* (Kurban) lakabını verdiği Zavarıh'li Seyit İsmail'di. Kendisi dindarlığı, davranışlarının dürüstlüğü, ilim ve irfanıyla son derece saygıdeğer bir kişiydi. Babi'lik Devri'nin ilk günlerinde Emri kabul etmiş, İsfahan'lı İmam Cuma'nın evinde Hz.Bab'ın huzuruna müşerref olmuştu. Hz.Bab Val-Asr Suresinin tefsirini yaparken O da huzurdaydı. O uzun risalenin kaleme alınışının çabukluğu, Hz.Bab'ın, bazı bölümlerini birçok tanınmış din adamının huzurunda yüksek sesle terennüm ederken ağzından dökülen sözlerin kudreti, daha sonraları O'nun sadık müminlerinden birisi olacak olan Zebih'i hayrete düşürmüştü.

Zebih on yıl sonra Bağdat'a geldi ve Hz.Bahau'llah'ın huzuruna çıktı. Şehirde evi Hz.Bahau'llah'ın evinin civarında olan bir ahabpla birlikte kaldı. Ağa Muhammed Rıza isimli bu kişi bir gün Hz.Bahau'llah'ı evine davet etti ve O'na ev sahipliği yapma şerefini bahşetmesi için Kendisine yalvardı. Hz.Bahau'llah bu daveti kabul etti ve birkaç gün sonra, bir öğleden sonra, Ağa Muhammed Rıza'nın evine gitmekle O'nu onurlandırdı.

Birkaç yıl sonra Edirne'de nazil olan Kitab-ı Bedi'de Hz.Bahau'llah Zebih'le tanışmasını anlatmıştır. Günün o saatinde adet olduğu üzere ev sahibi birkaç tabak meyve ve şekerleme ikram etti.

* Kâşân'lı Hacı Muhammed İsmail ile karıştırılmamalıdır. Hz.Bahau'llah ona da Zebih lâkabını vermişti. İkinci ciltte ona yer verilecektir.

Hız.Bahaullah Zebih'i yiyeceklere katılması için davet etti. Fakat Zebih büyük bir alçakgönüllülük ve samimiyetle bunun yerine, İlahi İrfanının görünmeyen hazinesindeki ruhani yiyecekten vermesi için Hız.Bahaullah'a yalvardı. O'nun bu yalvarılarını kabul eden Hız.Bahaullah Zebih'in Kendi önüne oturmasını ve sözlerini, yani ruhani anlamlarla dolu ve Hız.Bahaullah'ın da teyit ettiği gibi, kimsenin tarif edemeyeceği eşsiz kudret ve korku kelimelerini dinlemesini emretti.

Zebih o gün Hız.Bahaullah'ın sözlerini duyduktan sonra tamamen değişti ve gözlerinin önünde ruh dünyaları açıldı. Bu görüşmeden sonra, ruhani sarhoşluk içerisinde Hız.Bahaullah'a sonuna kadar sadık ve O'na olan sevgisi her geçen gün daha da artan bir hal aldı.

Zebih, Mevlasına saygılarını sunmak ve O'nun yanında kendi hiçliğini ve içten gelen tevazu duygularını ifade etmek için, her gün şafakta Hız.Bahaullah'ın evine giden yolu süpürme işini kendine görev edindi. Eskiden herhangi bir evin hizmetçisinin görevlerinden birisi de, evin girişine giden yolun küçük bir kısmını süpürmekti. Zebih, tevazu ve hiçliğin bir nişanesi olarak, süpürge yerine kutsal soyunun bir sembolü olan yeşil sarığını başından çıkarır ve Hız.Bahaullah'ın evinin yolunu bununla süpürdü. Daha sonra Mevlasının ayak bastığı o tozlara bir başkasının da ayak basmasını istemediği için, tozları abasının eteğine doldurur ve nehrin sularına atmak için yürüyerek nehre giderdi.

Zebih'in hikayesi tutkulu bir aşkın öyküsüdür. Aşkın hedefi, içinde Tanrı aşkı ateşini yakan Hız.Bahaullah idi. Bu öylesine derin bir ateşi ki, tüm varlığını sarmaya başladı. Sonunda ne yiyebilir ne de içebilir hale geldi. Kırk gün boyunca yemekten kesildi. Sonunda ruhunu ezen sevgi gücünü artıkkontrol edemez bir hale geldi; bir gün şafakta Hız.Bahaullah'ın evinin önüne geldi ve son olarak sarığı ile Hız.Bahaullah'ın evine giden yolu süpürdü. Bu işi yaptıktan sonra, Ağa Muhammed'in evine gitti ve orada bazı ahbabları son defa ziyaret etti. Daha sonra eline bir ustura aldı ve

Dicle nehrinin kenarına gitti. Orada yüzünü Hz.Bahauallah'ın evine doğru çevirdi ve boğazını keserek hayatına son verdi.

Hz.Bahauallah Zebih'i 'Şehitlerin Şahı ve Sevgilisi' olarak isimlendirdi ve anlatıldığına göre Zebih için 'Bugüne kadar yeryüzüne onun döktüğü kan kadar saf bir kan dökülmemiştir' diye buyurdu. (13)*

DÖRT VADI

Hz.Bahauallah'ın Bağdat'ta nazil olan mistik Eserlerinden birisi de 'Dört Vadi'dir. Bu eser de, Hz.Bahauallah'ın, yolcunun en son amacına ulaşmak için giriştiği yolculuğu anlattığı bir risaledir. Hz.Bahauallah bu Eserinde yolcuları dört gruba ayırır.

En yüksek mertebe, yani dördüncü vadi, '... Mahbubun güzelliğine erişenler...' içindir. 'Bu alem tam bir idrak ve tamamıyla kendinden vazgeçmektir... Burada aşk bir mani ve engel olmakta ve O'nun dışındaki herşey ise sadece ayırıcı perdedir...Bu konağın ulu sakinleri, ilahi yetkiyi kullanırlar... Adaletin ulu tahtında emirlerini buyururlar...' Onlar, '...Ezeliyet Tahtının üzerindeki ihtişam köşkünde otururlar ve Kudret Şemasındaki Ululuk Çadırında dinlenirler...'(14)

Hz.Bahauallah'ın bu risaledeki yaklaşımı her ne kadar Yedi Vadi'den değişirse de, temelde aynı gerçeği vurgular. Dört Vadi,

* Burada ismi geçen Zebih, Mirza Muhammed Hasan ve Mirza Muhammed Hüseyin ile karıştırılmamalıdır. Hz.Bahauallah birincisi için 'Şehitlerin Şahı', ikincisi için ise 'Şehitlerin Sevgilisi' diye buyurmuştur. Zebih, Hz.Bahauallah Tanrı'nın ruhani dünyalarının ihtişamını görmesini kendisine sağladığı için canına kıydı. Çünkü, Hz.Bahauallah'ın mevcudiyetinin şarabıyla sarhoş olmuştu. Bu, ne normal bir intiharla bir tutulabilir, ne de Bahai Din'i'nin bir insanın kendi hayatına son vermesini onayladığı anlamına gelir. Tam tersine, Hz.Bahauallah'ın Emrinde intihar şiddetle reddedilir ve elbette O'nun Emirlerine karşı işlenmiş bir suç olarak kabul edilir.

Hz.Bahau'llah'ın Süleymaniye'de tanıştığı Kadiriyye Tarikatının* Şeyhi ve ilim sahibi Şeyh Abdurrahman-i Kerkuki için yazılmıştır. Bu Şeyh Hz.Bahau'llah'a hayran bir kişiydi. Süleymaniye'deyken O'nun ayaklarının dibine oturur ve konuşmalarını dinlerdi. Süleymaniye ve daha sonra da Bağdat'ta bulunduğu sıralarda Hz.Bahau'llah ile yazıştı.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Sünni Mezhebine bağlı bir tarikat.

BAZI ÖNEMLİ LEVİHLER

Sahife-i Şattiyye

Sahife-i Şattiyye (Büyük Nehir Levhi) Hz.Bahau'llah'a Bağdat'ta nazil olan eserlerdendir. Bu Levih Farsça'dır. Hz.Bahau'llah burada Tanrı Emrinin ve O' nun saltanatının karşı konulmaz kudretinden bahsetmektedir. Bağdat'ın içinden geçen Dicle nehrinden söz ederek, Emrin ileriye doğru gidişini o nehrin akışına benzetir. İster sağlam bir bina veya isterse güçlü bir duvar olsun, nasıl hiçbir engel coşkun suların gücüne engel olamazsa veya ilerlemesini durduramazsa, Emrin düşmanlarının saldırıları veya kararlı karşı koymaları da ne kadar şiddetli olursa olsun, Tanrı'nın bu karşı konmaz Emrini durduramaz. Bütün bu karşı koymalara rağmen, nehir yoluna devam edecek, önüne çıkan her türlü engeli yıkacak ve sonunda düşmanlarını alt edecektir. Aynı şekilde Tanrı emri de, rütbe veya pozisyonu ne olursa olsun hiç kimsenin önüne çıkmasına izin vermeyecek ve eski ve modası geçmiş kurumları yıkacaktır.

Emir tarihinin yüzeysel olarak gözden geçirilmesi bile, Hz.Bahau'llah'ın Emrinin karşı konulmaz kudretini gösterir. Bu Emir, başlangıcından beri doğduğu ülkede sivil ve din yetkilileri tarafından zulme uğramıştır. Yeni Gün'ün doğuşunu başlatan ve Tanrının Göndereceği Kimse'nin (Hz.Bahau'llah) geleceğini müjdeleyen genç Haberci, yani Hz.Bab, herkesin içinde şehit edildi. Emrin Kurucusu Hz.Bahau'llah, hapse atıldı ve uzak diyarlara sürgün edildi. Yaklaşık yarım asır boyunca O ve ailesi insanlık dışı zulüm ve zorluklara maruz kaldılar. Yirmibinden fazla kahraman trajik şartlarla öldürüldüler ve geri kalan müminler ise hayatları boyunca eziyet gördüler.

Bütün bunlara rağmen Hz.Bahau'llah'ın Dini Meleket'ün görünmez orduları tarafından desteklendi, düşmanlarına galip geldi ve tüm dünyaya yayıldı. Bugün Dinin ışıkları dünyanın her köşesine

yayılmış, şifa veren Mesajı toplumun her kademesine ulaşmış ve bu çağrıya cevap veren insanların sayısı her geçen gün daha da artmaktadır. Dünyanın her ülkesinden, her ırk, renk ve sınıfı temsil eden Bahailer Hz.Bahaullah'ın insanlık için öngördüğü Yeni Dünya Düzeninin iskeletini aktif olarak kurmak için çalışmaktadırlar. Bir asır önce bu Levihte Hz.Bahaullah'a nazil olan sözlerin gerçekliğine bu başarılar tanıklık etmektedir.

Hz.Bahaullah nehir rumuzunu bir başka noktayı aydınlatmak için de kullanmıştır. Hz.Bahaullah Tanrı'nın inayetlerinin tüm yaratılanlara eşit olarak verildiğini söylemektedir. Fakat yaratılan herşey kendi kapasitesine göre nasibini alır. Hz.Bahaullah bu Levihte ayrıca, Peygamberlere atfedilen mucizelerden de bahsetmektedir. Bu Kutsal Canların gösterdikleri mucizeleri inkar etmememiz gerektiğini belirtmekte, ancak mucizelerin O'nların Mesajlarının doğruluğunun kesin kanıtı olmadığını vurgulamaktadır. Peygamberliğin en büyük ve en belirgin işareti her zaman Tanrı Sözü'nün Zuhuru olmuştur. Akılcı bir gözle bakacak olursak, bu dünyada yaratılan herşey başlı başına bir mucizedir. örneğin, güneşin verdiği enerji, gerçekten bir mucizedir, çünkü insan güneşin ışınlarını kendi gözleriyle görmemiş olsaydı, insan aklı hiçbir zaman böyle bir olaya inanamazdı.

Hz.Bahaullah'ın Eserlerinde mucizelerden sık sık söz edilmektedir. Bu Eserlerin hepsinde de, dünyadaki en büyük gücün Peygamberin Sözü olduğu belirtilmektedir. İlahi Sözü'nün yaratıcılığı, sonsuz ve zamanla silinmeyen bir mucizedir. Ortaya konacak diğer mucizeler sadece ona şahit olanları inandırır ve şahit olmayanlar tarafından kesin bir kanıt olarak kabul edilmezler.

Bütün dinlerde, o dine inanan kişiler kendi Peygamberlerine pek çok mucizeler atfetmişlerdir. Her ne kadar bu mucizelerin iç anlamları tam olarak anlaşılmamış olsa da, bu mucizeler geleneksel olarak nesilden nesile aktarılmışlardır. İnsanla Allah arasında asırlar boyunca büyük engeller oluşturan pek çok doktrin ve dogma, hep bu mucizeler üzerine kurulmuştur. Doğu'da Hz.Bahaullah'ın zamanında,

daha dinin ışığı insanların kalplerinde parıldayarak yanarken, bu dinlere mensup kişiler sıkı sıkıya, hatta fanatikçesine inançlarına bağlıydılar. Bahai mübelliğler, onları mucizelere körü körüne inanmak yerine, Tanrı Mazharlarının sahip oldukları ilâhi sıfat ve ruhani kudreti akılcı bir şekilde görmeleri için yönlendirmek zorunda kaldılar.

Bu mübelliğlerin başlıca görevleri, Hz.Bahau'llah'ın Makamını ve O'nun iddialarının geçerliliğini izah etmeden önce, her dinin müminlerine kendi Peygamberlerinin gerçeğini ve doğruluğunu göstermek oluyordu. Arayıcı kendi Peygamberinin ruhani vasıflarını bir kez anlayınca, Hz.Bahau'llah'ı tanımakta zorluk çekmiyordu. Hz.İsa Musevilere 'Eğer siz Musa'ya inansaydınız, bana da inanırdınız...' (Yuhanna V.46) demekle bu gerçeği teyit etmiştir.

H.z.Bahau'llah bu Levhin sahibine 'İyi, güzel ve aydın bir yüreğin olsun ki, daimi, baki, ezeli ve kadim bir padişahlığa eresin.'* şeklinde bir öğütte bulunmuştur. H.z.Bahau'llah, bu inananın ruhani gelişmesi ve sonsuz yaşama ulaşabilmesi için bundan daha iyi bir öğütte bulunamayacağını da belirtmiştir.

Bu Levih, H.z.Bahau'llah'ın kalbinin üzüntü ve kederle dolu olduğu bir zamanda nazil olmuş olsa gerekir. O dönemde Mirza Yahya ve meşhur arkadaşı İsfahan'lı Seyit Muhammed gibi birkaç sadakatsiz kişi, O'na karşı öyle bir kıskançlık göstermişler ve kötülük yapmışlardı ki, Levihte de belirtildiği gibi, H.z.Bahau'llah bunu yazmakta son derece isteksizdi. Sözlerinin yaratabileceği tepkinin ne olacağını bildiği ve ruhun gerçeklerini anlattığı veya kalbindeki gizli irfan incilerini açıkladığı takdirde ne türlü bir düşmanlık ve kıskançlık alevlendirebileceğinin tam olarak bilincinde olduğu için, Kalemini, daha derin anlam ve hikmetleri açıklaması için yazmaktan alıkoymaya karar verdi.

* Bu sözleri H.z.Bahau'llah Saklı Sözler'de de kullanmıştır. (Arapça, No.1)

MADINATUR RIZA

Bağdat'ta Arapça olarak nazil olan bir başka Levih de, 'Madinatur Rıza' (Memnuniyetle Razılık Şehri) dir. Bu Levihte Hz.Bahauallah 'Memnuniyet, Aydınlık ve Razılık' sıfatlarını ve onların çeşitli yönlerini anlatmaktadır. Memnunluk yolunda yürümek isteyenler için ilk şartın Allah'a tevekkül etmek, Allah'ın kendileri için takdir ettiği şeyi şevkle kabul etmek ve Hz.Bab'ın Kaleminden* nazil olan her şeyi sevinçle kabullenmek olduğunu söylemektedir.

Bunun başka bir yönü de, kişinin kendi benliğinden memnun olmasıdır. Hz.Bahauallah, insanın ne kadar da önemsizde olsa tek bir günah bile işlediği sürece bunu başaramayacağını belirtmektedir. Bundan dolayı, bu dünyaya bağlı olduğu sürece insanın kendi benliğinden memnun olması mümkün değildir. İnsan bu hayatta kendisi için kıymet biçilen ızdırıp ve güçlüklerle içerlerse, o zaman memnunluğu tadamaz. Rabbinin kendisi için takdir ettiği şeyden dolayı kederlenen bir kişi, Tanrı'ya sevdiğini nasıl iddia edebilir? Gerçek teslimiyet (tevekkül), Tanrının verdiği acı ve sıkıntıları sevinçle kabul etmektir.

Memnunluğun bir başka yönü de, inananlardan razı olmak ve onlar önünde alçak gönüllükle davranmaktır. Ahbaplara karşı gururlanmak, aslında Tanrı'ya karşı gururlanmaktır; çünkü insan, Tanrı'nın sevdiklerinin rızasını almadıkça, Yaratıcı'nın da rızasını alamaz.

Bu Levih her ne kadar Hz.Bahauallah'ın Kendisini resmen açıklamasından önceyse de, Kendisini melodilerini seslendiren bir bülbüle ve kutsallık lambasında parlayan bir Işığa benzetmektedir. Emirden 'Tanrı'nın Kavisî' şeklinde söz ederek, Beyan ehlini bu

* Hz.Bahauallah Emrini resmen açıklayıncaya kadar Hz.Bab'ın yasaları ve öğretileri yürürlükteydi. Bu nedenle bu dönemdeki Levihlerinde Hz.Bahauallah, Babi'lere bu yasalara uymalarını öğütlemektedir.

Kavise girmeye davet eder; Hakikat Güneşi* bütün ihtişamıyla zirvede parlarken onları uyumakta oldukları için azarlar; Sur'un† çok geçmeden çalacağı, Rızvan'ın‡ kapılarının açılacağı ve Tanrı'nın yeni bir Zuhurla ortaya çıkacağı müjdesini verir.

Bu dünyanın ve içindeki herşeyin boş ve geçici olduğunu ahbaplara hatırlatır; hastalık ve zorluklar karşısında sabırlı olmalarını öğütler ve Tanrı'nın sabır gösterenleri ödüllendireceğinden emin olmalarını söyler.

Sadece kendilerine ve bu dünyaya güvenerek, Yaradanı inkâr eden dünya ehline uyarıda bulunur. İnsan hayatının bir yolcunun kısa yolculuğundan başka birşey olmayan bu dünyanın geçici özelliği üzerinde düşünmelerini öğütler ve onları Tanrı'ya yönelmeleri için davet eder.

MADUNATUT TEVHİD

Madinatut Tevhid (Birlik) Levhi, Hz.Bahau'llah'ın sadık ve imanlı havarilerinden Şeyh Selman için nazil olmuştur. Selman İran'ın güney batısındaki Hindiyan köyündendi. Aslında ismi Şeyh Hançer'di. Fakat Hz.Bahau'llah O'nu, Hz.Muhammed'in çok sevdiği İranlı havarilerinden Ruzbih'e verdiği Selman adının anısına bu isimle çağırırdı.

Hz.Bahau'llah peygamberlik döneminin kırk yılını Kendisine inananların büyük bir çoğunluğun yaşadığı ana vatanından uzak, sürgünde geçirdi. Bu nedenle, Levihlerinin ve Mesajının ahbaplara

* Hz.Bahau'llah,

† Kur'an'da sözü geçen Sur'un çalması, Hz.Bahau'llah'ın Mesajının verilmesi anlamına gelmektedir.

‡ Kelime anlamı cennettir. Ayrıca Hz.Bahau'llah Emrini Bağdat'ın dışında Rızvan Bahçesi'nde 1863'de açıklamıştır.

ulaşabilmesi için bir haberleşme kanalı oluşturulması çok önemlidir. Hz.Bahauallah'ın huzuruna müşerref olan ahabplar çoğu kez, geri dönecekleri zaman O'nun Levihlerinden bazılarını gideceği yere götürmekle görevlendiriliyorlardı. Fakat bu her zaman başarılması kolay bir görev değildi, çünkü emrin düşmanları gerek İran'da ve gerekse komşu ülkelerde son derece uyanıklardı. Emir, sadece İran sınırları boyunca değil, ülke içinde de dikkatle izlenmekte ve ele geçen her türlü belgeye el konulmaktaydı.

Hz.Bahauallah'ın Eserlerini İran'daki ahabplar arasında dağıtmada önemli bir rol üstlenen Şeyh Selman, ahabplar arasında meşhur oldu ve Hz.Bahauallah'ın kendisine verdiği 'Merhametli Tanrının Habercisi' sıfatıyla Emrin tarihinde ölümsüzleşti. Selman Hz.Bahauallah'ın Irak'a gelmesinden hemen sonra gelen ilk haberciydi. O günden başlayarak Hz.Bahauallah'ın kırk yıl süren Peygamberliğinin sonuna kadar, Hz.Bahauallah'ın Levihlerini İran'daki ahabplara götürdü, onların mektup ve haberlerini geri getirdi. Çoğu zaman yürüyerek ve her yıl binlerce kilometre katederek Hz.Bahauallah'ı ziyaret etti. Bu yıllar boyunca hiçbir zaman tek bir yerde konaklamadı, devamlı olarak bir şehirden bir diğerine gitti. Orada ahabplarla buluştu, Hz.Bahauallah'tan haber götürdü. Levihlerini ve Mesajlarını onlara dağıttı. Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra, Hz.Abdülbaha'nın hizmet döneminde de uzun yıllar boyunca bu yolculuklara devam etti. Bütün bu yolculuklarda öylesine tedbirli ve hikmetli bir şekilde hareket etti ki, ona emanet edilen Levihlerden hiçbirisi düşmanların eline geçmedi.

Şeyh Selman büyük bir fiziksel dayanıklılığa sahipti. Seyahatları sırasında çoğu kez büyük acı ve işkencelere maruz kaldı, ancak, iman gücü sayesinde bu gibi zorluklara dayanıklılık ve tevekkül ile tahammül etti. Yoksulluk içinde yaşadı. Günlük yiyeceği basitti ve çoğu kez bu bir somun ekmek ve soğandan ibaretti. Cahildi, ama Hz.Bahauallah O'na Tanrı İlmini ihsan etmişti. Bu inayet sayesinde Tanrı Emrinin gerçeğinin derin anlamları ve ruhlar alemi konusunda açık bir görüş kazanmıştı.

Hız.Bahaullah'ın huzuruna çıkmak isteyenler önce ondan izin alırlardı. Hız.Bahaullah Selman'ın bu konudaki yargısına o kadar güvenirdi ki, bu büyük şerefin ihsan edileceği kişilere Kendisi adına izin verme yetkisi için Selman'ı tayin etti.

Şeyh Selman'ın yaşamıyla ilgili pek çok hikaye bulunmaktadır. Onun basit ve masum tabiatı, temiz iç görüşü, hikmeti, tehlikeli veya zor durumlar karşısındaki davranışı ve hepsinden önemlisi Hız.Bahaullah'a olan imanını, bu hikâyelerde canlı bir şekilde gözler önüne serilmektedir. Şeyh Selman'ın kuvvetli muhakeme ve idrakini gösteren ilginç bir olay Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri' nin anılarında yer almaktadır.

Daha önceki bölümde değindiğimiz Hacı Muhammed Tahir 1878 yıllarında Akka'da Hız.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu ve Şeyh Selman'la birlikte İran'a döndü. Aşağıdaki pasaj, bu iki ahababın birlikte Siraz'a seyahatlarını anlatan anılardan alınmıştır.

Şiraz'a varmadan önce Şeyh Selman Zerkan köyünden, Hacı Seyit İsmail-i Asgandi adlı bir Bahai'ye bir mektup yolladı ve şehrin dışına gelerek kendilerini orada karşılamasını istedi. Bunun nedeni de, Şeyh Selman'ın üzerinde Levihlerin ve Bahai Dini ile ilgili bazı ahababın emanetlerini Siraz şehrine götürmesini istemesiydi, çünkü memurlar kervanla yolculuk eden her yolcuyu şehre girmeden önce aramaktaydılar.

Bu mektup üzerine Hacı Seyit İsmail eşeğiyle Zerkan'a geldi. Levihleri ve diğer emanetleri Siraz'a götürdü. Onun arkasından da biz yola çıktık ve kontrol noktasında arandıktan sonra doğru Hacı Seyit'in Şiraz'daki evine gittik. Ev sahibimiz zamanının çoğunu, emekli olduktan sonra köye yerleşen Muşirul-Mulk' un köydeki evinde geçiriyordu.*

* Şiraz şehrinin ileri gelen kişilerinden hükümet çevrelerinde yüksek mevkii olan

Muşirul-Mulk Bahai olan bahçıvanı aracılığıyla Emre ilgi duymuştu.

Muşirul-Mulk Emri kabul ettikten sonra, Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkarak kendi adına bin tumen ve bir de çok güzel bir kalem kutusu götürmesi için Hacı Seyit İsmail'i görevlendirmişti. Hz.Bahaullah nezâketle kalem kutusunu almış, ama parayı sahibine iade etmişti. Daha sonra Muşirul-Mulk için bir Levih nazil olmuş ve Şeyh Selman bu Levhi Şiraz'a getirerek arkadaşı Hacı Seyit İsmail aracılığı ile kendisine göndermişti.*

Muşirul-Mulk, Şeyh Selman'ın Şiraz'da olduğunu duyunca onunla tanışmak istediğini söyleyerek arkadaşından Şeyh Selman'ı ertesi gün evine getirmesini rica etti. Fakat Şeyh Selman Muşirul-Mulk ile tanışmak istemedi.

Hemen Şiraz'dan ayrılacağını ve bu yüzden de vakti olmadığını bahane ederek Muşirul-Mulk'un bu davetini reddetti. Ancak, Muşirul-Mulk Selman'la tanışmaya can atıyordu ve bu mesaja şöyle cevap verdi: 'Madem ki Şeyh Selman gitmek için acele ediyor, o zaman ben de sabahleyin onun kaldığı yere giderim.'

Bu mesaj Şeyh Selman'a iletildiğinde bana döndü ve 'Hemen eşyalarımızı toplayıp buradan gidelim' dedi. Hacı Seyit İsmail'in evinden ayrıldık ve şehirdeki bir kervansarayaya yerleştik.

Hacı Seyit İsmail, Şeyh Selman'ın Muşirul-Mulk ile görüşmeyi istememesinin nedenini bir türlü anlamadı ve

* Öyle anlaşılıyor ki, Muşirul-Mulk Emir'de kuvvetli değildi ve makamından dolayı halk arasında Bahai olarak tanınmamaya gayret ediyordu.

fikrini değiştirmesi için ona yalvardı. Fakat Selman 'Muşirul-Mulk benimle tanışacak olursa imanımı yitirir ve Emirden çıkar' diyerek kesin olarak reddetti. Sebebinin açıklaması için ısrar ettiğimiz zaman da şöyle cevap verdi: 'Muşirul-Mulk, Hz.Muhammed'in havarisi Selman hakkında pek çok rivayetler ve hikayeler duymuş. Örneğin, ateşin Selman'ın ayaklarını yakmadığı ve odun yerine ayaklarını ateşe sokup üstünde tencereler kaynatığı gibi akıl almaz hikayeler... Şüphesiz, Muşirul-Mulk benden de benzeri şeyleri yapmamı bekleyecek veya benim bir melek kadar nurlu ve güzel olduğumu düşünecek. Benim çirkin suratımı ve kaba görünüşümü görürse Emirden çıkar.' Bu olay daha sonra Hz.Bahaullah'a aktarıldığında, Hz.Bahaullah Şeyh Selman'ın haklı olduğunu ve bu buluşma gerçekleştiği takdirde Muşirul-Mulk' ün gerçekten de Emri terk edeceği fikrini onaylamıştır.

Şeyh Selman'ın ahabaplarla uzun bir süre yakın bir ilişki içinde ve Emrin ruhuna vakıf olması, ona, Hz.Bahaullah'ın Eserlerine olağanüstü bir şekilde nüfuz etme yeteneğini kazandırmıştı. Örneğin, Hacı Muhammed Tahir'in anlattığına göre, Şeyh Selman, İran'da ahabaplara verilmesi gereken pek çok Levihi yanında taşıyordu. Ancak, bu Levihlerin hiç birinin üzerinde verilmesi gereken kişinin ne ismi ve ne de adresi yazılıydı. Bu belki de bu ahabapların korunması içindi. Şeyh Selman yolculuğı sırasında güvenli bir yere vardığında, bu Levihleri çıkarır ve okuması yazması olmadığı için, Hacı Muhammed Tahir'den onları kendisine okumasını söylerdi. Ve gerçekten de, içinde yazılanlardan ve Hz.Bahaullah'ın sözlerinin tonundan bu Levihlerin kime ait olduğunu tanırırdı. O zaman Hacı Muhammed Tahir'den bunların üzerine sahiplerinin ismini yazmasını isterdi.

Şeyh Selman'ın yaşamındaki bu ve bunun gibi çok olay, onun kalbinin temizliğine ve görüşünün açıklığına birer örnektir. Okur yazar olmamasına rağmen, kendisine ruhani gerçekleri ve ilahi sırları kavrayabilme yeteneği ihsan edilmişti ve sonuçta bu Emirde ruhani bir dev olarak sivrildi.

H.z.Bahaullah, Şeyh Selman için ağır ve derin konuları içeren pek çok Levihler yazmıştır. Medinetut Tevhid adlı Levih buna bir örnektir. Levih Arapça olup konusu Tanrı'nın tek olduğudur. Şeyh Selman H.z.Bahaullah'tan bu konuyu açıklamasını rica etmişti. H.z.Bahaullah bu Levihte, Tanrı'nın tekliliğinin sayısız özellikleri olduğunu ve bunların pek çoğunun insan anlayışının ötesinde olduğunu belirtmektedir.

H.z.Bahaullah'ın Sesi* kitabında yayınlanan kısa bir kısımda dışında, bu Levih henüz İngilizce'ye tercüme edilmemiştir. Fakat H.z.Bahaullah'ın bu Levihte tanımladığı, tek, eriŐilmeyen, bilinmeyen, Kadir ve Kayyum Tanrı tarifi, örneğin, aŐađıdakiler H.z.Bahaullah'ın Tanrı'yla konuşurken O Yüce varlığı yüceltmek için kullandığı kelimelerdir.

Ne kadar da irfan sahibi olursa olsun Seni tanıma çabaları gösteren yaratıklardan Yücesin, lülmeyecek kadar Yücesin Sen, ey Mahbubum! Seni tarif etmek için ne kadar da araŐtırsalar, her insan teŐebbüsünden daha yücesin, ölçülemeyecek kadar Yücesin! Düşünceleri ne kadar derin olursa olsun, insanoğlunun en yüce düşüncesi, yaratıklarına verilen sınırların dışına nasıl yükselebilir? Bu lümlü dünyanın bir parçası olan Şey, Senin irfanının kutsal atmosferinde uçmak ya da Senin akıl almaz kudretinin otağına eriŐebilmek için yükseklere uçma gücüne nasıl sahip olabilir?

* Bölüm XXIV.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

7 - Mirza Aka Can'ın "Vahiy geldiği zaman" el yazısından alınma bir sayfa. (Kâğıdın ölçülerinin aslı 35x22 cm.) Sadece ilk birkaç kelimesi okunabilir durumda olup Tecelliyat Levhinin, üçüncü Tecelli olduğunu göstermekte.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

8 - "Vahi yazısı"ndan birkaç satır. Bir önceki Levihten resimlendirilmiş. (Gerçek büyüklükte)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

*9 - Mirza Hüseyini İsfahani Mişkin kalem diye bilinen
Hz.Bahau'llah'ın tanınmış havarilerinden ve tanınmış hattat.*

Sen, Senin ebediyet tahtına uçmak isteyen fani yaratıklarından veya herşeye yeten izzetinin zirvesine varmak isteyen fakir ve zelillerden yüksesin, ölçülemeyecek kadar yüksesin! Ezelden beri Sen Kendi öz benliğini, Kendi Benliğine anlattın; Senin Öz Cevherinde, Senin Cevherini, Kendi cevherinde yücelttin. Ey benim Sevgilim! İzzetine yemin olsun! Senden başka kim, Seni tam anlamıyla anabilir? Ezelden beri akıl almaz birliğin izzetinde, kutsal güzelliklerinin ihtişamında O'nun diyarında oturan Sensin. Senden başka, Senin tüm alemlerinden tut da, bu aşağı dünyanın seviyesine kadar, anılmaya değer birisi olduğu düşünülecek olsa, o zaman Senin Birlik tahtına oturduğun nasıl gösterilir ve Senin şaşılabilecek sıfatların ve Senin Tekliğin nasıl yüceltilebilir?

Yeri ve göğü yaratmadan önce Kendin için tanık olduğuna, Senin Tanrı olduğuna ve Senden başka Tanrı olmadığına ben de şu anda tanıklık ederim. Kuvvetinin işaretlerini izhar eden Mazharların aracılığı ile ezelden beri Sensin kudretli ve irfanın doğduğu yer ve Sensin hikmetinin kelimeleriyle her zaman tanınan! Senden başka Senin birlik tahtının önünde anılmaya değer kimse yoktur. Senin kutsal birlik köşkünde yoktur Senden başka anılacak...(2)

Ve Hz.Bahaullah yine başka bir Levihte şöyle buyuruyor:

Senalar olsun adına, ey Tanrım! Sana adanan hiçbir düşüncenin, ne kadar da şaşılabilecek olsa, Senin irfan semana çıkamayacağına tanıklık ederim. Seni öven hiçbir övgü, ne kadar da akıl almaz olsa, Senin hikmet atmosferine uçamaz. Ezelden beri, kullarının erişmesinin üstünde, hafsalasının dışında tutulmuş ve Senin Sırlarını ifade etmek isteyen sınırlı kulların çabalarının ölçülemeyecek kadar üstünde yücesin. Gölge gibi yaratıklar Yaratılmayanla yüz yüze geldikleri zaman bir kudrete sahip olduklarını nasıl iddia edebilirler?

Senin birliğine hayran en yüce düşüncelerin ve Sana inananların en derin tahayyüllerinin, Senin Emir K leminin hareketinin ve Senin iradenin ürününden başka birşey olmadığına tanıklık ederim. İzzetine yemin olsun,ey canımın Cananı ve ömrümün Çeşmesi! Seni tarif etmekten İzzetinin büyüklüğüne ve Celâlinin mükemmeliğine yaraşır bir şekilde Seni yüceltmekten acizim. Bunun bilincinde olarak, bütün yaratıkları kaplayan Merhametin ve tüm yaradılışı saran Keremin adına, kullarının Senin yolunda yaptıkları işleri kabul buyurman için Sana yalvarıyorum. Senin kuvvetlendirici Kereminle Kelamını yüceltmek ve övgünü göstermek için Sen onlara yardım et!

Sen herşeye Gücü Yetensin. Sen gerçekten İzzetli ve Hikmetlisin.(3)

Hz.Bahauallah sayısız Levih ve münacaatta Tanrı'nın varlığını, O'nun birçok sıfatını anlatmış ve Özünü övmüştür. Gerçekten de, Hz.Bahauallah'ın din ilmine yaptığı en büyük bağışlardan birisi de,insanın bugünkü anlayış düzeyinde Tanrı'nın gerçek tabiatını anlatmak, yaradılışın bazı sırlarını açıklamak ve Tanrı hakkındaki pek çok yanlış bilgileri ve insan yapısı teorileri ortadan kaldırmak olmuştur.

Madinatut Tevhid Levhinde Hz.Bahauallah Tanrı Mazharlarından da bahsetmektedir. İnsanın hiçbir zaman Tanrının Zatını bilemeyeceğini, ancak Tanrı'nın sonsuz fazıl ve ihsanıyla Peygamberlerini ve seçkinlerini gönderdiğini ve Onlar aracılığıyla tüm sıfatlarını açıkça insanlara gösterdiğini anlatmaktadır. Onları tanımak demek, Tanrı'yı tanımak demektir. Onlara itaat etmek, Tanrı'ya itaat etmek demektir. Tanrı'ya yaklaşmak en çok O'nun Mazharlarını tanımakla olur.

Hz.Bahauallah Levihlerinden birisinde, Tanrı Mazharlarını güneşi yansıtan aynaya benzetmektedir. Ayna fiziksel olarak maddeden oluşur, fakat onda yansıyan ışığın kaynağı aslında güneştir.

Aynı şekilde, Peygamber de her ne kadar bir insansa da, Tanrı'nın tüm sıfatlarını insana açıkça gösterir. Hz.Bahaullah'ın ve Hz.Bab'ın Eserlerinde ve diğer Kutsal Kitaplarda, Tanrı'nın bu dünyada izhar olan isim ve sıfatlarına sık sık yer verilmiştir.

İslamiyetin Şii Mezhebinde çok güzel bir dua vardır. Bu dua genellikle Ramazan ayında oruç zamanında okunur ve Tanrı'ya O'nun isimleriyle niyaz edilir. Bu duada ondokuz bölüm bulunmakta olup, bu bölümlerin her biri Tanrı'nın isimlerinin birisini anlatmaktadır. Bu isimlerin ilki Baha'dır. Hz.Bab, herbiri ondokuz güne sahip ondokuz aydan oluşan yeni bir takvim yaratmış ve bu aylara bu duadaki sırayı aynen takip ederek aynı isimleri vermiştir. Bu takvim halen Bahai Dini'nde kullanılmakta olan Bedi Takviminin esasıdır.*

İslam Dini'nde İsmi-Azam'ın da bu ondokuz isim arasında olduğu rivayet edilmektedir. Birçok İslam âlimi bu sırrı çözmeye çalışmış, fakat başarılı olamamıştır. Ancak, onaltıncı yüzyılın sonlarında tanınmış bir bilgin, İsm-iAzam' ın Baha olduğunu iddia etti ve Şeyh Bahai adını aldı. Bu alim 953 Hicri yılında Lübnan'da doğdu ve genç yaşında İran'a gitti. Orada eğitim gördü. Daha sonra sanat, bilim ve teoloji alanlarındaki başarılarından ötürü Şah Abbas' ın Sarayında çok yüksek bir mevkiye getirildi.

Daha sonra Hz.Bahaullah da İsm-i Azam'ın Baha olduğunu doğruladı. Bu kelimenin Arapça'daki çeşitli türevleri de 'İsmi-Azam'dır. Hz.Bab, Hz.Bahaullah makamını Tanrı'nın en Yüce Zuhuru olarak tanımış, Eserlerinde O'nun ismini övmüş ve sık sık çok etkileyici bir dille 'Baha' ismine değinmiştir. Örneğin, şehit olmadan önce, beş uçlu yıldız şeklinde bir listeye Baha kelimesinin

* Hz.Bahaullah kesin olarak bu takvimin M.S. 1844 (Hz.Bab'ın Emrini açıkladığı tarih) ile başlamasını belirtmiş ve Ha günleri konusuna açıklık getirmiştir. Ayrıca Hz.Bahaullah M.S. 1871 yılında Nebil-i Azam'a, Bedi takviminin kopyasını çıkararak bu takvimin ayrıntılarını ahbablara anlatmasını söylemiştir.

üçyüztümlü türevini yazmış ve bunu, bazı belgeleri, mühürleri ve diğer Eserleri ile birlikte Hz.Bahaullah'a göndermiştir.

Hız.Bahaullah Madinatut Tevhid Levhinde, Tanrı'nın sıfatlarının sayılamayacak kadar çok olmasına rağmen, yine de, O'nun, Kendi aleminde her türlü sıfatlardan arı ve her türlü isimlerden yüce olduğundan bahseder. O'na atfedilecek her türlü sıfat, O'nu sınırlamış olur. Tanrı katında çokluk olamaz. O'nun gerçeği ve sıfatları tektir, ayındır ve bölünemez. Bu sıfatlar Peygamberler aleminde çoğalıdır. Burada, bu mukaddes kişilerin söyledikleri sevgi, ilim, kudret ve saltanat gibi pek çok sıfatları görebiliriz.

Hız.Bahaullah bu Levihte Tanrı'nın Kendi inayetiyle Peygamberlerini, insanları bu dünyada doğru yola kılavuzlamaları ve öğretilerini iletmeleri için gönderdiğini söyler. Fakat insanlara bu yaşamlarında serbestçe seçme hakkı verilmiştir. İnsan isterse gerçeklik yolunu seçer, isterse benlik ve ihtiras çölünde kalır. Ancak, hangi yolu seçerse seçsin, Tanrı O'na adaletiyle yardım eder. Tanrı kullarının yolunu değiştirmek için zor kullanmış olsaydı, o zaman bu adaletsizlik olurdu. Bu ifade, Tanrı'nın sıfatlarından iki tanesi olan inayet ve adaletin ilişkisi konusuna açıklık getirmektedir.

Hız.Bahaullah bu Levihte Tanrı'nın Birliğinden bahsederken tek bir Tanrı olduğunu, O'na tapanların çeşitli geleneklere sahip olabileceklerini ve O'na çeşitli şekillerde tapabileceklerini açıklamıştır. Her ne şekilde olursa olsun, insanlar ibadetlerinde samimi oldukları takdirde, onların sözleri Tanrı'nın yüceler yücisi eşğine erer ve O'nun nazarında kabul edilir. Hız.Bahaullah Tanrı Mazharlarından söz ederken, bütün Peygamberlerin Tanrı'nın aynı sıfatlarını açıklamaları nedeniyle, aralarında bir fark olamayacağını belirtmektedir. Hız.Bahaullah Medinetut Tevhid Levhinde bu konuda şöyle buyurmaktadır:

Ey Tanrı birliğine inananlar! Tanrı Mazharlarına veya Onların zuhurlarına öncülük veya eşlik eden âlâmetler arasında sakın seçim yapmayınız. Bu gerçeği görmek

isteyenler için tevhidin asıl manası işte budur. Emin olunuz ki, Tanrı Mazharlarının edip eyledikleri ve eyleyecekleri ve hatta Onlarla ilgili her şey Tanrı'dandır. Tanrı'nın meram ve idaresinin tecellisidir. Onların şahısları, sözleri, memuriyetleri, davranışları arasında en ufak bir fark gözetilenler Tanrı'yı inkar, ayetlerini red ve Elçilerinin Emrine ihanet etmiş olurlar.(4)

Ve Hz.Bahaullah, her ne kadar Tanrı Mazharları arasında temelde bir fark yoksa da, açıklamalarının derinliğinde farklılık gösterdiklerini, bundan dolayı da bazılarının diğerlerine üstün kılındığını belirtmektedir. Daha sonra Hz.Bab'ın makamının azametini anlatmakta ve O'ndan `Tanrı'nın tüm Peygamberlerinin çevresini tavaf ettiği günlerde henüz Emrini resmen açıklamamışdıysa da, Kendi Zuhuru için Cennet kapılarının tüm insanlara açılacağı Tanrı Gününün yaklaşması, gündüzü gecenin takip etmeyeceği Gün ve Tanrı Cemalini insanların görecekleri gibi tanımlamalar kullanmaktadır.*

SURE-İ KADİR

Hz.Bahaullah'a Bağdat'ta nazil olan Levihten bir başkası da,Sure-i Kadir (Kadir Suresi) dir. Hz.Bahaullah bu Levihte, bu tek İlahi sıfatın potansiyelini açıklar, Tanrı İsminin Güneşi'nin bu Levhin açıklanması ile nurlarını bütün yaratıklar üzerine saçtığını söyler. Dünya insanlarına, aydınlanmaları için kalplerini O'nun parlak ışınlarına çevirmeleri ve Güçlü ve Kadir isminin kendi içlerinde ortaya çıkmasına şahit olmaları çağrısında bulunur.

* Kur'an'da ve hadislerde insanın Tanrı huzuruna çıkacağı hakkında pek çok atflar bulunmaktadır. Hz.Bahaullah ise Tanrı'nın erişilmez olduğu gerçeğini hatırlatmakta ve bu kehanetlerin amacı Hz.Bahaullah'ı işaret ettiğini belirtmektedir.

H.z.Bahau'llah bu Levihte, O'nun nuruyla kalbi aydınlanan kişinin istediği herşeyi başarma gücüyle dolacağını açıkça ifade eder. Bütün dünya ona karşı da çıksa, Allah'ın kudretiyle bütün saldırılara tek başına karşı çıkacak ve hükümünü yerine getirecektir. Ancak, kendisini bu güç kaynağından uzak tutan kişi, hiçbir Zaman Tanrı'nın Gücünün herşeye yettiğini anlayamayacaktır.

H.z.Bahau'llah'ın havarilerinin ve O'nunla birlikte olan kişilerin gösterdikleri kahramanlık hikayeleri, Bahai tarihinin sayfalarını doldurur. Dış görünüşüyle zayıf ve çaresiz görünen bu kişiler Yüceden öyle bir güç alıyorlardı ki, olağanüstü cesaretleri ve ruhları, onların bir dev gibi görünmelerini ve önlerine çıkan aşılmaz engelleri aşmalarını sağlıyordu. Onlar gerçekten H.z.İsa'nın aşağıda bahsettiği mucizeleri gösterdiler: '... Sizde bir hardal tanesi kadar iman olursa, siz bu dağa 'buradan şuraya göç' dersiniz ve dağ göçer ve size hiç bir şey imkânsız olmaz.' (Matta İncili, Bap: 17, Bölüm:20)

Fakat H.z.Bahau'llah, bu sığata erişen kişileri yetki ve kudretin zirvesine çıkarları, gururdan ve kendini beğenmişlikten sakınmaları için uyarır. Mevkişinin yüceliği ve büyüklüğünden ötürü, kendini beğenen Mirza Yahya'yı kastederek, onun Rabbına karşı gösterdiği gururdan ve Emri küçümsemesinden bahseder, H.z.Bahau'llah'ın ifadesine göre bu Levih dünyaya öyle bir güç salmıştır ki, her varlık kendi kapasitesince bunu kendinde gösterebilir.

H.z.Abdülbaha 1911 yılında Londra'da City Temple'da ilk kez batılı dinleyicilere hitabettiğinde, 'Bu insan kudretinin yeni bir devridir' diye buyurmuştur.

Dünyanın bütün ufukları aydınlık ve dünya gerçekten bir bahçe ve bir cennet olacak. Bugün insanoğlunun birlik günüdür. Bugün tüm ırkların ve sınıfların birbirine yaklaştığı gündür. (5)

İnsanlık tarihi şunu göstermektedir ki, hangi alan olursa olsun insanlığın binlerce yılda katettiği gelişme gayet yavaş ve fazla göze çarpıcı değildi. Fakat gerek Hz.Bab ve gerekse de Hz.Bahaullah'ın gelişyle, gelişim oranı hayret verici bir şekilde hızlanmışır. Bugün insanoğlu öylesine güçlüdür ki, uzayda seyahat edebilmektedir, çok geçmeden de diğer gezegenlere ulaşabileceklerdir. Öte yandan, bu maddi güçler ruhani gelişmeyle desteklenmediği takdirde, insanlığın mahvını da beraberinde getirecektir.

Hız.Bahaullah'ın zuhuru, insanlık tarihinin en muhteşem çağını başlatmış ve bu gücün uygun kanallardan geçebilmesini sağlayacak maddiyat ve maneviyat arasında bir denge yaratmayı amaçlamıştır. Hız.Bahaullah dünya üzerinde İlahi Uygarlığın kurulması için öğretileri sayesinde gerekli hazırlıkları yapmış ve insanlık için Yeni bir Dünya Düzeni'nin ana hatlarını çizmiştir. Bugün bütün dünyadaki Bahai'ler yoğun bir şekilde bu düzenin embriyon aşaması sayılan idari kurumları oluşturma çabası içindedirler. Bahailer geçmiş Peygamberlerin sözünü ettiği Tanrı Melekutunun, dünya üzerinde ancak ilahi takdir ve bir dünya sistemi sayesinde kurulabileceğine inanmaktadır.

Hız.Bahaullah'ın insanlık dünyasına saldığı kuvvet, devamlı bir süreçtir. Henüz hiç kimse, ne O'nun asil meyvalarını görebilir, ne de O'nun Dünya Düzeni' nin kurulmasından sonra ortaya çıkması kaçınılmaz olan Emrinin Altın Çağı'nın ihtişam ve büyüklüğünü hayal edebilir.

Hız.Bahaullah bu günün doğuşuna şu sözlerle tanıklık etmektedir:

Bu Günde ölümlü insanın erişebileceği yücelikler Tanrı'nın inayeti sayesinde, henüz ona gösterilmemiştir. Varlık dünyası böyle bir Zuhur için böyle bir kapasiteye ne geçmişte sahip olmuştı, ne de şimdi sahiptir. Ancak,

Tanrının iradesi ile böyle büyük bir lütfun insanlarda tecelli edeceği gün yaklaşmaktadır. (6)

Ve şöyle buyurmaktadır:

Bugün dünya doğum sancuları içerisinde. En güzel meyvelerini vereceği ve bundan, en yüce ağaçların, en büyüleyici tomurcukların, en ilahi nimetlerin oluşacağı gün yaklaşmaktadır. Rabbinin, senalar olsun O'na, giysilerinde esen meltem rüzgarları ölçülemeyecek kadar yücedir. Zira mis kokularını üfleyerek her şeyi yeniledi! Ne mutlu anlayanlara! (7)

Ve Hz.Bahau'llah Akka'da nazil olan en ulu Levihlerinden biri olan Sure-i Heykel de (Heykel Levhi) şöyle buyurmaktadır:

Tanrı fazlının rüzgarları her şeyin üzerine esmektedir. Her varlık taşıyabileceği imkânlarla donanmıştır. Yine de dünya insanları bu fazlı inkâr ettiler! Her ağaç en seçkin meyvelerle donanmış, her okyanus parlak değerli taşlarla zenginleştirilmiştir. İnsanoğlunun kendisi Tanrısal anlayış ve bilgi verileriyle donanmıştır. Tüm varlıklar, Merhametli Tanrı'nın Zuhurunun alıcıları ve yeryüzü Gerçeği ve Görünmeyeni Bilen Tanrı'dan başka kimsenin bilmediği bir hazine yapılmıştır. Her varlığın sıkıntılarından kurtulacağı gün yaklaşmaktadır. Görünen veya görünmeyen herşeyi kapsayan faziletini ihsan eden Tanrı'ya senalar olsun! (8)

Şunu kesin olarak bil ki, Tanrı kudretinin buna benzer bir tecellisi diğer her bir İsm'in tecellisiyle eşleşir. Tanrının ağzından çıkan her bir harf gerçekten bir ana harf, Vahiy kaynağının her söylediği kelime bir ana kelime ve O'nun Levhi bir ana Levihtir. Ne mutlu bu gerçeği anlayanlara. (9)

HURUFAT-I ALLİN

Hurufat-ı Allin* (Yüce Harfler) Hz.Bahauallah tarafından indirilen sekiz bölümden oluşan bir Levihtir ve Nur eyaletinde ölen kuzeni Mirza Muhammed Vezir'in anısına atfedilmiştir. Hz.Bahauallah bu Levhi Mirza Muhammed'in kızkardeşi Meryem'e ve eşi Havva'ya, yalnız ve acılı günlerinde, onları rahatlatmak ve teselli etmek için göndermiştir.

Kitabın daha önceki bölümlerinde Meryem'den söz edilmişti. Meryem, Hz.Bahauallah'a ve O'nun getirdiği Dine sadık ve Hz.Bahauallah için çok değerli bir hanımdı. Kardeşi Mirza Muhammed Vezir de inananlardandı ve 1844'te Nur eyaletinde Hz.Bahauallah'ın ailesi içerisinde Babi Dinini kabul eden ilk kişiydi.

Hurufat-ı Allin Levhinin aslı Arapçadır. Bazı inananların isteği üzerine Hz.Bahauallah bu Levhi son derece güzel bir üslupla Farsça'ya çevirdi. Levih, ölüm ve ölümden sonraki yaşamdan bahseder ve genellikle inananların ölüm yıldönümlerinde terennüm edilir.

Hız.Bahauallah bu Levihte son derece canlı terimlerle yaradılışın portresini çizer, ancak, daha çok inanan kişinin bireysel yaşamına değinir. Örneğin, kişinin var oluşunu tarif eder ve yaratılışının çeşitli merhalelerini, yani önce atalarında var olan bir tohum olduğunu, daha sonra birinden diğerine aktarılmasını ve sonunda da ana rahminde bir cenin olarak oluşumunu anlatır.

Bu Levhin yaratıldığı andan itibaren inananın ruhuna sağanak gibi yağan Tanrı' nın inayetlerini sıralar; onu görünmez şefkat elleri ve ihtimamla, sonsuz ve ölümsüz bir ruhla nasıl donattığını; kendi suretini ona nasıl suret yaptığını; bu dünyaya

* Bu Levhin bir başka adı da Musibat-i Hurufat-i Aliyat'tır.

gelmesine nasıl neden olduğunu; onu nasıl yarattıklarının en üstünü kıldığını; İlahi takdirin gölgesinde büyümesini nasıl sağladığını; onun üzerine ihsan ve inayetlerini nasıl saçtığını; azametini, güzelliğini, yaradılışın büyüklüğünü görmesi için gözlerini nasıl açtığını ve Zuhurunu tanımamasını sağlamakla ebedi hayatı kazanmasını anlatır.

Hz.Bahauallah inanan kişinin, iman ruhunu aldıktan ve ıkan mertebesine ulaştıktan sonra, Tanrı yolunda karşısına çıkan acı ve işkencelere dayanacağını, dünyayı reddedeceğini, tamamen O'na bağlanacağını ve ruhuna bahşedilmiş olan güç, izzet ve diğer faziletleri açığa çıkaracağını belirtmektedir.

Hz.Bahauallah bütün ayrıntıları ve açıklığı ile ruhun makamını yücelttikten ve sonsuzluğunu anlattıktan sonra, dikkatini bedensel ölüme çevirir ve insan bedeninin başına gelecek eziyetler üzerinde durur. Bu noktada, ruh gibi çok değerli varlığın artık işe yaramayan aracı elden çıkarılır ve toprağa gömülür. Bir zamanlar hayat dolu olan, düşünceleri, söz ve davranışlarıyla başkalarını etkileyen, sevgi, merhamet ve cömertlik duygularını dostlarıyla paylaşan varlık, artık bu dünyadan ayrılmış bulunmaktadır. Yıllarca Tanrı hizmetinde hareket eden el ve ayakları şimdi hareketsizdir. Tanrı'nın izzetini gören gözler şimdi kapalıdır. Melekutun nağmelerini işiten kulaklar artık duymamaktadır. Bir yaşam boyu ruh ve bedeni birleştiren mükemmel birlik şimdi sona ermiş, birisi çok yükseklere çıkarken, diğeri ise yok olmaya mahkumdur.

Hz.Bahauallah bu Levihte, ölümün beden için bir eziyet olduğunu söyler ve Tanrı'nın ruhani dünyaları insan gözünden gizlendiği için, sevdiklerini kaybeden kederli kişilerin bu ayrılışın acısını kalplerinde duymamasının kolay olmadığını onaylar. Bunun için dikkatlerini Tanrı'nın ruhani alemlerine ve ruhun ölümsüzlüğüne çevirmelerini öğütler.

Başka bir yerde de Hz.Bahauallah, ölen için yas tutulmasında izlenen değişik adet ve geleneklerden bahseder. Bazıları bu olayı kutlar, müzik çalar ve neşelenir; bazıları ise durmadan ağlar, bağırır

ve kafalarına vurur. Hz.Bahaullah bu her iki uç noktayı da onaylamaz. İnananlara orta yolu bulmalarını öğütler. Kederleri içerisinde yürekleri acıyla dolu olduğu sırada, kendi kederlerini düşünmelerini öteki hayata hazırlamalarını öğütler. Hz.Bahaullah Akdes Kitabında ise inananları şöyle teselli etmektedir:

*Hesaplaşma saatinde ne ağla, ne de bundan ötürü sevin;
kederinde Beni anmak olan ve gelecekte sana olacakların
üzerine bir yansıma olan orta yolu bul. Her şeyi Bilen ve
Haberdar olan size işte böyle bildiriyor(10).*

Bu Levhin son bölümü özellikle Meryem ve Havva için nazil olmuştur. Burada Hz.Bahaullah, her ikisinin de acısını paylaşmış ve onları şefkat ve sevgiyle teselli etmiştir.

LEVH-İ HURİYE

Çok güzel Arapça bir Levih olan ve Levh-i Huriye olarak bilinen bu Levih Bağdat'ta nazil olmuştur. Okunduğu zaman insanı heyecanlandırmakta ve ruhta heyecan ve hayret duygularını uyandırmaktadır. Çünkü Hz.Bahaullah bu Levihte İlahi Zuhurun şahane bir portresini çizmiştir. İlk anda ifade edilmesi zor olan, mistik ve insanın ruhunu hareketlendiren bu asil ruhani deneyime sözcük giysileri giydirmiştir. Sanki muhteşem bir drama gibi Kalemikle ilahi sıfatların görünümünü canlandırmıştır. Bu dramın iki oyuncusundan birisi Tanrı'nın en Yüce Mazharı, yani Hz.Bahaullah, diğeri ise şimdiye kadar insanoglundan perdelenmiş olan Tanrı'nın bazı muhteşem sıfatlarını temsil eden Cennet Kızı' dır.

Bu iki oyuncu arasındaki dialog son derece büyüleyicidir. Bir taraftan Hz.Bahaullah'ın özgün makamını, diğeri taraftan da denjere olmuş bir kuşağın kötü davranışlarından çektiklerini anlatır.

Bu Levhin Hz.Bahaullah tarafından son derece imalı bir dille indirildiği ve henüz İngilizce'ye çevrilmemiş olduğu gözönünde tutulursa, bu Levihi tasvir etmenin kolay bir iş olmadığı anlaşılır.

LEVH-İ AYİYEYİ NUR

Anlamı tam olarak anlatılamayacak bir başka Levih de, Levh-iAyiyeyi Nur (Işık Ayeti Levhi), diğer bir ismi de Tefsir-i Hurufat-ı Mukattaa'dır. (Bitişik Yazılmayan Harflerin Açıklaması). Bu Levih, Hz.Bahaullah'ın yolunda hayatını veren ve Emrin Şehitlerinden Şiraz'lı Mirza Ağa-yı Rikab-Saz onuruna Arapça nazil olmuş bir eserdir.

Mirza Rikab Saz Hz.Bahaullah'tan, Kur'an'daki bir ayetin yorumunu ve bazı Kur'an surelerinin başlarında bulunan bitişik yazılmayan harflerin önemini ve iç anlamını açıklamasını rica etti. Bu harfler birçok İslam alimini ve din öğrencisini zor durumda bırakmıştı.

İslamiyetin Şii mezhebinin beşinci İmamı olan İmam Muhammed-Bakır daha önce, bu harflerin bir açıklamasını yapmıştı. Örneğin, Kaim'in geleceği tarihin, Kur'an'da bazı bitişik yazılmayan harflerin sayısal değerlerine, yani Hicri 1260 ve Miladi 1844'e eşit olduğunu söylemiş ve bilindiği gibi, Hz.Bab İslamiyetin bu tarihte vaat edilen kişinin kendisi olduğunu ifade etmiştir.

Hz.Bahaullah bu uzun Levihte Mirza Ağa'nın sorduğu bu iki soruyu yanıtlamaktadır. Bitişik yazılmayan harflerin anlamlarının açıklamasını yaparken, konuya biraz daha açıklık getirmiş ve bu harflerin yapısında gizli olan bazı gerçekleri anlatmıştır. Hz.Bahaullah'ın açıklamaları, insanın hayal gücünü zorlayacak ölçüde derindir.

Hz.Bahaullah bitişik yazılmayan harflerde bulunan sırların bazılarını da bu Levihte açıklamışsa da, İslamiyeti çok iyi bilmeyen

ve Arapça'ya aşına olmayan kimselere bunları anlatmak mümkün değildir.

İslamiyet, din ilmine büyük bağışlarda bulunmuş ve ruhani gerçekleri anlamakta sağlam bir temel kurmuştur. Kur'an Hz.Muhammed'e nazil olan Tanrı Sözlerinin bir hazinesidir. Fakat Kur'an'ı bilmek ve ona inanmak, kişinin İslam'ın ruhunu tamamen anlamasına yardımcı olduğu anlamına gelmez. Çünkü, her ne kadar ilahi sözler Hz.Muhammed'in ölümüyle son bulmuşsa da, Tanrı'nın İslam camiasına önderliği, Kutsal İmamlar sayesinde ikiyüz yıldan fazla bir süre devam etmiştir. Bu İmamlara yüzlerini dönenler, iman ruhunu aldılar ve Tanrı ilmiyle doldular. Onların yetkilerini inkar eden ve Kur'an'ı kendi anlayışlarına dayandıranlar ise, Kitabın özünün derinliklerinden mahrum kaldılar.

Hz.Muhammed'in kendisinden sonra geleceğini tayin ettiği ilk İmam kuzeni, damadı ve havarilerinden ilki olan Hz.Ali'dir. Hz.Ali İslam Dininin Velisi ve ruhani lideri olarak sayılmalıydı. Ancak, bu tayin yazılı değildi ve Kur' an'da sözü geçmemekteydi. Sadece,Gadir Hum denilen yerde toplanan kalabalık bir mümin grubunun huzurunda sözlü olarak söylenmişti. Bu nedenle, Peygamberin ölümünden hemen sonra İslam camiasındaki bölünmeler ortaya çıktı ve bunun sonucunda da, İslam dinine inananları girdap gibi içine çekecek derecede kötü sonuçlar doğuran kargaşalıklar ortaya çıktı. Hz.Muhammed'e inananların büyük bir çoğunluğu Hz.Ali'nin tayin edilmesini kesin ve bağlayıcı olarak görmediklerinden, Peygamberlerinin arzusunu hiçe saydılar ve O'nun öğütlerine karşı geldiler. Bu tayine en çok karşı çıkan da, İslamiyetin ikinci halifesi Ömer'di. Ömer Hz.Ali'ye karşı kampanya açtı, onun halifelik hakkını zorla elinden aldı ve Müslüman toplumunun, yaşlı ve saygın Ebu Bekir'in etrafında toplanmalarını sağladı.

Ömer 'Kitap bizim için yeterlidir' diyerek Hz.Ali'yi ve onun 'Kur'an'ın Yorumcusu' makamını tanımadı. Hz.Abdülbaha'nın sözlü ifadelerine göre, olumsuzluğu yansıtan bu birkaç söz o derece güçlüdür ki, İslamiyet dönemindeki ayrılıkların ve kanlı olayların

meydana gelmesinde ana etken olmuştur. Bu sözler Hz. Ali'nin ve oğlu Hz. Hüseyin'in şehit edilmesine, İslamiyette anlatılamaz ızdıraplara ve sayısız müminlerin ölümlerine yol açmıştır. Hz. Abdülbaha'nın ifadelerine göre, bu sözlerin etkisi bin yıl süreyle kendisini hissettirmiş ve Hz. Bab'ın şehadetine ve Hz. Bahau'llah'ın çektiği bütün ızdırapların da ana nedeni olmuştur.*

İnsanlar Tanrı'nın planına karşı geldikleri zaman, tarihin yönü değişir. Eğer Hz. Muhammed'e inananlar Hz. Ali'ye sadık kalsalardı, kimbilir Tanrı insanlığa, özellikle de İslamiyete daha ne çok inayetler sunacaktı. Çünkü, ilahi rehberlik Hz. Ali'ye verilmişti ve onun karşı konulmaz liderliği sayesinde İslamiyet, dünya üzerinde çok daha fazla etkili olacaktı.

İnsanların bu isyankârlığının sonucunda, İslamiyet iki ana mezhebe ayrıldı. Çoğunluğu oluşturan Sünniler, Halifelerin arkasından gittiler ve İslamiyetin geçici gücünü kurdular. Hz. Ali ve onun soyundan gelen onbir İmamın† arkasından giden Şiiler ise, kendilerini ruhani gelişime adadılar ve Hz. Bab ve Hz. Bahau'llah tarafından 'İslamiyetin gerçek mezhebine inananlar' olarak vasıflandırıldılar.

Hz. Bahau'llah tarafından 'İlahi Rehberliğin sönmeyen ışıkları' kelimeleriyle yüceltilen İmamlar Hz. Muhammed'in yasal halefleriydiler. Kur'an'a getirdikleri açıklamalar ve yorumlar sayesinde İslamiyete büyük bir ışık saçtılar. İslam edebiyatını zenginleştirdiler ve Kur'an'da anlaşılması güç birçok sırrı açığa çıkardılar.

* Hz. Abdülbaha bu gerçeği, Ahd ve Misak'la ilgili önemli bir Levih olan Levh-i Hezar Beyti (Bin Cümlelik Levih) adlı Levihte anlatmaktadır.

† Şiiler Kaim'in onikinci imamın dönüşü olduğuna inanmaktadırlar.

LEVH-İ FİTNE

Levh-i Fitne (Sınav Levhi), Hz.Bahau'llah'a Bağdat'ta, Penses Şems-i Cihan'ın*onuruna nazil olan bir başka Arapça Levihtir. Penses Fath Ali Şah'ın torunuydu ve Fitne lâkabıyla tanınırdı. Emre olan ilgisi Hz.Tahire† ile tanıştığı ve onunla yakın arkadaş olduğu zaman başladı.

Şems-i Cihan daha sonra Bağdat'a geldi. Hz.Bahau'llah'ın huzuruna müşerref oldu, O'nun makamını tanıdı ve sadık bir mümin oldu. O yüce Zatin ‡ Kaleminden bu hanım için pek çok Levih nazil oldu ve kendisine Varakutu'r Rızvan (Cennet Yaprağı) lakabı bahşedildi.

İsminden de anlaşıldığı gibi Levh-i Fitne, tamamen sınavlar ve yargılamalardan bahsetmekte olup, Tanrı Günüyle ilgilidir. Bu Levihte Hz.Bahau'llah Kendi Zuhurundan bahsetmekte ve gelişyle birlikte tüm yaradılışın sınavdan geçeceğini, hiç kimsenin bundan muaf tutulmayacağını belirtmektedir. Takva ve hikmet, irfan ve fazilet sahiplerinin tümü ve hatta Peygamberler ve Nebiler sınavdan geçeceklerdir.

Hz.Bahau'llah pek çok Levhinde Kendine inananları, Emri kabul ettikleri zaman karşılaştıkları sınav ve sıkıntılar hakkında uyarmıştır. Her dönemde Tanrı Zuhurunun gelişyle insan kalbi denenmiştir. Bu ezelden ebede dek Tanrı'nın bir kuralı olagelmıştır. Ancak, bu Gün Tanrı'nın Kendi Günüdür ve Hz.Bahau'llah insanlığa

* Bazı Bahai alimlerine göre bu Levih Edirne'de nazil olmuştur. Bu iddialar doğru olabilir.

† Diri Harflerden birisi, Hz.Bab'ın havarilerinin ileri gelenlerinden büyük bir kadın kahraman.

‡ Hz.Bahau'llah Kendisinden "Tanrı Sözü'nün Sözcüsü" olarak söz etmektedir.

muazzam ruhani enerjiler salmıştı. O halde, böylesine Yüce bir Zuhurla birlikte gelecek sınavlar da elbette çok daha zorlu olacaktır.

Tanrı Emri insanlık dünyasının çok üzerindedir. İnsanın bunu kabul edebilmesi için ilahi sıfatlar kazanması gerekir. Benlik ve dünya hırsları ise bu çabada büyük birer engeldir. O halde, insanın sınavı kendi öz benliğini kontrol altına almaktır. Bunu gerçekleştirmeden, Tanrı'yı tanıyamaz. Çünkü Tanrı Mazharlarının ilahi ve insani olmak üzere iki yönü vardır.

İnsani yön daima İlâhi yönü gizler. Sadece ruhani göze sahip olanlar önde bulunan insanlık perdesinin ötesine geçerek Tanrı Mazharının gerçeğini görebilir. Ruhlen kör olanlar ise, Peygamberin şahsıyla sınanırlar. Böyle insanlar sadece O'nun insani sıfatlarını görebilir ve genellikle de bu kutsal kişilerin özürlerini bulmaya çalışırlar.

Tanrı Mazharını tanıdıktan sonra Tanrı, inananları çeşitli yollardan sınar. Her sınavdan sonra kişi daha büyük ruhani içgörüş kazanır ve Emirde güçlenir. İşte o zaman herhangi bir şüphe ve benlik izi, ruhani hayatını tehlikeye sokabilir.

İslamiyette, inananın Tanrı yolunda yaptığı yolculuğu sırasında karşılaştığı zorlukları ve sıkıntıları anlatan bir hadis bulunmaktadır. Bu hadiste şöyle buyruluyor:

Müminlerin dışında tüm insanlar telef olacaklar ve ölecekler; sınavdan geçenlerin dışında, tüm müminler telef olacaklar ve ölecekler; bunlardan da, samimi olanların dışında sınavdan geçenlerin hepsi telef olacak ve ölecekler; samimi olanlar ise büyük bir tehlikede olacaklar.

Emrin tarihi bu gerçeği fazlasıyla göstermektedir. Hz.Bahau'llah'ın havarilerinin bazılarının imanları ve bağlılıkları onları çok yüksellere çıkarmıştı. Bunlar Hz.Bahau'llah'a çok yakın olan ve inananlar arasında son derece sivrilmiş kişilerdi. Ancak, sınav

rüzgarları esince, gurur ve hırslarından ötürü yüreklerindeki iman ateşi söndü. Sonuçta, faziletten düştüler ve ruhen öldüler. Bu kişilerin aralarında, Hz.Bahauallah'ın kendi ailesinden de kişiler vardı. Örneğin, Hz.Bahauallah'ın üvey kardeşi Mirza Yahya Hz.Bahauallah'a karşı geldi. Hz.Bahauallah'ın suudundan sonra üç oğlu, iki kızı, akrabalarından birkaçı ve daha önce Emre canla başla hizmet eden Emrin ileri gelen mübelliği O'nun Ahd ve Misakı'nı bozdular, Emrin Merkezi olarak tayin ettiği Hz.Abdülbaha'ya karşı geldiler ve O'nun Emrini söndürmek için el ele verdiler.

Bahai toplumu içerisinde ortaya çıkan bu karşı çıkmalar ve özellikle O'na yakın olanların ihanetleri karşısında bazı kimseler de şaşkırdılar ve doğru yoldan çıktılar. Fakat O'ndan yüz çevirmelerinin asıl nedeni, esas koşul olan Tanrı Mazharını tanımak ve O'nun emirlerine boyun eğmek için gerekli olan iman ve ruhani vasıflardan yoksun olmalarıydı.

Bu gibi kişiler, matematik bilgisi hiç olmayan bir kişinin, tanınmış bir bilim adamının bilimsel kuramların karmaşık matematiksel terimlerle anlatmasını dinlemek istemesine benzetilebilir.

Elbette bu kişiler ne o bilim adamını, ne de onun üstün çalışmalarını anlayamazlar. Böyle kişiler için o, sözleri anlaşılmayan sıradan bir insandan başka bir şey değildir. Böylece bilim adamını kendi ölçülerine göre yargılamaya başlarlar ve sonuçta onun entellektüel gücü karşısında kayıtsız kalırlar. Ona ne kadar çok yaklaşırlarsa kişiliğini, yani insani yönünü o kadar iyi görebilirler. Bilim adamının bu yönü ise, bir perde gibi gerçek büyüklüğünü onlardan gizler. Sadece matematikten anlayan bir kişi, bilim adamının gerçek dehasını takdir edebilir. Böyle bir kişinin gözünde, bilim adamının ilmi bilgisi insani vasıflardan üstündür, bu nedenle de dikkatini onun dış görünüşüne çevirmez.

Hz.Bahauallah'ın Emrini kabul ettikten sonra O'na karşı gelenlerin veya Ahd ve Misakı'nı bozanların çoğu, asıl amaçları

Bahai toplumu içerisinde prestijlerini artırmak olan ve şöhret kazanmak isteyen, ruhani sıfatlardan yoksun, hırslı kişilerdi.

Bunlardan birisi de, Hz.Bahaullah'ın oğlu Mirza Muhammed Ali'ydi. Muhammed Ali gururlu bir insandı ve liderlik peşindeydi. Hz.Bahaullah'ın ruhani göze sahip olan havarilerinden çoğu, ondaki bu üstünlük ve kendini beğenmişlik havasını sezmişler ve Hz.Bahaullah'ın Ahd'ini bozmadan önce de onun samimi olmadığını hissetmişlerdi. Örneğin Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri anılarında 1878 yılında Akka'ya varışını ve Mirza Muhammed Ali ile ilk tanışmasını şöyle anlatmaktadır:

Hayfa'ya vardığımız zaman Keşanlı Ağa Muhammed İbrahim'in evinde misafir edildik. Hz.Bahaullah, mektupların dağıtılması işini yürütmesi, Bahai ziyaretçilere ev sahipliği yapması ve onlara yardımcı olması için onun Hayfa'da oturmasını emir buyurmuşlardı. Üçümüzün geldiği Hz.Bahaullah'a bildirildiği zaman, Mirza Ağa Can aracılığı ile benim Akka'da Kardeşim Hacı Ali† ile kalmamı tavsiye ettiler. Hayfa'dan Akka'ya Hz.Abdülbaha'nın arabasıyla getirildik. Ben, Hz.Bahaullah'ın kardeşi Mirza Musa ve Nebil-i Azam gibi birkaç Bahai'nin daha kaldığı yere yakın olan, Han-ı Suki Abyad'ın (Beyaz Çarşı) içindeki Hacı Ali'nin evine getirildim. O gün çok mutluydum. Mutluluk ve sevinç bütün ruhumu sarmıştı. Ertesi gün, Mirza Muhammed Ali, iki kardeşi Mirza Ziyauallah ve Mirza Bediullah ile birlikte Nebil-iAzam'ın evine beni görmeye geldiler. Büyük bir hevesle kardeşimle birlikte onları karşılamaya çıktık. Fakat Mirza Muhammed Ali ve Bediullah'la karşılaşır karşılaşmaz umutsuzluğa kapıldım ve içindeki tüm neşe, mutsuzluk ve kedere döndü. Üzölmüş ve fena halde hayal*

* Hacı Muhammed Tahir ve iki arkadaşı

† Baha'i World-Cilt:9 sayfa 624-5 Hacı Ali Yezdi hakkındaki makaleye bakınız.

kırıklığına uğramıştım. Akka'ya vardığımda içimi dolduran tüm heves ve heyecanıma rağmen, acaba aniden ne olmuştu da bu kadar kederli ve ruhsuz olmuştum? Öyle bir keder ve endişeye gömülmüştüm ki, derhal toplantıdan ayrılmak istedim, ama cesaret edemedim. İçimden Tanrı'yla konuşuyordum... Dışarıya çıkarak bu üzgün halime bir çare bulabilmek ümidiyle, misafirlerin gitmesini sabırsızlıkla bekliyordum. Kardeşimle Nebil-i Azam, Hz.Bahaullah'ın oğullarıyla son derece neşeli bir şekilde konuşarak iyi vakit geçirdikleri halde, bu ziyaret boyunca benim kafam karmakarışık ve ızdırap içindeydi... Bir saat kadar sonra, ziyaretçiler ayrılırken, kardeşim gayet samimi bir şekilde ve sevinçle onlara teşekkür etti.

Akşam kardeşim Hz.Abdülbaha'yı kabul odasında ziyarete gideceğimizi söyledi. Mirza Muhammed Ali'yle tanışmandan ötürü içimde bir sıkıntı var idiyse de, yine de onunla birlikte gittim. Gusn'u Azam'ın (En Büyük Dal) huzuruna varır varmaz, sanki içime yeni bir hayat üflendi. Tüm varlığım öyle bir sevinç ve neşeyle doldu ki, geçmişteki tüm ızdırap ve huzursuzluklar bir anda kayboldu.

Birkaç gün sonra, kardeşim Mirza Muhammed Ali'yi ziyaret etmemizi önerdi. Fakat bütün ısrarlarına rağmen gitmeyi reddettim... Akka'da kaldığım süre içinde Mirza Muhammed Ali birkaç kez Nebil-i Azam'ın evine geldi, fakat ben oraya gitmek için her defasında bir bahane buldum. (11)

Mirza Muhammed Ali, Babasının suudundan sonra Emrin Merkezi olarak tayin edilen Hz.Abdülbaha'ya karşı geldi ve Bahai toplumu içinde, Emrin temellerini sarsan Mirza Yahya'nın muhalefetinden geri kalmayan bir kriz yarattı. Mirza Muhammed Ali daha Hz.Bahaullah'ın zamanında bile öyle bir davranış içine girmişti ki, birkaç kez Hz.Bahaullah'ın büyük acı ve kederine sebep olmuştu. Bir keresinde Babası onu, derlenen bazı Levihlerin baskı işi için Hindistan' a gönderdi ve Mirza Muhammed Ali, Hz.Şevki Efendi

tarafından yazılan 'God Passes Ey' isimli kitapta belirtilen ve Hz.Bahau'llah'ın 'kendisine emanet edilen bu Levihler üzerinde tahrifat yaptı...' sözleriyle de teyit edilen bir suç işledi. Mirza Muhammed Ali, 'Yüce Kalem'den (Hz.Bahau'llah) Mirza Yahya' ya hitaben yazılan bazı bölümleri büyük bir ustalıklarla değiştirerek veya çıkararak...sanki Hz.Abdülbaha için söylenmiş gibi yazmayı' başarmıştı. Hatta daha da ileri giderek 'açıkça ve utanmadan...' sözde Hz.Abdülbaha'nın, 'Hz.Bahau'llah'ın suudundan sonra yeni bir devir başlatacağını, Peygamberlik makamının tek ayrıcalıklı kişisi olduğunu ve O'nunla (Hz.Bahau'llah) en büyük yanılmazlığı paylaştığını iddia eden bir yazıyı imzaladı ve mühürledi.' (12) Böyle saygısız bir davranış Hz.Bahau'llah'ı son derece öfkelenirdi. Hz.Bahau'llah bir Levhinde, Mirza Muhammed'in bir an bile Tanrı emrinden sapması halinde, ölü bir dal olacağını söyleyerek oğlunu uyardı. Aynı Levihte hiçbir kimsenin kendisini Tanrı Mazharına ortak koşamayacağını ve yanılmazlık iddiasında bulunamayacağını vurguladı.

Tanrı Emrinin dikkate değer bir özelliği de, Emirde bencil kişilere yer olmamasıdır. Dikkat edilmesi gereken sözcük hizmettir, gerçek ve mükemmel hizmet, alçak gönüllülük ve kişinin kendisine önem vermemesidir. Hz.Bahau'llah Öğretilerinde açıkça, bu varlık dünyasında sadece üç makam olduğunu belirtmiştir. Bu makamların birincisi, anlayışımızın çok ötesindeki Tanrı makamıdır. Daha sonra insanlık dünyasının üzerinde olan Tanrı Mazharları makamı ve son olarak da insanın makamı olan hizmet gelir. Tanrı Emrine hizmette kişi için en büyük güvence, uysallık ve tevazudur. Bu, insanın Tanrıya sunacağı en makbul hediyedir. Çünkü, saltanat ve hakimiyet açısından, alçak gönüllülük Tanrı sıfatlarından değildir.

Hz.Bahau'llah'ın öğretilerinin gerçek örneği olan Hz.Abdülbaha, tüm inananlar için gerçek bir hizmet modeli oluşturmuştur. Hizmet alanının en alt mertebesine inmiştir ki bu da aslında insanların erişebileceği en yüksek makamdır.

Hız.Bahaullah'ın pozisyonu saltanat ve hakimiyettir. Oğlu Hz.Abdülbaha'nın pozisyonu ise hizmettir. Su, dağın tepesinden akıp vadiye indiği zaman enerji sağlar. Aynı Şekilde, Hz.Bahaullah'tan Hz.Abdülbaha'ya akan ruhani güçler de büyük bir gç meydana getirmiş, bu da insanlara salıverilmiŐtir. Hz.Bahaullah zuhur ettiğinde, O'nun Vahyini almaya layık veya bu yetenekte bir kimse yoktu. İnsanlık adına Hz.Abdülbaha O'nun mükemmel alıcısı oldu ve bir Tanrı Peygamberi olmasa da, Hz.Bahaullah'ın aracılığı ile ilahi bir yetki ve kudretle donatıldı.

Hız.Bahaullah Kendi el yazısı ile yazdığı vasiyetnamesinde, Suudundan sonra tüm inananların yönelmeleri gereken Kişi olarak Hz.Abdülbaha'yı tayin etti. Hz.Bahaullah bu Şok önemli belgede Şöyle yazmaktadır:

Ağsan, Afnan † ve akrabalarının her birinin görevi, yüzlerini En Yüce Dal'a Őevirmektir. Akdes Kitabında indirdiğimiz Şu ayete bakın: 'Varlığımın Okyanusu Őekilip Zuhur Kitabım kapanınca, bu Kadim Kök'ten dal gibi ayrılan Tanrı'nun dilemiŐ olduğu kimseye ynelin.' Bu kutsal ayetin amacı En Yüce Dal (Hz.Abdülbaha)dan başkası değildi. Biz işte merhametimizden dolayı, size bu kdir dileğimizi böyle aŐkıyoruz. Merhametli ve Güçlüler Güçlüsü Benim. (13)*

Hız.Bahaullah diğer Levihlerinde Gusnu Azam (En Yüce Dal) işin övgü dolu atıflarda bulunmuş ve O'nun makamını yüceltmiŐtir. Örneğin, Hz.Bahaullah Sure-i Gusn'da (Dal Levhi) Şöyle buyurmaktadır:

* Hz.Bahaullah'ın erkek akrabaları

† Hz.Bab'ın, üç dayıdan ve karısının iki erkek kardeŐinden olan akrabalarını tanımlamak işin Hz.Bahaullah'ın kullandığı lakap.

Sidretul Mumteha'dan bu Kutsal ve aziz varlık, bu Mukaddes Hazret Dal verdi. Ne mutlu o kimseye ki, O'nun himayesine girer ve O'nun gölgesinde oturur! Hakikaten Tanrı Kanununun Dalı, Tanrı'nın iradesinin toprağına sıkıca ektiğı bu Kök'ten† fıskırmış bu Dalı, tüm yaradılışı kaplayacak şekilde yükseltmiştir. Senalar olsun O'na, bu mübarek, bu kudretli ve bu yüce varlık için!.. Bizim fazlımızın bir nişanesi olarak Yüceler Yücesi Levihte bir Kelime geçer- O Kelime ki, Tanrı O'nu Kendi süsüyle süslemiş, Yeryüzüne ve içindekilere hükümdar kılmış ve halkı arasında büyüklüğünün ve kudretinin bir işareti kılmış. O'nun görünmesinden ötürü Tanrı'ya şükürler olsun, ey ahali! Zira, O sizin için en büyük lütuף, en mükemmel inayettir ve O'nunladır ki her çürüyen kemik harekete geçer. Her kim yüzünü O'na dönerse Tanrı'ya yönelmiş olur; her kim ondan yüz çevirirse Benim Cemalimden yüz çevirmiş, Benim Delillerimi reddetmiş ve Bana karşı gelmiş olur. O aranızda Tanrı'nın emaneti, içinizdeki güç O'nun size izharı ve sevilen kulları arasında O'nun görünmesidir. Biz O' nu insan heykelinde gönderdik. Bozulmaz ve yanılmaz iradesiyle istediğini istediğı gibi yaratan Tanrı'ya şükürler olsun! Dal'ın gölgesinden kendini mahrum edenler yanlışlıklar çölünde kaybolur, dünyevi arzuların ateşinde yok olurlar ve kesinlikle mahvolanlardan olurlar.(14)*

Hz.Bahaullah Fitne Levhinde zuhurunu izleyen sınavların ve denemelerin, Tanrı'ya inanan ve O'nun Emrinin sırlarını iyi bilen pek çok kişinin mahrum olmasına ve karanlıkta kalmasına yol açacak kadar şiddetli olacağını belirtmektedir. Din liderleri hakkında ise, ilim semasının bu yıldızlarının döküleceğini ima etmektedir. Bu sınavlar sayesinde insanın kalbindeki gizli şeylerin açığa çıkacağını,

* Hz.Bahaullah'ın İsimlerinden birisi.

† Hz.Bahaullah.

insanların ikiye ayrılacağını, kimilerinin en yükseklere çıkacağını, kimilerinin ise toz toprak olacağını teyit etmektedir. Tanrı'nın bu büyük sınav rüzgarlarının esmeye başlamış olduğunu ve bu rüzgarların yoğun etkisinin şiddet* yılında hissedileceğini hatırlatmaktadır, Bu, Emri temellerinden sarsan ve inananlar arasında geçici bir yaranın oluşmasına neden olan Mirza Yahya'nın Edirne'deki isyanına bir atıftır! Bu, aynı zamanda Hz.Bahau'llah'ın Suudunu ve bununla birlikte Mirza Muhammed Ali'nin karşı gelmesini, Hz.Bahau'llah'ın Ahd'ini bozmasını ima etmektedir.

Büyük dinlerin Kurucularının hayatları ve öğretileri dikkatle incelendiğinde, Tanrı Mazharlarının işlevlerinden birisinin de, Zuhurunun manasını ve amacını anlatmak ve müminlerinin kafalarını karıştıran herhangi zor bir problemi çözümlenmek olduğu görülür. Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha her zaman ahbabların sordukları soruları yanıtlamaya hazırdılar. Bu sorular, Hz.Bahau'llah'ın zuhuru ile ilgili en zor sorudan en küçük ayrıntıya kadar geniş bir alanı kapsamaktaydı. Gerçekten de, Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha'nın Eserlerinin büyük bir bölümü, bu tür sorulara yanıt olarak yazılmıştır. Her ikisi de geçmiş Kutsal Yazıları yorumladılar, anlaşılması güç pasaj ve ifadeleri açıkladılar, ilahi sırları açığa çıkardılar, bu devir için Tanrı Öğretilerini söylediler, Yeni Dünya Düzeni'nin ana hatlarını çizdiler ve Hz.Bahau'llah'ın emir ve kurallarının nasıl uygulanması gerektiğini ayrıntılı bir şekilde anlattılar.

Ama halefleri konusunda suskun kaldılar ve ancak ömürlerinin sonunda kendilerinden sonra gelecek kişinin kimliğini açıkladılar.

Bunda pek çok hikmet bulunmaktadır. Böyle bir tutum, öğrencilerinin sorularını yanıtlamaya ve onların problemlerini çözmeye her zaman hazır olan bir öğretmenin davranışına

* Şiddet kelimesinin sayısal değeri 309'dur, Hicri 1309 (Miladi 1892) Hz.Bahau'llah'ın Suud ettiği tarihtir.

benzetilebilir. Öğretmen sadece bir durumda sessiz kalır ve onlara yardım etmekten çekinir ki, bu da sınav günüdür. O gün öğrenciler yanıtları tek başlarına bulmak zorundadırlar. O gün sınav ve ayırım günüdür. Sınavdan geçenler bir üst sınıfa devam ederler, kalanlar ise bir üst sınıfa geçemezler.

Tarih her zaman, Allah ile yapılan sözleşmenin (Ahd ve Misakın) müminler için bir sınav sahası olduğunu bize göstermiştir. Hz.Bab 'Tanrının Göndereceği Kimsenin' geleceği müjdesini verdi, fakat Hz.Bahaullah'ın kimliğini açıkça bildirmedi. Hz.Bahaullah inananlarla ilahi bir sözleşme yaptı ve Hz.Abdülbaha'yı bu Sözleşmenin Merkezi atadı. Fakat, bu atamayı Suudundan kısa bir süre öncesine kadar bir sır olarak tuttu. Kitab-ı Ahd (Ahd'imın Kitabı) olarak isimlendirdiği vasiyetnamesini Hz.Abdülbaha'ya verdi. Bu belge, yukarıda yapılan benzetmede olduğu gibi, Hz.Bahaullah'ın tüm inananları için bir sınav kâğıdı oldu. Bazıları bu sınavı geçtiler, diğerleri ise kaldılar. Aynı şekilde, Hz.Şevki Efendi'yi Emrin Velisi olarak atayan Hz.Abdülbaha'nın vasiyetnamesi de bir sır olarak saklandı ve ancak suudundan sonra okundu. Yine bu da, inananlar için bir sınav oluşturdu. İhtiras ve liderlik hevesinde olan kişiler Hz.Şevki Efendi'yi Emrin Velisi olarak kabul etmediler. Bu kimseler Emrin içinde bölünmeler yaratmak için çok uğraştılar. Ancak Emrin çarpıcı özelliklerinden birisi de, Hz.Bahaullah'ın tanınmış pek çok inananının her fırsatta Emir içinde Ahd ve Misak'ı bozmaları, bölünmeler yaratmak için ellerinde mevcut olan bütün olanakları kullanmaları, ancak hiçbir zaman başarılı olamamalarıdır. Her zaman Hz.Bahaullah'ın Ahd ve Misakı muzaffer olmuş, ona karşı gelenler ise mahvolmuşlar ve birer hiç olmuşlardır.

SURE-İ NUŞ

Sure-i Nuş, Bağdat'ta tanınmış bir ulema ve Yezd halkının çok itibar ettiği bir zat olan Seyit Cafer-i Yezdi* adına Arapça nazil

* Bu kitabın yazarının büyük dedesi.

olmuştur. Seyit Cafer, Vahid'in* tebliğ amacıyla bu şehri ziyareti sırasında Babi Emrini kabul etti. Çok geçmeden işkence rüzgarları Vahid, Seyit Cafer ve diğer bazı müminleri Yezd'den kaçarak, Fars eyaletindeki Neyriz şehrine gitmeye zorladı.

Seyit Cafer, ulema olmanın verdiği büyük prestij ve güçlü bir ifade yeteneği sayesinde, Vahid'in direktifleri doğrultusunda Neyriz'de Emri açıkça tebliğ etmeğe başladı. Çok geçmeden halk kitleleri halinde Emri kabul etmeye başladı. Bu olay devlet yetkilileri ile din adamlarının acımasızca karşı koymalarına yol açtı. Vahid de dahil olmak üzere pek çok Babi'nin şehadetiyle sonuçlanan büyük bir ayaklanma oldu.

Bu korkunç olayların başlıca kışkırtıcısı Neyriz Valisi, Zeynul Abidin Han, kurtulan Babilerden bir kaçını yakalayarak, çeşitli özel nedenlerden dolayı kendilerine ölene kadar işkence edilmesini istedi. Valinin, bilgisi ve nutuk gücünden dolayı halkın bu yeni Dine girmesinde asıl sorumlulardan birisi olduğunu düşündüğü Seyit Cafer de bunların arasındaydı. Tanınmış Bahai tarihçi Nebil, Seyit Cafer'in tutuklanmasını şöyle anlatmaktadır:

Neyriz ayaklanmasından kurtulanlar arasında, eskiden büyük bir nüfuz sahibi olan ve halkın saygı duyduğu Seyit Cafer Yezdi adında biri vardı.

Ona olan saygıları o kadar büyüktü ki, Zeynul Abidin Han onu kendisinden üstün tutar ve ona büyük bir saygı ve nezaketle davranırdı. Ama yakalandığında Zeynul Abidin onun sarığının çıkarılıp ateşe atılmasını emretti. Seyitliğinin bir kanıtı olan sarığı alınmış bir halde, onunla alay ve küfür ederek yaklaşan halkın önünde sergilendi(15).

* Hz.Bab'a inanan tanınmış bir ulemaydı. Emri araştırmak üzere Muhammed Şah'ın elçisi olarak Hz.Bab ile görüştü ve bu görüşme sonucunda ateşli bir mümin oldu.

Aylarca süren Neyriz olayı beraberinde geniş çapta bir yoksulluk ve kıtlık getirdi. Bu çatışmada yer alan askeri birliklerin, yerli halkın zaten verimsiz olan kaynaklarını kullanmaları sonucunda, askerler çekildiğinde hemen hemen yiyecek bir şey bulunamaz hale gelmişti ve fakir halkın çoğu açlıktan kırılmaya başlamıştı. Bu arada vali, halka yüksek fiatla satılmak üzere mısır stoku yapmıştı. Ancak durum iyice kötüleşince halka asgari miktarda dağıtmaya razı oldu.

Dağıtım işi yapılacağı zaman Seyit Cafer zindandan çıkarılarak, ambarın kapısına bağlanıyordu. Vali'nin emirleri gereğince mısır almak isteyen herkes önce Seyit Cafer'in yüzüne tükürmek zorundaydı. Bu kuralı uygulamayanlar, mısırdan alacakları hisseden mahrum oluyorlardı.

Seyit Cafer'in biyografisinden alınan aşağıdaki bölüm, Seyyid Cafer ve onunla aynı zindanda yatan, Hz.Bab'ın harareti müminlerinden ve Neyriz'in tanınmış simalarından Hacı Muhammed Taki'ye yapılan kötü davranışları anlatmaktadır :*

Bir zamanlar ilmiyle saygı gören Tanrı'nın bu mükemmel kulu (Seyit Cafer) saatlerce ambarın kapısının yanında bekletiliyordu. Kapının önüne biriken yüzlerce erkek ve kadın, kitleler halinde bu kapıdan geçerken onun mübarek yüzüne tükürüyor ve acımasız, kin dolu ve bağnaz bir ifadeyle ona bakıyorlardı.

Bu korkunç aşağılamaya karşılık Mirza Seyit Cafer hiçbir zaman nefret, hoşgörmezlik veya öfke göstermiyordu. Tam tersine, bu şiddetli sınav boyunca daima sükunet ve teslimiyet içerisinde kalmış ve kendine hakaret edenlere karşı harikulade bir sevinç, sevgi ve şükran göstermişti.

* 16.ncı Bölüme bakınız.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

10 - Hacı Muhammed Tahiri Malmiri Emrin mübelliği ve tarihçisi, yazarın babası. Hz.Bahaullah ile ilgili bazı anıları bu kitapta geçmektedir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

11 - Hz.Bahau'llah'ın bir Levhi Kendi el yazısı ile Hacı Muhammed Tahiri Malmiriye hitabedilmiş.

Yetkililerin de teyit ettikleri gibi, bu işkence esnasında bazılarının paylarını almak için yaklaşmakta tereddüt ettiklerini gördü. Anlaşılan bu iğrenç tükürme işi onları alıkoyuyordu. O zaman Seyit Cafer semavi bir sevinçle parlayan bir yüzle onlara gelmelerini işaret ediyor ve 'Geç olmadan gelin payınızı alın, yüzüme tükürürseniz bir şey olmaz, ben mendilimle silerim...' diyordu.

Böylesine ender bulunan, Hz.İsa'ya yaraşır bu davranış, Tanrı Mazharlarının sözlerinde gizli değişim gücünün parlayan bir kanıtıdır. Kimbilir belki de, ambarın kapısının yanında dikildiği o gün Seyit Cafer'e, her cuma günü Yezd' de konuşmasının sonunda mimberin merdivenlerinin başında dururken, kalabalık dinleyicilerin saygılı ve coşkulu tezahüratlarıyla karşılaştığı o şaşaalı günleri hatırlatıyordu. Şimdi yaşadığı bu kontrast ne kadar çarpıcıydı! Seyit Cafer bu alçakça hakaretin hedefi olmasına rağmen son derece mutluymuştu, çünkü Rabbi yepyeni bir yaşamın ihtişamlı manzarasını ona göstermiş ve ona sonsuz ihtişam tacını bahşetmişti. Öyleyse, bu acı işkencelerin onun semavi sevincinin pırlutalarını perdelemesine şaşırılmamalıdır.

Seyit Cafer'e yapılan bu korkunç davranış, o ve tanınmış arkadaşına yapılacak korkunç işkenceler döneminin sadece başlangıcıydı. Bütün bunlardan sonra acımasız Vali, Seyit Cafer'in herkesin gözü önünde falakaya yatırılmasını emretti. Hergün zindandan alınarak varlıklı vatandaşlardan birinin kapısının önüne getiriliyor ve orada bu içler acısı sahne uygulanıyordu. Adet olduğu üzere, ev sahibi veya oradan geçenler falakayı vurana fidye vererek kurbana geçici bir kurtuluş sağlayıncaya kadar dayak devam ediyordu.

Ertesi gün aynı sahne bir başka evin önünde tekrarlanıyordu. Bir süre sonra, bu günlük işkenceler

sonucunda Ağa Seyit Cafer'in ayakları ve bacakları, vücudunu taşıyamaz hale gelecek kadar korkonuç bir şekilde şişmiş ve yaralanmıştı.

Arkadaşı Hacı Muhammed Taki'nin kaderi ise daha zalimce ve korkunçtu. Hergün Vali'nin köşküne götürülüyor ve orada üzerinden elbiseleri çıkartılarak havuza atılıyordu. Birkaç adam ellerinde uzun sopalarla onu kuşatıyor ve acımasızca vücuduna vuruyorlardı. Kendilerine verilen emire göre, suyun rengi kandan iyice kırmızı oluncaya kadar dayak devam etmeliydi. Fakat bu fevkalade kişileri büyütüp yetiştiren güçlü El, şimdi onları nerdeyse yutacak dereceye varan eziyetleri durduracaktı. Bu kahraman azizlerin kaderlerinde Hz.Bahaullah'ın Semavi Cemaline bakıp gözlerini nurlandıracak en büyük imtiyazı elde etmeleri için yaşamak vardı.

Vali'nin karısı gördüğü bir rüya üzerine mahkumların özgürlüklerine kavuşmaları için harekete geçti. Bu zavallı kurbanları serbest bırakması için kocasına yalvardı. Fakat yalvarmaları fayda vermedi. Dahası, yumuşak ve duygusal olduğu için azarlandı. Bunun üzerine, kocasının acımasız davranışından korkmadan bu işi gizlice yapmaya karar verdi. Güvendiği birkaç kişinin iyi niyetli yardımlarıyla bir plan hazırladı ve büyük bir dikkatle gerekli hazırlıkları yaptı. Sonunda bir akşam geç saatte hapishane kapıları açıldı ve gerçekten acınacak durumdaki Hacı Muhammed Taki ile Ağa Seyit Cafer dışarıya çıkarıldılar ve eşeğe bindirilerek, Neyriz Valisinin yetki alanının dışında olan Harat isimli küçük bir kasabaya son hızla götürülmek üzere bir katırcıya teslim edildiler.

Bu mazlum kişiler Harat'a vardıkları zaman son derece bitkin bir haldeydiler. Onların bu korkunç durumları son derece hüznü bir görüntü sergilemiş ve onları kabul eden

ve son derece merhametle davranan köyün muhtarını uygulandırmıştı.

Mahkumlar, yaralarının iyileşmesi ve kendilerine gelebilmeleri için birkaç ay Harat'ta kaldılar. Daha sonra Yezd'e gittiler. Hz.Bahaullah'ın Bağdat'a sürgün edildiği haberi duyulduğunda, Hacı Muhammed Taki yaya olarak en az 1500 km.lik bir yolculuğa çıktı, Bağdat'ta Hz.Bahaullah'ın huzuruna nail oldu ve sayısız inayetlerine mazhar oldu. Sabır Suresi onun ebedi anısına nazil olmuştur.*

Daha sonra Seyit Cafer de eski dostunun yolunu izledi. Ayrıca feci bir şekilde işkence gören ayakları, o uzun yolu almamazlık ve onu Azamet Elleri'nin üzerine semavi nimetler yağdırdığı Rabbinin çadırına taşımamazlık etmedi...(16)

Sure-i Nuş Hz.Bahaullah Emrini açıklamadan önce nazil olmuş olmasına rağmen, Hz.Bahaullah bu Levihte Kendi makamı hakkında artık hiçbir şüpheye yer bırakmamıştı. Çünkü Hz.Bahaullah bu Levihin tümünde Kendisiyle Tanrı arasındaki ilişkiyi teşhis etmekte ve O'nun adına konuşmaktadır. Hz.Adem'den başlayarak Hz.Bab'a kadar gelen Peygamberleri anlatmakta, ilahi kaynaklarını açıklamakta, hayatlarını, her birinin görevini tarif etmekte, her devirde inkar edildiklerini, din adamları tarafından kendilerine hunharca karşı gelindiğini gözler önüne sermekte, halkın elinden çektikleri ızdırap ve işkencelerin portresini çizmekte ve ama sonunda düşmanlarına karşı zaferlerinden bahsetmektedir.

Hz.Bahaullah yakında İlahi Görevini açıklayacağını göz önüne alarak bu Levihte, Babi camiasındaki alimlerin bilgilerine güvenmemelerini öğütlemektedir. Tayin edilen saat gelip de beklenen

* Bu Levih, Eyyub Levhi olarak'ta tanınır.

Kişinin Cemali ortaya çıktığında, O'nu tanıyabilmeleri ve Emrini kabul edebilmeleri için kalplerini temizlemelerini vurgulamaktadır.

Hız.Bahaullah bu Levihte en acımasız düşmanlarından birisi olan, Kербela'da Müslümanların kutsal yerlerinin onarılması için Şah tarafından Bağdat'a yollanan kurnaz ve hilekâr bir müstehit olan Şeyh Abdul Hüseyin-i Tahranî'den bahseder. Bu adam kraliyet çevresinde ortalığı karıştırmasıyla tanınmıştı ve bu görev onu Tahran'dan uzaklaştırmak için düzenlenmişti.

Şeyh Abdul Hüseyin, Irak'a vardıktan kısa bir süre sonra, Hız.Bahaullah'ın gittikçe artan saygınlığından ötürü korkuya kapıldı. O'nun birçok kişiyi etkileyerek yolunda canlarını feda etmelerine neden olan Kutsal Kalemî'nden nazil olan yazılar, dostlarının O'na olan sonsuz sevgi ve bağlılıkları, tarzları ve Bağdat halkının O'na gösterdiği yüksek itibar-kıskançlık ve kin ateşini yaktı. Sonunda, elde edebileceği tüm kötü güçleri kullanarak Hız.Bahaullah'a ve dostlarına karşı ayaklandı.

İran'ın Bağdat Başkonsolosu, mağrur ve kindar Mirza Buzurg Han, Hicri 1276 (Miladi 1860) yılında Bağdat'a gelir gelmez Emri kökünden sökü� atmak ve Sahibini de yok etmek için Şeyh'le işbirliği yapmaya başladı.

Bu düşmanların ilk davranışları, Hız.Bahaullah'a karşı gerçek dışı suçlamalar yayarak O'nu küçültmek ve yetkililerden O'nun Iraktan atılmasını istemek oldu. Şeyh, bu çabalarının faydasızlığını görünce, bu kez halkın düşmanlığını O' nun üzerine çekmeğe yöneldi. Hız.Şevki Efendi, Mirza Buzurg Han'ın bu etkinliklerini şu sözlerle anlatmaktadır:

Mirza Buzurg Han, aşağı tabakadan halkın ortak Hasımlarına karşı düşmanlıklarını harekete getirmek için nüfuzunu kullanmayı denedi. Umumi yerlerde Hız.Bahaullah'a hakaret ettirmekle O'ndan gelebilecek misilleme bir etkinlik umut ederek, bunu yalan suçlamalarla

bir zemin olarak kullanabileceğini ve böylece Hz.Bahaullah'ı sürgüne göndermek isteğini yerine getirileceğini umuyordu. Ancak, bu teşebbüsü de boşa gitti.Çünkü dostlarının bütün uyarı ve yalvarılarına karşın Hz.Bahaullah'ın gece olsun gündüz olsun, tek başına şehrin sokaklarında yürümeye devam etmesi saldırgan olabilecek kişilerin şaşkınlık ve utanca boğulması için yeterli oluyordu. Hz.Bahaullah gerçek niyetlerinin ne olduğunu çok iyi bildiği halde onlara yaklaşp niyetlerinden ötürü onlara takılır, şakalaşır ve onları şaşkınlık içinde, kafalarından geçenlerle başbaşa bırakırdı. Hatta Başkonsolos bir ara, yüz tümen karşılığında Rıza isimli bir Türk katil kiralayarak ve ona iki tabancayla bir at vererek Hz.Bahaullah' ı bulup öldürmesi için emir verecek kadar ileri gitti. Katile korunacağı konusunda söz de verdi. Rıza, bir gün kurbanının çarşı hamamına gideceğini duyunca, orada bulunan Babilerin dikkatini çekmeden abasının altında saklı tabancasıyla hamama girdi ve hamamın iç bölümünde Hz.Bahaullah'la karşılaştı, ancak görevini yapacak cesareti kendisinde bulamadı. Yıllar sonra kendisinin anlattığına göre, bir başka zaman elinde tabancayla Hz.Bahaullah'ın gelmesini bekliyordu. Ancak Hz.Bahaullah ona doğru yürüyünce korkudan tabanca elinden düşmüş; bunun üzerine Hz.Bahaullah yanında duran Ağa'yı Kelim'e, yere düşen tabancayı sahibine iade edip evinin yolunu göstermesini buyurdu.(19)

Sonunda bütün bu planlar suya düştü, bunun üzerine Şeyh Abdul Hüseyin Tahrân' daki Şah'a bir dizi mektup yazarak Hz.Bahaullah'ın Bağdat'taki gücünün giderek arttığını anlattı. Ve sonuçta, Irak'ta yaşayan İran'lı din adamlarının da yardımıyla, Babi'lere karşı gereken önlemleri almak için Şah'tan tam yetki almayı başardı.

Şeyh, bu yetkiyi alır almaz her rütbeden din adamlarını evinde düzenlediği bir konferansa davet etti. Şiddetle Hz.Bahaullah'ın etkinliklerini kımadı, O'nu İslam dinini yok etmekle suçladı ve

Irak'taki Babi'lere karşı Cihad ilan edilmesini talep etti. Din adamları topluluğu bunu onayladı. Ancak, Şii Camiasının ileri gelen müçtehitlerinden, dindar ve adil bir zat olan Şeyh Murtida-ı Ansari-daha önceki bir bölümde bu kişiden bahsetmiştik* bu kötü planlara karşı çıktı ve toplantıyı terk etti.

Hz.Bahaullah bu olaydan bir süre önce Şeyh Abdül Hüseyin'i karşılıklı oturup Emrin gerçeklerini görüşmek üzere davet etmişti. Bu daveti önce kabul eden Şeyh, daha sonra yüz yüze gelmekten korkup saptanan yere gitmemişti. Bunun üzerine konferansta bulunan din adamları üstün zekalı ve mümin Hacı Molla Hasan-ıAmmu'yu Hz.Bahaullah'a görevini doğruluğunu kanıtlaması için düzenlenmiş bazı soruları sormak üzere görevlendirdiler ve Hz.Bahaullah'ın dostu ve hayranlarından olan ve sık sık O'nu ziyaret eden Fahrud Devlet Prens Zeynul Abidin'den, Hz.Bahaullah'la bir söyleşi düzenlemesini istediler. Saptanan gün geldiği zaman Prens, Hacı Molla Hasan'ı Hz.Bahaullah'ın evine götürdü.†

Hacı Molla Hasan kendisini Hz.Bahaullah'a tanıttıktan hemen sonra, Hz.Bahaullah'ın okyanus dalgaları gibi kabaran sözlerinin karşısında kendisinin ancak bir damla olduğunu gördü. Sorularının dahiyane ve son derece sade bir şekilde cevaplandırılması üzerine Hz.Bahaullah'ın bir mucize göstermesini istediklerini söyleme cüretinde bulundu. Hz.Bahaullah'ın buna yanıtı ise aşağıdaki gibi oldu:

* 7.nci Bölüm Sayfa 89-90'e bakınız.

† Hacı Molla Hasan Hz.Bahaullah'ın kabul salonuna girdiği zaman Nebil-i Ekber lakabıyla tanınan meşhur Molla Muhammed-i Kaini'yi de orada huşu ve tevazu içinde oturur gördü. Alçak sesle Nebil-i Ekber'e `Sizin burada işiniz ne efendim? diye sordu. Nebil-i Ekber `sen neden buradaysan, ben de aynı nedenden buradayım' diye cevap verdi. (Sayfa 89-94'e bakınız)

Aslında senin böyle bir şey istemeye hakkın yok. Çünkü ancak Allah kullarını sınar, kullar Allah'ı değil. Ama yine de bu isteğe izin veriyor ve kabul ediyorum... Ulema toplansın, oy birliği ile bir mucize seçsin ve bunu yazsın. Bu mucize gerçekleştiikten sonra da Benim hakkımda artık bir şüpheleri olmayacak ve Emrimin gerçekliğini kabul ve itiraf edecekler. Bu kağıdı mühürlesinler ve Bana getirsinler. Bu, kabul edilen bir ölçü olmalıdır, mucize yerine gelince artık şüpheleri kalmayacak, ama eğer mucize gerçekleşmezse sahtekarlıkla suçlanırsınız. (18)

Hacı Molla Hasan bu cevabı tatminkar buldu. Ayağa kalktı, saygıyla Hz.Bahaullah'ın dizini öptü ve O'nun sözlerini ulemaya ileteneğine söz verdi. Fakat din adamları Hz.Bahaullah'ın meydan okumasına cevap vermemeye karar verdiler ve konuyu uzatmadılar. Hacı Molla Hasan bu kararı Prens Zeynul Abidin Han aracılığı ile Hz.Bahaullah'a ilettili. Bu haberi duyunca Hz.Bahaullah şöyle buyurdu:

Göndermiş olduğumuz her şeyi tatmin eden ve her şeyi kapsayan mesajımızda tüm Peygamberlerin mucizelerini açıkladık ve hakkını koruduk. İstedikleri bir şeye karar verme seçeneğini ulemaya bıraktık. (19)

Alçakça planları suya düşen Şeyh Abdul Hüseyin, İran hükümetine yaptığı baskıları arttırmaya karar verdi. Çevirdiği entrikalardaki suç ortağı Mirza Buzurg Han'ın da yardımıyla, Tahran'daki yetkililere çeşitli gerçek dışı ve abartılmış raporlar göndererek Hz.Bahaullah'ın Irak'tan çıkarılması için harekete geçmelerine ısrar etti.

Hz.Bahaullah Sure-i Nuş'ta, emrin ışığını söndürmek ve Liderini yok etmek isteyen Şeyh'i 'alcak', 'daleveracı', 'kötü ruhlu', 'benlik kılıcını Tanrı'nın Cemaline çeken', ruhuna Şeytanın fısıldadığı', 'Tanrı'ya karşı çıkmasının şeytani dahi kaçırıldığı,

'ahlaksız', 'her türlü zulüm, suç ve dinsizliğin ondan kaynaklandığı ve ona döneceği kişi' gibi terimlerle damgalamıştır.(20)

Hz.Bahauallah, Sure-i Muluk'te (Krallara Levihler) İstanbul'daki İran Elçisine hitap eden bir pasajda İran'ın Bağdat Başkonsolosu Buzurg Han'dan şu sözlerle söz etmektedir:

Onbir yıl o ilde kaldıktan sonra hükümetiniz tarafından, adını Kalemimizin yazmak istemediği bir temsilci geldi. Ayyaş, Şehvetperest, şerir bir adam. Bu kötü ruhlu adam Irak'ı fesada boğdu. Gerçeği seven bir kimse isen tahkikat yapar, Bağdat ahalisinin buna şahadet ettiğini görürsün. Hemcinslerinin malını gasp eden, Tanrının bütün emirlerini terk edip, Tanrının yasakladığı her şeyi yapan, bu şahıstır. Sonunda, nefsinin havasına uyarak aleyhimize kalktı ve adaletsizlerin yolunu tuttu. Sana yazdığı bir raporda bir çok ithamlarda bulundu ve sen de ondan hiç bir delil ve ispat sormaya gerek görmeden ona uyuverdin. Ne ondan açıklama istedin, ne de gerçeğin ortaya çıkmasına neden olacak ve senin emin olmanı sağlayacak herhangi bir araştırmaya giriştin. Gerçeğin tecelli etmesini ve işin iç yüzünden haberdar olmayı ister isen, gerek o tarihte Irak'ta bulunan müsteşarlardan ve gerekse de Şehrin Valisi ile Belediye Reisinden bu adamın nasıl bir adam olduğunu sorarsın. (21)*

Sonunda, Şeyh ile Başkonsolosun entrika ve dalavereleri Şah'ı öylesine etkiledi ki, Hz.Bahauallah'ın Bağdat'tan uzaklaştırılması için Dışişleri Bakanı Mirza Said Han'a Osmanlı Hükümetine istekte bulunması için talimat verdi. Bu arada düşman Şeyh de, Hz.Bahauallah'a gittikçe artan bir husumet besliyordu. Seyyid Mirza Hüseyin-i Mutavalli isimli tanınmış bir Babi, Hz.Bahauallah'a yazdığı bir mektupta, Hz.Bahauallah'ın kendi güvenliği açısından evden

* Bağdat

çıkmasını öğütledi. Buna cevap olarak Hz.Bahau'llah'tan Şıkkar Şıkan Sevend isimli Farsça bir Levih nazil oldu.

ŞIKKAR ŞIKAN SEVEND

Kompozisyonunun açıklık ve güzelliği ile insanın ruhunu saran bu Levih, inanan kişiye iman ve güven ilham eder. Bu Levihte Hz.Bahau'llah, büyük tehlikelerin gelmekte olduğunu, amansız düşmanlarının Kendisine karşı şiddetle saldırmak üzere pusuda beklediğini ve halkın, en uygun çarenin oradan kaçıp güvenli bir yere sığınmak şeklindeki fikrine katıldığını söyler. Ancak yine de, Tanrının Seçkinlerinin felaketlerden ve sıkıntılardan korkmadığını açıkça ilân eder. Dünyaya boş verip Tanrı'ya güvendiklerini, her türlü tehlikeye göğüs verdiklerini ve O'nun yolundaki ızdıraplara boyun eğdiklerini söyler.

Tanrı yolunda hiçbir felaket O'nun şevkini söndüremez. O hiçbir zaman düşmanlarından kaçmaz ve ne de onlara karşı koyar. Çünkü Tanrı Emrinin temellerini yıkmaya onların güçleri yetmez. Onu toprağın altına da gömseler, İlahi Kudretin eli mutlaka O'nu ihtişamlı ve muzaffer bir şekilde tekrar ayağa kaldırır. Düşmanların Bağdat'ta Kendisine tüm karşı koymalarına rağmen, O bir güneş gibi, asude, haşmetle ve açıkça ihtişam tahtına oturmuştur. O'nun canına kıymak isteyen düşmanlarının bulunduğu bir zamanda, O'nun halk arasında görünmesi, ruhani gözü olanlar için O'nun İlahi otoritesinin gerçekliğinin bir kanıtıdır.

Bu Levihte Hz.Bahau'llah Seyit Hüseyin'e seslenmekte ve Tanrı Peygamberi Hz.Muhammed'in çektiği ızdıraplar üzerinde biraz düşünmesini istemektedir. Hz.Muhammed o denli ziyet çekmişti ki, Ruhul Kuds O'na görünmüş ve şunları söylemişti:

Eğer Onların karşı koymaları Sana acı veriyorsa -eğer yerin içinde kendine bir delik bulamazsan veya göğe çıkmak için bir merdiven.(22)

Bu ayetten de anlaşılacağı gibi, Peygamberin Tanrı yolunda karşılaşacağı sıkıntı ve kedere tahammül etmekten başka çaresi yoktur. Hz.Bahaullah, Seyit Hüseyin'in bu ve buna benzer Kur'an ayetlerini göz önüne almasını, bunların içindeki sırlarını keşfetmesini ve her devirde Tanrı Mazharlarının dinsizlerden çektiklerini anlamasını söylemektedir.

Şikkar Şikan Levhi'nde Hz.Bahaullah ayrıca Şeyh Abdul Hüseyin'den de kinayeli bir şekilde bahsetmekte, O'nun hareketlerini ayıplamakta ve Kendi şahsına zarar vermek için yaptığı planlarda feci bir şekilde başarısızlığa uğrayacağından emin olduğunu belirtmektedir.

Hz.Bahaullah pek çok Levhinde, Tanrı yolunda çekilen sıkıntı ve ızdırapların sonuçta, Emri zafere ulaştıracağını belirtmektedir. Hz.Bahaullah insanlığın özgürlüğe kavuşması ve birleşmesi için, karşısına çıkan bütün zorlukları memnuniyetle karşılamıştır. Levihlerin birinde şöyle buyurmaktadır:

Kıdem Cemali, insanlık esaret zincirlerinden kurtulsun diye, zincirlere vurulmaya razı oldu. Dünya gerçek özgürlüğe kavuşsun diye,bu müstahkem kalede Kalebendliği kabul buyurdu. Arzın sakinleri sonsuz bir mutluluk ve refah görsün diye, hüznün ve keder bardağını son damlasına kadar içti. Bu, Rahman ve Rahim olan Rabbinizin rahmetindedir. Ey Tanrı'nın birliğine inananlar! Biz zilleti kabul ettik ki, siz izzet bulasınız. Biz darlığa katlandık ki,siz bolluğa çıkasınız. Bakınız, Tanrıya ortak koşanlar dünyayı yenibaştan kurmaya gelmiş olan böyle bir Velinimeti nasıl harap bir kasabada oturmaya mecbur tutmuşlardır!(23)

Hz.Bahaullah Saklı Sözler'de ise bu gerçeği şu sözlere dile getirmektedir:

Belam inayetimdir. Görünürde ateş ve öç, gerçekte ışık ve rahmettir(24)

Hz.Bahau'llah, Tanrı emrini söndürmek isteyen insanların zayıflığından da şöyle söz etmektedir:

Bela arıttıkça Baha'nın Tanrıya ve Emrine Karşı olan sevgisi de arttı. Şöyle ki, gafiller güruhunun Bana eriştirdiği eza ve cefalar Beni maksadımdan hiçbir zaman alıkoyamadı. Beni toprak tabakalarının altına gömseler, Beni bulutlara binmiş olarak güçlüler güçlüsü Tanrı'ya davet eder bulurlar. Ben kendimi Tanrı yoluna feda ettim. Ben Tanrının sevgisi ve razılığı için belaya seve seve göğüs gererim. Bunun böyle olduğuna, hiç kimsenin katlanmamış olduğu ve şimdi Benim katlanmakta bulunduğum belalar şahadet eder.(25)

Ve yine başka bir yerde de şöyle buyurmaktadır:

Tanrıya yemin olsun, bela Beni acze düşürmedi ve ulemanın arka çevirmesi Beni zayıflatmadı. İnsanların yüzlerine karşı: 'Fazıl kapısı gerçekten açıldı ve Adalet Matlâi güçlü ve kudretli Tanrının açık alâmetleri ve aşikâr hüccetleri ile geldi!' dedim ve diyorum.(26)

Şikkar Şikan Levhi nazil olduktan sonra Hz.Bahau'llah, Levhin birer kopyasının resmi görevlilere ve din adamlarına gönderilmesini buyurdu.

Levihi alan kişiler Hz.Bahau'llah'ın inancından ve cesaretinden ötürü şaşkınlık içinde kaldılar. Hz.Bahau'llah'ın meydan okuyan bu Levhi, Kum şehrinden Seyit Hüseyin'e hitaben nazil olmuştu. Seyyid Hüseyin Emrin ilk yıllarında Babiliği kabul etmiş ve Şah'ın ordusunun kuşattığı Şeyh Tebersi kalesini savunan Kuddüs yönetimindeki üçyüz Babi'nin arasında yer almıştı. Bu olay sırasında birkaç ay boyunca açlık ve zorlu saldırılara dayanmak zorunda

kaldılar. Tanrı kullarının gösterdiği bu kahramanlık ve özverinin eşi, dinler tarihinde görülmemiştir.

Ancak, Seyit Hüseyin bir kahraman değildi. Bu imtihanlar ve zorluklar son haddini bulduğu bir sırada Seyit Hüseyin arkadaşlarına ihanet etti. Üstelik bu olay Kuddüs'ün arkadaşlarına derin ızdırıp ve mahvedici kötülüklerin çok yakında geleceğini söyledikten hemen sonra meydana geldi. Aynı günün akşamı Seyit Hüseyin geri çekilmekte olan ordunun kumandanına bir mesaj göndererek, askerlerin çok korktuğu Molla Hüseyin'in öldüğünü, kaleyi savunan kişilerin sayılarının çok az olduğunu ve son bir hamle yapacak olurlarsa muzaffer olacaklarını söyledi.

Bu mesajdan cesaret alan ordu kumandanı birkaç kez taarruzda bulundu. Fakat her seferinde rezil olurcasına mağlup oldular. Sonunda duruma dayanamayan ve panik içerisinde, hayatının tehlikede olduğunu gören Seyit Hüseyin kaleyi terketti ve doğru düşman karargâhına gitti. Orada inancını inkar etti ve bağımsızlığına kavuştu.

Hz.Bahauallah tarafından sekreterine* Edirne'de yazdırıldığı sanılan bir Levihte, Seyit Hüseyin sadakatsızlığı ve ihanetinden dolayı ağır bir şekilde suçlanmıştır. Hz.Bahauallah bu Levihte, Seyit Hüseyin'in Küddüs'e karşı giriştiği şerefsizce davranışının iğrençliğinin sözünü dahi etmekten utanç duyduğunu belirtmiştir.

Levihte ayrıca Kuddüs'ün, zincirlerle bağlı ve bağırsan bir kalabalıkla çevrili bir şekilde ve her yönden kendisine hücum eden insanların eşliğinde şehadet yerine götürüldüğü güne de değinilmektedir. Bu son derece trajik durumda Emirden kesinlikle ayrıldığını göstermek isteyen Seyit Hüseyin, Kuddüs'e yaklaşıp suratına bir tokat atar.

* Mirza Ağa Can s.37-38.

Seyit Hüseyin sadakatsizliğına ve ihanetine rağmen, bu utanç verici davranışından hemen sonra tekrar Babilerin arasına girmeyi başarır. İşin ilginç yanı, Hz.Bahaullah 1852'de Siyah Çal'a götürüldüğünde, O da Babi olduğu için hapsedilir.* Daha sonra Bağdat'a gider ve oradaki Babi toplumuna katılır. Ancak, hiçbir zaman Tanrı Emrine tam olarak sadık kalmaz. Hz.Bahaullah Edirne'de iken, açıkça O'na karşı gelir ve Mirza Yahya'nın müritleri arasına katılır.

CEVAHİRUL ESRAR

Cevahirul Esrar (Sırların Özü); İslamiyette Vaat Edilen Kişi'nin zuhuru ile ilgili bazı soruları derleyen Kerbela sakinlerinden Yusuf Sidihi'nin adına nazil olan Arapça bir eserdir. Bu kişinin iddiasına göre her kim bu soruları cevaplandırabilirse, o kişi gerçeğin sahibidir. Yusuf Sidihi'nin bu soruları Hz.Bahaullah'a ulaşır ulaşmaz, bu Levih nazil oldu ve aynı gün Yusuf'a gönderildi.

Cevahirul Esrar Levhinin, Hz.Bahaullah'ın düşmanlarının O'nun canına kastetmek için plan hazırlarken nazil olduğu sanılmaktadır. Çünkü Hz.Bahaullah Levihte kısaca, Kendisine çektirilen sıkıntılardan ve O'nu sürgüne göndermek veya katletmek isteyenlerin entrikalarından bahsetmektedir. Bu Levihin nazil oluş dönemine işaret eden bir diğer ipucu da, İkan Kitabında bulunabilir. Hz.Bahaullah bu eserde Cevahirul Esrar Levhinden şöyle bahsetmektedir:

Luka, Markos ve Yuhanna'ya nispet edilen öbür üç Kitapta da aynı ibareler vardır. Arapça Levihlerde bunların genisi

* Bazılarının kanısına göre, Seyit akli başında bir Babi değildi; Babiliği, davranışlarını kamufler etmek için seçmişti. Hatta gerek Şeyh Tebersi'ye, gerekse Siyah Çal'a ajan olarak gönderilmiş olabileceği de iddia edilmektedir.

bahsi geçmiş olduğundan onları burada tekrarlamadık; onlardan yalnız birini anlatmakta yetindik.

Bu olağanüstü Levih pek çok konuyu işlemekte, pek çok sırları açıklamakta, geçmiş dinlerin Kutsal Kitaplarındaki birçok pasajın anlamlarını açıklamakta ve insan ruhunun ilerlemesi konusunda çok güzel öğütlerde bulunmaktadır. Mistik seviyede olmasa da - bazı bakımlardan Yedi Vadi ile benzer özellikler taşımaktadır.

Bu benzerliklerden birisi, Hz.Bahau'llah'ın bu Levihte de insanoğlunun erişeceği en son ruhani hedefine varabilmesi için yapacağı yolculuğun yedi basamağını açıklamasıdır. Bu yolculukta kişi sırasıyla 'araştırma', 'sevgi', 'birlik', 'hayret', 'tam bir hiçlik' ve 'ölümsüzlük şehirlerinden' geçer. Bu 'şehirlerin' ardından, sadece Tanrı ve O'nun Mazharlarıncı bilinen ve insanoğlunun idrak edemeyeceği kadar yüce bir 'şehir' gelir ki, ona ne bir isim verilebilir ve ne de tanımlanabilir.Hz.Bahau'llah bu en üst basamak hakkında şöylebuyurmaktadır: "İnsan 'birlik' şehrinde herşeyde Tanrının işaretlerini görecek, mütevazı olacak, hiçbir zaman kendisini başkalarından üstün görmeyecek ve her an kendisini Efendisinin huzurundaymış gibi farzedecektir. Ölümsüzlük şehrinde kendisini, Tanrı dışında herşeyden bağımsız bulacak, fakirlik içinde yaşamasına rağmen Tanrı'nın tükenmez hazinelerine girebilecektir." Bu aşamada Tanrı'nın bütün sıfatları kişide görünür ve hayatı da o derecede ruhanileşir.

H.z.Bahau'llah bütün bu yolculuklarda insanoğlundan istenen temel ön şartların ahabplara karşı alçak gönüllülük ve hiçlik olduğuna tanıklık etmektedir. En küçük bir gurur veya bencillik izi, yolcunun bu 'şehir'lere girmesini engeller ve onun ilk basamağa geri dönmesine neden olur. İşlediği temalarının İkan Kitabına benzer olduğu dikkate alınacak olursa, bu Levhin önemi daha iyi anlaşılabilir. İkan Kitabı'ndan daha kısa olmasına karşın Hz.Bahau'llah bu eserde konuları çok daha etraflı anlatmıştır. Örneğin, bu Levihte bütün dinlerin inananlarının bir sonraki Tanrı elçisini tanımalarını

engelleyen bir dizi neden sıralamış; arayıcının gerçeği bulabilmesi için sahip olması gereken bazı sıfatları belirtmiş; Kendi Özünde Tanrı'nın kavram dışı olduğunu ve tüm Elçilerin birliğini vurgulamış; geçmiş Kutsal Kitaplarda sözü edilen Hüküm Günü, kıyamet, yaşam, ölüm ve benzeri terimlerin anlamlarını açıklamış; Tevrat ve İncil'de yer alan gelecekle ilgili bazı ayetleri yorumlamış; Kur'an'da ve hadislerde beklenen Kaim'in* (*) gelişiyile ilgili bölümleri, Tanrı Gününün yaklaşmakta olduğunu ve Tanrının Göndereceği Kişi'yle aynı olduğunu açıklamıştır.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

* Hz.Bab'ın Zuhuru ile İslamiyetin beklentisi gerçekleşmiş oldu. s.120-121.

KİTAB-I İKAN**NAZİL OLDUĞU GÜNLERDEKİ KOŞULLAR**

Kitab-ı İkan (İkan Kitabı), Kitab-ı Akdes'in (En Kutsal Kitap) haricinde, Hz.Bahaullah'ın en önemli eserlerinden birisi olarak kabul edilir. Bağdat'ta Emrini açıklamasından iki yıl önce Hz.Bab'ın dayısı Hacı Mirza Seyit Muhammed adına nazil olmuştur.

Hz.Bab'ın üç dayısı vardı. O'na iman eden ilk dayısı Khal-i Azam (Büyük Dayı) diye tanınan Hacı Mirza Seyit Ali oldu. Hz.Bab ile ilgilenen ve babasının ölümünden sonra O'nun bakımından sorumlu olan kişi, bu dayıydı.

Mirza Seyit Ali, Yeğeninın küçük yaşlarından itibaren gösterdiği ruhani sıfatların ve insanüstü gücünün bilincindeydi. Bu nedenle de Hz.Bab'ın makamını derhal tanıdı ve iddialarını duyar duymaz O'na iman etti. Gerçekten de Mirza Seyit Ali, Ondokuz Dirî Harf'ten sonra Şiraz'da Hz.Bab'ın Emrinin İlahî kaynağını tanıyan ilk kişiydi. O günden sonra hayatını, bu yeni doğan Emri yüceltmeye ve O'nun genç Kurucusunu korumaya adadı. Hz.Bab'ın şehadetinden birkaç ay önce tutuklandı ve inancını inkar etmediği için de halkın gözleri önünde şehit edildi. Kendisi, Tahran'ın Yedi Şehitlerinden birisidir.

Hz.Bab'ın en büyük dayısı Hacı Mirza Seyit Muhammed, Yeğeninın üstün sıfatlarının bilicinde olmasına rağmen, Bağdat'ta Hz.Bahaullah ile müşerref olup, sorularına cevap olarak İkan Kitabını almaya kadar Emri kabul etmedi. Hz.Bab'ın üçüncü dayısı ise Hacı Mirza Hasan Ali'ydi.

Hacı Mirza Seyit Muhammed bir kaç yıl evinden uzakta, Buşir'de kardeşi Hacı Mirza Seyit Ali ve yeğeni Hz.Bab ile ortaklaşa

ticaretini sürdürdü. Hz.Bab ve Mirza Seyit Ali Şiraz'a döndükten sonra da, kendisi tek başına işini devam ettirdi. Hz.Bab Emrini açıkladığında Buşir'de bulunuyordu. Daha sonra, Hz.Bab Mekke'ye hacca giderken Buşir'den geçti ve Hacı Mirza Seyit Muhammed'in evinde kaldı. Birkaç ay sonra Şiraz'a geri dönerken tekrar dayısına uğradı. Bu ziyaretler sırasında dönerken tekrar dayısına uğradı. Bu ziyaretler sırasında Hacı Seyit Muhammed Hz.Bab'taki bu ruhani değişikliğe tanık oldu ve annesine ve kızkardeşine (Hz.Bab'ın annesi) yazdığı bir mektupta bunu şu sözlerle dile getirdi:

... Hazreti Cenab'ı Hacı sağ salim döndü ve ben O'nun huzurunda bulunmaktan mutluluk duydum. Sanırım kısa bir süre Buşir'de kalması uygun olur; fakat yakında eve döneceğinden emin olabilirsiniz... (1)*

Bütün bu iltifat ve Hz.Bab'a duyduğu sonsuz hayranlık ve sevgisine rağmen, Hacı Mirza Seyit Muhammed uzun yıllar O'nun makamını tanımadı ve O'nun Emrine kayıtsız kaldı.

Bu arada, Hz.Bab'ın ve saygıdeğer dayısının 1850'de şehit edilmeleri, tüm aile üyelerinin büyük bir şok geçirmesine ve derin kedere boğulmasına neden oldu. Hz.Bab'ın annesi Fatma Begüm daha fazla Şiraz'da oturmaya dayanamadı ve İmam Hüseyin'in türbesine yakın olmak için Irak'ın uzak bir kenti olan Kerbela'ya taşındı. Hz.Bahaullah Siyah Çal'daki mahkumiyetinden sonra Irak' a gelerek kendisiyle temas kurana kadar da, oğlu Hz.Bab'ın emrinin öneminden habersiz kaldı. Hz.Bahaullah, Hz.Bab'a ilk iman eden seçkinlerden Hacı Seyit Cevat Kerbela-i ile Şirazlı Şeyh Abdul Mecid'in karısı, Hz.Bab'ın annesini ziyaret etmeleri ve saygıdeğer oğlunun görevinin gerçeğini anlatmaları için görevlendirdi. Hz.Bahaullah'ın düzenlediği bu görüşme, harika bir sonuç verdi. Fatma Begüm'ün ruhu heyecana geldi ve Hz.Bab'ın kurduğu Tanrı'nın bu yeni dininin ihtişamı açıkça gözlerinin önüne serildi. Daha sonra Hz.Bahaullah'ın makamını

* Mekke'ye hacca gittiği için, Hz.Bab'a Hacı diye hitab ediliyordu.

tanıdı, O'nun Emrine iman etti ve ömrünün sonuna kadar O'na bağlı kaldı.

Hız.Bab'ın Şiraz'daki Evi'nin bekçilerinden ve Afnan ailesinden olan Hacı Mirza Habibullah, Hız.Bab'ın müritlerinden olan babası Ağa Mirza Nuruddin'in, Hacı Mirza Seyit Muhammed ile yaptığı bir dizi konuşmayı kaydetmiştir. Bir bölümü aşağıda verilen bu konuşmalar Hız.Bab'ın dayısının ruhani yaşamında bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir:

*...Konuşmalarımızın başlarında Hacı Mirza Seyit Muhammed'in tepkileri hep olumsuzdu ve ileri sürdüğüm her türlü kanıt veya tartışmaya karşı çıkıyordu. Bu tartışmalar birkaç toplantıda devam etti. Ben bir keresinde büyük bir şevk ve ikna gücüyle Emir hakkında konuşurken, hayretle bana döndü ve 'Sen gerçekten yeğenimin beklenen Kaim olduğunu mu söylüyorsun?' diye sordu. Öyle olduğunu söyleyince şaşırды ve bütün bunların çok tuhaf olduğunu ifade etti. Daha sonra da derin bir düşünceye daldı. Onun bu düşünceli halini görünce kendimi gülmekten alamadım. Neden güldüğümü sorduğunda, önce onu kırabileceğimi düşünerek cevap vermekten kaçındım. Ama ısrar edince: 'Yeğeninizin beklenen Kaim olmadığı şeklindeki görüşünüz, Ebu Leheb'in * itirazına benziyor. O da "benim yeğenim nasıl Peygamber olabilir?" demişti. Halbuki Hız.Muhammed gerçekten de Tanrı'nın Elçisiydi. Artık bu Emri araştırmak size kalmış birşey. Bu Hakikat Güneşi'nin sizin ailede doğmuş olmasından ve ışığını sizin evinizde saçmış olmasından büyük onur duymalısınız. Kendinizi*

* Hız.Muhammed'in amcası O'nun Peygamberliğini kabul etmedi ve O'na düşman oldu.

O'ndan uzak tutmayınız ve şaşırmayınız. Çünkü Tanrı, sizin yeğeninizi İslamiyetin Vaadettiği Kişi yapmağa kadirdir. Şundan emin olunuz ki, Tanrı'nın elleri hiç bir zaman bağı değildir." dedim.

Hacı Mirza Seyit Muhammed bu sözlerden etkilendi ve şöyle dedi:"Bu karşı konulmaz bir cevap, şimdi ben ne yapacağım?"

Ona, Irak'taki kutsal Türbeleri ziyaret etmesini, Hz.Bab'ın şehit olduğu günden itibaren orada yaşamakta olan kızkardeşini (Hz.Bab'ın annesi) görmeye gitmesini, daha sonra da Bağdat'a giderek Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkmasını ve kafasını meşgul eden soruları O'na sorarak sıkıntılarını gidermesini öğütledim. Araştırmasında sebat etmesini ve Tanrı'ya güvenmesini rica ettim. Gerçeği görmekten kendini alıkoyan perdenin gözlerinden kalkmasını ve Tanrı'nın gerçek Emrine erişmesini diledim... Teklifimi kabul etti ve tuttuğu yolun doğru olduğuna kalben inandığını söyledi.*

Bunun üzerine Hacı Mirza Seyit Muhammed, Yezd'de ticaret yapan en küçük kardeşi Hacı Mirza Hasan Ali'ye bir mektup yazarak kutsal Türbeleri ve kız kardeşini ziyaret planını ona açıkladı ve bu yolculuğunda kendisine eşlik etmesi için onu davet etti. İki kardeş Buşir üzerinden Irak'a doğru yola çıktılar. Ancak, Hacı Mirza Muhammed Bağdat'a varıncaya kadar kardeşine asıl amacını açıklamadı. Buraya vardıklarında Irak'a yolculuğunun esas nedeninin öncelikle Emrin doğruluğunu araştırmak ve daha sonra da kutsal Türbeleri ve Hz.Bab'ın annesini ziyaret etmek olduğunu açıkladı. Kardeşine kısa bir süre Bağdat'ta kalmalarını,

* İmam Hüseyin dahil olmak üzere Şii mezhebinin bazı İmamlarının türbeleri Kerbela, Necef, Kazımeyn ve Samarra'da bulunmaktadır.

böylece birlikte Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olup daha sonra da Türbeleri ziyaret etmelerini teklif etti.

Bunu duyan Hacı Mirza Hasan Ali son derece kızdı ve kendisinden büyük olmasına rağmen ağabeyine sert bir çıkışta bulundu. Ne olursa olsun bu konularda O'na ortak olmayacağını söyledi ve Emir hakkında da birşey duymak istemediği konusunda ağabeyini uyardı. Aynı gün de Bağdat'tan ayrıldı.(2)

Durum böyle olunca, Hacı Mirza Seyit Muhammed Türbeleri ziyaret etmek için kardeşine eşlik etmeğe karar verdi. Bağdat'a geri döndüğünde Hz.Bahaullah'ın evine götürüldü ve O'nun huzuruna yalnız olarak çıktı. Bu olay Hicri 1278 (Miladi 1862) yılında gerçekleşti.

Hz.Bahaullah tarafından sekreteri Mirza Ağa Can'a yazdırılan ve Şirazlı Şeyh Abdulmecid'e hitaben nazil olan Levihte* İkan Kitabı'nın nazil olduğu koşullar açıklanmaktadır. Levihte anlatıldığına göre, bir gün Hacı Seyit Cevadı Kerbelai Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıkarak Hz.Bab'ın iki amcasının Necef ve Kerbela'daki kutsal Türbeleri ziyaret ettiklerini ve artık Bağdat'ta bulduklarını ve yakında İran'a geri döneceklerini haber verdi. Hz.Bahaullah, Hacı Seyit Cevad'ın onlarla Emir konusunda konuşmadığından emin olduktan sonra, şefkatle kendisine Hz.Bab'ın dayılarına tebliğ yapmamasını tembihledi. Daha sonra da iki kardeşin Kendi huzuruna davet edilmeleri için talimat verdi.

Ertesi gün Hacı Seyit Cevad ile Hz.Bab'ın dayısı Hacı Mirza Seyit Muhammed Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıktılar. Küçük kardeşi gelmemiştir. Hz.Bahaullah'ın huzurunda otururken O'nun ağzından dökülen sözler Hz.Bab'ın dayısının tüm ruhunu sarmış ve onun derinden etkilemişti. Sonunda Hz.Bahaullah'tan, Hz.Bab'ın

* Mirza Ağa Can'ın kayda geçtiği Levihlerle ilgili olarak sf.37-41 bakınız.

Mesajının doğruluğu konusunda kendisini aydınlatmasını, fakat bunu yaparken, kendi görüşüne göre, Yeğenin, İslamiyetin Vaat Ettiği Kaim'in gelişile ilgili bazı şartları yerine getirmemiş olduğunu gözönünde bulundurmasını rica etti. Hz.Bahaullah bu isteği hemen kabul etti. Hacı Mirza Seyit Muhammed'e eve gitmesini, iyice düşündükten sonra, zihnini kurcalayan ne kadar soru varsa veya hadislerle ilgili ne açıklanmasını istiyorsa, hepsinin bir listesini yaptıktan sonra Kendisine getirmesini buyurdular.

Ertesi gün Hacı Mirza Seyit Muhammed sorularıyla birlikte tekrar Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıktı. İkiyüzden fazla sayfayı içine alan İkan Kitabı, kırksekiz saat içerisinde işte sorulan bu sorulara cevap olarak nazil oldu. Bu kitap başlangıçta Risaley-i Khal (Dayıya Risale) olarak tanınıyordu. Fakat sonra Hz.Bahaullah bu eseri Kitab-ı İkan olarak isimlendirdi.

Afnan ailesinde saklı bulunan belgeler arasında, Hacı Mirza Seyid Muhammed' in Hz.Bahaullah'a sunduğu sorular da bulunmaktadır. Bunlar Mirza Seyit Muhammed'in kendi elyazısıyla iki sayfaya yazılmıştır ve vaat edilen Kaim'in gelişile ilgili dört başlık altında toplanmıştır. Bu sorulardan Hz.Bab'ın dayısının hakikati araştırmadaki içtenliği açıkça belli olmaktadır. Emrinde tam bir iman ve imkan sahibi olabilmesi için, Hz.Bahaullah'a yalvararak bütün şüphelerini yok etmesini rica etmektedir.

Hacı Mirza Seyit Muhammed Hz.Bahaullah'la tanışmasından öylesine etkilenmişti ki, oğlu Hacı Mirza Muhammed Taki'ye hemen bir mektup yazdı ve şöyle dedi.

... Hazreti Baha'nın huzuruna müşerref oldum (selamet olsun O'na), senin de burada olmanı isterdim! Bana sonsuz bir sevgi ve lufufta bulundu. Büyük bir içtenlikle gece kalmamı istedi. Şurası bir gerçek ki, O'nun mutluluk verici huzurundan ayrı kalmak büyük bir kayıp, Tanrı bana her zaman Huzuruna çıkmayı nasip eylesin...(3)

İkan Kitabı, Hacı Mirza Seyit Muhammed'in kafasındaki tüm şüpheleri yok etti. Bu kitabı okuduktan sonra İkan mertebesine erişti ve Hz.Bab'ın makamını tanıdı. Birkaç yıl sonra yazdığı vasiyetnamesinde imanını ilân etti. Hz.Bab ve Hz.Bahau'llah'ın Mesajlarının doğruluğuna tanıklık etti ve kendisinin de Tanrı'nın bu iki Mazharının müminlerinden olduğunu beyan etti.

Hz.Bab'ın en küçük dayısı Hacı Mirza Seyit Hasan Ali'ye gelince, o Hz.Bahau'llah'la müşerref olamadan Yezd'e döndü. Ancak, birkaç yıl sonra kayınbiraderinin fedakâr çabaları sayesinde o da emri kabul etti ve ömrünün sonuna kadar Emre bağlı kaldı.

Gerçekten de Hz.Bab'ın tüm ailesi, annesi, eşi, dayıları ve onların çocukları ki, Afnan olarak isimlendirilmektedirler, Emri kabul ettiler. Aslında Hz.Bab'da bunun böyle olacağını önceden söylemiş ve Tanrı'nın sonsuz inayetiyle, Emrinin gerçekliğini görebilmeleri için tüm ailesini yönlendireceğini belirtmişti.

Hacı Mirza Seyit Muhammed için nazil olan İkan Kitabı'nın orijinal kopyası, o zaman onsekiz yaşında olan Hz.Abdülbaha tarafından yazılmıştı. Hz.Bahau'llah kitabın birkaç sayfasının kenarına Kendi el yazısıyla bazı düzeltmeler yapmış ve kitabın sonuna doğru da şu paragrafı yazmıştı:

Bütün bunların yanında, canımız elimizde, büyük bir teslimiyet içerisinde durup beklemekteyiz. Belki, Tanrı'nın inayeti ve sübhanın fazlı ile, bu anılmış ve ünlenmiş Harf, Nokta'nın ve Yüce Kelime'nin† yolunda feda olup can verir, diyoruz. Kendi emriyle Ruhü söylettirene yemin olsun ki, Ruhumuzdaki bu iştiyak olmasaydı, bir dakika bile bu şehirde durmazdım. Tanrı Bizim için yeterli bir şahittir.'*(4)

* Hz.Bab.

† Hz.Bahau'llah.

İkan Kitabı'nın bu orijinal kopyası, 1948 yılında Hacı Mirza Seyid Muhammed' in torununun torunu Fatime Hanım Afnan onun Emrin velisi Hz.Şevki Efendiye gönderene kadar, uzun yıllar boyunca Hacı Mirza Seyyid Muhammed'in ailesinde kaldı. Kitap Arz-ı Akdes'e ulaştığında, Hayfa'daki Kermil Dağı'nda bulunan uluslararası Arşiv Binası'na kondu.*

KİTAB-I İKAN'IN ÖNEMİ

Kitab-ı İkan'ın, İran'da ilk iman eden ahabplar arasında Hz.Bahau'llah'ın diğer Kutsal Yazılarından çok yaygın bir şekilde okunmakta olduğu söylenebilir. O günlerde ahabplar için bu Kutsal Yazıları temin etmenin başlıca yolu, onların kopyasını yazmaktı. Yeni Levihler ulaştıkça, ahabplar bunları kendileri için kopya etmeyi çok arzu ederlerdi. Çoğu zaman, bu Levihlerden birkaçının kopyası bir araya getirilir, ciltlenir ve kitap haline getirilirdi. Bahai ailelerinde o dönemden miras kalan ve bugünkü kuşaklar için çok değerli olan, Hz.Bab, Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha'ya ait pek çok el yazısı Levih, ciltler halinde mevcuttur.

İran'da bulunan diğer bazı kişilerin başlıca görevi ise, Levihlerini kopyasını çekmektir. Ahabplar kendilerine ait kopyaları bu inananlardan temin ederlerdi. Kitab-ı İkan için ahabplardan gelen yoğun talebi karşılayabilmek için, bu kişiler yıllarca eserin kopyalarını çıkarmakla uğraştılar.

Edebi açıdan Kitab-ı İkan, İran edebiyatında üstün bir eser olarak tanımlanabilir. Bu kitabı harikulade bir dille İngilizceye çeviren Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi eseri şu sözcüklerle tarif etmiştir:

* Bu sevinçli olayın ayrıntılı öyküsü için Ugo Giachery, Şevki Efendi Recollections, Sf.149'a bakınız.

Hız.Bahaullah'ın Zuhur Okyanusunun dalgalarının getirdiği eşsiz hazineler arasında, İkan Kitabı en başta gelmektedir... üslubunun sadeliğinde şaşırtıcı, getirdiği delillerde güçlü, karşı konulmaz belagatında eşsiz olan ve ana hatlarıyla Tanrı'nın en büyük kurtarıcı planını oluşturan bu eser Hız.Bahaullah'ın en Kutsal Kitabı olan Akdes Kitabı'nın dışında, Bahai edebiyatı içinde eşi olmayan bir yere sahiptir. (5)

Kitab-ı İkan nazil oluncaya kadar Tanrı Elçilerinin görevlerinin anlamı, Zuhurlarının amacı ve Sözlerinin gerçek anlamları gizli kalmıştı. Bu kitabın nazil olmasıyla, Daniel Peygamber'in 'Sözler o güne kadar gizli kalacak ve mühürlenecek' şeklindeki kehaneti böylece açıklanmış oldu. İlahi Takdirin binlerce yıl boyunca tüm dinlerin Kutsal Kitaplarına koyduğu 'mühür' kaldırılmıştı.

Kitab-ı İkan, Tanrı Emrinin nasıl tebliğ edileceğini gösteren en güzel örnektir. Hız.Bahaullah bu eserde, önce Hız.Bab'ın Mesajı'nın delillerinin gerçekliğini anlatacağı yerde, diğer Peygamberlerden bahseder; Onların hayatlarını anlatır; çektikleri ızdırapların portresini çizer; Onların görevlerinin gerçeğini ortaya koyar ve Onların getirdikleri Emirlerin ortak yönlerini tarif eder. Böylece okuyucunun kendi dininin gerçeğini anlamasını ve kendi Peygamberinin hakikatını tanımmasını sağlar. Bu sağlam temeli kurduktan sonra, kitabın sonuna doğru Hız.Bab'dan ve O'nun getirdiği Mesaj'dan bahseder ve bu yeni haber için de diğer Peygamberlerin doğruluklarını kanıtladığı ölçüyü uygular.

Madem ki Tanrı'nın bütün Elçileri yetkilerini aynı Kaynaktan almaktadırlar. Öyleyse kişi daha önce gelen Peygamberlerin sıfatlarını bilirse, bir sonra gelen Peygamberi tanıması daha kolay olacaktır.

Ancak, dünyada mevcut dinlerin inananlarına çoğunlukla sadece Tanrı'nın bir tek Peygamberine inanmaları öğretilmiştir. Bu

inananlar kendi dinlerinin doğru ve ilahi kaynaklı olduğu inancında samimi oldukları halde, çoğu zaman kendi peygamberlerinin gerçeğini kavrayamamışlardır. Bir din hakkında bilgi sahibi olmakla, kendi dininin Kurucusunun gerçeğini bilmek arasında çok büyük fark vardır. Örneğin, bir kişinin bir altını olabilir ve bunun değerli olduğunun bilincinde de olabilir. Ancak, eğer altınla tunç arasındaki farkı bilemiyorsa, yeni bir altın parçasını gördüğünde onu tanıyamaz.

İşte, bugün insanoğlunun durumu da buna benzemektedir. Ancak, bir kimse kendi dininin Kurucusunun gerçeğini anlarsa, Hz.Bahaullah'ın bu çağın Tanrı Mazharı olduğunu kabul etmekte zorlu çekmez.

Kitab-ı İkan değişik geçmişlere sahip çok sayıda insanın kendi dinlerinin gerçeğini anlamalarını sağlamıştır. Bu, Hz.Bahaullah'a iman etmenin ilk adımıdır. Bu kitap geçmiş dinlerin Kutsal Kitaplarına büyük açıklık getirmiştir. İlahi plânı ortaya sermiş ve "gelişen tek bir din" kavramını açıklamıştır. Geçmiş dinlerin sonuçta birleşmeleri için kalıcı bir temel kurmuştur. Şu ana kadar insanların habersiz olduğu bilgi kapılarını, Hz.Bahaullah'ın inananlarına açan bir anahtar görevini yapmıştır. Gerek Bahai bilginlerin, gerekse de mübelliğlerin Hz.Bahaullah'ın Emrinin doğruluğunu kanıtlamak için rasyonel veya entellektüel ispatlarına veya geçmiş Kutsal Kitapları tefsir etmek üzere yazdıkları ciltler dolusu yazılarına ilham kaynağı olmuştur.Bu kitap gerçekten de, dinin sırlarını açıklayabilmeleri için Bahailere yeni bir görüş kazandırmış ve Emri büyük bir iç görüş ve bilinçle tebliğ etmelerini sağlamıştır.

KİTAB-I İKAN'IN BAŞLICA TEMALARI (Birinci Bölüm)

Kitab-ı İkan'ı incelerken unutmamamız gereken ilk gerçek, Hz.Bahaullah'ın bu kitabı geçmişte Müslüman olan bir kişi için yazmış olduğudur, Bu nedenle de kitaptaki alıntılar genellikle Kur'an'dan veya İslam hadislerinden alınmıştır.

Başlangıç paragraflarında ve bütün kitap boyunca Hz.Bahau'llah'ın üzerinde durduğu nokta, gerçeğe ulaşılmasının insanın kendisini dünya bağlarından arındırmasından geçtiğidir. Hz.Bahau'llah'ın sözleriyle:

İnsan yerde ve göklerde bulunanlardan büsbütün el çekmedikçe irfan denizi kıyısına varamaz...

Bu bölümün özeti şudur: İman yolunda yürüyüp ikan kadehinden içmek isteyenler, bütün dünya bağlarından arınmalıdırlar; yani, kulaklarını şunun bunun sözlerinden, gönüllerini gerçeğe perde geren boş kuruntulardan, ruhlarını aldatıcı maddi yıldızlardan ve gözlerini fani kelimelere bakmaktan uzak tutmalıdırlar. Onlar, Tanrı'ya tevekkül edip, O'na yapışarak, O'nun yolunda yürümelidirler.

Bu takdirde onlar, Tanrı ilim ve irfan güneşinin ışıklarıyla aydınlanmaya layık ve göze görünmeyen sonsuz bağışları yansıtmış olurlar...

İNSANOĞLUNUN TANRI ELÇİLERİNE KARŞI GELME NEDENLERİ

Kitab-ı İkan'ın birinci bölümünde, Hz.Bahau'llah geçmiş Peygamberlerin tarihi üzerinde durur ve insanların O'nlara itirazlarının temel nedenlerini açıklar. Bu nedenleri anlayan kişi, bugünkü Tanrı Emrinin gerçeğinin bilincine varır. Hz.Bahau'llah bu temaya öylesine büyük bir önem vermiştir ki, kitabın büyük bölümünü bu konuya adamıştır.

Hz.Bahau'llah geçmişteki bazı Peygamberlere yapılan çeşitli zulüm ve hakaretleri anlattıktan sonra şöyle buyurmaktadır:

Şimdi bu işler üzerinde bir parça düşününüz. Bu karşı koymayı doğuran sebep ne idi ki, gerçek Tanrı Zuhurunun görünmez ufuktan böyle fesat, kargaşalık, zulüm ve devrimler meydana geliyor? Evet, her nebi -bütün semavi kitaplarda yazılı olduğu üzere Kendisinden sonra bir başka nebinin de geleceğini insanlara müjdeleyip belirtilerini de bildirdiği halde bu gibi itirazlar ve çekişmeler neden oluyor?(8)

Hz.Bahaullah daha sonra insanların Tanrı Mazharlarını inkar etmelerinin bir takım nedenlerini sıralamaktadır. Bu nedenlerin birincisi, her devirde insanların, genellikle yeni bir Peygamberin gelişine itiraz eden din adamlarına körü körüne itaat etmiş olmalarıdır. Hz.Bahaullah din adamlarıyla ilgili olarak şöyle yazmaktadır:

Bütün tarih boyunca insanları sonsuz kurtuluş denizinin kıyılarına varmaktan alıkoyanlar, zamanın din bilginleri olmuştur, çünkü, hakimiyet dizgini, bu sınıfın elinde bulunuyordu. Bu din uluları, ya başkanlık sevgisi veya bilgisizlik yüzünden halkı daima Haktan uzak tutmuşlardır. Peygamberlerin, Kendi dönemlerinin din bilginleri tarafından verilen izin ve fetvalar ile şehitlik şerbetini içip Yüce İzzet Ufkuna uçmuş olmaları bu iddiayı teyid eder. Varlık Sultanlarına ve Maksud Cevherlerine zamanın hükümdarları ve asrın din bilginleri tarafından ne zulümler yapılmamıştır ki... Riyaset ve diyanet kürsüsünü işgal eyliyen bu kimseler, sonsuz mutluluğu bu birkaç günlük ölümlü hayata feda etmişlerdir.(9)

Hz.Bahaullah daha sonraki sayfalarda ise, din adamlarının cehalet ve iç görüştten yoksun olmalarıyla suçlamaktadır:

Tanrı zuhuru zamanında yaşayan din bilginleri ve din uluları bu 'Celal örtüleri' cümlesindedir... Bunlar, anlayışsızlıkları ve riyaset sandalyesine hırs ile sınıksı

sarılmaları yüzünden Tanrı Emrine boyun eğmezler ve hatta İlahi Nağmeleri işitmesinler diye, kulak bile vermezler. 'Onlar parmaklarını kulaklarına tıkırlar Halk ise Tanrı'yı bırakıp bu yalancı din bilginlerine ve bu destekli çürük direklere dayandıklarından, onların red veya kabulünü beklerler, çünkü, onların doğruyu eğriden ayırt edecek kendi gözleri, kulakları ve kalpleri yoktur.*

İnsanların yeni bir Peygamberin gelişini kabul etmemelerinin bir başka nedeni de, O'nun yeni öğretiler getirmesi, eski kanunları iptal etmesi ve yeni bir düzen oluşturmasıdır. Bu radikal değişiklikler din adamlarını altüst eder, onlar bu yeni Mesajı kendi otoritelerine karşı bir meydan okuma olarak görürler ve tüm güçleriyle ona karşı çıkmak üzere ayaklanırlar.

Yeni bir Peygambere karşı çıkmamanın bir diğer nedeni ise, her dinde gelecek Peygamber hakkında bazı işaretlerin verilmiş olmasıdır. İnsanlar bu işaretlerin kelime anlamına göre gerçekleşeceğini beklerler ve gerçek anlamını anlamadıkları için gelen Tanrı Mazharını tanıyamazlar.

HZ.İSA'NIN DÖNÜŞÜYLE İLGİLİ İŞARETLER

HZ.Bahaullah İncil'de Hz.İsa'nın† geri gelişiyile ilgili bir paragrafı açıklamak için yaklaşık yetmiş sayfa ayırmış, ancak, bu konuyu açıklarken başka konulara da değinmiştir.

HZ.Bahaullah, Hz.İsa'nın dönüşüyle ilgili işaretler hakkında şöyle buyurmaktadır:

* Kur'an'ı Kerim, Bakara Suresi, Ayet No.19.

† Matta İncili, XXIV, 29-31

Sonradan Hz.İsa'nın yoldaşları ve havarileri dönüş ve Zuhurunun belirtilerinin neler olduğunu ve bu şeylerin ne zaman olacağını O'ndan sordular. Aynı soruyu türlü münasebetlerle birkaç defa o eşsiz Cemale yönelttiler. Hz.İsa her defasında ayrı belirtiler beyan etti. Bu, dört İncil'de yazılıdır.

Ben mazlum, çeşitli münasebetlerle belirtilere dair Hz.İsa'nın verdiği cevaplardan birini Tanrı rızası için burada anlatarak kutsal Sidrenin hazinelerinde saklı nimetleri Tanrı kullarına saçmak isterim. Ta ki, faniler ölümsüz meyvadan nasip alsınlar ve Zülcelal Hazretlerinin 'Dar-üs Selam' denilen Bağdat şehrinde akıttığı ölümsüz ırmaklarından bir kaç damlaya kavuşsunlar...

İşte İncil Bahçesinde, sonraki zuhurun belirtilerini lâtif bir makam ile terennüm eyliyen Meryem oğlu İsa'nın terennümleri: Matta'ya atfedilen birinci kitapta yazılı olduğuna göre, gelecek Zuhurun belirtilerinin ne olduğu sorusuna şöyle cevap verilmiştir: 'O günlerin sıkıntısından hemen sonra, güneş kararacak, ay ışığını vermeyecek, yıldızlar gökten düşecekler ve göklerin kudretleri sarsılacak; o zaman insanoğlunun alâmeti gökte görünecek, o zaman yeryüzünün bütün kabileleri feryat ve figan eyleyecekler ve insanoğlunun göğün bulutları üzerinde kudret, azamet ve büyük bir izzetle gökten geldiğini görecekler ve o zaman kendi meleklerini büyük boru sesi ile gönderecektir?...*

Hıristiyan ilahiyatçıları Hz.İsa'nın bu sözlerinin iç anlamlarını ve bu kelimelere emanet edilen remizleri anlayamayıp dış anlamlarına yapıştıklarından

* Kitab-ı İkan sayfa:16.

Hz.Muhammed'in feyzine giden yola girmemişler ve Ahmed fazlının bulutundan istifade edememişlerdir. (11)

SEMBOİK TERİMLERİN AÇIKLANMASI

Hz.Bahauallah daha sonra bu sözlerin oldukça uzun bir açıklamasını yapmıştır:

... 'sıkıntı' ve darlık tabirlerinden kastolunan mana, ruhani marifet edinmek ve Tanrı sözlerini anlamak kabiliyetsizliğidir. Çünkü, güneşin ve güneşi aksettiren aynaların batması üzerine, insanlar -dediğimiz gibi- darlık ve zorluk içerisinde düşüp kime yöneleceklerini bilmezler... Her bir zümrenin dizgini bir cahilin eline düşmüş, dizgini ellerinde tutanlar halkı diledikleri gibi idare ediyorlar. Onların arasında Mabud'dan ancak bir isim, Maksut'tan yalnız bir lâfız kalmış... Tanrı hükmünün tek bir hüküm olduğunu içlerinden bilip itiraf ettikleri halde, her köşeden bir hüküm sadır olur ve her yerde bir amir çıkar. İki kişinin tek bir nokta üzerinde birleştiği görülmez. Çünkü onlar arzudan başka bir yol istemezler... Onlar kendi nefساني arzularını Rabbani takdirlerden üstün tutmuşlar, teslim ve rızadan geçerek tedbir ve riya ile meşgul olmuşlardır. Onlar, şevketlerine bir eksiklik veya izzetlerine bir hanel gelmesi kuşkusıyla, bütün imkânlarını kullanarak kendi durumlarını muhafazaya çalışırlar. Tanrı marifeti sürmesi ile süslenip aydınlanmış olan bir göz etrafa bir bakacak olsa, bir takım yırtıcı hayvanların bir araya gelerek insan ruhunun leşleri üzerine üşüşmekte olduklarını görür.

Şimdi, hangi darlık ve sıkıntı bu anlatılanlardan daha büyüktür? Hakikati arayıp Tanrı'yı tanımak isteyen bir kimsenin, bunun için başvuracak bir kimseyi

bulamamasından daha yaman bir sıkıntı mı olur? Görüşlerin birbirine uymadığını ve yolların birbirinden ayrıldığını gören böyle bir kimse şaşırır kalır. Bu sıkıntı ve darlık her Tanrı Zuhuru'nun belirtilerindedir, bunlar vuku bulmadıkça Hakikat Güneşi doğmaz. Bunun içindir ki, bütün rivayetlerde ve hadislerde bu şeyler, yani küfrün dünyayı kaplayacağı, ortalığın karanlığa boğulacağı ve buna benzer şeyler söylenmiştir... (12)

Hz.Bahau'llah 'güneş' ve 'ay' kelimelerinin gizli anlamları hakkında ise şunları söylemektedir:

Nebilerin sözlerinde geçen 'güneş' ve 'ay' tabirlerinden maksat, gökte görülen şu güneş ve aya münhasır değildir. Hayır, aksine Peygamberler bu tabirlerden birçok manalar kasdetmişlerdir. Mana, yerine göre başka başkadır. Mesela güneşin bir manası öncesizlik doğuşundan yükselerek bütün varlıklar üzerine ışık ve hareket saçan Hakikat Güneşleri'dir. Bu Hakikat Güneşleri Tanrının sıfatlar ve isimler alemindeki Külli Mazharları'dır. Nasıl ki, yemiş maden ve saire gibi yaratık aleminde bulunana maddi şeylerin gelişmesinde etkense, bunun gibi birlik ağaçları, teklik meyvaları, tecrit yaprakları, ilim ve ikan çiçekleri, hikmet ve beyan reyhanları da Manevi Güneşin sayesinde büyüyüp gelişirler... Bu İlahi Güneşler'in hararet ve manevi ateşi tesiriyledir ki, dünya temelinde Tanrı sevgisi harareti hasıl olur...

Başka bir anlamda da, 'güneş', 'ay' ve 'yıldız' tabirlerinden maksat, sonraki Zuhur zamanında yaşayıp halkın din dizginini ellerinde bulunduran önceki Zuhur ulemasıdır. Bunlar Hakikat Güneşi'nin sonraki zuhurunda O Güneş'in Işığı ile aydınlanırlarsa, Tanrı katında da makbul olurlar, aydın ve aydınlatıcı olurlar; aksi takdirde, halkı hidayet edecek bir mevkide de olsalar, onların hakkında zulmet hükmi cari olur. Zira küfür ve iman, hidayet ve dalalet,

mutluluk ve mutsuzluk, aydınlık ve karanlık gibi vasıflar, Tanrı Güneşi'nin tasdikine bağlıdır. 'Aldadışma' ve İhsan gününde hakiki irfan kaynağı tarafından herhangi bir din alimi hakkında iman hükmü verilirse, ilim, rıza, nur ve iman vasıfları o alim hakkında doğru olur; aksi takdirde, ona cehalet, menfilik, küfür ve zulüm damgası vurulur.*

Gök güneşinin doğmasıyla beraber yıldız ışığının ortalıktan silindiğini her göz sahibi görür ve bilir. Onun gibi de, Hakikat Güneşi'nin ve Mana Aydınlatıcısı'nın doğması üzerine zahiri ilim, hikmet ve irfan güneşi meydandan kalkar ve kararır...

Başka bir anlamda 'güneş', 'ay' ve 'yıldız' tabirlerinden maksat, namaz ve oruç gibi her bir şeriat sisteminde mevcut öğretiler ve hükümlerdir...

... İşte, 'güneşin kararır, ayın kendi ışığını vermemesi ve yıldızların gökten düşmesi' sözlerinin manası, din bilginlerinin doğru yolu bırakıp eğri yollara sapmaları ve şeriat hükümlerinin tatbik ve icra mevkiinden kaldırılmasıdır...

Herkesçe bilinen gerçektir ki, önceki Zuhur'un semasını süsleyen bilgi, ahkam, emir ve nehiy güneşi, bütün bir devre süresince insanları aydınlatıp doğru yolda yürüten buyrukların ve öğretilerin 'güneşi' ve 'ayı', sonraki Zuhur'da kararır, yani hükümsüz ve tesirsiz kalır. (13)

Hz.Bahaullah 'İnsanoğlunun gökteki alameti' konusunda ise, bu işaretin görünen ve görünmeyen tüm semalarda var olduğunu teyit etmektedir. Her Peygamberin gelişinden önce hem gökyüzünde bir Zuhur'un doğuşunu belirten yeni bir yıldız görünür, hem de bu

* Kıyamet Günü (Tegabün)

müjdeyi bir haberci o devrin insanlarına ilan eder. Örneğin, Hz.Musa'nın zamanında kahinler Firavun'u ikaz etmişlerdi:

"Gökte bir yıldız doğdu. Bu hadise, senin ve kavminin mukadderatını elinde tutacak bir çocuğun ana rahmine düştüğüne delalet eder" derler. Aynı zamanda ortaya hikmet sahibi bir alim çıkararak, geceleri İsrailoğulları'nı ziyaret eder, yakında mutlu bir olayın vukua geleceğini haber vererek onlara teselli ve cesaret verir. (14)

Hz.İsa'nın Zuhuru'ndan önce bir kaç müneccim Herod'a giderek, `Yahudilerin doğan Kralı nerede? Çünkü O'nun yıldızını doğuda gördük ve O'na ibadet etmeye geldik.* dediler. Bu görünen, gökteki alametti. Ruhani yıldız ise vaftizci Yuhanna idi. Yuhanna Hz.İsa'nın geleceğini haber verdi ve halkı O'nun Zuhuru için hazırladı.

Hz.Muhammed'in Zuhuru'ndan önce de benzer olaylar yer aldı. İslam Peygamberinin habercisiyle ilgili olarak, Hz.Bahaullah şöyle buyurmaktadır:

Görünmez gökte görünüp o Hüviyet Güneşi'nin doğacağını yeryüzündekilere müjdeleyen alametler ise, arka arkaya gelen dört kişi idi.Sonraları Selman adını alan Ruzbeh bunların hizmetleriyle şereflenmiştir.Bunlardan her biri ölmeden önce, Ruzbeh'i öbürünün yanına gönderirdi. Nihayet sıra dördüncüye geldi. Bu zat öleceği sırada Ruzbeh'e:"Ey Ruzbeh! Beni kefenleyip toprağa verdikten sonra kalk, Hicaz'a git! Hz.Muhammed'in güneşi orada doğacaktır. O Hazretin mülakati ile müşerref olacağın için ne mutlu sana!" dedi. (15)

* Matta İncili, II, 2.

Bu Zuhurda da, Hz.Bab'ın Emrini açıklamasından önce bu ikili alamet görüldü. Hz.Bahaullah bu konuda şunları söylemektedir:

Bunun da yıldızının gökte görüldüğünü birçok müneccim haber vermişlerdir. Keza yerde de (toprakları hoş olsun) Ahmet ve Kazım* isimleriyle anılan iki parlak nur meydana gelmiştir...(16)

Hz.Bahaullah `yeryüzü kabilelerinin dövünmesi' ve insanoğlunun `bulutlar arasından' gelmesi terimlerini ise şöyle açıklamıştır:

O zaman insanlar Tanrı Güneşi Cemali'nin, Bilgi Ayı'nın ve Ledünni Hikmet Yıldızları'nın yokluğundan dolayı sızlanıp ağlayacaklardır. Derken, Vaat Olunan Doğuş'un Tapılan'ın Cemali'nin buluta binmiş olduğu halde gökten indiğini görecekler. Yani o Tanrı Cemali, Rabbin irade göklerinden bir insan şeklinde görünecektir. `Gök' tabiri yücelik ve yükseklikten kinayedir. Çünkü, o kutsallık maşrıklarının ve öncesizlik doğuşlarının görüldüğü yerdir. Bu kadim varlıklar görünürde ana karnından çıkıp gelirlerse de, gerçekte Emir göklerinden inip gelirler; Onlar yerde oturur görünürler, ama mana döşegine yaslanmışlardır, Onlar, insanlar arasında yürümekte iken yakınlık havasında uçarlar; Onlar, ayak kumuldatmadan, ruh diyarında yürürler; Onlar kanat açmadan, Tanrı birliği zirvelerine uçarlar, her solukta, uçsuz bucaksız kainatın doğuşunu ve batışını gezerler; Onlar her an, görünür ve görünmez ülkeleri dolaşırlar. (17)

Hz.Bahaullah `bulutlar' kelimesinin anlamını ise şu kelimelerle açıklamaktadır:

Ahkamın başkalaşması, şeriatların değişmesi, yaygın adet ve ayinlerin kalkması, tahsil görmemiş müminlerin medrese

* Şeyh Ahmed Ahsai ve Seyit Kazım Reştî.

hücrelerinde dirsek çürütmüş münkir ülemayı geçmesi gibi haller, bir manada 'bulut'tur. Ezeli Cemalin yeme-içme, fakirlik-zenginlik, izzet-zillet, uyuma-uyanma gibi beşeri tahditler ile sınırlı olarak, fani bir insan şeklinde zuhur eylemesi de bir 'bulut'tur. Bir sözle, insanları şek ve şüpheye düşürüp Hakka yönelmekten alıkoyan her şey 'bulut'tur. Bütün bu perdelere sembolik bir ifade ile 'bulut' denmiştir. (18)

Hz.Bahaullah 'meleklerden' ne kastedildiğini de şöyle açıklamaktadır:

... bu mukaddes varlıklar beşeri sınırlamalardan sıyrılıp ruhanilerin ahlaki ile yaratılmış ve mukaddeslerin vasıflarıyla vasıflanmış olduklarından kendilerine 'melek' ismi verilmiştir. (19)

Hz.Bahaullah bir yandan İncil'den bir bölümün açıklamasını yaparken, öte yandan da bir takım başka noktaları da açığa çıkarmış ve geçmiş Peygamberlerin bazı anlaşılmayan ve gizli kalmış sözlerini de aydınlatmıştır. Kur'an'dan ve hadislerden bol bol örnekler vermiş ve geçmiş dinlerde bilinmeyen ve saklı konulara yeni görüşler getirmiştir. Müslümanların gerçekleşmesini bekledikleri "dünyanın değişmesi", "göğün delinmesi", "göğün dumana boğulması ve insanları sarması", Son Saat, Kıyamet Günü* gibi deyimlerin anlamlarını da açıklamıştır.

Hz.Bahaullah şöyle devam etmektedir:

... henüz şu kadarını bile idrak etmemişlerdir ki, her devirde Tanrı Zuhurunun alametleri kitaplarda yazılı olduğu şekilde bu maddi alemde görünecek olsa, kimin inkar veya itiraza mecali kalır! Bu takdirde, iyi ile kötü ve mücrim ile günahsız

*Kur'an'ı Kerim, XLIV, 10.

birbirlerinden nasıl ayırt edilir? Düşününüz bir kere: İncil'de yazılı olan bu haberler harfi harfine maddeten tahakkuk eyleyerek, melekler Meryem oğlu İsa ile birlikte şu maddi gökten bulutlar üzerindeyere inecek olsa, kimde tezkip kudreti kalır? Artık kim inkar edebilir ve kim kibirlenebilir? Aksine, bu takdirde, yeryüzü sakinleri, red ve kabul şöyle dursun, ağız açıp bir tek söz söyleyemeyecek derecede dehşete düşerler. (20)

İNSANLARIN PEYGAMBERLERİ İNKAR ETMELERİNİN BAŞKA NEDENLERİ

İnsanların Kutsal Kitaplar'daki işaretlerin anlamlarını kavrayamamış olmalarının nedeni, din adamlarına körü körüne inanmış olmalarındandır. Hz.Bahaullah bu gerçeği İkan Kitabı'nda şu sözlerle onaylamaktadır:

Bu sebeptendir ki, her asırda ve devirde bu türlü itirazlar ve ihtilaflar insanlar arasından eksik olmamıştır. Halk daima: "Neden şu veya bu alamet Zuhura geldi?" diye saçma itirazlarda buluna gelmiştir. İnsanlara bu hastalık, Birlik Cehveri'nin ve ilahi Şahıslar'ın doğru veya yalancı olduğu noktasında zamanın ulemasına uymuş olmaları yüzünden bulaşır. Bu suretle körü körüne kendilerine uyulan ulema ise, kendi havalalarına uyararak bir takım hasis ve geçici çıkarlar peşinden koşmakta buldukları için bu Ölmez Güneşler'i kendi ilim ve idraklerine muhalif, gidiş ve görüşlerine aykırı görürler. Bu gibi yalancı alimler, Tanrı Sözlerini ve benlik harflerinin verdiği haberleri de kendi kısır anlayışlarına göre tefsir etmişlerdir. Bu yüzden hem kendilerini, hem halkı Tanrı'nun fazıl ve rahmet yağmurundan nasipsiz ve uzak tutmuşlardır. (21)

Hz.Bahaullah insanın, Tanrı Dini'nin saklı sırlarını anlayabilmesi için, kalbini her türlü dünya kirinden arıtması

gerektiğini birçok kereler dile getirmiştir. Aşağıdaki pasaj bu konuyu işlemektedir:

Kalp aynasını gazez tozundan bir parçacık silip temizleyecek olursan, Tanrı'nın herşeyi içine alan sözlerindeki sembolik manaları her bir Zuhur'da anlayıp gerçek bilginin sırlarına vakıf olursun. Fakat, insanlar arasında yaygın ilim perdelerini feragat ateşi ile yakmadıkça gerçek bilginin aydın sabahına kavuşamazsın. Şunu bilin ki gerçek iki türdür: İlahi bilgi, Şeytani bilgi. Bunlardan birincisi Gerçek Sultan'ın ilhamlarından, ikincisi ise karanlık ruhların hayallemelerinden doğar. Öncekinin öğretmeni Halık Hazretleri, sonrakinin öğretmeni ise nefsanî vesveselerdir. Öteki kendi ifadesini Tanrı'dan korkunuz, Tanrı Size Öğretir' prensibinde bulur, diğeri ise ancak 'bilgi en büyük perdedir' gerçeğinin teyididir. O ağacın meyveleri sabır, şevk, irfan ve muhabbettir; bu ağacın meyveleri ise kibir, gurur ve böbürlenmedir. Karanlığı dünyayı kaplayan bu ışısız bilgilerin herhangi bir kokusu duyulmaz. Bu ağaç, günah ve şehvetten başka meyve vermez, düşmanlık ve kıskançlıktan gayri birşey doğurmaz. Onun meyvesi öldürücü zehir, gölgesi yakıcı ateştir. (22)

Tanrı Mazharları'nı tanımayı önleyen önemli faktörlerden bir başkası da, Peygamberin Zuhuru'na ilişkin sınavlardır. Her seferinde Tanrı Mazharları'nın hayatlarındaki bazı olaylar insanlara perde olmuş ve gerçeği görmelerini engellemiştir. Hz. Bahau'llah bu konuda şöyle buyurmaktadır:

Emir kaynaklarından yayılan bütün bu sembolik sözlerden ve çeşitli anlamlar taşıyan çapraşık sözlerden maksat, insanların sınavlanmasıdır. Buna yukarıda da işaret etmiştik. Böyle bir imtihan neticesinde iyi ve aydın kalplerin toprağı, çorak kalplerin topraklarından ayırt edilir. Bu, Tanrı'nın öteden beri insanlar arasında bir sünnetidir.

*Bunun böyle olduğuna mukaddes kitaplar da tanıklık eder.
(23)*

Hz.Bahauallah bu önemli prensiple ilgili birkaç örnek de göstermiştir. Hz.Bahauallah, Hz.Muhammed'in müminlerine namaz kıldırırken birden yüzünü, Kudüs'ten Mukaddes Mescit'e (Mekke'ye) döndürmesinin öyküsünü şöyle anlatmaktadır:

... Hz.Muhammed kendine inananlarla birlikte öğle namazını kılarken...Cebrail'den "Yüzünü Mescid-i Harem yönüne çevir" diye bir ses geldi... Bunun üzerine Hazret namaz esnasında yüzünü Kudüs'teki Mübarek Mabet'ten döndürerek Kabe† yönüne çevirdi. Eshab arasında büyük bir sarsıntı ve heyecan husule geldi ve birçokları namazı bozup dinden döndüler. Bu imtihan, sırf kulları denemek içindi... Evet, bütün insanları böyle ürkütecek şeyler herkesin Tanrı denemesi mihengine vurulması içindir. Bu suretle doğru yalancadan ayırt edilmiş olur. (24)*

* Hz.Muhammed için Ruhul-Kuds'u temsil eden melek.

† Mekke'deki tarihi mabet, bugün İslam alemi için en kutsal yer.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

12 - Muhammed Abad'lı Molla Muhammed Rıza Emri
temsil eden mümtaz ve kahraman.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

13 - Molla Muhammed-i Ka'ini çok malumat sahibi mübelliğ
ve Hz.Bahau'llah'ın Nebil-i Ekber diye adlandırdığı bir havarisi.

H.z.Bahaullah H.z.Musa'yla ilgili olarak ise Şu öyküyü anlatmıştır:

Mesela, Musa'yı gözünüzün önüne getiriniz... Birgün sokaktan geçerken iki kişinin kavga etmekte olduğunu görür. Bunlardan biri Musa'dan yardım ister. Musa bunun üzerine, kavgaya karıŐarak onun hasmını öldürür...

Şimdi Tanrı'nun denemelerini ve O'nun hatırlar ve hayale gelmeyen türlü imtihanlarını düşün: Allah insanlar arasından adam öldürmekle tanınmış, -ayette de yazılı olduğu üzere- bu günahını itiraf etmiş, alem nazarında otuzseneye yakın bir müddet Firavun'un sarayında yetiŐmiŐ ve onun ekmeğini yemiş bir adamı seçerek halkın hidayeti gibi semavi yüksek bir vazife ile görevlendiriyor. Halbuki her Şeye gücü yeten Sultan, halkı rktp uzaklaŐtıracak böyle bir isimle Şöhret almaması için Musa'yı katillik filinden pekala alıkoyabilirdi. (25)

H.z.İsa geldiği zaman da insanlar imtihandan geçti. Fakat bu kez sınav, O'nun dünyaya geliş koŐullarıyla ilgiliydi. H.z.Bahaullah bu konuda Şöyle buyurmaktadır:

Meryem'in durumunu da gözönüne getir. Bu güzel Semavi varlık, durumunun vehameti karıŐısında ölümü dileyecek derecede alt st olmuştu... Bir kere düşünün, Meryem etrafındakilere ne desin? Meydanda babası belirsiz bir ocuk var. Bu ocuğun Ruhul Kuds'tan olduğunu aleme nasıl anlatmalı? Onun için Meryem, bu lmsz İffet Timsali, çocuğunu kucaklayıp evine döndü...

Şimdi bakınız bu büyük fitneye ve yaman denemeye! Her Şey bir yana, halk arasında babasızlıkla maruf bir kimseye Tanrı

katından Peygamberlik veriliyor ve yerde ve gökte olanlar için Tanrı'nın hücceti yapılıyor. (26)

ANA TEMALAR (İkinci Bölüm)

Tanrı'nın Tabiatı ve Peygamberleri

Hz.Bahau'llah Tanrı Elçileri'ni tanımayı önleyen bazı nedenleri anlattıktan sonra, İkan Kitabı'nın ikinci bölümünde ise, Peygamberler'in Tanrı'yla ve insanla olan ilişkilerini son derece aydınlatıcı bölümlerle açıklamıştır. Hz.Bahau'llah insanların Yaratıcı'nı hiçbir zaman bilemeyeceğini, ancak Tanrı'nın Kendi inayetiyle her devirde Kendisi'ni bir Peygamber vasıtasıyla izhar ettiğini açık bir şekilde şöyle ifade etmektedir:

Şurası gerçek bilgi ve aydın sahiplerine malum olur ki, Tanrı'nın görünmez hüviyeti ve birliğinin Zatı meydana çıkma ve görünmeden, yükselip alçalmadan ve girip çıkmadan münezzehtir. O, her vâsfedicinin vâsfından ve her idrak edicinin idrakinden yücedir. O Kendi Bilinmez Zatı'nda mevcut olagelmış ve Kendi Görünmez Varlığı'nda mevcut olagidecektir... Onunla yaratıklar arasında herhangi bir ilgi, bağ, ayrılık, bir şekilde mümkün değildir; zira göklerde ve yerde ne varsa cümlesi O'nun ağzından çıkan 'Ol' emriyle vücuda gelmiş ve meşiyetin kendisi demek olan iradesiyle mutlak yokluktan varlık ve görünen âleme ayak basmıştır.

... Bütün Nebiler, vasiler,âlimler, arifler ve hakimler o Cevherler Cevheri'ni gereği gibi anlamaktan ve o Gerçekler Gerçeği'ni hakkıyla tanıyıp bilmekten âciz olduklarını ikrar ve itiraf etmişlerdir. (27)

Tanrı Mazharları'nın makamı ve tabiatı, insan varlığının üstündedir. O, gerçekte insanoğluna izhar edilen Tanrı sıfatlarının

temsilcisidir. Zaman zaman insanlara saliverilen ruhani enerjilerin kaynağıdır. Güneşin bu dünya için hayat ve enerji kaynağı olduğu gibi, Tanrı Mazharları da insanlığın Güneşidir. İnsanların yaşamı, büyümesi ve gelişmesi, bu semavi ruhların gelmelerine bağlıdır. Hz. Bahau'llah İkan Kitabı'ndan Tanrı Mazharları'nın makamlarını övmüş ve onların görkemlerinin ölçüsünü şu sözlerle açıklamıştır:

Varlığına başlangıç bulunmayan Zatin tanınması böylece hiçbir şekilde mümkün olmadığına göre, 'Rahmeti herşeye sinmiş, benim herşeyi kaplayan Rahmetim' ise o parlayan Kudsiyet Cevherleri'nin ruh aleminden görünmesine neden olmuştur. Ta ki Onlar, varlığına başlangıç bulunmayan o Zati ve eksikliğine sınır bulunmayan Hüviyeti yansıtınlar. Bu Mukaddes Aynalar, bu Hüviyet Matlaları hep o Varlık Güneşi'nden ve Maksud Cevheri'nden nişan verirler; bilgileri O' nun bilgisinden, güçleri O'nun gücünden, saltanatları O'nun saltanatından güzellikleri O'nun güzelliğinden, zuhurları O'nun zuhurundandır. Onlar sonsuz feyzin kaynağı, zevalsiz güneşin doğuşu olmak vasfını taşırlar. Nasıl ki buyruluyor: 'Senin ile onlar arasında bir fark yoktur; şu var ki, onlar Senin kulların ve yaratıklarındır.' Bu makam 'Ben O'yum ve O bendir' hadisinin işaret ettiği makamdır. (28).

Ve şöyle devam etmiştir:

... İnsanların içerisinde en mükemmeli, en üstünü ve en güzeli ise Gerçeklik Güneşi'ni yansıtanlardır. Hayır, hep başkaları Onlar'ın iradesiyle mevcut ve onların başlılarıyla hareket etmektedirler. 'Sen kainat Onlar'ın mukaddes alanında kelimenin tam manasıyla bir hiç. Ne diyorum, insan dili Onlar'ın senasını gereği gibi terennüm edemez, hiçbir vasf Onlar'ı olduğu gibi anlatmaz. Bu Kudsiyet Heykelleri Ezel Sultanı'nın ilk aynalarıdır. Bunlar O'nun ilim, kudret, azamet, hikmet, izzet, cömertlik ve kerem gibi

bütün isim ve sıfatlarını aksettirirler. Bütün bu sıfatlar, bu Tanrı Birliği Mücevherleri'nin görünmesiyle görünür.(29)

Kur'an'da, bu ifadeyle çelişir gibi gözükten iki ayet vardır. Bunlardan bir tanesi Tanrı Mazharları'nın birliğinden bahseder, ötekisi ise bazı Peygamberleri diğerlerine üstün kılar. Hz.Bahauallah bu ayetleri de ele alarak bir yandan Tanrı Mazharları'nın bir olduğuna tanıklık ederken, diğer yandan da aralarındaki farklılıkları açıklar. Peygamberlerin bir oldukları konusunda şöylesöyler:

Bundan başka, bilirsiniz ki, Tanrı Emaneti'nin hamilleri bu maddi alemde yeni bir Emir ve yeni bir Çağrı ile zahir olurlar. Bu Semavi Arş Kuşları hep Tanrı İradesinin semasından inip O'nun kesin emrine kıyam eylediklerinden, tek birnefis ve tek bir şahıs hükmündedirler... Çünkü, hepsi de aynı Tanrı sevgi kadehinden içerler, aynı birlik ağacının meyvelerinden yerler. Bu Hak Peygamberleri'nin iki makamı vardır: bunlardan birisi tam bir ayrılık ve fertlik makamıdır.

Bu makamda onları aynı isim ile isimlendirmek ve aynı vasıf ile vasıflandırmak yanlış olmaz, nasıl ki:"O'nun Elçileri'nden hiçbirisini ayrı tutmayız!" buyurulmuştur. Öyle ya, Onlar'ın hepsi de halkı Tanrı birliğine çağırırlar, insanlara feyz kaftanı giydirirler, kerem örtüsü taşırlar...*

Çok iyi bilirsiniz, bütün Nebiler Tanrı Emri'nin muhtelif kılıklarda görünen heykelleridir. Dikkatle bakarsanız hepsini aynı bahçede oturur, aynı havada uçar, aynı yerde durur, aynı sözü söyler ve aynı buyruğu buyurur görürsünüz. Budur o Varlık Cevherleri'nin ve sayıya ölçüye gelmez Güneşleri'nin birliği...Şu halde, bu Mukaddes Mazharlar'dan herhangi biri 'Ben bütün Nebilerin dönüşüyüm' derse, doğru

* Bakara suresi ayet 285.

söylemiş olur. Aynı şekilde, her sonraki Zuhurda bir önceki Zuhurun dönüşü sabittir. (30)

Hz.Bahaullah Tanrı Mazharları'nı birbirinden ayırmak için de şöyle söyler:

... Bu bakımdan Tanrı Mazharlarının ayrı bir ferdiyeti, ayrı bir emri, mukadder başka bir tezahürü ve özel tahditleri vardır. Nasıl ki, onlardan her birinin ayrı bir ismi ve ayrı bir vasfı vardır; her biri ayrı bir memuriyet ile gönderilmiş, yeni bir şeriat kurmakla vazifelendirilmiştir. Nasıl ki buyuruluyor: 'Kimini kiminden üstün tuttuğumuz bu Elçiler'den Tanrı ile konuşanı var; kiminin derecelerini kiminin derecelerinden yüce kıldık; Meryem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik ve O'nu Ruhul Kuds ile kavvetlendirdik.'

Bu Tanrı bilgisi kaynaklarından birbirine benzemez birtakım sözlerin sadır olması, mertebe ve makam değişikliği ile izah olunur; yoksa ilahiyatla ilgili bütün çapraşık meseleler ariflerce tek bir söz ile ifade edilmiş hükmündedir. (31)

Tanrı Mazharları'nın her birinin hakikati bir evvelki Mazhar'ın aynısı olduğu gibi, aynı şekilde müminleri de esasta bir önceki Dinin müminlerinin dönüşüdür. Hz.Bahaullah bununla ilgili şu benzetmeyi yapar:

... Bir gülü düşünün: İster doğuda açsın, ister batıda daima güldür;bunda gözönünde bulundurulan husus gülün dış görünüşü ve şekli olmayıp her iki güldeki koku ve rayihadır. (32)

Daha önce de belirtildiği gibi Tanrı Mazharı'nın iki tür tabiatı vardır, ruhani ve insani (fiziki). Bu konuda Hz.Bahaullah'ın aşağıdaki açıklaması aydınlatıcıdır.

Böylece bu Varlık Mücevherleri, esasta bir ve aynı olmaları bakımından Rablık, Tanrılık, mutlak teklik ve salt özlük vasıflarıyla vasıflandırılırlar; çünkü Onlar'ın cümlesi de Tanrı Zuhuru Tahtı'nda oturur, Tanrı Kürsüsü'nde dururlar. Yani, Tanrı'nın Zuhuru Onlar'ın zuhurlarıyla, Tanrı'nın Güzelliği Onlar'ın cemali ile görünür. Böyle bu ahadiyet heykellerinden Rablık nağmeleri duyulur.

İkinci makamın - ayrılık, farklılık, mahdutluk, gibi dünya işleri ve ilgileri makamının - ışığı altında bakılınca, Onların mutlak bir kulluk, tam bir fanilik ve yoksulluk içerisinde buldukları görülür, nasıl ki buyuruluyor: ``Ben Allah'ın kulumum. Ben sizin gibi bir insan olmaktan başka birşey değilim!...

Tanrı'nın külli mazharlarından herhangi biri, `Ben Tanrı'yım, derse, doğru söylemiş olur, bunda şüphe yoktur; çünkü Onlar'ın zuhuru, Onlar'ın sıfatları ve isimleriyle ki, Tanrının Zuhuru, Tanrı'nın İsmi ve Tanrı'nın Sıfatı bu alemde tahakkuk eyler... Ve eğer Onlar, `Biz Tanrı'nın kullarıyız' buyururlarsa, bu da münakaşa götürmez açık bir hakikattir; öyle kulluk ki eşi kimseye müyesser değildir(33).

PEYGAMBERLERİN SALTANATI

Hacı Mirza Seyit Muhammed'in Hz.Bahauallah'tan cevaplamasını istediği sorulardan birisi, Kaim'in gelmesiyle ilgili hususlardı. İslam geleneklerine göre, O'nun büyük bir hükümranlıkla geleceği ve halkı yöneteceğiydi. Hz.Bab bunları kelime anlamıyla yerine getirmemişti. Hz.Bahauallah İkan Kitabı'nın büyük bir bölümünde bu soruyu cevaplandırmakta ve Tanrı Peygamberleri'nin hepsinin azamet ve kuvvetle geldiğini, ancak bunların fiziksel değil ruhsal olduğunu göstermektedir. Onlar'ın saltanatı semavi idi ve bununla insanlar üzerinde nüfuz ve hükümranlıklarını kurmuşlardır.

Kaim'in saltanatından söz edecek olursak, Hz.Bahaullah şöyle buyurmakta:

Ancak o saltanat, herkesin anladığı manada bir saltanat ve hakimiyet değildir. Bundan başka, eski mukaddes kitaplarda yazılı olduğu üzere, geçmiş nebiler'de kendilerinden sonraki zuhuru haber verirken Onun da saltanat ile zahir olacağını bildirmişlerdir. Tanrı Mazharları'nın saltanatla zahir olacağı haberi Kaim'e mahsus ve münhasır değildir. Bu haber saltanat ve sair sıfat ve isimlerle bundan önce gelmiş ve bundan sonra gelecek bütün Tanrı Mazharları hakkında sabit ve muhakkaktır; çünkü Onlar, anlattığımız vehile, Görünmeyen' in Sıfatları'na mazhar ve Tanrı Sırları'nın doğuş yerleridir.

Bil ki; Saltanattan maksat Kaim'in herşeyi içine alan ve herşeyi nüfuz eyleyen kudretidir; böyle bir kudret ile zahiren mücehhez olarak gelmiş olsun veya olmasın fark etmez. Maddi bir saltanat ile zahir olup olmamak tamamıyla O'nun kendi bileceği bir iştir. Bilirsiniz ki, eski kitaplarda sultanlık, zenginlik, dirim, ölüm, haşır ve neşir tabirlerinden maksat, bugün halkın anladığı gibi değildir; hayır, saltanat tabirinin ifade ettiği mana, Hakikat Güneşi'nin her bir zuhuru sırasında o Zuhur Mazharı'nın zatında mevcut olup, O'nun tarafından icra kılınan Saltanat, iç kuşatmadır. O bu, iç kuşatma ile bütün gök ve yer sakinlerini kavrar ve sonra zamanın, durumun ve halkın kabiliyet ve istidadına göre bu zahiri alemde de tecelli eder.(34)

Hz.Bahaullah Tanrı Mazharları'nın nüfuz ve yaratıcılık gücünü dünya krallarının geçici saltanatıyla kıyaslarken şöyle buyuruyorlar:

Şimdi insaf ediniz: Tek bir kelime ve söz ile bütün bu tasarruf, galebe ve nüfuzu izhar ve tesis eyleyen saltanat mı daha büyük ve ihtişamlıdır, yoksa kendi tebasına ve yoksul

halka karşı gösterdikleri şefkat ve muavenete rağmen birkaç zaman ancak zahirde hürmet, sadakat ve fakat içten içe nefret ve husumet telkin eyleyen sultanların saltanatı mı? Bu saltanat tek bir kelime ile dünyayı kapsamış, yeni bir hayat vermiş, gerçek bir varlık ihsan etmiştir. Toprak nerede? Rabların Rabbi nerede? Nasıl bir mukayese yapılabilir ki o saltanatın mukaddes alanına giden bütün mukayese yolları kapalı. İyi dikkat edilecek olursa, O'nun eşiğinde hizmet eyleyenlerin bütün yaratıklar ve varlıklar üzerinde hakimiyet kurdukları görülür. Buna zaten şehadet edilmiş ve gelecekte de izhar olacaktır(35).

Hz.Bahaullah'ın Tanrı Mazharlarıyla ilgili saltanat ve hakimiyetin anlamını sergilemek için anlattığı hikayeler arasında, Hz.İsa'nın yahudilerin elinde tutsak bulunduğu sıradaki hikaye:

Ve yine birgün bazı Yahudiler Meryem oğlu İsa'nın etrafını alarak O'nun ağızından Mesihlik ve peygamberlik ikrarı almak, buna istinaden O'nun küfrüne hükmetmek ve idamına karar verdirmek istiyorlardı. O Mana Gökleri'nin Güneşi'ni bu maksatla kurulan bir meclise götürdüler. Pilatus ile Kayafa'nın da bulunduğu bu meclise hep Yahudi din bilginleri gelmişti. Kayafa, zamanın en büyük din ulusu idi. Aynı zamanda Hz.İsa'nın muhakemesini seyretmek ve O'na yapılacak eziyetleri görerek Onunla alay etmek niyetiyle büyük bir kalabalık birikmişti. Mecliste Hz.İsa'nın ağızından bir ikrar almak için çok çalışıldı. Fakat, vermiyordu. Nihayet melunun biri yerinden kalkarak O'nun karşısına dikiliyor ve O'na yemin verdirerek soruyor: "Benim Tanrı'nın Mesihi, benim padişahlar padişahı, benim Kitap sahibi, benim sebt gününün yıkıcısı," diyen sen değil misin?' Bunun üzerine Hz.İsa başını kaldırarak buyuruyor: 'Görmüyormusun ki insanoğlu kudret ve kuvvetin sağında oturmuştur?'(36)

Hız.Bahaullah, Tanrı Peygamberleri'nin ve Onlar'ın seçkin müminlerinin saltanatlarını açıklarken onlara yapılan eziyetlerden bahseder. İslam dinine büyük bir ışık saçan Muhammed'in Peygamberliği'nin ilk yıllarında çektiği ızdırıp ve sıkıntılarını portresini çizer. Bu vesile ile, Hız.Bahaullah Tanrı Kelamının insan ruhunu hiçlik ve cehalet mertebesinde ilahi sıfatlar ve mükemmelliğin ihtişamlı makamlarına yükselttiğini gösterir. Zuhurunun gücüyle birbiriyle çekişen halkın ve ırkların kalplerini birleştirir ve onları bir millet yapar. İncilde bununla ilgili tanınmış kehanetten söz eder:

... Ve sonra, inançları ayrı, mezhepleri ayrı ve mizaçları ayrı nice insanlar var ki bu Tanrı Rızvanı'nın nesimi ve mukaddes manevi baharı sayesinde yeni bir birlik kaftanı giymiş ve taze bir tefrid şarabı içmişlerdir.

Meşhur 'Kurt ile kuzu birlikte yiyip içecekler' sözünün manası işte budur. Şimdi bakınız şu cahillerin anlayışsızlıklarına! Onlar, geçmiş ümmetler gibi, hâlâ bu hayvanların tek bir sofraya etrafında toplanacağı zamanı bekler dururlar. İşte budur halkın seviyesi. Onlar sanki insaf bardağından hiç içmemişler, adalet yoluna asla ayak basmamışlar. Her şey bir yana, böyle bir şeyin bu dünyada maddeten meydana gelmesi acaba ne fayda sağlar? Bu gibilerin hakkında ne güzel buyurulmuştur: 'Kalpleri var, anlamazlar; gözleri var, görmezler.'† (37)*

* Eşya, 11., 6.

† Kur'an'ı Kerim, Araf Suresi, Ayet No.178.

“YAŞAM”, “ÖLÜM” VE “YENİDEN DOĞUŞ”UN ANLAMI

Hız.Bahaullah, geçmiş dinlerin kutsal kitaplarında adı geçen “yaşam”, “ölüm”, “yeniden doğuş”, “sur'un çalması”, “cennet” ve “cehennem” gibi terimlerin anlamlarını bir kez daha açıklamıştır:

...Kitaplarda yazılı 'ölüm' ve 'dirim' tabirlerinden maksat, imanda ölüm ve imanda dirimdir. Bu mananın anlaşılması yüzünden insanlar genellikle her yeni Zuhur'da itiraza kalkışmış, Hidayet Güneş'i'nin ışığı altında doğru yola gitmekten geri kalmış, Ezeli Tanrı Cemal'ine tabi olmaktan kaçınmışlardır.(38)

Hız.Bahaullah, her yeni Tanrı Mazharı'yla birlikte 'Kıyamet Günü'nün geldiğini, O'nun zuhuruyla inananların imansızlık mezarlarından kalktıklarını ve ruhani hayat kazandıklarını belirtmekte ve şöyle devam etmektedir:

Böyle şeyler her devirde Hak Mazharı'nın Zuhuru sırasında vukua gelmiştir. Hz.İsa bir yerde 'Yeniden doğmalısın' ve başka bir yerde 'Bir kimse sudan ve Ruhtan doğmadıkça Allah'ın melekutuna giremez, bedenden doğan bedendir. Ruhtan doğan ruh'† buyuruyor. Yani Tanrı marifetinin suyundan ve Hz.İsa'nın mukaddes ruhundan pay alıp dirilmeyen kimse, Rabbin melekutuna girmeye uygun değildir; çünkü cesetten görünen ve doğan herşey cesettir ve ruhtan doğan ise ruhtur. Bir sözle, her bir Zuhurda Kutsal Mazhar'ın nefesi ile doğup dirilenler hakkında hayat, yeniden canlanma Tanrı sevgisi cennetine girme hükmü cari olur. Bu gibilerin dışında kalanlar hakkında ise ölüm, gaflet, küfür ve Tanrı gazabı cehennemine girme hükmü cari olur.*

* Yuhanna İncili, III, 7.

† Yuhanna İncili, III, 5-6.

*Bütün kutsal kitapları, Levihleri ve sahifeleri karıştırınız, göreceksiniz ki, Tanrı marifeti şarabını içmemiş ve vaktin Ruhul Kuds'undan feyz almamış kimseler için ölü, cehennemlik, kör, kalpsiz ve kulaksız denilmiştir. Önce de geçtiği gibi, 'Kalpleri var, fakat anlamazlar,'**

İncil'in bir başka yerinde anlatıldığına göre bir gün havarilerden biri Hz.İsa'ya gelerek babasının öldüğünü haber verdi ve gidip onu gömmek için izin istedi. O Feragat Özü 'Bırak ölüler kendi ölülerini gömsünler" diye buyurdu. †
(39)

İnsanların Allah'ın huzuruna çıkacakları hakkında Kur'an'da birçok ayet bulunmaktadır. Hz.Bahaullah, bunun ancak Tanrı Mazharları'nın huzuruna müşerref olmakla mümkün olabileceğini söylemektedir:

Böyle bir lika, bir kimseye ancak Tanrı nefsinin Külli Mazhari'nda kıyamı demek olan kıyamette müyesser olur.

Bütün Kitaplar'da konu edilen ve günün geleceği müjdelenmiş bulunan Kıyamet'in manası işte budur. Bu günden daha aziz, daha büyük ve daha muazzam bir gün tasavvur olunur mu? Yazık değil mi ki, bir insan böyle bir günü elden kaçırsın, bu günde Rahman'ın katından Nisan yağmuru gibi yağın nimetlerden mahrum kalsın? Nasıl olur da insan, bu kadar sağlam deliller ile ispat edildikten sonra kalkar da, evhancıların evhamına ve zancıların zannına kapılarak böyle bir inayetten nasipsiz kalır? Evet, nasıl olur da insan, aklı başında kimseler için hiçbir bahane ve irfan ehli için hiçbir kaçamak yeri bırakmayan böyle kuvvetli

* Kur'an-ı Kerim, Araf Suresi, Ayet No.178.

† Luka İncili, IX, 60.

*delillerden sonra, bunların sözlerine inanır? Acaba şu meşhur 'Kaim kıyam eyleyince Kıyamet kopar' rivayetini işitmemişler midir? Şunu da hatırdan çıkarmayalım ki, İmamlar, o sönmez ışıklar, Kıyamet'te vukua geleceği herkesçe kabul edilen şu 'Allah'ın kendilerine bulut gölgesi altında gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar?'** ayetindeki hadiseyi Hz.Kaim ve O'nun zuhuruyla tefsir etmişlerdir.(40)

BİLGİ PERDESİ

İkan Kitabı'nın ikinci bölümünde 'sözde bilgileri' ile insanların Tanrı Mazharı'na yönelmelerini önleyen din adamları ve ilahiyatçılar hakkında pek çok yorum bulunmaktadır. Bu ifadeler genellikle kitabın birinci bölümündekilere benzemektedirler, ancak, bu kez doğrudan İslam ulemasına yönelmektedir.† Çünkü, öğrenme yoluyla edinilen bilgi Tanrı'yla insan arasında bir perde olabilir. Bu perdeyle ilgili olarak Hz.Bahaullah şöyle buyurmaktadır:

'İlim en büyük perdedir' sözündeki 'en büyük perde'yi Sevgili'nin sevgi ateşi ile yakıp, başka bir çadır kurmuşuzdur... Ve gönülde Maksud'dan başkasına yer vermediğimizden dolayı iftihar duyuyoruz. O'na götüren bilgiden başka bir bilgiye sarıldığımız ve O'nun nurunun parlıtısından başka bir ilime yapıştığımız yok. (41)

Tanrı Mazharları'nı tanımak, öğrenilen bilgiye bağlı değildir:

* Kuran

† Kitabın 'Notlar' bölümünün IV. kısmında Hz.Bahaullah'ın İkan Kitabı'nda sözü ettiği Hacı Mirza Kerim Han'ı anlatır.

Tanrı sözlerini anlamak ve Manevi Güvercinler'in. dediklerini kavramak için beşeri bilgiye gerek yoktur. Bu, tamamen yürek temizliğine, nefis sağlığına ve ruh feragatına bağlıdır. Bugün öyle kimseler vardır ki, mektep-medrese yüzü görmedikleri halde, ilmin en yüksek kürsüsünde oturmuşlardır. Onların kalp bahçeleri, Tanrı feyzinin bulutlarından yağın yağmurlar sayesinde hikmet gülleri ve irfan laleleriyle süslenmiş bulunuyor. Büyük bir Günün ışıklarıyla aydınlanan bu temiz yürekliye ne mutlu! (42)*

GERÇEK ARAYICI

İkan Kitabı'ndaki en aydınlatıcı sözlerden birisi de, gerçek bir arayıcının sıfatları ve tavırlarıyla ilgili bölümlerde bulunabilir. Hz.Bahau'llah Hz.Bab'ın dayısı Hacı Mirza Seyyid Muhammed ile konuşurken On'a şöyle demişti:

Ancak, ey kardeşim, kendisini Kıdem Sultanı'na götüreceğ araştırılmaya ayağını atmaya niyetlenen bir mücahit, ilk önce, görünmez Tanrı'nın sırlarına tecelligah olan kalbini bütün edinilmiş ilimlerin karartıcı tozlarından ve şeytanımazharların düşüncelerinden iyice temizlemeli ve Sevgili'nin ebedi sevgisine mesken teşkil eyleyen sinisini her türlü kirlere arıtmalı ve gönlünü toprak ve sudan - bir hayal veya gölgeden başka bir şey olmayan dünya ile ilgili- tamamen temizlenmelidir. Hakikat arayıcısı, kalbinden muhabbet ve nefret izlerini silip atmalıdır; çünkü olabilir ki, muhabbet O'nu körü körüne yanlışla kaydırsın veya nefret O'nu bilmeden doğrudan uzaklaştırsın. Bugün gördüğünüz gibi, insanların çoğu bu ikisinin yüzünden ölümsüz yüze yabancı kalmışlar, mana alanına ayak basamamışlar, dalalet ve nisyân

* Peygamberler.

sahralarında başıboş koyun sürüleri gibi dolaşa durmuşlardır. Hakikati aramaya çıkmış bir kimse, her an Hakka tevekkül etmeli, halktan uzaklaşmalı, toprak aleminden el etek çekmeli, Rablar Rabbi'na bel bağlamalı, kendini hiç kimseden üstün tutmamalı, övünme ve böbürlenme denilen şeyleri hatırından çıkarmalı, sabır ve tahammülü itiyad edinmeli, sukutu ihtiyar etmeli, faydasız söz söylemekten geri durmalıdır. Dil, için için yanan bir ateştir, söz çokluğu ise öldürücü bir zehirdir. Maddi ateş vücudu yakar, dil ateşi ise ruhu ve yüreği eritir. Birincinin etkisi ancak kısa bir müddet sürer, ikincisinin izleri ise asırlarca kalır.

Gerçeği aramaya çıkanlar arkadan çekiştirmeyi dalalet saymalı, semtine bile selam vermemelidir. Arkadan çekiştirme gönül ışığını söndürür, ruh hayatına son verir. Mücahit aza kanaat etmeli, gözü çokta olmamalı, bu dünyadan gönül kaldırmış olanların arkadaşlığını ganimet bilmeli, dünyalık peşinden koşan kibirli insanlardan uzak kalmayı nimet saymalı, seherleri ibadetle meşgul olmalı, var kuvvetiyle sevgiliyi aramaya koyulmalı, gafleti ve sevgi ve Tanrı zikri ile yakmalı, Tanrı özgesinden şimşek gibi geçmeli, yoksullara yardımda bulunmalı, mahrumlardan bağış ve ihsanı esirgememeli, insan ve dilli yaratıklar şöyle dursun, dilsiz hayvanları bile gözetmelidir. Mücahit Canan'dan can esirgememeli, halkın kınamasından korkup Hak'tan uzaklaşmamalı, kendisi için beğenmediğini başkaları için beğenmemeli, yerine getiremeyeceği sözü vermemeli, fena yolda gidenlerin arkadaşlığından sakınıp mağrifet istemeli, günahkarların günahları üzerine bir çizgi çekmeli, onlara hakaretle bakmamalıdır.

Hiç kimse kendi akibetinin nasıl olacağını bilemez. Çok defa vakidir ki, günahkarın biri ölüm döşeğinde iman saadetine nail olur, ölümsüzlük şerbetini içip Yüce İller'e koşar. Ve yine ne kadar vakidir ki, itaat ve iman dairesinden hiç çıkmamış olan bir kimse, ruhunun

yükseleceği bir sırada başkalaşarak cehennemın dip bucağına gider. Bütün bu kanaat verici sağlam sözlerden maksat, hakikat yolu yolcusunun Tanrı'dan başkasını fani ve Mabud'dan gayrısını yok bilmesi lüzumunu belirtmektedir.

Bu şartlar yücelerin sıfatlarından ve ruhanilerin seciyelerindedir. Bunlar esasen, hakikat arayıcılığına çıkıp müsbet ilim yolunda yürüyenlerde aranacak şartlar münasebetiyle söz konusu edilmiş bulunmaktadır. Ancak bu temel şartları yerine getiren samimi arayıcı ve feragatkâr mücahit hakkında gerçek mücahit tabiri kullanılabilir'* ayetindeki şartı yerine getirenler elbette ki 'Muhakkak Kendi yollarımızda kılavuzlarız'† müjdesiyle müjdelenecektir.

Ne zaman ki, ciddi araştırma, devamlı çaba, zevk, şevk, aşk, coşkunculuk, incizap ve muhabbetin lambası gönülde yanar ve sevgi nesimi Ahadiyet yönünden eser, işte o zaman şevk ve şüphe karanlığı dağılır, ilim ve yakın ışığı bütün varlığı sarar. O anda Manevi Müjdecî müjdeyi yüklenmiş olarak, Tanrı şehrinde nurani gerçek sabah gibi çıkagelip görünür, kalbi ve nefsi ve ruhu marifet şur'u ile gaflet uykusundan uyandırır, Ruhul-Kuds'un yardımları yeni bir hayat bağışlar; öyle ki, o artık kendini yeni bir göz, yenibir kulak ve taze bir yürek ve ruh sahibi görür. Bu durumda, kainatın açık belirtilerini görür, ruhun gizli sırlarına nüfuz eyler. Yeni bir ilahi göz ile çevresine bakınca, her bir zerrede kendisini ayn'el-yakın, hakkal-yakın ve nur'ul-yakın mertebelerine götüren bir kapının açılmış olduğunu müşahede eyler. O, bu haliyle, bütün şeylerde Tanrı tecellisinin sırlarını ve Samedani Zuhuru'nun eserlerini keşfeder.(43)

*Kur'an-ı Kerim, Ankebut Suresi, Ayet No.69.

†Kur'an-ı Kerim, Ankebut Suresi, Ayet No.69.

HZ.BAB'IN ZUHURU'NUN DELİLLERİ

Hız.Bahauallah bütün bu temel noktaları Hacı Mirza Seyit Muhammed'e açıkladıktan sonra, Hız.Bab'ın Mesajı'nın geçerliliğine ait delilleri sunmuştur. Bir kez daha genel olarak Tanrı Mazharları'ndan bahsederek zemini hazırlamış, güneşin güneş olduğunun kanıtının yine güneşin kendisi olması gibi, bir Peygamber'in Peygamber olduğunun en büyük kanıtının da Kendi Zatı olduğunu anlatmak için birkaç sayfa ayırmıştır.

Hız.Bab'ın Tanrı Mazharı olduğunu gösteren bir başka önemli kanıt da, Tanrı Kelamı'nın izharıdır. Hız.Bahauallah, Hız.Muhammed'in Görevi'ni kanıtlamak için nasıl birkaç kez Kur'an'a işaret ettiğine de değinmiştir.

*Kitabın başında şöyle buyrulmuştur: ... Bu, doğruluğu şüphe götürmeyen ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yol gösteren Kitap'tır...** O Biricik Zat, O Görünmez Hüviyet, bizzat Kendisi O'nda şevk ve şüpheden eser bulunmadığına ve gerçekliğinin muhakkak olduğuna ve 'Dönüş Günü'ne kadar insanlara kılavuzluk edeceğine şahadet etmiştir...

Ve yine başka bir yerde 'Eğer siz Kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz şey hakkında şek ve şüphe besliyor, O'nun gibi bir sure getiriniz ve bunun için Allah'tan başka bütün şahitlerinizi, yani bilginlerinizi yardıma çağırınız, eğer siz doğru söyleyen iseniz...†' buyuruyor. Bakınız, ayetin şanı ne kadar yüce ve kadri ne derece büyük ki, Tanrı kendi olgun hüccetini, kamil bürhanını, kahir kudretini ve nazif iradesini O'nda hatmeylemiştir. (44)

* Kur'an-ı Kerim, Bakara Suresi, Ayet No.1.

† Kur'anı Kerim, Bakara Suresi, Ayet No.23.

Bütün dinlerin kurucularının hayatları incelenecek olursa, Tanrı Sözü'nün, yeni bir uygarlığın kurulmasında en önemli etken olduğu görülür. Tanrı Sözü insanların kalblerine işler ve o devrin ruhu olur. Araştırmacı, izhar edilen bu Kelam'ın kaynağını gördüğü anda İkan Şehri'ne girer. Hz.Bahaullah bu şehir hakkında şunları söylemektedir:

...Bu şehir, her bir devirde Tanrı kitaplarıdır. Bu şehir mesela, Musa'nın devrinde Tevrat, İsa'nın zamanında İncil, Tanrı Elçisi Muhammed'in çağında Kur'an ve bu asırda da Beyan'dır. Bu şehir, Tanrı'nın göndereceği Kimse'nin devrinde ise, O'nu bütün kitaplara merci yüce kaldığı Kitabı'dır.(45)*

Hız.Bahaullah Hız.Bab'ın Zuhuru'yla ilgili olarak şöyle yazmaktadır:

Ayetler ilkbahar sağanakları gibi, Rahman'ın rahmet bulutundan yağadurmada, Kadirlerinin büyüklüğü ve mertebelerinin yüceliği gün gibi aşikar olan Ul-ülAzim† nebilerden her biri bugün herkesin gördüğü sınırlı sayıdaki ayetleri içeren birer kitap ile övünmektedir. Bu günlerde Rahman'ın rahmet bulutlarından yağan ayetlere gelince, bunlar o kadar çoktur ki, henüz hiç kimse saymayı başaramamıştır. Bugün bunlardan elde bulunanı yirmi cilt tutar. Henüz ele geçmemiş olanlarla yağma edilip müşrikler eline düşen ve ne oldukları belli olmayanlar da başka...(46)

Önceki dinlerin başlangıç yıllarında bazı mütevazı kişiler Emri kabul ettikleri için, bilgin kişiler onları aşığladılar ve

* Sayfa 22 deki Dipnota bakınız.

† Müstakil Nebi.

müminlere hakaret ettiler. Hz.Bahauallah, Hz.Bab'ın Zuhuru'nda bu durumun ne kadar farklı olduğuna işaret etmektedir:

Bu apaçık Zuhur'da ve en büyük Saltanat'ta ise ünlü alimlerden, derin fazılardan ve olgun din bilginlerinden büyük bir topluluk Tanrı vuslatı ve yakınlığı kadehinden içmişler, Tanrı'nın en büyük inayetine nail olmuşlar, dünyayı ve onda olan her şeyi Sevgili'nin uğruna feda etmişlerdir. Tereddütte kalmış ve tam bir kanaata gelmemiş olanların istikametine belki yardım olur diye bu seçkin kimselerden bazılarının adlarını buraya dercediyoruz.

Molla Hüseyin ki, Zuhur Güneşi'nin doğuşuna makes olmuştur. O olmasaydı, Tanrı kendi rahmaniyetinin tahtına oturmaz, samedanietinin kürsüsüne çıkmazdı. Seyyid Yahya ki†, asrının teki ve zamanının biricigi idi... Ve diğerleri ki, isimleri hep Tanrı'nın 'Mahfuz Levhin'de yazılı toplam dört yüz kişidir.*

Bütün bunlar hidayet bulmuşlar, Zuhur Güneşi'nin doğruluğunu kabul ve itiraf etmişlerdir. Onlardaki iman öyle sarsılmaz bir imandı ki, çocukları mal mülk ve çocuk çocuk demeyerek zülcelalin razılığı peşinden koşmuşlardır. Onlar canı canana feda etmiştir, varlarını yoklarını O'nun yolunda saçmışlardır. (47)

Daha sonra Hz.Bahauallah'ın Hz.Bab'a övgülerini sunduğu bölümler gelmektedir. Burada Hz.Bahauallah, acımasız karşı

* Hz.Bab'a ilk iman eden kişi, Diri Harflerden.

† Vahid olarak tanınır. Ekler Böl.III'e bakınız.

koymalara rağmen Hz.Bab'ın Kendi Emri'ni sebatla yaymasını tarif eder. Bu gibi bir sebat, bütün Tanrı Mazharları'nın bir özelliği olup, Onlar'ın gerçekliğinin bir diğer kanıtıdır. Hz.Bahau'llah Hz.Bab hakkında şunları söylemektedir:

Bütün bu deliller arasında güneş gibi parlayan başka bir delil ve bürhan da, o Ezeli Cemal'in Tanrı Emri'ndeki sarsılmaz metanetidir. Henüz pek genç olduğu, giriştiği iş küçük-büyük, zengin-fakir, alçak-yüksek, tabi-metbu bütün insanların arzularına muhalif bir iş olduğu halde, korkmadan ve kimseden çekinmeden meydana atıldı. Böyle bir şey, Tanrı'nun Emri ve Rabbin Yenilmez İradesi olmaksızın hiç mümkün olur mu? Tanrı'ya yemin olsun, böyle bir şeyin tasavvur ve tahayyülü bile insanı derhal eritip yok etmeye kafi gelir. Bütün insanların yürekleri tek bir insanın yüreğine sığdırılsa, böyle bir insan bu derece önemli bir işe el atmak cüret ve cesaretini kendinde bulamaz. Böyle bir kimse, ancak ve ancak Tanrı'nun izniyle bu işe kıyam edebilir. böyle bir kimse ancak ve ancak kalbi, Rahmanın feyizlerine bağlı ve Rabbin inayetlerinden güvençli olduğu taktirdedir ki, tasavvuru bile insana dehşet veren böyle bir davaya kalkışabilir. (48)

Davada istikamet, davanın büyük bir hücceti ve kesin bir bürhandır... Bakınız Tanrı Cenneti'nin bu sidresi, daha ilk gençlik çağında, Tanrı Emri'nin tebliğine nasıl koyulmuş, o Ahadiyet Cemali'nde ne derece büyük bir istikamet göstermiştir.

Bu sarsılmaz azim ve metanet karşısında bütün mukavemetleri kırılmış, bütün muhalefetler sonuçsuz kalmıştır. O Tuba Sidre'sine reva görülen cefa şiddetlendikçe O'ndaki şevk ve gayret de o oranda artmış, O'nun içinde yanan aşk ateşi de o oranda alevlenmiştir. Ve en sonra, bilindiği gibi, bu yolda can vererek yüce alemlere uçup gitmiştir. (49)

Hız.Bahaullah Hız.Bab'ın müminleri üzerindeki etkisi hakkında ise Şunları söylemektedir:

Bu Zuhurun doğruluğuna getirilen delillerden biri de, Varlığı izhar eyleyen ve Mabudun Mazharı bulunan bu Zatin her tarafta gösterdiği üstünlük, kuvvet ve güçlü bilgidir. O Ezeli Cemal, altmış yılında Şiraz'da yüzündeki örtüyü kaldırıp Cemali'ni gösterdikten az bir zaman sonra o Cevherler Cevheri'nin ve Denizler Denizi'nin üstünlük, kudret, saltanat ve iktidarının eserleri, işaretleri ve alametleri her Şehirde baş gösterdi. O Ezeliyet Güneşi'ni yansıtan nice saf ve ince ruhlar meydana atıldı. O Tanrı bilgisi İlim Denizi'nin kabarmasıyla nice ilim dalgaları evreni örttü. Her bir Şehirdeki ruhani ve cismani otoriteler var kuvvetleriyle onların reddine koyuldular; onları imha etmek ve sindirmek için düşmanlık, kıskançlık ve zalimlik kuŐađını kuŐandılar. Adaletin z mertebesinde olan nice mukaddes kimseler, zulüm isnadiyle öldürüldü. İlim ve ameli kendilerinde toplamıŐ olan nice ruh timsalleri yürekler paralayıcı işkenceler ile telef edildi. Bütün bunlara rağmen, bu mübarek varlıklardan her biri son nefeslerine kadar Tanrı zikriyle meşgul olmuşlar, tevekkül ve teslimiyet havasında umuŐlardı. O, bu varlıklarda tarife gelmez bir inkılap yaratmıŐtı; o derece ki, onların istekleri ancak O'nun istediği, onların seçtikleri ancak O'nun seçtiği, onların rızaları ancak O'nun rızası, onların düşünceleri ancak O'nun düşüncesi idi. (50)

Hız.Bab'ın Kutsal Yazıları'nda, özellikle İslamiyet'te yazılı vaadleri yerine getirdiğini görmek çok önemlidir. Hız.Bab'ın Zuhuru ile İslamiyet arasında özel bir bağ vardır. Hız.Bab'ın Hız.Muhammed'in soyundan gelmiş olmasının yanısıra, O'nun Zuhuru gerek Şiiler ve gerekse Sünniler'ce beklenmekte ve İslam Dini'nin meyvesinin zirvesi olarak bilinmekteydi. Hız.Muhammed ve İmamlar arkalarında, Vaat Edilen Kişi hakkında pek çok yazı bırakmıŐlardı.

İslam hadislerinde Zuhur'un meydana geleceği durum, zaman, zemin ve dinin daha pek çok yönleri, gerek açıkça ve gerekse de rumuzlarla anlatılmıştır.

Son derece ateşli bir mümin olan Mirza Ahmed-i Azgandi, Horasan'ın en tanınmış ilahiyatçılarından. Hz.Bab'ın Emri'ni açıklamasından önce, Gelecek Zuhur hakkında yazılmış tüm İslam hadislerini bir araya getirme ihtiyacını duydu. Ancak, bu hadisler o kadar geniş çaptaydı ki, sadece onikibin tanesini derleyebildi.

Şiilere göre, Kaim'in zuhuru ile ilgili bu vaatlerin yerine gelmesi son derece önemliydi. Çünkü, bin yılı aşkın bir süre boyunca inananlar camilerde, medreselerde ve evlerde bunu tartışmışlardı. Hz.Bahaullah belki de bu nedenle, İkan Kitabı'nın birkaç sayfasını bu hadisleri açıklamak için ayırmıştır ve öylece Hz.Bab'ın vaatleri nasıl yerine getirdiğini göstermiştir.

HZ.BAHAULLAH'IN KENDİ ZUHURU HAKKINDA BİLGİ VERMESİ

Hz.Bahaullah, Kendi Zuhuru'ndan 'Cevherler Cevheri', 'Hakikatler Hakikati', 'Nurların Kaynağı', 'İlahi Azamet'in Hükümdarı' kelimeleriyle bahsetmiş ve Babi camiasına ve bilginlerine şu sözlerle seslenmiştir:

Şimdi Beyan ehlerinden ve onlar arasındaki bütün ariflerden bir ricam var: Kitap'taki Tanrı tavsiyelerini unutmayıp gözlerini daima Emrin aslına çevirsinler; olmaya ki, O Cevherler Cevheri'nin, O Hakikatler Hakikati'nin, O Nurlar Nuru'nun Zuhuru'nda Kitabın bazı ibarelerine yapışıp Kuran devrinde başa gelen şeyleri Onun da başına getireler. Çünkü, o Hüviyet Sultanı kendi işitilmedik güzel sözlerinin tek bir harfi ile bütün Beyan'ın ve Beyani'lerin ruhunu kabzeylemeye ve yine Ağzından çıkacak tek bir harf ile cümlesine yeni ve ebedi bir hayat bağışlayıp nefis ve

arzu mezarlarından çıkarmaya muktedirdir. Dikkat edip uyanık bulununuz; hatırda tutunuz ki, her şeyin varacağı sonuç, O' na imandır. O'nun zamanını idrak ve likasına kavuşmaktır. (51)

Hız.Bahau'llah bir başka yerde de, Kendisi için 'Cennet Kuşu' lakabını kullanarak şöyle demektedir:

Tanrı'ya and olsun, toprakta oturan bu İlahi Güverci'nin bu ötüştten başka ötüşleri, her biri şimdiye kadar söylenenden veya yazılandan daha derin sırları sinesinde gizleyen daha başka sözleri var. Henüz söylenmeyen sözlerinin her bir notası bugüne dek söylenenlerden ölçülemeyecek kadar yüce ve bu Kalem'den sadır olanların çok ötesinde son derece azimdir. Bakalım Tanrı'nın iradesi ne zaman gerektirir de, mana gelinleri, örtüsüz pececi, ruhani köşklere çıkıp kıdem bahçesine ayak basar...(52)

Hız.Bahau'llah İkan Kitabı'nın bazı bölümlerinde, Babi toplumunun içinde bulunan bazı düşmanların ellerinden çekeceği ızdıraplardan ve onların karşı koymalarından da bahsetmektedir. Mirza Yahya ve arkadaşlarından şöyle söz etmektedir:

Mama'fih, bu günlerde bir kıskançlık kokusunun etrafı yayıldığını seziyoruz; öyle bir kıskançlık kokusu ki, görünür-görünmez bütün varlıkların mürebbisine yemin olsun, dünyanın -tabir caiz ise- kurulmaya başlamasından bu güne kadar böyle bir kin, böyle bir haset, böylesine bir düşmanlık görülmemiştir ve görülmeyecektir de. İnsaf nedir bilmez bir takım kimseler nifak bayrağını kaldırmışlar, el birliği ile Ben kula karşı muhalefete başlamışlardır. Onların her yönden atılan mızraklarını ve her taraftan yağın oklarını müşahede ediyoruz. Halbuki Ben, hiçbir şey için iftihar da bulunmadım, üstünlük davası gütmедim, herkesle samimi arkadaşlık ve tahammül

dairesinde yoldaşlık yaptım. Fakir ile fakir oldum, bilginler ve ulular yanında tevazu ve teslimiyetten başka bir şey göstermedim.(53)

Hız.Bahaullah çektiği bu sıkıntıları yazılarının pek çoğunda belirtmiş ve en büyük ızdırabın da, Tanrı Mazharları'na iman ettiklerini iddia etmelerine rağmen, Onlar'a sadakatsizlik edenlerden geldiğini açıklamıştır. Mirza Yahya'nın sadakatsizliği, riyakarlığı ve uygunsuz davranışları sonucunda Hız.Bahaullah' a acı veren şey, fiziksel değildi. Bu keder ve ızdırabı ruhunun en derinliklerinde duyduğunu İkan Kitabı'nda şöyle belirtmiştir.

Tanrı'ya yemin olsun, düşmanlardan ve Kitap ehlinde gelen zulum ve cefa -şiddetlerine rağmen- dostlardan gelenlerin yanında hiç kalır. (54)*

Hız.Bahaullah'ın İkan Kitabı'ndaki sözlerinin otoritesi, önerilerinin tonu ve Kendisine yönelik imaları, O'nun İlahi Makamı'nı ve Emri'ni açıklamasının yakın olduğunun bir deliliydi. Hız.Bahaullah bir yerde şöyle buyurmaktadır:

Varlık alemi bütün bu inayetlere gebe dir. Bakalım, görünmez alemde yağ an bu inayetin neticesi şu toprak aleminde ne zaman görünecek; takatten düşmüş susuzlar ne vakit Sevgili'nin ferahlatıcı Kevserine kavuşacak; uzaklık ve yokluk sahralarında dönüp dolaşanlar Sevgili'nin yakınlık ve varlık otağına ne zaman ulaşacak...(55)

İkan Kitabı bir derya gibidir. Dinin özünü içerir, ama derinliklerine tam olarak erişilemez. Kişi onu defalarca okur ve her seferinde de, gözlerinin önüne yeni gerçekler ve yeni görüşler serilir.

* Bu durumda, Müslüman inananlar.

DİĞER BAZI İLK MÜMİNLER

HACI MİRZA MUHAMMED TAKİ AFNAN

İkan Kitabı'nın, nazil olduktan hemen sonra tüm inananlar için ilahi bilginin kaynağı ve sayısız insanların Emri kabul etmesinde etken olması hayret verici bir şey değildir. Hz.Bab'ın akrabalarından birkaçı bu kitabı inceledikten sonra Hz.Bab'ın Emri'nin doğruluğunu kabul etmişlerdir.

Bunlardan birisi de Vekilud Devle lakabıyla tanınan Afnan ailesinin en seçkin kişilerinden birisi olan Hacı Mirza Muhammed Taki'dir.* Mirza Muhammed Taki, babası için nazil olan İkan Kitabı'nı okur okumaz Emrin gerçekliğini gördü ve Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olmak için Bağdat'a koştu. Yolculuğu sırasında, Emri kabul eden ve daha sonra çok tanınmış bir mümin olan ağabeyi Hacı Mirza Muhammed Ali de kendisine eşlik etti.

Hz.Bahaullah'la yaptığı görüşme Hacı Mirza Taki'nin üzerinde müthiş bir etki yarattı. Tüm varlığı Hz.Bahaullah'a olan sevgisinden dolayı cezbedildi ve Hz.Bahaullah'ın Emri'ni açıklamasından önce O'nun Makamı'nı idrak edecek ve O' na hizmet etmek için kıyam edecek yeni bir ruhla doldu. Tanrı Emri'ndeki bağlılığı ve heyecanı bütün diğer ahabplara örnek olacak nitelikteydi. Bağdat'ın sokaklarında yürürken çevresine öylesine semavi bir neşe saçıyordu ki, o şehirdeki ahabplar O'ndan 'neşeli Afnan' diye bahsederlerdi. Sanki Hz.Bahaullah'ın eliyle ateşlenen ilahi sevginin alevi, O'nun bu dünyaya bağlılıklarının hepsini tamamen yakmıştı.

* Hz.Bab'ın kuzeni, Hz.Bahaullah'ın İkan Kitabı'nı yazdığı Hacı Mirza Seyyid Muhammed'in oğlu.

Böyle bir ruh hali içinde, tüccarlık yaptığı ve halkın kendisine büyük saygı gösterdiği Yezd'e döndü.

Her ne kadar Yezd'liler, bu Emrin başlangıcından beri yeni doğan Emrin fanatik düşmanı olmuşlar ve o şehirdeki müminlere acımasızca eziyet etmişlerse de, Afnan ailesi bu olayların dışındaydı. Devlet memurları ve diğer ileri gelen kişiler onlara her zaman anlayış ve saygıyla davranmışlardı. Özellikle davranış ve şahsiyetiyle yetkililere kendini sevdiren Hacı Mirza Muhammed Taki'ye büyük saygıları vardı.

Hz.Bahaullah'ın döneminin sonuna doğru, Bahai toplumunun nüvesi Türkistan eyaletinin Aşkabad şehrinde hızla büyümeye başladı. Bahai etkinliklerinde bir dereceye kadar özgürlük bulan birkaç aile İran'dan bu şehre hicret etti.

Bir ara Hacı Mirza Muhammed Taki de Aşkabad'da mülk almaya karar verdi. Konu Hz.Bahaullah'a iletildiğinde, Hz.Bahaullah bu arazinin bir kısmının bir Meşrikul Azkar inşa edilmesi için kullanılması talimatını verdi. Hz.Bahaullah'ın Suudu'ndan sonra, Hz.Abdtulbaha'nın direktifleri üzerine Hacı Mirza Muhammed Taki Aşkabad'a gitti ve Mabet'in inşasına nezaret etti. Tüm gayretini ve maddi varlığını bu büyük girişimi yerine getirmeye adadı. Ve sonuçta diğer Bahailerin de yardımıyla, Bahai dünyasının ilk Meşrikul Azkar'ı olan bu güzel yapıyı yaptırdı.*

Meşrikul Azkar binası tamamlandığı ve iç dekorasyonu da epeyce yoluna girdiği zaman, Hz.Abdülbaha, Hacı Mirza Muhammed Taki'yi Kutsal Topraklar'a çağırdı. Kendi işlerini ve Mabetin işlerini en büyük oğlu Hacı Mirza Mahmud'a havale eden Hacı Mirza

* Bölgedeki depremden dolayı tehlikeli olan bu bina 1963 yılında yıkılması gerekti.

Muhammed Taki Hicri 1325'de (Miladi 1907) Aşkabad'dan ayrıldı ve yaşınının son günlerini Hz.Abdülbaha'nın yanında geçirdi.

Hacı Mirza Muhammed Taki Kutsal Topraklar'da vefat etti ve Kermil Dağı'nın eteğinde Hz.Bab'ın Makamı'nın gölgesine ve Elija Mağarası'nın yakınına gömüldü.

Hacı Mirza Muhammed Taki için yazılanlar, O'nun çocukluğuna değinmeden tamamlanmış sayılmaz. Onbeş yaşında bir gençken Hz.Bab'ın huzurunda oturur, O'nun Tanrı sözlerini ve münacaatlarını okurken ahenkli sesini dinlerdi. Aşkabad' da yazdığı anılarında Hacı Mirza Muhammed Taki o günlerden şöyle bahsetmektedir:

Hatırlıyorum, her pazar günü Hz.Bab'ın annesi olan halama giderdim. Orada O' nun huzuruna çıkma şerefine ererdim... Hatırlıyorum, özellikle bir keresinde Huzurunda oturmama izin verdi ve şefkatle bir dilim karpuz kesip bana verdi. O anda bazı dua ve Levihler yazmakla meşguldu. Sonra, hafta içerisinde nazil olan dualarından birini bana uzattı ve Kendi yanında terennüm etmemi söyledi... Ya o hafta veya ertesi hafta Buşir üzerinden Mekke'ye hareket etti... İki üç ay sonra ben de Buşir'e babamın yanına gittim...Hz.Bab, Mekke dönüşü Buşir'e bizim eve geldi. Orada birkaç günü O'nunla birlikte geçirdim. O günlerde zamanının her anını Tanrı sözlerini söylemek ve münacaat yazmakla geçiriyordu... Bir akşam, günlerimi Tanrı hizmetinde geçirmem ve sonunda O'nun hoşnutluğuna ermem için bana dua etmesini rica ettim ve hatta göz yaşları içinde bütün samimiyetimle yalvardım. Öyle olacağından emin olmamı söyledi. (1)

Hacı Mirza Muhammed, dünya mallarına bağlı olmamanın, alçak gönüllülüğün ve hizmetin bir örneğidir. Hayattaki tek amacı, çok sevdiği Emre hizmetti. Çoğu zaman ruhen ve duaları ile Hz.Bahau'llah'la konuşurdu. Söylendiğine göre, evde her gün en güzel elbiselerini giyer, tek başına bir odada oturur ve sonsuz bağlılık ve

samimiyetle kendisini Cemal-i Mübarek'in huzurunda farzederek kalbini ve ruhunu Hz.Bahaullah'a çevirirdi.

Hz.Abdülbaha, üzgün ve kederli olduğu anlarda Hacı Mirza Muhammed Taki ile görüşmenin, üzüntüsünün yok olmasına ve kalbinin sevinçle dolmasına neden olduğunu belirtmiştir.

Hz.Abdülbaha Akka'da hapsedildiği o en karanlık saatlerde, nakıslarla Türk yetkililerinin el ele vererek Hayatı'nı tehdit eden çalışmalarını sürdürdükleri bir sırada, Hacı Mirza Muhammed Taki'ye bir Levih gönderdi ve Kendisine yapılan tehditler artacak olduğu takdirde, Yüce Umumi Adalet Evi'nin* seçilmesi için hazırlıklar yapmasını buyurdu.

Hz.Abdülbaha aynı Levihte Tanrı Emri'nin büyüklüğünü anlatmakta ve gelecekte O'na yapılacak hücumlardan söz etmektedir. Hz.Bahaullah'ın Emri'nin henüz Batı dünyasından çok az sayıda insana ulaştığı bir zamanda yazılan bu Levihten alınan aşağıdaki pasaj, gelecekte olacakları anlatmaktadır:

Ne kadar büyük, ne kadar azimdir Emir! Yeryüzü insanları ve akrabaların saldırıları ise ne kadar şiddetli! Çok geçmeden Afrika'da, Amerika'da kitlelerin, velvelesi, Avrupa'nın ve Türkün haykırıları, Hindistan ve Çin'in iniltileri uzaktan ve yakından duyulacak. Tek tek veya toplu olarak O'nun Emri'ne karşı koymak için tüm güçleriyle ayaklanacaklar. O zaman Tanrı'nın inayetiyle desteklenmiş, iman gücüyle, idrak gücüyle yardım görmüş ve Ahd'in ordularıyla güçlendirilmiş Tanrı askerleri kalkacaklar ve şu ayetin gerçekliğini ortaya çıkaracaklar:"Yenilgiye uğrayan kabilelerin başına gelen kargaşaya bak!"(2)

* Hz.Bahaullah, Yüce Adalet Evi'nin Emrin En Yüce Makamı olduğunu belirtmiştir. İlk kez 1963 yılında seçilen Yüce Adalet Evi'nin makamı Hayfa'da bulunmaktadır.

Hacı Mirza Muhammed Taki, sadık hizmetleriyle Tanrı Emri'ne zafer ve onur getirdi. Hz.Abdülbaha O'nun, Kutsal Yuhanna'nın kitabında bahsettiği `... Tanrı'nın karşısındaki tahtlarında oturan yirmidört büyükler...'den* birisi olduğunu belirtmiştir.

NEBİL-İ AZAM

Hz.Bahaullah'ın Mesajı'nın duyurulmasında ve sözlerinin yayılmasında büyük rol oynayan, O'nun en önde gelen havarilerinden birisi olan ve Nebil-i Azam lakabıyla tanınan Molla Muhammed-i Zarandi'den söz edilmeden Hz.Bahaullah'ın Zuhuru'nun tarihi tamamlanmış sayılmaz. Nebil-i Azam, özellikle Hz.Bab'ın hikayesinin ele alındığı ve Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi tarafından `Nebil Tarihi' adıyla İngilizce'ye tercüme edilen kapsamlı eseriyle ölümsüzleşti. Bu eserin Hz.Bahaullah'ın dönemiyle ilgili bölümü henüz basılmamıştır.

Nebil ilk zamanlar bir çobandı. Tabiata karşı büyük bir sevgisi vardı ve çoğu zaman gecelerini, yerde uzanıp yıldızları incelemek ve Yaradanı ile tek başına konuşmakla geçirirdi. Otlakta sürüsünü otlatırken Kur'an ayetlerini makamla okur ve yaşamı sırasında gerçeği bulabilmesi için Tanrı'ya dua ederdi.

Bir gün, 1847'de iki kişiyi Hz.Bab'ın öyküsünü anlatırken dinledi ve derhal bu yeni Mesaj'ın çekiciliğine kapıldı. Kısa bir süre içinde Hz.Bab'ın hararetle inananlarından birisi oldu ve yoluna çıkan her türlü engellere rağmen O'nun Emri'ni yaymakta etkin kaldı.

Hz.Bahaullah ile ilk tanışması 1850'de Tahran'da oldu. Ancak, bu ilk karşılaşmada O'nun Makamı'nın yüceliğini takdir edemedi. Daha sonra, Babi toplumunun lidersiz gibi görüldüğü, inananların dağıldığı ve şaşkın bir halde olduğu sırada, Nebil vehime kapılıp, `Beklenen Zuhur'un kendisi olduğunu iddia etti ve bazı

* Geriye kalan yirmüç `büyükler'den sadece ondokuzunun ismi belirtilmiştir ki, bunlar Hz.Bab ve diğer onsekiz Diri Harftir.

yazılarını Babilere dağıttı. Sonra Bağdat'a geldi ve Hz.Bahauallah' ın huzuruna çıktı. Bu kez iç gözü O'nun Zuhuru'nun ihtişamını gördü ve ruhu O' nun azametli Ruhu'yla çalkalandı. Hz.Bahauallah'ın ayaklarına kapandı ve haddini bilmeyişinden ötürü af diledi. Pişmanlığının bir nişanesi olarak ve Hz.Bahauallah'ın karşısında duyduğu tevazunun ölçüsünü belirtmek için, o günlerde bir erkeğin itibarının sembolü olan sakalını kesti ve fırça yapıp Hz.Bahauallah'ın evine giden yolu süpürdü.

Hz.Bahauallah'a hizmet etmenin ateşli isteği ile canlanmış ve O'nun eksilmeyen inayetiyle güçlenmiş olan Nebil, O'nun Emri'ne önemli hizmetlerde bulundu. O' na olan sadakatı ve bağlılığı gerçek bir örnekti. Hz.Bahauallah'ın tüm dostları arasında Nebil, Hz.Bahauallah'a çok büyük bir sevgiyle bağlı olarak tanınır. Sevgisi öylesine derindi ki, Onun'la görüşenlerin, ruhunda yanan bu ateşi farketmemeleri mümkün değildi.

Nebil yetenekli bir şair, son derece akıcı bir dille yazan bir dahiydi. Düz yazılarının bazıları aşlında nazım halinde yazılmıştı. Bu şiirler imanının derinliğini ve sevgisinin şevkini anlatır.

Hz.Bahauallah O'na önemli görevler vererek birkaç kez İran'a gönderdi. Bu yolculuklarında gittiği her yerde Hz.Bahauallah'la ilgili haberleri paylaştı ve müminleri harekete geçirip hizmet etmeleri için onlara ilham verdi. Hz.Bahauallah İstanbul'a gitmek üzere Bağdat'tan ayrıldığı zaman, Nebil geride kalamazdı. Derviş kılığına girip yaya olarak, İstanbul'un yolunu tuttu ve yolda Hz.Bahauallah'ın grubuyla buluştu. Hz.Bahauallah O'nu İstanbul'dan Emri öğretmek ve yaymak için bir kez daha İran'a gönderdi. İran'dan Edirne'ye Hz.Bahauallah'ın Mesajı'nın ilan edildiği yere geldi. Hz.Bahauallah Levihle'rini dağıtmak ve ahbabların Emrin önemini anlamalarına yardımcı olmak için O'nu tekrar İran'a gönderdi. Büyük bir şevk ve istekle uzağa, yakına gitti ve körü körüne Mirza Yahya'nın arkasından giden az sayıdaki kişiden farklı olarak, büyümekte olan Bahai toplumunun temelini kurmaya yardım etti. Ezeliler olarak bilinen bu grubun ileriki yıllarda hiçbir değeri kalmadı ve unutuldu. İşte bu dönemde

Hız.Bahaullah'a inananlar anlamına gelen Bahai kelimesi, Babi tanımının yerini aldı.

Bu yolculuktan sonra Hız.Bahaullah'ın Nebil'e verdiği bir başka görev de, Emrin düşmanlarından birisi olan Mısır'daki İran başkonsolosunun kıskırtmalarıyla hapse mahkum olan yedi mümin adına Hidiv'e başvurması için Mısır'a gitmekti. Ancak, Nebil Mısır'a varır varmaz İskenderiye'de hapse atıldı. Hapishanede kendisi gibi bir mahpus olan Hıristiyan hekim ve din adamı Faris Efendi'yle tanıştı.

Nebil ona Emri duyurdu ve Faris Efendi belki de Emri ilk kabul eden Hıristiyan olarak koyu ve sadık bir mümin oldu.

Hız.Bahaullah Akka'ya sürgün edildiği zaman, Kendisi'ni götüren gemi İskenderiye'deki hapishaneye yakın bir yere demir attı. Tuhaf bir rastlantı sonucu Nebil bundan haberdar edildi. O ve Faris Efendi gemide bulunan Hız.Bahaullah' a durumlarını bildiren bir mektup gönderdiler. Hız.Bahaullah yanıt olarak kendilerine, mektuplarını almanın mutluluğunu ve sevgi dolu merhametinden emin olmalarını ifade eden bir Levih gönderdi. Özellikle, Hız.Bahaullah'a muhteşem Rabbim diye hitap eden ve sadık hizmetkarlarından birisi olarak kabul edilebilmesi için yalvaran Faris Efendi'ya hitaben cesaret verici kelimeler yazdı.

Bir süre sonra Nebil Mısır'dan ayrılabilirdi. Kutsal Topraklar'a gitti ve kılık değiştirmiş bir şekilde Akka Kalesi'ne geldi. Ancak, Hız.Bahaullah'ın düşmanları O'nu tanıdılar, görevlilere ihbar ettiler ve O'nun şehirden atılmasını sağladılar. Nebil bundan sonra Kutsal Topraklar'ın değişik bölgelerinde ve bir süre de Kermil Dağı'nda bir mağarada yaşadı. Tekrar Rabbî'nin huzuruna erişeceği günün hasretiyle, günlerini dua ve niyaz ile geçirdi. Sonunda duaları kabul oldu, hapishane kapıları ahbablara açıldı ve Nebil müthiş bir sevinçle Hız.Bahaullah'ın huzuruna çıktı. Bu, O'nun için bir gerçek zafer anıydı. Hayatının geri kalan zamanını Akka'da geçirdi ve sık sık O'nun huzuruna müşerref olma şerefine erişti. İşte, önsözü şu cümlelerle başlayan önemli görevi 1887' de başladı:

Niyetim, Tanrı'nın yardımı ve desteğiyle, bu tarihin başlangıç sayfalarını o iki büyük nura, Şeyh Ahmed-i Ağsai ve Seyit Kazım-ı Reşdi'ye ayırmak ve daha sonra Hz. Bab'ın Emri'ni açıkladığı 60* yılından bugüne kadar (hicri 1305)† geçen olayları tarih sırasına göre anlatmaktır.

Bazı olaylarda ayrıntıya gireceğim, diğerlerinde ise olayların kısa bir özetiyle yetineceğim. Benim bizzat tanık olduğum ve güvenilir ve tanınmış kişilerin raporlarına dayanan olayları kayda geçireceğim ve her defasında isimleri ve yerleri belirteceğim. Özellikle şu kişilere şükran borçluyum: Hz. Bab'ın sekreteri Seyyid Ahmed-i Kazvini, Seyit İsmail Zebih, Şeyh Hasan-i Zunuzi, Şeyh Abu Turab-ı Kazvini ve son olarak, fakat aynı derecede önemli Hz. Bahau'llah'ın kardeşi Mirza Musa, yani Ağa'yı Kelim.

Şu başlangıç sayfaları yazmamda bana destek olduğu için Tanrı'ya şükürler olsun. Cömert inayetiyle Hz. Bahau'llah'ın bunları dikkate alması, bunları Kendisine okuyan Mirza Ağa Can aracılığı ile memnuniyetlerini ve onayını belirtmesi ve bu sayfaları kutsaması ve onurlandırması için de şükürler olsun... Bu eseri bitirmek için giriştiğim bu işte Tanrı'nın beni yanlışlardan uzak tutmasını ve yol göstermesini dilerim... (3)

Hz. Bahau'llah Suud ettiğinde, Nebil'i teselli etmek mümkün olamadı. O, sevgilisiz yaşayamazdı. Böylesine şiddetli bir şekilde ve uzun süredir içinde yanmakta olan aşk ateşi, O'nu girdabına almıştı. Öyle ki, bu sevgi O'nu kendini feda etme ateşiyle alevlendirmek üzereydi. Bir süre, bu duruma alışmaya çalıştı, fakat acısı giderek arttı. Sonunda ruhunda kabaran sevgi okyanusu içine sığmaz oldu ve kendini denize atarak intihar etti. O gerçekten de Cemali Mübarek'in bir aşığıydı. Hz. Abdülbaha'ya duyduğu sadakatı bildiren bir not

* Hicri 1260 (Miladi 1844).

† Hicri 1305 (Miladi 1887-8).

bıraktı ve tek bir Arapça kelime 'Garik' (boğuldu) ile ölüm tarihini belirtti. Bu kelimenin Ebcet hesabına göre sayısal değeri 1310'dur (Miladi 1892-3).

Nebil'in son eserlerinden birisi, insanı son derece duygulandıran bir dille yazılmış olan Hz.Bahaullah'ın Suudu'nu anlatan yazısıydı. Hz.Abdülbaha, Hz.Bahaullah'ın yazılarından bazı parçaları seçmesi için Nebil'i görevlendirmişti.

14 - Şeyh Selman Hz.Bahaullah'ın yorulmak bilmez özel habercisi.

15 - Hacı Mirza Muhammed-Takiy-i Afnan Hz.Bab'ın kuzeni ve Hz.Bahaullah'ın tanınmış mümini.

Nebil'in seçtiği pasajlar, Ziyaretname'yi oluşturmuştur.* Bu Levih şimdi, Hz.Bahaullah'ın Suud Günü'nde ve Hz.Bab'ın Şehadet Günü'nde En Kutsal Makam'da† ve Hz.Bab'ın Türbesi'nde okunmaktadır. Bu eser, bütün dünyadaki Bahailerin bu günlerde de diğer uygun zamanlarda okuduğu özel bir Levihtir.

Nebil'in Babi ve Bahai tarihine katkısı çok büyüktür. Bahailer Nebil Tarihi'ni sadece bilgi açısından değil, aynı zamanda da bir ilham kaynağı ve Emir'de derinleşme aracı olarak kabul etmektedirler. Nebil arkasında, zamanın yok edemeyeceği ve henüz doğmamış nesillerin kendi bilgi ve ilham hasatlarını biçecekleri bir hazine bırakmıştır.

* Bu Levihin ilk dört paragrafi Hz.Bahaullah'ın inananlardan Ağa Baba'ya yazdığı Levihten alınmadır (Prayers and Meditations of Bahaullah, Sf.180),beşinci ve altıncı paragraflar benim tespit edemediğim bir ahababa yazılan bir Levihten ve son paragraf da Hz.Bahaullah'ın Hz.Bab'ın hanımı Hatice Begum'e yazdığı bir Levihten alınmıştır.

† Hz.Bahaullah'ın Behç'i'deki Makamı.

HZ.BAHAULLAH'IN DOSTLARI

İkan Kitabı nazil oluncaya kadar pek çok Babi sırf Hz.Bahaullah'la müşerref olmak amacıyla Bağdat'a gelmişlerdi. Bunların birçoğu Hz.Bahaullah Emri'ni resmen açıklamadan yıllar önce O'nun Makamı'nı tanımışlar ve O'nun ateşli inananlarından olmuşlardı. Hz.Bahaullah bu ahbaplardan birkaçına Bağdat'ta oturma izni verdi, diğerlerine ise evlerine dönmelerini ve Emri anavatanlarında yaymalarını buyurdu.

Böylece Bağdat'ta O'nun kudretiyle manyetize olmuş, kendini O'na adanmış kişilerden oluşan küçük bir topluluk oluştu. Hz.Bahaullah'ın Tanrı şarabından içmiş bu dostları, bu devrin ruhani devleri, O'nun Cemalinin aşıkları, dünyabağlarından arınmışlığın örnekleri, kendilerini tamamen O'nun iradesine teslim etmiş, herşeylerini, hatta hayatlarını dahi O'nun yolunda feda etmenin hasretini çeken yepyeni bir insan ırkıydı. Dünyada hiç bir kuvvet onların düşüncelerini O'nun ihtişamından saptıramaz veya herhangi bir insani faaliyet O'ndan ayıramazdı. Mum etrafında dönen kelekler gibi O'nun etrafında döndüler ve O'na olan hayranlıklarından, kendi varlıklarını unuttular. En büyük mutlulukları, O'nun huzuruna ermekti ve O'ndan ayrıldıktan sonra düşünebildikleri tek şey de, tekrar ne zaman O'nun huzuruna çıkabilecekleriydi. Hz.Bahaullah belki inayet buyurup onları Evi'ne çağırır veya ziyafet ya da toplantılarına gelmekle onları onurlandırır ümidiyle sürekli bir bekleyiş içindeydiler.

Tarih, insanlığın gösterdiği böylesine bir sevgi, kendini vakfetme ve sonsuz feragat hiç görmemiş ve hiç bir geçmiş dinin tarihinde bu kadar çok sayıda sadık mümin, Emrini açıklamasından yıllar önce, Rabları olacağını bildikleri Şahsın etrafında toplanmamışlardı. Gerçekten de Hz.Bab, eserlerinde `Tanrının Göndereceği Kimse'nin Makamı'nın çok yüce olduğunu, öyle ki ihtişam perdesi kalkmadan önce, kutsal ruhların O'nu tanıyacaklarını ve mutlak bir bağlılıkla O'nun yolunda canlarını feda edeceklerini belirtmişti.

Sadece O'nun Kendisi'ni açıklamasından önce değil, hatta Hz.Bab'ın devrinde bile O'nun Yüce Makamı'ndan emin olan bazı kişiler vardı. Hz.Bahauallah her ne kadar Zuhuru'nun ilk işaretlerini Tahran'daki Siyah Çal'da almışsa da, bundan bile önce, ilk Babilerden birkaçı O'nun Hz.Bab'ın haber verdiği Kişi olduğunu anlamıştı.

Bu kişilerden birisi de, Babi döneminin ölümsüz kahramanı Tahire idi. Tahire, Hz.Bahauallah'ın Siyah Çal'da hapsedilmesinden çok önce, O'nun Makamı'nın tamamen bilincindeydi ve en güzel şiirlerinin bazılarında, O'nu 'kendisinin Rabbi' ve 'taptığı amaç' gibi sözlerle yüceltmışti. Hz.Bahauallah'ın Makamı'nı çok önceden anlayan bir başka kişi de, son derece ateşli bir Babi olan Şeyh Hasan-ı Zunuzi idi.

Hz.Bab, onun kesinlikle 'Beklenen Zuhur' ile Kerbela'da karşılaşacağını söylemişti. Şeyh Zunuzi Hz.Bahauallah'ın Siyah Çal'da hapsedilmesinden bir yıl önce Kerbela'da tesadüfen yolda Hz.Bahauallah'a rastladı ve daha sonra Bağdat'ta açıklanacak olan Makamı'nın sırrını ona gizli olarak açıklayan iç ve ruhani görüşü sayesinde O'nun Makamı'nı tanıdı. Aynı ruhani görüşe sahip olan birkaç kişi daha aynı şekilde, binlerce gizlilik perdelerinin arkasından parlayan Tanrı'nın ihtişamını görmeyi başardılar.

Pek çok kişi buna şaşırı. Nasıl olurdu da, henüz Tanrı Mazharı'nın Kendisi Peygamberlik işaretlerini almadan tanırmı? Hz.Abdülbaha bunu şöyle açıklamıştır: Tanrı Mazharı her zaman Tanrı Mazharı'dır. Peygamberlik çağrısını almadan çok önce tüm ilahi sıfatlar O'nun içinde mevcuttur. Sadece uyuyan bir insan veya örtünün altına yerleştirilmiş bir lamba gibi, ışığı insanların gözünden gizlenmiştir. Peygamber Görevi'nin doğuş saati çalıncaya kadar, gücünü ve sıfatlarını açıklamaz. Her ne kadar Görevi'ni topluma açıklaması daha sonra gelse de, O'nun dünyaya geliş saati Tanrı Mazharı olarak görünmesinin bir işaretidir. Hz.Bahauallah'ın Zuhuru Tahran'daki Siyah Çal'da doğdu, ancak O bunu on yıl sonra Bağdat'ta açıkladı.

Bu yüzden, Hz.Bahaullah Emri'ni açıklamadan önce, Rablarının güzelliğini algılayacak ruhani göze sahip olan Bağdat'taki dostları, mutluluk ve sevinç ruhu ile dolmuşlardı.Onlar dünya bağlarından tamamen arınmış, bu dünyayı ve insanlarını unutmuşçasına yaşamaktaydılar. Hz.Şevki Efendi onların Hz.Bahaullah' a olan bağlılık ve sevgisinden şöyle söz etmektedir:

Son derece mütevazi kazançlarına rağmen bu dostların devamlı olarak Mahbubları'nın onuruna verdikleri neşeli ziyafetler; yüksek sesle Hz.Bab'a, Kuddüs' e ve Hz.Bahaullah'a övgüler sundukları münacaatlar, şiir ve türkülerle kutlamalar ve gecenin geç saatlerine kadar süren toplantılar; tuttukları oruçlar; uyguladıkları gece ibadetleri; ruhlarını tutuşturan ve sınırsız heyecan dolu duygularla birbirlerine anlattıkları rüyalar ve ilhamlar; Hz.Bahaullah' a hizmet edenlerin O'nun işlerini yapmada gösterdikleri isteklilik; O'nun ihtiyaçları için her zaman hazır bulunmaları; abdest alması ve diğer ev ihtiyaçlarını gidermek için ağır su fıçılarını taşımaları; kendilerinden geçtiklerinde zaman zaman yapmış oldukları tedbirsizlikler; sözleri, hareketleri, böylesine bir kişisel bağlılık ve dinsel değişime tanık olmamış bir halk kitlesinde uyandırdıkları hayranlık ve şaşkınlık -- bu ve buna benzer diğer olaylar, sonsuza dek, Hz.Bahaullah'ın Zuhuru'nun doğuş saati ile Irak'tan ayrılışının arifesinde İlahi Emri açıklaması arasında geçen bu ölümsüz dönemin tarihiyle birlikte anılacaktır. (4)

Nebil ise bu dostlardan şöyle söz etmektedir:

Hz.Bahaullah'ın huzurunun kadehinden içenler öylesine sarhoş idiler ki, onların gözünde kralların sarayları bir örümceğin ağından bile daha kısa ömürlü görünüyordu... Kendi kutlamaları ve ziyafetleri ise, yeryüzü krallarının hayal bile edemedikleri bir zenginlikte gibiydi...

Birçok geceler, en azından on kişi birkaç hurmayla yetiniyorlardı. Hiç kimse evlerinde bulunan ayakkabı, aba veya cübbelerin gerçekten kimlere ait olduklarını bilmiyordu. Çarşıya

giden bir kimse ayağındaki ayakkabıların veya Hz.Bahau'llah'ın huzuruna çıkan bir kimse o an sırtındaki aba veya cübbenin kendisine ait olduğunu iddia edemezdi. Kendi adlarını unutmuşlar, kalpleri Sevgilileri'ne hayranlığın dışında herşeyden arınmıştı... Hey gidi o günlerin sevinci, o saatlerin mutluluk ve heyecanı!(5)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

HZ.BAHAULLAH'IN YAKLAŞAN AÇIKLAMASI

1863 yılı yaklaştıkça, Hz.Bahaullah'ın Emri'ni açıklamasının da yaklaşmakta olduğu, kaleminden akan Levihlerin tonundan ve yaptığı genel ve özel imalardan, gittikçe daha çok hissedilmeye başlamıştı. Hergün yeni bir Levih nazil oluyordu ve bu da, O'nun Yüce Makamı'nın gözler önüne serilmesinin yaklaştığının açık işaretleriydi. Ruhu harekete getiren bu yazıları ve neşeli kasideleri okudukları zaman kendinden geçen etrafındakiler için, bu bir sevinç ve mutluluk dönemiymi. Geceleri küçük bir odada toplanır, kâfurlu (tırlı bir madde) mumlar yakar ve yüksek sesle bu sevinç dolu yazıları terennüm ederlerdi. Sonra bu dünyayı unutmuş ve tamamen ruh alemine dalmış bir şekilde, gecenin çoktan bittiğini ve yeni bir günün başladığını farkedерlerdi. Hz.Bahaullah' ın bu kahramanlarının, Levihleri makamla bir şekilde okumanın dışında, bu tarihi gecelerde yaptıkları konuşmalar tamamen O'nun mübarek kişiliği etrafında dönüyordu. O'nunla ilgili olarak birbirlerine anlattıkları öyküler, O'nunla gerek Evinde ve gerekse çarşıda karşılaşmalarından edindikleri anıları birbirleriyle paylaşmanın sevinçli duyguları, Levihlerindeki sırları çözmek için giriştikleri derin tartışmalar, O'nun Emri'nin zamanı ve tarzı üzerinde öne sürdükleri fikirler, bugün herhangi bir kimsenin deneyimlerinin çok ötesinde bir heyecan ve mutluluk atmosferi yaratıyordu.

Hz.Bahaullah'ın bu dönemde yazdığı şiirlerin ve Levihlerin sahip oldukları eşsiz üslup, ifade ve ruhu büyüleyen güç, bunları tarifî çok zor ve tercümesi ise imkânsız eserler haline getirmektedir: Subhana Rabbiyel Ala, Gulamul Huid, Hur-i Ucab, Ez Bağ-ı İlahi ve Halih Halih - Ya Beşaret bu dönemde nazil olan eserler arasındadır.

SUBHANA RABBİYEL ALA

Bu Arapça Levih, Hz.Bahaullah'ın Harf-i Beka (Sonsuzluğun Harfi) lakabını verdiği Hacı Mirza Musa Cevahiri adına nazil olmuştur. Mirza Cevahiri'nin babası Hacı Mirza Hadi, İran'ın eski vezirlerinden olup, İran ve Irak'ın tanınmış kişileri arasında büyük şöhret sahibi olağanüstü bir insandı. Bağdat'a göç edip orada yerleşmiş ve büyük bir servet ve büyük bir saygı görmekteydi. Hacı Mirza Hadi yaşamının sonuna doğru Hz.Bahaullah'a cezboldu ve kendini O' na adadı. Sık sık O'nun huzuruna gider, ayakları dibinde büyük bir alçak gönüllülük ve kendinden geçmişlikle otururdu.

Hacı Mirza Hadi'nin vefatından sonra arazisi ile ilgili büyük problemler doğdu. Sorunlar yoluna girince, arazisinin bir kısmı, Hz.Bahaullah'ın sadık ve sabit bir başka inananı olan oğlu Hacı Mirza Musa'ya miras kaldı. Böylece Hacı Mirza Musa Bağdat'taki Hz.Bahaullah'ın Evi'nin sahibi konumuna geldi, ancak, kendisi diğer emlak ile birlikte bunu da Hz.Bahaullah'a sundu. Fakat Hz.Bahaullah bu hediyeyi kabul etmedi. Hacı Mirza Musa yalvarmaya devam etti. Öyle ki, sonunda Hz.Bahaullah evin uygun bir fiyatla O'ndan satın alınması için talimat verdi. Bu sonuçlandı ve ev Bahai mülkü oldu.

Hz.Bahaullah bu evi 'Tanrı Evi', 'En Yüce Ev' olarak vasıflandırdı ve hac merkezi olarak tayin etti. Bu evin duvarları arasında sayısız Levih nazil oldu ve Tanrı Sözü yıllarca yağmur gibi aktı. Hz.Bahaullah bu kutsal evden, İsminin güzelliklerini dünya insanların üzerine saçtı ve insanoğlunun heykeline hayat ruhu üfledi. Bu ev ve Hz.Bab'ın Şiraz'daki evi, Bahailer tarafından, Akka ve Hayfa'daki Hz.Bahaullah ve Hz.Bab'ın naaşlarının defnedildiği Kutsal Makamlar'dan sonra dünya üzerindeki En Kutsal Yer olarak kabul edilmektedir.

Hz.Bahaullah'ın Bağdat'taki Evi'nin ve Hz.Bab'ın Şiraz'daki Evi'nin ziyareti, Kitab-ı Akdes'te emredilen Emrin Kutsal vecibelerinden bir tanesidir. Hz.Bahaullah Edirne'de iken her iki Hac ziyareti sırasında okunacak Haç Suresini nazil buyurdu. Sonra, Nebil-i Azam'ın Hac için Bağdat'a ve Şiraz'a gitmesini söyledi. Nebil bu

Levihlerde söylenen hac vecibelerini bugüne kadar yerine getiren ilk kişidir.

Hz.Abdülbaha'nın yaşamının sonlarına doğru verdiği talimatlar doğrultusunda, Hz.Bahaullah'ın Bağdat'taki Evi'nde bazı onarımlar yapıldı. Temeli sağlamlaştırıldı ve bina eski şekline göre restore edildi. Ancak, hemen bunun ardından Emrin düşmanları Evi yasadışı bir yolla ele geçirdiler. Bunun üzerine Birleşmiş Milletler Konseyi'ne dilekçe ile başvuruldu. Bu kuruluş 1929'da Bahailerin Ev'le ilgili iddialarını destekledi, ancak, çeşitli nedenlerden dolayı bu karar yetkililerce uygulanmadı. Hz.Bahaullah'ın bu Evi bugüne kadar da Bahailere iade edilmemiştir.

Hz.Bahaullah bazı Levihlerinde bu yerin kutsallığını ve ihtişamını övdü. Evin kaderini, maruz kalacağı alçalmayı haber verdi, ancak, gelecekte onun son derece yükseleceğini ve ihtişamlı olacağını da müjdeledi. Hz.Bahaullah Levihlerinin birisinde bu Evle ilgili olarak şunları buyurmuştur:

Ey Tanrı Evi, Senin masumiyet geçen kafirler tarafından yırtılıp parçalanırsa, sakın kederlenme. Yaratık dünyasında, Tanrı Seni O'nun anma cevheri ile süslemiştir. Böyle bir mücevheri, hiç kimse, hiçbir zaman aşağılayamaz. Koşullar ne olursa olsun, Tanrı'nın gözü Senin üzerinde olacak... Zamanı gelince, gerçeğin gücüyle Tanrı onu tüm insanların nazarında yükseltecek, Onu Hükümdarlığın Sancağı ve müminlerin etrafında tavaf ettiği makam yapacak.(1)

Hz.Bahaullah Subhana Rabbiyel Ala Levhine, Harf-i Baka, yani Mirza Musa'ya cesaret veren sözlerle başlamış ve ona, kendisini bu dünya bağlarından ve içindeki herşeyden arındırması, ruh aleminde uçması ve Melekutun melodilerini paylaşması için çağrıda bulunmuştur.

Gözleri önünde görünen ve Ruhul Azam'ı* simgeleyen Cennet Kızı'nın portresini dramatik terimlerle çizmiş ve hiçbir kalemin tarif edemeyeceği ifadelerle Kendi Zuhuru'na atıfta bulunmuştur. Levih'in tamamı, Tanrı Günü'nün yaklaşmakta olduğu müjdesini sembolik bir dille anlatmakta, aynı zamanda da, O'nun azamet ve inayetine erişmekten mahrum kalmalarına neden olabilecek sınavlara karşı müminleri uyarır.

Bu Levih imalı bir dille yazılmıştır. Bu nedenle de, onu anlamak için inanan kişinin Hz.Bahau'llah'a yüzünü dönüp sözleri üzerinde tefekkür etmesi gerekmektedir. Ancak böyle yaparsa, yüreği Hz.Bahau'llah'ın eksilmeyen inayetine nail olur ve O'nun sözlerinin manasını idrak eder.

LEVH-İ GULAMUL HULD

Kısmen Arapça ve kısmen de Farsça yazılan benzer bir başka Levih de Levh-i Gulamul Hud'dur (Cennet Genci Levhi). Bu da çok güzel bir Levih olup, Hz.Bab'ın Emrini Açıklaması'nın Yıldönümünü kutlamak amacıyla nazil olmuştur. Hz.Bahau'llah bu Levih'te, tasviri ve mecazi bir dille, ama açık bir şekilde Kendi gelişini müjdelemektedir. Sembolik ifadelerle Kendisinden bahsederek, Cemalinin perdesinin kalkacağını bildirir; Kendi Zuhurunu yüceltir; Kendisini, Tanrı'nın tüm Peygamberlerinin ve seçkinlerinin ruhlarının tabi olduğu Kelime olarak tanımlar; insanoğlunun gözlerinden gizli kalmış Kişinin artık döndüğünü tüm dostlarına bildirir; gelişiyile birlikte tüm varlıklara hayat nefesinin üflendiğini beyan eder; gerçek sevenlerini öne çıkmaya ve Mahbubları ile bir bütün olmaya davet eder; dostlarına Huzuruna kabul edilebilmeleri için kalplerini arındırmalarını, dünya ile ilgili her türlü bağılıklardan kurtulmalarını ve bağınazlıklarından ve batıl inançlarından sıyrılmalarını öğütler.

* Sayfa 7-8 e bakınız.

Yine bu Levih'te Hz.Bahauallah, Hz.Bab'ın Makamı'nın yüceliğine tanıklık ve bütün bilgilerin meydana geldiği Nokta olduğuna işaret eder. Hz.Bab'ın bütün bilgilerin kaynağı olması, Hz.Bahauallah'ın Emri'nin gerçeklerinden birisidir. Gerçekten de Tanrı'nın her Peygamberi halkı için bilgi kaynağı olmuştur. Tarih bunu yeterince kanıtlamıştır.

Örneğin, İsrailoğulları bütün haklarından yoksun bir şekilde Firavunların elinde tutsak olan bir kavimdi. Fakat Hz.Musa'nın etkisiyle, bu bağımlılıktan kurtuldular, O'nun semavi önderliğinde önem kazandılar ve bütün dünyada büyük bir uygarlığın kurucusu olarak tanındılar. Hz.Abdülbaha bazı Yunan filozoflarının, özellikle Musevilerden bir şeyler öğrenmek için Kutsal Topraklar'a gittiklerini belirtmiştir. Bu filozoflar orada Tanrı'nın birliğini ve ruhun ölümsüzlüğünü öğrenmişler ve bu bilgileri Yunanistan'a* götürmüşlerdir.

Aynı şekilde Hıristiyanlık da, bütün Batı dünyasına yayılan bir uygarlık yarattı. O'nun ilahi kılavuzluğu altında Roma düzenini bir kenara atıldılar ve yerine yepyeni bir yaşam düzeni getirdiler. Bu yeni düzen milyonlarca insanı aydınlattı ve öğrenim ve ilim için yeni bir temel oluşturdu.

Bu alanda en güzel örneği ile İslamiyet sunmuştur. Hz.Muhammed savaşı Arap aşiretlerinin arasından çıkmış, ancak O'nun sayesinde kurulan uygarlık bir yandan milyonlarca insana ruhani hayat verirken, öte yandan da, İslam Dünyası'nın her yerinde eğitim ve ilim merkezleri kurmuştur. İslam bilginleri ve araştırmacıları pek çok sanat ve bilim dalının temelini kurmuşlardır. Bu bilgiler daha sonra Hıristiyan alemine de ulaşmış ve onların hayatlarında da bir devrim yaratmıştır.

* Mufavezat Kitabı, Bölüm V'e bakınız.

İrlandalı bilgin George Townshend 'Christ and Bahâ'u'llah' isimli kitabında İslamiyetin etkisi altındaki Arapları şöyle anlatmaktadır:

'Edebi bir mucize' olarak kabul edilen Kuran'ın merkezi pozisyonu ve Arapların insanoğlunun konuştuğu tek mükemmel dil olduğuna inandıkları ve gerçekten de bugünün alimleri tarafından o ırkın en büyük entellektüel başarısı olarak nitelenen lisanlarıyla, Arap gururundan ötürü edebiyat, her türlü kullanım alanı ve şekliyle çok önemli bir yer tutmaktaydı. Çeşitli okullar ve üniversiteler kurulmuş ve buralara birçok değişik milletten öğrenciler gelmişti. Her konuda büyük işler başarılmış, binlerce ciltlik büyük kütüphaneler kurulmuştu. Halifeler, araştırma yapan heyetler göndererek ve yabancı ülkelerin ve geçmiş devirlerin bilgilerinden vazgeçmelerini sağlayarak, bilim uğruna dünyayı altüst ettiler. Yunan, Mısır, Hint ve Yahudi eserlerini Arapça'ya çevirmek için bir tercüman ordusu görevlendirildi. Dil bilgisi ve kuralları kapsamlı bir şekilde incelendi. Geniş çaplı sözlükler, kamuslar ve ansiklopediler hazırlandı. Çin'den kağıt, Hindistan'dan yeni bir sayı sistemi getirildi. Arapça evrensel bir dil oldu. Halifeler uluslararası üne sahip, okumuş kişileri saraya davet ederlerdi. Değişik ülkelerden alimler, filozoflar, şairler ve dil uzmanları başkentinde kitapçılarında toplanma imkanları bulurlardı.

Uygulamalı veya soyut bilim dallarıyla da, edebiyatla uğraştıkları tempoda ilgilendiler. Arap bilim adamları, deneysel bilimde, tıpta, cerrahide, kimyada, fizikte ve coğrafyada olduğu kadar matematik ve astronimede de o günün dünyasına öncülük ediyorlardı. Seffaf zerafetin sağlamlık ve ışık kullanımlarıyla birleşmesinden doğan yeni ve muhteşem bir mimari tarz icat ettiler. Bu stilin etkileri, Hindistan'dan Java'ya, Çin'den Sudan'a ve hatta tüm Rusya' ya kadar birçok ülkede izlenebilir. Birçok endüstri dalı keşfettiler, yeni tarım ve bahçecilik yöntemleri geliştirdiler. Denizci pusulasını kullanmaya başlamalarıyla birlikte, gemileri uzak denizler aştı; kervanları ise imparatorluğun bölgeleri arasında Hindistan ve Çin'den, Türkistan ve Rusya'dan, Afrika ve Malezya adalarından mal taşıdı.

O dönemde bir insan güneş battıktan sonra parke taşıyla döşeli ve aydınlatılmış on mil uzunluğundaki düz bir yolda yürüyebilirdi. Buna rağmen asırlar sonra bile, henüz ve Paris'te parke taşı döşeli bir yol, ne de Londra'da bir sokak feneri vardı.

Avrupa'daki ilk üniversite Endülüs Emevi Devleti'nin bir şehri olan Kordoba' da kuruldu. Bu üniversitede çok sayıda Hıristiyan alim ders gördü, hatta bunların arasında aralarında daha sonraları Roma'nın çok zeki Papası Sylvester II olarak tanınan Gerbert de vardı.

Kaçınılmaz Hıristiyan-İslam düşmanlığına rağmen, bu ileri uygarlık Avrupa'daki yaşam ve düşüncüyü etkiledi. Müslümanların Sicilya'ya yerleşmesi, Müslüman İspanya'nın parlaklığı, alimlerin zekası ve Müslüman üniversiteleri, tüccarlar, diplomatlar, seyyarlar, askerler ve gemiciler aracılığıyla, yeni fikirler, teknik ve davranışlar Müslümanlar'dan Batı Avrupa'ya geçti.(2)

Geçmiş devirlerin ve asırların olgunluğa erdiği bu devirde insanlık, beşeri bilimlerin her alanında büyümesi ve gelişmesi için muazzam bir kapasiteyle donanmıştır. Hz.Bab'ın Zuhuru'na kadar, insanlığın gelişmesi çok yavaş ve sınırlı oldu. Ancak, Hz.Bab'ın gelişiyile birlikte, insanlığın önünde kendi alanında benzersiz yeni bir bilim çağı açıldı.

Bu, İslam hadislerinden birinde açıkça belirtilmiştir. 'İlim yirmiyedi harftir. Bütün Peygamberlerin bundan açıkladığı iki harftir. Kaim geldiği zaman ise geri kalan yirmibeş harfi açığa çıkaracak.'(3)

Hz.Bab'ın gelişinden bu yana, insan hem maddi hem de manevi uygarlık açısından çok büyük bir gelişme kaydetmiştir. Kısa bir süre içinde bilimsel keşiflerde izlenen benzersiz artış, dünyada muazzam bir haberleşme sistemi kurmuştur ki, bu da insanlık için - Tanrı'nın planını doğru olarak değerlendirecek olursak- son derece önemlidir.

Hız.Bahaullah'ın Emri'nin ışığının tüm evrene yayılması ve Mesajı'nın bütün dünyaya duyurulabilmesi, ancak yeryüzü insanların birbirleriyle kolayca haberleşmeleriyle gerçekleşebilirdi. Tüm insanlığı birbirine bağlayan bu dünya çapında haberleşme sistemi olmadan, Hız.Bahaullah'ın Emri pratik ve etkili olamazdı. Çünkü bu, temel öğretileri insanlığın birliği ilkesine dayanan bir Din'dir. Mesajı evrensel ve amacı yeryüzünde yaşayan herkesi kapsayan ruhani bir dünya düzeni kurmaktır.

Emrin ilk yıllarında İran'da yaşayan inananların, Hız.Bahaullah'ın Emri'nin bir gün dünyanın en ücra köşelerine kadar yayılacağına hayal etmeleri bile mümkün değildi. Onlar için bilinen tek yolculuk şekli, yürüyerek veya eşek ve katır sırtında gitmekti. Onları en çok uğraştıran sorun, Emri tebliğ etmek için bu kadar uzaklara nasıl gidebilecekleriydi. O zaman için bulabildikleri tek çözüm, Tanrı'nın kesinlikle bir yolunu bulacağı şeklinde olmuştu. Fakat Hız.Bab, Tanrı'nın Gündereceği Kimse'nin geleceği haberinin bütün dünyaya yayılabilmesi için insanların süratle bir haberleşme sistemi kurmaları gerektiğini belirtmiştir.

Bu kehanet gerçekleşti ve çok kısa bir zaman içinde bilimle mucize denebilecek bir derecede bir devrim gerçekleşti. Bugün dünya gerçekten de, tek bir ülke oldu. İnsanlar artık ışık hızıyla haberleşebiliyor ve sesten hızlı seyahat edebiliyorlar. Hız.Bab beşeri bilimlerde de yeni bir çağ başlatmış ve Hız.Bahaullah'ın gelişini hazırlamıştı. Bugün Hız.Bahaullah'ın Emri bütün dünya insanlarına ulaşmış ve Yeni Dünya Düzeni'nin kurumları her ülkede sağlam bir şekilde kurulmaya başlamıştır.

Bu Zuhurda bilim, hem ruhani ve hem de maddi alanlarda büyük bir gelişme göstermiştir. İlahi uygarlığın var olabilmesi için bu iki gelişme el ele gitmelidir. Biri olmadan öbürünün olması, insan yaşamında öyle bir dengesizlik yaratır ki, kendi ilerlemesini de tamamen yavaşlatır. Bilim tek başına materyalizme götürür, ruhani bilgi ise tek başına hurafeyle sonuçlanır.

Hız.Bahaullah'ın Zuhuru, insan toplumunda bu dengeyi yaratmayı amaçlamaktadır. Bu amaç dünya çapında başarıldığı zaman, bir Bahai uygarlığı doğacaktır.Bu gerçekleştiğinde Tanrı bilgisi insan ruhuna öylesine hakim olacaktır ki, yüksek karakter ve ilahi sıfatlar, insan ırkının belirgin özellikleri haline gelecektir. O zaman bilimsel gelişme ile paralel yürüyen ruhani algılar, insanoğlunun başarılarında yepyeni bir çığır açacaktır. Böyle bir toplumda bir Bahai sanatı, edebiyatı, müziği, kısacası insan ruhunun yaratacağı çeşitli yeni eserler doğacak, gelişecek ve insan ağacı çiçeklenip olgunluğa erişecektir.

HURİ UCAB

Aynı dönemde Hız.Bahaullah'a nazil olan bir başka Levihi de Huri Ucab'tır (Harika Cennet Kızı). Bu Levihi Arapçadır ve daha önce sözü edilen iki Levihe benzemektedir. Hız.Bahaullah bu Levihte de aynı müjdeleri vermiş, mecazi bir dil kullanmış ve simgesel bir şekilde, Kendisi'nden 'Cennet Kızı' benzetmesiyle söz etmiştir.

Hız.Bahaullah bu Levihte ihtişamlı makamının perdesinin kaldırılacağını ima etmiş, Cemali'nin nurunun insanların üzerine saçıldığını vurgulamış ve Zuhurunun nimetlerinin, kalbi temiz olanları hayretten donduracak kadar muazzam olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, dostları arasında sadık olmayanların yoldan çıkmışlığını ve körlüğünü de açığa vurmuştur. Bunu yaparken, Tanrı Emri'ne ihanet eden ve Hız.Bahaullah'ın üzüntü ve ızdırabına neden olan Mirza Yahya ve onunla işbirliği yapanları kasetmektedir.

EZ BAĞ-I İLAHİ

Ez Bağ-ı İlahi Hız.Bahaullah'ın Emri'ni açıklamasından çok kısa bir süre önce nazil olmuş bur kasidedir. Hız.Bahaullah'ın en sevinçli kasidelerindendir ve son derece yüce bir üslup ile yazılmıştır. Her Farsça mısrayı Arapça bir mısra izler ve bu ikisinin karışımı üstün bir güzellik ve insanı büyüleyen zengin bir melodi yaratır.

Kasidenin teması, Beklenen Tanrı Günü'nün yaklaşmasıdır. Ancak, bu eserin İngilizce çevirisi henüz yapılmadığı için, içindekileri tarif etmek o kadar kolay bir iş değildir.

Hız.Bahau'llah bu kasidenin her satırında Kendisini ima etmiş ve Kendi sıfatlarını yüceltmıştır. Yüce Makamı'nın güzelliklerinin perdesini kaldırmış ve diğer isimlerinin yanısıra Kendisi'nden, Bütün İnsanlığın Rabbi, Gerçeklik Güneşi, Bütün Çağlarda Vaat Edilen, Cennet Genci, insanları Harekete Getiren ve Gerçeklik Ruhu'nun Özü şeklinde bahseder. Bu şiir Hız.Bahau'llah'ın Yüce Makamı'nın, Görevi'nin karakterinin ve Zuhuru'nun getirdiklerinin zarif bir bestelemesidir.

Bu güzel kasidenin makam ile okunması, insanda büyük bir sevinç ve neşe havası yaratır. İnsanın kalbini harekete getirir ve ruhta korku ve heyecan duyguları uyandırır. Hiç şüphe yok ki, Hız.Bahau'llah'ın Bağdat'taki dostları bu kasideyi toplantılarında nâme ile okuduklarında, bu dünyayı ve içindekileri tamamen unutarak ruh alemine sürüklenirlerdi.

HALİH HALİH - YA BEŞARET

Bu dönemde Farsça olarak nazil olan bir başka kaside de, içeriği ile Ez Bağ'ıllahî'ye çok benzeyen Halih Halih Ya-Beşaret isimle bilinmektedir.

Nebil henüz basılmamış olan tarihçesinde, Hız.Bahau'llah'ın Emri'ni açıklamasından bir süre önce Bağdat'taki evinde yapılan bir toplantıda geçen bir olayı anlatmakta ve bu toplantının hayatının en unutulmaz hatırası olduğunu belirtmektedir.

O akşam mükemmel bir ziyafet düzenlemişti ve o zamanlar onsekiz yaşında olan Hız.Abdülbaha toplantının ev sahipliğini üstlenmişti. O'nun genç ve aydın kişiliği, toplantıya ayrı bir özellik katmıştı. Bağdat ve Kerbela'dan bir çok inanan oradaydı. Bunlar

arasında Hacı Seyit Cevad-ı Kerbelai, Şeyh Sultan ve Seyah gibi seçkin kişiler de vardı.

İnananlar yemekten sonra Hz.Bahau'llah'ın Levihlerini makam ile okumaya başladılar ve çok geçmeden hava derin bir ruhaniyet kazandı. Yürekler ilahi sevgiyle doldu ve ruhlar Yeni Gün'ün nuru ile aydınlandı. Ez Bağ-ı İlahi okunduğu zaman, orada bulunanlar bu eserin içindeki gizli sırları kavradılar, eserde Hz.Bahau'llah'ın ilahi makamının perdesinin kalkacağı saatin yaklaşmakta olduğu anlatılıyordu. Toplantıda bulunan her samimi ruh çok büyük bir sevinç ve mutluluk yaşadı ve atmosfer heyecan ve sevinç ile büyük bir canlılık kazandı.

Bu kasidenin okunuşu sırasında ilginç bir de olay oldu. Mısrarlardan birinde Hz.Bahau'llah, dostları arasında sadakat göstermeyenleri suçlar. Bu mısra okunurken inananların hepsi dönerek, Seyit Muhammed İsfahani'ye baktılar. Seyit Muhammed her ne kadar utandıysa da, ayağa kalktı, bazılarının eğlenmesine, bazılarının da hayret etmelerine karşın, orada bulunanların şüphelerini dağıtmak amacıyla kendinden geçercesine dans etti.

O anda kapı açıldı ve Hz.Bahau'llah, Elinde küçük bir şişe gül suyu ile vebüyük bir haşmetle içeri girdi. 'Allah-u Ekber'* diyerek dostlarını selamladı ve onların ayağa kalkmamalarını ve keyiflerini bozmamalarını istedi. Toplantının ruhaniyetini hissettiğini ve bu yüzden de onlara gül suyu vermek için geldiğini söyledi†. Zerafetle odada herkese tek tek gül suyu döktükten sonra oradan ayrıldı. Bu, gecenin en önemli olayı ve muhteşem bir doruk noktasıydı. İnananlar O'nun huzurunun şarabıyla öylesine mest olmuşlardı ki, o gece kimsenin gözüne uyku girmedi. Nebil`O gece gibisini yaradılış gözü görmemiştir.' diye yazmıştır.

* 'Tanrı büyüktür'; Hz.Bab'a inananlar birbirlerini bu sözle selamlarlardı.

† O günlerde evsahibinin misafirlerine gül suyu serpmesi nazik bir davranış olarak nitelendirilirdi.

DOSTLAR VE DÜŞMANLAR

HACI SEYİT CEVAD-I KERBELA'İ

Hz.Bahau'llah'ın Irak'taki dostları arasında, Emire unutulmaz hizmetler veren bir kişi de, bir önceki öyküde Nebil'in özellikle bahsettiği ve daha önceki bölümlerde de adı geçen Kerbela'lı Hacı Seyit Cevat'tır.

Kendisi Seyit Kazım-ı Reştî'nin önde gelen öğrencilerinden olup, Şeyh Ahmedi Ahsai ile de tanışmıştı. Eğitimi, bilgisi, dindarlığı ve dürüstlüğü ile tanınıyordu. Konuşmalarında çekingen, davranışlarında nazikti ve kendisini insanlara sevdiren vakur davranışları vardı.

Hacı Seyit Cevat, Babi döneminin ilk inananlarındandı. Hz.Bab'ı Emri'ni açıklamasından yıllar önce, çocukluğundan beri tanırды ve O'nda bariz bir şekilde görülen hayret verici sıfatlara hayrandı. Birkaç yılsonra Buşir'e gitti ve altı ay kadar Hz.Bab ve dayısının iş yerinin bulunduğu binada kaldı. Orada Hz.Bab'ın çekiciliğine kapıldı ve birçok kez O'nun huzuruna çıktı. Fakat hiçbir zaman İslamın Vaat Ettiği Kişi'nin, herhangi bir ulemadan başkası olabileceği aklının ucundan bile geçmiyordu.

Emrin önde gelen alimlerinden biri olan Mirza Ebul Fazıl'ın kayıtlarında, Hacı Seyit Cevat Kerbela'da Hz.Bab'ın Makamı'nı öğrendiği anı şöyle anlatmaktadır:

... Molla Ali-yi Bestami Şiraz'dan Kerbela'ya döndüğü zaman yıl, 1844'tü. Hz.Bab'ın* görüldüğü haberini ve diğer inananlarla birlikte kendisinin de O'nun huzuruna müşerref oldukları

* Kelime anlamı: Kapı, Müminler ile beklenen Zuhur arasında aracı, bu işaret Şiiler tarafından iyi bilinmektedir.

haberini getirdi. Çok çabuk yayılan bu haber, Molla Ali'ye güvenen ve dindarlığına saygı duyan ulema arasında büyük bir heyecan yarattı.

Molla Ali sadece Hz.Bab'ın Ünvanı'ndan bahsetmiş, ama kimliğini açıklamamızı yasakladı. Ancak, kısa bir zaman sonra Mesajı dış ülkelerde duyulacak ve İsmi herkese açıklanacak.'

Bu haber Irak'ta büyük bir heyecan yarattı. Her toplantıda Hz.Bab'ın görünmesi konuşuluyordu. Birçok kişi O'nun kimliğine ilişkin olarak fikir yürüttü, fakat hiç kimse Hz.Bab'ın Mirza Ali Muhammed olabileceğinden şüphelenmedi. Çok genç olması ve ticaretle uğraşması nedeniyle böyle bir olasılık hiç kimsenin aklına gelmedi. İstisnasız herkes, Tanrı ilminin kapısı olan Hz.Bab'ın, tüccarlar ya da meslek sahibi insanların değil, alimlerin arasından çıkacağına inanıyordu. Özellikle Şeyhler, O'nun Seyit Kazım'ın önde gelen öğrencilerinden birisi olabileceğini düşünüyorlardı.

Bir gün Molla Ali'yi evime davet ettim... Bu muhteşem olay hakkında konuştuk, fakat aramızdaki kuvvetli sevgi ve dostluk bağlarına rağmen Hz.Bab'ın kimliğini anlamama yardımcı olacak hiç bir ipucu çıkaramadım. Sonunda sabırsızlandım. Şakayla kolundan tuttuğum gibi onu sertçe duvara ittim... O muhteşem varlığın adını açıklamasını ısrarla isteyerek onu bir süre orada tuttum. Fakat Molla Ali sakin bir şekilde bunu açıklamasının yasaklandığını söyledi... Ancak, bu arada Molla Ali farkında olmadan, Hz.Bab'ın Kerbelâ'da mektup yazdığı kişilerden o mektupları toplayıp Şiraz'a göndermesini istediğinden bahsetti. Bunu duyar duymaz birden, Mirza Ali Muhammed'in Hz.Bab olabileceği düşüncesi beynimde şimşek gibi çaktı. Her ne kadar olasılık dışıysa da, acaba o olabilir mi, diye düşündüm. Odama koştum ve Hz.Bab'ın bana yazdığı mektuplardan bir kısmını aldım. Molla Ali'nin gözü Hz.Bab'ın mühürüne ilişir ilişmez gözlerinden yaşlar boşandı. O kadar duygulanmıştım ki, ben de ağlamaya başladım. Molla Ali hıçkırıklar arasında bana: 'Ben O'nun adını vermedim. Lütfen kimseye söyleme...' diye yalvardı.

Bundan kısa bir süre sonra Hz.Bab Mekke'de Makam'ını açıkladı, haber İslam dünyasında hızla yayıldı ve böylece Hz.Bab'ın kimliği de açıklanmış oldu. (1)

Hacı Seyit Cafer, bu görüşmeden hemen sonra Şiraz'a gitti ve Hz.Bab'la görüştü. Bu kez hararetle bir mümin olarak Kerbela'ya döndü ve yaşamını burada Emre hizmet için adadı. Yine bu şehirde 1851 yılında ilk kez Hz.Bahaullah ile karşılaştı. Derhal Hz.Bahaullah'ın yüceliğini tanıdı, fakat O'nun Şanlı Makam'ını ancak bir süre sonra kavrayabildi.

Hacı Seyit Cafer Hz.Bahaullah ile ilk kez karşılaşmasının öyküsünü şöyle anlatmaktadır:

Hz.Bahaullah'ın şehire varış haberi bana ulaştığında Kerbela'daydım. Bunu bu haberi veren kişi Hacı Seyit Muhammed İsfahani* oldu. O'nun huzuruna çıkmadan önce O'nu muazzam bir bilgi ve hikmet sahibi bir kişi olarak değil, asil bir aileden gelen bir genç ve bir vezir oğlu olarak görmeyi bekliyordum. Birkaç arkadaşımla birlikte Hz.Bahaullah'ı görmeye gittim. Alışkanlıkları nedeniyle arkadaşlarım benden önce içeri girmiyorlardı. Bu yüzden içeriye ilk ben girdim ve o toplantıdaki onur koltuğuna oturdum.

Hz.Bahaullah hal hatır sorduktan sonra, orada bulunanlara döndü ve Seyit'in† öğrencilerinin bir araya geldikleri zaman genellikle ne gibi konuları tartıştıklarını sordu. O günlerde güncel olan dinle ilgili konuları mı tartışıyorlardı? Tanrı Kendisini insanlara izhar edip, eski doktrinleri ve felsefeleri dürerek yerine bir takım yeni öğretiler getirirse ve ilahi bilimde yenibir sayfa açsa, ne yaparlardı? Pozisyonları ne olurdu?

* Bahai Dini'nin düşmanlarından.

† Seyit Kazım-Reşti

Hz.Bahaullah bir süre bu şekilde konuştu. Çok geçmeden şunu anladım ki, öğrenim görmüş ve bilgin olan bizler aslında cehaletin derinliklerinde yaşamaktayız, oysa bir genç ve bir vezirin oğlu diye düşündüğümüz kişi anlayış ve hikmetin en üst düzeyindedir.

Yaşadığım bu deneyimden sonra, ne zaman O'nun huzuruna çıksam büyük bir tevazu ile ayakları dibine oturmaya ve konuşmaktan kaçınmaya başladım. O'nun bilgi ve anlayışından yararlanmak için her zaman dikkatle O'nu dinlerdim. Ama benim bu tavrım dostum Hacı Seyit Muhammed'i kızdıırıyordu. Bir gün beni azarladı:"Madem ki herkes Cenab-ı Baha'nın bizim düzeyimizde olduğu kanaatinde, peki sen neden sessiz oturuyor ve O'na bu kadar tevazu gösteriyorsun?"

Dostumdan bana kızmamasını rica ettim ve şöyle dedim: "Ben ne O'nun için bir Makam tanımlayabilirim, ne de, haşa, O'nu bizlerden birisi olarak düşünebilirim. O'nu kıyas kabul etmez ve eşsiz bir kişi olarak telakki ediyorum.(2)

Hz.Bahaullah 1852'nin başlarında Kerbela'dan ana vatanına döndü ve birkaç ay sonra da Tahran'daki Siyah Çal'da hapsedildi. Hz.Bahaullah serbest bırakılıp Irak'a sürgün edildiği zaman, Hacı Seyit Cevat Kerbela'da idi.

Hz.Bahaullah'ın on yıl süresince Irak'ta bulunduğu dönemde, Hz.Bahaullah'ın henüz Emrini açıklamasından önce O'nun Makamı'nın bilincinde olan, sadık bir dosttu.

Hz.Bahaullah Edirne'ye sürgün edildiğinde Hacı Seyit Cevat İran'a gitti ve Emre üstün hizmetlerde bulunarak ülkenin değişik yerlerinde yaşadı. 1882'de Kirman'da vefat edene kadar sadık ve sabit bir mümin olarak kaldı.

BAZI GÜÇLÜ DÜŞMANLAR

Bir yanda Hz.Bahaullah'ın Bağdat'taki dostları O'nun varlığının güneşinin tadını çıkarırken ve Emrin zenginlikleri artarken, öte yanda da Hz.Bahaullah'a karşıt bir kampanya ve düşmanlık giderek artmaya başlamıştı. Bir takım ulemanın başlattığı bu düşmanlık, sahtekar ve kötü fikirli Şeyh Abdul Hüseyin'in önderliğinde ve önceki bölümlerde adı geçen Bağdat Başkonsolosu Mirza Buzurg Han'ın yardımıyla artık iyiden iyiye etkisini göstermeye başlamıştı. Emrin büyük ölçüde yanlış değerlendirildiği, Hz.Bahaullah'ın aleyhinde yazılan iftira ve suçlama mektupları gaddar Nasreddin Şah'ı etkiliyordu. İran Dışişleri Bakanı Mirza Said Han Hz.Bahaullah'ın, güçlü düşmanlarının gittikçe artan muhalefetleri karşısındaki sebat ve cesaretine hayret ediyordu. Ancak yine de, Şah'ın korku ve şüphelerini yatıştırmak için bir girişimde bulunmadı ve onun emirlerini sorgusuz sualsiz yerine getirdi. İstanbul'daki İran Büyükelçisi Muşiru'd Devlet ile, Hacı Mirza Hüseyin Han'a, Osmanlı Hükümeti'ni, Hz.Bahaullah'ın İran sınırına bu kadar yakın bir şehirde bulunmasının halk üzerinde olumsuz etkiler yaratacağı gerekçesiyle Bağdat'tan çıkarılmasını ikna etmeleri için emir verilmişti. İran Büyükelçisine Tahran'dan gönderilen özel bir mektup ise, Sultan'ın Başveziri Ali Paşa ve Dışişleri Bakanı Fuat Paşa'yla buluşmasını, olayı etraflıca görüşmesini ve Hz.Bahaullah'ın Bağdat' tan başka bir yere nakledilmesi için Sultan'dan ferman almasını emrediyordu.

Bu yazışmalar sırasında Mirza Said Han, hükümet ve Şah'ın gayretleriyle kökünün kurutulduğunu iddia ettiği Babi toplumu, yoldan çıkmış ve nefret edilen bir mezhep olarak suçlamaktaydı. Bu toplumun bütün üyelerinin teker teker yok edilmesi gerektiğini, Hz.Bahaullah'ın Siyah Çal'dan çıkarılmasını teessüfle karşıladığını ve bunun böyle olmasını o dönemin hükümetinin tedbirsizliğine verdiğini belirtmekteydi. Ayrıca, Hz.Bahaullah'ı kötülüklerin kaynağı olmakla, gizlice cahil halkı baştan çıkarmakla ve onları yanlış yola sevketmekle suçlamış ve Hz.Bahaullah'ın Bağdat'ta gittikçe artan saygınlığından ve O'nun yolunda canlarını feda etmeye hazır olan

inananların çoğalmasından endişe duyduğunu da ifade etmiştir. Yazdığı kişiyi kendi korkularıyla doldurmak için de şu bilinen Arapça beyiti yazmıştı: "Küllerin altında ateşin yandığını görüyorum, alevlenmesi için az bir çaba yeter."

Mirza Said Han, bu yazışmanın devamında, ortak çıkarları için önemli tüm olaylarda eşitlik ilkelerine bağlı olan bu iki İslam devletini birbirine bağlayan samimi ilişkilerden ve iyi niyetten bahsetmektedir. Daha sonra, Şah'ın bu mektubun İstanbul'a özel bir haberciyle gönderilmesini emrettiğini, Büyükelçi'nin vakit geçirmeden durumu Sultan'ın Baş Veziri'ne ve Dışişleri Bakanı'na sunması ve aşağıdaki iki muhtemel çözümün önlerine konması için talimat verdiğini belirtmektedir. İran Hükümeti'nin birinci tercihi, Bağdat Valisi Namık Paşa'ya emir verilerek Hz.Bahauallah ile birlikte bazı inananların Kermaşah' taki İran yetkililerine teslim edilmesiydi. Böylece İran Hükümeti kendilerini, dinlerini yaymalarını önlemek için uygun bir yerde göz altında bulundurabilecekti.

Ancak, Osmanlı Hükümeti'nin bu öneriyi kabul etmemesi halinde, Mirza Said Han alternatif bir çözüm olarak, Hz.Bahauallah'ın İran sınırlarından uzak, Osmanlı İmparatorluğu'nun ücra bir yerine göndermesini de teklif etmişti.

Mirza Said Han iddialarını güçlendirmek amacıyla, bu mektubun ekine, Bağdat Başkonsolosu Mirza Buzurg Han'ın Kermaşah Valisi aracılığı ile Şah'a gönderdiği, Hz.Bahauallah ile ilgili tehlike çanları çalan ve çeşitli yalanlar ve çarpıtılmış bilgiler içeren mektubun aslını da koymuştu. Fakat geçmişte Osmanlı Sultanı'na zaman zaman Hz.Bahauallah'ın üstün vasıf ve sıfatlarını belirten raporlar da gönderilmiş ve Sultan bu raporlardan son derece etkilemişti. Bu yüzden de, İran Hükümeti'nin Hz.Bahauallah'ın İran'a gönderilmesi önerisini kesinlikle reddetti. Bunun yerine, Ali Paşa aracılığıyla, Hz.Bahauallah'ın Osmanlı Hükümeti'nin konuğu olarak İstanbul'a gelmesiyle ilgili bir ferman gönderdi. Hatta korunması için atlı bir birliğin O'na eşlik etmesini de emretti.

Bu arada Bağdat'taki inananlar, tüm bu girişimlerden habersiz, Hz.Bahaullah'a yakın olmanın mutluluğu içinde yaşıyorlardı.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.ř.

KUTSAL DENİZCİ LEVHİ

1863 yılının Nevruz'unda,* Hz.Bahau'llah'ın çadırı, sadık kardeşi Musa tarafından Bağdat'ın dışında Mezrai-yi Vaşşaş olarak bilinen araziye kuruldu. Hz.Bahau'llah bu bayramı Kendisi gibi açık arazide kurulan çadırlarda yaşayan dostları ile birlikte kutluyordu. Baharın yeni başladığı ve havanın ılık olduğu yılın bu zamanında, kırlara gitmek son derece hoştu. Hz.Bahau'llah her zaman doğadan ve güzel manzaradan zevk duyar ve kırlarda bulunmayı severdi.

Nevruz'un beşinci günü, Levhi Mallahul Kuds (Kutsal Denizci Levhi) nazil oldu. Hz.Bahau'llah'ın sekreteri Mirza Ağa Can, Hz.Bahau'llah'ın çadırından çıktı, ahbabları etrafında topladı ve bu hazin Levhi onlara yüksek sesle okudu. Hz.Bahau'llah her ne kadar Irak'ta misafirliğinin son yılında bazı vesilelerle, gelecekteki keder ve felaketlerden bahsetmişti ise de, dostları bu Levihte hissettikleri mutsuzluğu daha önce duymamışlardı.

Olaya tanık olan Nebil o anı şöyle anlatmaktadır:

Kutsal Denizci Levhi kendilerine yüksek sesle okunduğu zaman, dinleyenlerin yüreklerine keder okyanusları doldu... Herkes Bağdat sayfasının kapanmakta ve yerine bir yenisinin açılmakta olduğunu anlamıştı. Bu Levih nağmeyle okunur okunmaz, Hz.Bahau'llah çadırların sökülmesini, dostların şehire geri dönmelerini emretti ve çadırlar sökülürken şöyle buyurdu:"Bu çadırlar bu dünyanın süslerine benzetilebilir. Kurulduktan kısa bir süre sonra

* İrânlıların genelde 21 Mart'q rastlayan 'Bahar Noktası'nın (gün'ün ve tün'ün birleştiği gün) oluştuğu günde Yeni Yıl kutlamalarını gerçekleştirdikleri çok eski bir bayramdır. Bahai takvimi de Nevruz'da başlar ve kutsal günlerdendir. 1863 yılı nevrüz'u 22 Mart'ta kutlandı. Çünkü 'Bahar Noktası' 21 Mart'ta güneş batışından sonra gerçekleşti.

tekrar toplanma zamanı gelir.' O'nun bu sözlerini işitenler, bu çadırların hiçbir zaman tekrar oraya kurulmayacağını sezdiler.(1)

Nebil daha sonra, henüz çadırlar kaldırılmadan, Bağdat Valisi Namık Paşa'nın bir memurunun geldiğini ve Hz.Bahaullah'a Vali'yle makamında görüşmek üzere bir davetiye verdiğini anlatmaktadır. Hz.Bahaullah daveti kabul etti. Fakat, yetkililerle hükümet makamlarında görüşmek istemediğini belirtti. Bunun yerine görüşmenin ertesi gün şehirde belli bir camide yapılmasını teklif etti.

Namık Paşa da kendisinden öncekiler gibi, Hz.Bahaullah'a hayrandı ve O'nun doğuştan var olan ilminin ve Yüce Makamı'nın derinden bilincindeydi. Hz.Bahaullah'a olan saygısı öylesine büyüktü ki, Osmanlı Hükümeti'nin, O'nun hazırlıklara başlanmasını kendisine üç ay içinde beş kez emretmesinden sonra,Namık Paşa istemeye istemeye Hz.Bahaullah'ı bundan haberdar etme kararı aldı. Bu tarihi olayda O'nunla yüzyüze gelmekten utanan Vali, mesajı bildirmek üzere camiye Emin Efendi'yi temsilci olarak gönderdi. Bu olaydan birkaç hafta sonra, Hz.Bahaullah Rızvan bahçesindeyken, Namık Paşa oraya gitti, O'nun huzuruna çıktı ve asrın nuru olarak kabul ettiği bu Kişiyi saygılarını sundu.

Kutsal Levih Arapça ve Farsça olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Şimdiye kadar sadece Arapça Levih İngilizce'ye çevrilmiş ve basılmıştır.

Bu Levih, Ahd ve Misak'ın ve insanoğlunun ona sadakatsizliğinin bir öyküsüdür. Levihin verdiği mesaj sadece Hz.Bahaullah'ın yaşadığı günler için değil, Hz.Abdülbaha'nın ve Hz.Şevki Efendi'nin dönemleri ve hatta bugünler için de geçerlidir. Bu Levihle ilgili olarak Hz.Abdülbaha şöyle buyurmuştur:"Kutsal Denizci Levhi'ni iyice inceleyin ki, gerçeği bilirsiniz; Cemal-i Mübarek bu Levihte tamamen gelecekteki olayları anlatmıştır. Anlayanlar ibret alsınlar!"(2)

Nakıslar Hz.Bahaullah'ın Ahdi'ni bozdukları zaman, Hz.Abdülbaha vefatından kısa bir süre önce, inananların bu Levhi sadece Kendi döneminde değil, fakat her zaman incelemeleri gerektiğini ısrarla bir kez daha hatırlattı. Çünkü, inananlar arasından birkaç kişininin Ahd'i yine bozacaklarını ve Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi'ye karşı ayaklanacaklarını çok iyi biliyordu.

Kutsal Denizci Levhi sembolik bir dille yazılmıştır. İnsanın bu Levhi takdir edebilmesi, Hz.Bahaullah'ın Yazıları'nda toplanmış ruhani gerçek ilmini elde etmesine ve O'nun sözleri üzerinde düşünmesine bağlıdır. Her ne kadar Hz.Bahaullah bu levihteki mecazi terimlerin birkaç anlamda kullanmışsa da, yine de gelecekteki olayları açıkça önceden söylemiş ve Ahd ve Misak'ın bazı yönlerini anlatmıştır.

Aşağıdaki, Kutsal Denizci Levhinin Arapça aslından çevirisidir.

O Sevilendir, İzzet Sahibidir!

Ey Kutsal Denizci!

Ölümsüzlük gemini Mele-i Ala'nın önünde hazırla,

Onu, O'nun Göz Kamaştırıcı ismiyle kadim denize indir,

Ve melek ruhlular Yüceler Yücesi Tanrı'nın adıyla binsinler,

Daha sonra demir al ki O, İhtişam denizinde yol alsın,

Belki geminin sakinleri ölümsüz Ülkedeki yakınlık sığınağına varabilirler,

Onları indir ve bu en latif görünmez makama erişsinler.

Öyle bir makam ki, orada Tanrı ölümsüzlük ağacı içerisinde Kendi Güzelliğinin alevinde göründü;

Bu makamda, O'nun Emri'nin sembolleri onları bencillik ve ihtirastan arıttı;

Musa'nın ihtişamı ölümsüz ordularla bu makamın çevresini tavaf ediyor;

Bu makamdadır ki, Tanrı'nın Eli o'nun Azamet Koynu'ndan dışarı çekildi,

Bu makamdadır ki, Emrin gemisi sanki O'nun sakinlerine bütün ilahi sıfatlar açıklanmış gibi hareketsiz kalıyor.

Ey Denizci! Geminin içindekilere, sana gizemli peçenin arkasında öğrettiklerimizi öğret,

Ola ki, onlar Kutsal Kar Beyazı Nokta'da duraklamazlar,

Ancak, ruh kanatları üzerinde Rabbin aşağı dünyalarda söylenebilecek herşeyin üzerinde yücelttiği makama yükselsinler,

Hatta, ölümsüz yeniden kavuşma ülkesindeki beğenilen kuşlar gibi fezada uçarlar;

Nur Denizleri'nde saklı sırlardan haberdar olurlar.

Onlar dünyevi sınırların seviyelerini geçmiş ve İlahi rehberliğin merkezi olan Tanrı birliğine ulaşmışlardır.

Onlar, Rabbin takdir buyurduğu kendi makamlarının üzerinde olan makama yükselmeyi arzu ettiler.

Bunun üzerine, O'nun Huzuru'nun Padişahlığı'nda duran yanan göktaş onları kendi kendilerinden uzağa attı,

Ve onlar Nur yücelerindeki görünmeyen köşkün arkasından yükselen Azamet Sedasını işittiler:

`Ey koruyucu melekler! Onları aşağı dünyadaki yerlerine geri döndürün,

Çünkü onlar, ilahi güvercinin kanatlarının asla ulaşamadığı sahaya yükselmek istediler;

Onların akıllarının anlayıp kavrayamadığı düş gemisi bu yüzden hâlâ sakin duruyor,

Bunun üzerine semavi huri yüce odasından dikkatle baktı,

Ve kaşıyla Mele-i Ala'ya işaret etti, gök ve yer O'nun yüzünün nuru ile taşıp coşuyordu,

Ve O'nun güzelliğinin aydınlığı toprak insanının üzerine parladığında,

Bütün varlıklar ölümlü mezarlarında sarsıldılar.

Sonra O, tüm sonsuzlukta hiçbir kulağın işitemediği çağrısını yaptı,

Ve şöyle ilan etti: `Tanrı'ya yemin olsun ki, O'nun kalbi, yüce ve nurlu Arap Genci'nin hoş sevgi rayahasını alamaz,

Bu yüce göğün nuruna asla yükselemez.

Bunun üzerine, cariyelerinden birinin yanına gelmesini buyurdu.

Ve O'na emretti: `Ölümsüzlük konağından fezaya alçal,

Ve onların kalplerinin en derinliklerinde gizlediklerine yönel.

Eğer kötülerin işlediklerinden dolayı nur tapınağında gizli kalmış Gençin gömleğinin hoş kokusunu teneffüs edersen,

Kendi içinde feryat et ki, ölümsüz zenginliğinin sembolleri olan tüm cennet odaları sakinleri anlasın ve işitsin;

Ki onların hepsi kendi ölümsüz odalarından aşağıya düşebilir ve titreyebilirler,

Ve iman yüceliklerine çıktıkları için onların el ve ayaklarını öp;

Ola ki, onlar kendi gömleklerinde Sevgilinin hoş kokusunu bulabilirler.

Bunun üzerine cazibeli hurinin yüzü, sanki Gençin ölümlü tapınağının üzerindeki yüzünden parlayan nur gibi ışıldadı;

Sonra o, gökleri ve bu makamdaki herşeyi aydınlatan öyle bir ziynetle aşağıya indi.

Harekete geçerek kutsallık ve azamet ülkelerindeki her şeyi hoş kokuya boğdu.

Oraya ulaştığında, varlığın kalbinin tam ortasında tüm yüceliği ile ayağa kalktı.

Ve ne başı, ne de sonu bilmeyenlerin hoş kokusunu bir nefeste içine çekti.

Ve onların arasında arzu ettiğini bulamaması gerçekten Rabbın harika hikayelerinden sadece birisiydi.

O zaman feryat ve figan etti ve azametli sarayının içindeki kendi makamına çekildi,

Ve sonra ağızından gizemli bir kelime çıktı ve kendi yumuşak lisanıyla gizlice fısıldadı,

Ve Mele-i Ala'nın ortasında ve göğün ölümsüz hurileri arasında çağrı yaptı:

'Tanrıya yemin olsun! Hakkımı arayan bu boş insanlarda vefa esintisini bulamadım!

Tanrıya yemin olsun! Genç kimsesiz kaldı ve sürgün ülkesinde tanırsızların eline terkedildi.'

Sonra o kendi içinde öyle feryat etti ki, Mele-i Alâ haykırdı ve titredi,

Ve toprağa düşüp ruhunu verdi. Belli ki, Tanrı tarafından Yüce Padişahlığa gitmesi için yapılan daveti işitmiş ve ona uymuştu.

Övgüler olsun O'na ki, O'nu Yüce Cenneti'nin kalbinin tam ortasında aşk özünden yarattı!

Bunun üzerine gökteki huriler odalarından acele çıktılar ki, onların yüzünü En Yüce Cennetin sakinlerinin gözü bile hiç görmemişti.

Övgüler olsun bizim Yüceler Yücesi Rabbimize!

Hepsi O'nun etrafını sardılar ve bir de ne görsünler! O'nun vücudunu toprağa düşmüş buldular; Övgüler olsun bizim Yüceler Yücesi Rabbimize!

Ve O'nun halini gördüklerinde, Genç tarafından söylenen hikayeyi idrak ettiler, başlarını açtılar, kendi elbiselerini yırtıp

parçalandılar, yüzlerine vurdular, kendi sevinçlerini unuttular, gözyaşı döktüler ve elleriyle kendi yanaklarına vurdular ve bu gerçekten en büyük gizemli ve elemli belalardan biridir.

Övgüler olsun bizim Yüceler Yücesi Rabbimize!(3)

H.z.Bahau'llah bu Levihte Kendisi için 'Kutsal Denizci', inananlar için ise 'Gemide Oturanlar' benzetmelerini kullanmıştır. Eserlerinde 'Gemi' terimi daha çok Tanrı Emrini ve Ahd ve Misak'ı sembolize etmektedir. Bu gemiye binenler emniyet ve güvenlikte olurlar, kurtuluş kıyılarına doğru yelken açarlar ve ilahi nuru kazanırlar.

H.z.Bahau'llah Levhin açılış pasajlarında, Kendi Zuhuru'nun yüceliğinden, Cemali'nin alevinin ölümsüzlük ağacından görüldüğünden ve H.z.Musa'nın ihtişamının ölümsüzlük ordusu ile birlikte bu ağacı tavaf ettiğinden bahsetmektedir. Sina'da H.z.Musa ile konuşanın, şimdi bu günde insana izhar olduğuna tanıklık eder. Öyle ki inananlar - 'Gemi'de olanlar ve 'melek gibi ruhlar' - yüreklerini temizlerlerse, 'ebedi dünyada bulunan yakınlık yerlerine varabilirler'.

Bu Levhin önemini kavramak için şunu unutmamalıyız ki, H.z.Bahau'llah'ın gelişiyile birlikte, Tanrı'nın Kendisi'nin Günü gelmiştir ve bu Zuhurla insanoğluna Tanrı Emri'nin en kıymetli armağanı verilmiştir.

H.z.Bahau'llah'ın Eserleri'nin tümünde, Zuhuru'nun yüceliğine çeşitli şekillerde değinilmiştir. Aşağıdaki pasajlar O'nun birkaç Levhinden alınmıştır*:

Bütün yaratılışın temelindeki maksat, bütün Peygamberlerin, Seçkinlerin ve kutsal kişilerin görmeyi arzuladıkları,

* Bütün bu pasajlar H.z.Şevki Efendi'nin 'The Advent of Divine Justice' isimli kitabından alınmıştır.

Kitaplarında ve sayfalarında 'Tanrı Günü' diye bilinen bu En Yüce ve En Kutsal Gün'ün tecellisidir. Geçmiş insanların söyledikleri veya yazdıkları en yüksek varlık ve en mükemmel ifadeler, bu en Kudretli Zuhur'la, Malik ve Mukim Tanrı'nın iradesi ile gökten yere inmiştir. (Sf.68)

Tanrı'nın doğruluğuna yemin olsun! İşte Tanrı'nın Elçi ve Peygamberleri'nin tümünün ve bunların dışında O'nun kutsal ve bozulmaz Kudsul-akdesi'ni* korumak için hazır bekleyen semavi çadır sakinleri ve Azamet haymesinde oturanların kalplerini ispatladığı günler, bu günlerdir. Bu Günü'nün büyüklüğü bütünüyle açıklanacak olsa, her fert, O'nun ulu ihtişamından bir nebze pay almak için feda etmek için bir değil, bin can arardı, nerede kaldı boş dünya ve onun fani hazineleri! (Sf.67)

Kendi Benliği'nin gerçekliğine yemin olsun! Büyük, ölçülemeyecek kadar büyüktür bu Emir! Azim inanılmayacak kadar azimdir bu Gün! Her Peygamber bu Gün'ün gelişini duyurmuş ve her Elçi bu Zuhurun özlemini çekmiştir -öyle bir Zuhur ki, açıklanır açıklanmaz tüm varlıklar şöyle haykırdılar: "Yeryüzü En Yüce ve En Ulu Tanrı'nındır." (Sf.59a)

Gerçek söylüyorum! Kimse bu Emrin kökünü kavramamıştır. Bu günde Tanrı gözüyle görmek ve Tanrı kulağı ile işitmek herkese düşen bir zorunluluktur. Her kim Beni Benden başkasının gözüyle görür ise, hiçbir zaman Beni anlayamaz. Geçmiş Peygamberler'den hiçbiri, emredilen ölçü dışında, bu Zuhurun tabiatını tam anlamıyla kavramamıştır. (Sf.59)

Bugün gerçekten çok büyüktür! Tüm kutsal yazılarda Tanrı Peygamberleri'nin, her ilahi Haberci'nin ruhu bu harikulade Gün için susamıştır. Yeryüzünün tüm farklı insanları aynı şekilde ona erişmenin özlemini duymuşlardır. (Sf.60)

* Mukaddes sayılan iç yer.

Bugün insan kulağının, Tanrı ile konuşanın (Musa Sina'da), Habibullah'ın (Muhammed Mirac'a çıktığında) Ruhullah'ın (İsa Koruyan ve varolana yükseldiğinde) duyduğu sözleri duyma ayrıcalığına sahip olduğu Gündür. (Sf.60)

Bu Günde doğmak ve böyle lütufların alıcısı olmak, Tanrı'nın insana en büyük nimetleridir. Ancak, bu ayrıcalık beraberinde büyük sorumluluklar da getirmektedir. İnsan bir kez Tanrı Mazharı'nı tanıdığı anda, artık görevi O'nun emirlerine inançla uymaktır. Eğer bu sadakat ve bağlılık samimi değil ve yüzeysel ise, insan Tanrı'nın Ahd'inde sabit olamaz. Gerçek inananın kaderi ve varabileceği yükseklikler, Tanrı Emri'ndeki samimiyet ve imanına bağlıdır.

Kişi ancak Hz.Bahau'llah'ı tanıyıp O'nun İlahi Makamı'ndan emin olduktan sonra, 'Gemi'ye girebilir. Hz.Bahau'llah tarafından serbest bırakılan ruhani enerjiler ve O'nun öğretileri, Emir'de ilerlemesi ve derinleşmesinde ona yardımcı olur. Ancak, aynı zamanda karşısına çıkan sınavlar da aynı oranda artar. Çünkü inanan bir kişi birkaç yönden sınavlanır. Bazıları ızdırıp ve işkencelere maruz kalır, bazıları ömür boyu süren ruhani bir mücadele içine girer. Ve ancak yeterli imana sahip olduğu ve her durumda iradesini Hz.Bahau'llah'a teslim ettiği sürece, bu zorluklardan başarıyla çıkar. Aksi halde, en ufak bir benlik ve ihtiras izi, dünyevi şeylere karşı istek ve bağlılık, ruhani gelişmesini engeller ve hatta sonunda içindeki iman kıvılcımını tamamen öldürebilir.

Gerçek inananın bugün varabileceği makam son derece yücedir. Bunun nedeni, Hz.Bahau'llah'ın Tanrı Gününü getirmiş olması ve insanlığın üzerine izzetini saçmış olmasıdır. Varlık dünyası O'nun Zuhuru'nun okyanusuyla dolmuş ve insanlığa yeni bir kapasite verilmiştir. Hz.Bahau'llah aşağıdaki paragrafta, gerçekten inanan bir kişinin makamını anlatmaktadır:

Ey Baha Ehli! Hayat ırmağı gerçekten sizin hatırına aktı. Zuhurun Rabbi olan Tanrı'ya inanmayanlara rağmen, Benim adıma

ondan için. Biz sizleri Emrimizin elleri yaptık. Haksızlık yapanların elinden çok çeken bu Mazlumun zafere ulaştırın. Gerçek söylüyorum, O'na yardım edene Tanrı da yardım eder ve O'nu ananı O da anar. Aziz ve hükmeden Rabbiniz'in rahmetinin güzelliğini saçan bu Levih buna tanıklık eder. Mubarektir Baha ehli! Tanrı Bana tanıktır! Onlar yaradılış gözünün nurudur. Onlar sayesinde evren süslenmiş ve Saklı Levih güzelleştirilmiştir. Tam bağımsız Gemi'de, yüzleri Cemalin Güneşi'ne doğru çevrili olarak denize açılanlar işte onlardır. Ne mutlu onlara ki, herşeyi bilen, hikmetli Rabları'nın isteğine erişmişlerdir." Onların ışığı ile gökler süslenmiş ve O'na yakın gelenlerin yüzleri O'nun nuruyla parlamıştır. Zülcelalin güzelliğini etkileyen keder adına! Gerçek inanan için emrolunan makam öyle ki, eğer o makamın izzetinin iğne deliğinden az bir miktarı insanoğluna gösterilecek olsa, herkes ona varmak özlemiyle yanardı. Bu nedenle, bu fani dünyada O'nun Kendi makamının izzetinin inandan gizli tutulması emredilmiştir. Eğer perde kaldırılacak olursa ve Tanrı'ya tamamen yönelmiş ve O'na olan sevgiyle dünyadan vazgeçmiş kişilerin makamının tam ihtişamı açıklansa, varlık aleminin tamamı hayretler içinde kalırdı.!(4)

Hz.Abdülbaha ise bu konuda şöyle buyurmaktadır:

Bu Zuhuru gerçekten tanıyan kişinin erişeceği makam, 'azim ile süslenmiş' Tanrı Zuhuru diye vasıflandırılmayıp, İsrail ailesinden gelen Nebilerle eş tutulmuştur. (5)

Bu makama varmayı başaran bir kişi, kendinden vazgeçmenin, alçak gönüllülüğün ve hizmetin bir örneği olacak, kendinde ölüp Tanrı'da yaşayacaktır. Hz.Bahaullah'ın Kutsal Denizci Levhi'nde sözünü ettiği gibi böyle bir inanan gerçekten de, 'Rabbı'nın aşağı dünyalarda bahsedilenin çok üstünde o makama ruh kanatları üzerinde uçmaya', 'yükseklerde lütuf kuşları gibi ölümsüz birleşme dünyalarında kanat çırpmaya' ve 'nur okyanuslarındaki, gizli sırları öğrenmeye' layıktır.

16 - Molla Muhammed-i Zarandi Tarihçi, Hz.Bahau'llah'ın havarisi ve O'nun baş şairi. Ve Nebil-i Azam diye adlandırdığı kişi.

17 - Hacı Seyid Cevad-ı Kerbelai Babi devrinin "ayna"larından biri. Hz.Bahau'llah'ın mümtaz müminlerinden.

Hz.Bahau'llah'ın dostları arasından bu yüksek makama gerçekten erişmiş bazı kimseler vardı. Bu kişiler o derece büyük bir iman ve bağlılık, öylesine bir alçak gönüllülük ve dünya bağlarından arınmışlık göstermişlerdir ki, insanlık, önceki Zuhurlarda böylesini çok az görmüştür.

Ancak, öyle insanlar da vardı ki, Hz.Bahau'llah'ın huzuruna çikip, O'nun ilahi bilgisini paylaştılar; ne var ki, egoları ve ihtirasları nedeniyle Tanrı Mazharı'nın huzurunda gerekli olan alçak gönüllülük, teslimiyet ve boyun eğme gibi sıfatlara erişmeyi başaramadılar. Hz.Bahau'llah'ın İlahi Makamı'na karşı kör kaldılar, O'nun gittikçe artan prestij ve gücüne karşı kıskançlıkla doldular, O'nun Makamı'na ulaşmayı arzuladılar.

İnsanoğlu Tanrı'yı sevmek, O'na tapmak, O'nun Mazharları'nı tanımak ve itaat etmek için yaratılmıştır. Ulaşabileceği en üst nokta, hizmet dünyasında oturmak ve ruhani sıfatlarını geliştirmektir. Fakat her zaman, O'nu tanıdıktan sonra O'na karşı ayaklananlar ve bilinçli olarak kendilerini O'nun Makamı'na yükseltmek isteyenler olmuştur. Böyle bir davranış Tanrı'nın gazabını buna kalkışanların üzerlerine çeker ve insanlara felaket getirir. Örneğin, Hz.Bab'ın Ahd ve Misakı'nı bozarak Hz.Bahau'llah'a karşı çıkanlar, bu tür insanlardı. Hz.Bahau'llah'ın Ahd ve Misakı'nı bozup Misak'ın Merkezi olan Hz.Abdülbaha'ya karşı çıkanlar da bu tür insanlardandı.

Hz.Bahau'llah işte bu gibi kişiler hakkında Kutsal Denizci Levhi'nde şöyle yazmıştır:

Onlar, Rabbin takdir buyurduğu kendi makamlarının üzerinde olan makama yükselmeyi arzu ettiler.

Bunun üzerine, O'nun Huzuru'nun Padişahlığı'nda duran yanan göktaşını onları kendi kendilerinden uzağa attı.

Ve onlar Nur Yüceleri'ndeki görünmeyen köşkün arkasından yükselen Azamet Sedasını işittiler:

'Ey koruyucu melekler! Onları aşağı dünyadaki yerlerine geri döndürün.

Çünkü onlar, ilahi güvercinin kanatlarının asla ulaşamadığı sahaya yükselmek istediler...'

Böylece Hz.Bahau'llah ilk kez bu Levihte bu kelimelerle, Emrin Merkezi'ne karşı gelenlerin ve Ahd ve Misak'ını bozanların. Baha elinden çıkarılacaklarını açıkça belirtmiştir.

'Yanan Göktaş'ı' Hz.Bahau'llah'ın Emri'nin, yani Ahd ve Misak'ının korunması için kurduğu görkemli aracın bir sembolü olarak kabul edilebilir. Hz.Bahau'llah'ın zamanında Ahd ve Misak'ı bozanları (nakışlar) Emirden atma yetkisi sadece O'na aitti. Bu yetki daha sonra Misak'ın Merkezi olan Hz.Abdülbaha'ya ve O'ndan sonra da Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi'ye geçti. Bugün ise, Ahd ve Misak'ı bozanlar olacak olursa, bu kişilerin Emirden uzaklaştırılması, Kutsal Topraklar'da oturan Emrin Elleri'nin* kararına ve Yüce Adalet Evi'nin onayına bağlıdır.

Bundan önce dinler tarihinde hiçbir Tanrı Mazharı, Ahd ve Misak'ını bozanların ve inananlar arasından Emrin Merkezi'ne itiraz

* Hz.Abdülbaha'nın Vasiyetnamesi'nde belirtildiği gibi, Emrin korunması ve yayılması görevi, Tanrı Emri'nin Elleri'ne verilmiştir. Şu anda hayatta olan Emrin Elleri, Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi tarafından atanmıştır.

edenlerin dinden uzaklaştırılmalarıyla ilgili bir böyle uygulama getirmemiştir. Bu, Hz.Bahauallah'ın Zuhuru'nun eşsiz özelliklerindedir. Bu yöntemle, Tanrı Emri zaman zaman içine sızan kirlerden temizlenir. İnsanın fiziksel vücudu nasıl kanda bulunan zehirli maddelerden arınmak ve bunları belli aralıklarla vücudundan atmakla görevli bir organa sahipse, Tanrı Emri de aynı şekilde toplum bünyesindeki sağlıklı olmayan elemanlardan temizlemek için bir sistem oluşturmuştur.

Kutsal Denizci Levhi nazil olduğu zaman, Hz.Bahauallah'ın sadakatsiz üvey kardeşi Mirza Yahya, Seyit Muhammed İsfahani ve onların birkaç işbirlikçisi henüz inananlarla bir aradaydılar. Bütün kötülüklerine rağmen,Babi toplumunun bir parçası olarak kabul ediliyorlardı. Hz.Bahauallah bu Levihte onların kaderini anlatmaktadır. II. Cilt'te daha ayrıntılı bir şekilde göreceğimiz gibi, birkaç yıl sonra bu kişiler İsmi-Azam'ın toplumundan uzaklaştırıldılar. Böylece Tanrı'nın henüz bebeklik çağında bulunan Emri, bu pislikten temizlendi ve daha büyük bir canlılık ve kuvvetle büyümeye devam etti.

Her Dinde bir takım kişiler Tanrı'nın Ahd ve Misakı'nı bozarak Peygamberlerine sadakatsizlik etmişlerdir. Fakat geçmiş bütün dinlerin ve devirlerin tamamlayıcısı olan bu Emir'in büyüklüğü kadar , O'na karşı gelen olumsuz güçler de o derece büyüktür, inkar edenlerin şiddeti Hz.Bahauallah'ın Ahd ve Misakı'nı bozanlar Tanrı Emri Binası'nın temelini yıkmak için ellerinden geleni yaptılar; ancak, bütün gayretlerini birleştirmelerine rağmen O'nun birliğini bozmayı başaramadılar. Bu, Emrin eşsiz özelliklerinden birisidir ve Bahai Dini'nin birliği Hz.Bahauallah'ın Ahd ve Misakı sayesinde devamlı olarak korunmaktadır.

Hz.Bahauallah'ın Emri'ni bozan herkes, O'nun camiasından uzaklaştırılmıştır. Ağaçtan kesilen hasta bir dal önce hayat dolu gibi görünür, fakat, zamanla tek başına kalınca ölür. Bu, nakıslar için de geçerlidir: Emre yaptıkları saldırıların önce çevrelerinde hasar yarattığı zannedilebilir. Fakat bütün nakıslar Tanrı Emri'nin

Ağacı'ndan kesildikten sonra eninde sonunda mahvoldular. Bugün geride sadece isimleri kalmıştır, etkileri ise çoktan yok olmuştur.

Kutsal Denizci Levhi'nde adı geçen 'Cennet Kızı'nın görünmesi mecazidir. Hz.Bahauallah Eserleri'nde kullandığı 'Cennet Kızı' terimini bazen Kendisi için, bazen Tanrı'nın sıfatlarından birisi olarak, bazen de Ruhul Azam'ın yerine kullanmıştır. Bu Levhi'te ise Kendisi'nden 'nur çadırına gizlenmiş' ve 'sürgünde kafirlerin elinde yalnız bırakılmış ve terkedilmiş 'Yüce ve İzzetli Genç' diye bahsetmektedir.

Bu Levhi'te pek çok kıymetli bilgi hazinesi yatmakta olup, içinde Emrin birçok gerçeği gizlidir. Bunlar, ancak Emir'de derinleşmek ve O'nun kelimeleri üzerinde düşünmekle keşfedilebilir.

Farsça yazılan Kutsal Denizci Levhi de içeriği bakımından Arapça olana benzer. Ancak ek olarak, Hz.Bahauallah'ın inananlara iletmiş bazı seçilmiş ikazlarını ve öğütlerini de içerir. Örneğin dostlarına, yerde ve gökte olanları O'nun varlığına tercih etmemelerini ve Kendisinden başka kimseden yakınlık aramamalarını öğütler. Onlara kalbin Mahbub'un mekanı olduğunu hatırlatır ve bir yabancıya oraya girmesine izin vermemeleri için onları uyarır. Benlik ve ihtiras mezarından çıkıp ayağa kalkmaları için onlara çağrıda bulunur ve müminlerden olmalarını öğütler. Eğer dünya bağlarından sıyrılmamanın ve masumiyetin yüksek zirvesine ulaşamıyorlarsa, en azından samimi olmaya çalışmalarını, davranışlarının yüreklerindeki sırları yansıtmaya gayret etmeleri gerektiğini söyler.

Samimiyet ve sadakat gerçek inananın sıfatlarıdır. Tanrı Mazharı'nın en acı kederi, O'na inananlardan olduklarını söyleyenlerin gösterdikleri vefasızlıktır. Hiçbir ızdırıp, hatta fiziksel işkence veya şahadet bile, O'nu bu kadar incitmemiştir.

Dostları, Kutsal Denizci Levhi'ni ilk duyduklarında Hz.Bahauallah'ın bu Levihte haber verilen kederleri yaşayacağını

anladıklarında, derin bir endişe duygusuna kapıldılar. Gerçekten de, Hz.Bahauallah'ın Emri'ni açıklamasının ertesi günü, Sultan'ın Kendisini İstanbul'a çağırdığı ile ilgili acı haber ulaştı. Bu haber Irak'ta Kendini seven erkek, kadın, çocuk, herkeste bir şok etkisi yarattı. Bu olaydan son derece etkilenen bütün inananlar o akşam ne yemek yiyebildiler, ne de uyuyabildiler. Hatta bazıları, bu sürgüne O'nunla beraber gidemeyecek olurlarsa canlarına kıyacıklarına yemin ettiler. Ancak, Hz.Bahauallah sözlerinin gücü ve sevgisinin sıcaklığı ile sonunda onların duygularını yatıştırmayı başardı. öyle ki, O'nun hatırı için isteklerinden vazgeçtiler.

BU DÖNEMİN DİĞER LEVİHLERİ

Bağdat'taki yetkililer, Hz.Bahauallah'ın, hükümetin Kendisini İstanbul'a davet etme kararına karşı gelmemesine şaşırılmışlardı. Aslında, Ali Paşa'nın camide Hz.Bahauallah'a verilen mektubu nazik bir dille yazılmıştı. Bağdat Valisi de Hz.Bahauallah'ın Başvezir'e bir itirazda bulunmak istemesi halinde, bunu iletmek için hazır olduğunu söyledi. Fakat Hz.Bahauallah İstanbul'a gitmesi için yapılan teklifi kabul etti. Sadece ailesinin ve dostlarından birkaçını Kendisiyle birlikte gitmesini, yol hazırlıkları için de kendilerine bir ay süre tanınmasını istedi.

Bu bir aylık sürede Hz.Bahauallah, özellikle geride kalacak olan dostlarına sevgisini yağdırdı ve onları yalnız kalacakları güne hazırladı. Onların yaşamları boyunca, amaçları uğruna doğruluktan, azametten, imandan ve ruh güzelliğinden ayrılmamalarını istedi. Yine bu dönemde, çocuklar da dahil olmak üzere, geride kalacak bütün ahabplar için Kendi eliyle kaleme aldığı Levihler nazil oldu. Hz.Bahauallah bu Levihlerde Mirza Yahya'nın gelecekteki isyanını anlatmakta, Emir'de ciddi bir kriz doğacağını haber vermekte ve inananların bu imtihanlarda sebat etmelerinde ısrar etmektedir.

Bağdat'taki bu kısa dönem içinde nazil olan sayısız Levihlerden, burada sadece iki tanesinden söz edilecektir: Levh-i Bülbül-ü Fırak (Bülbülün Hicranı Levhi) ve Suratullah (Tanrı Suresi).

Levh-i Bülbül-ü Fırak, Hz.Bahaullah'ın inananlara topluca hitap ettiği Levihlerinden birisidir. Bu Levihte Hz.Bahaullah sevdiklerine, birlikte oldukları zamanın sonunun artık yaklaşmakta ve Cennet Bülbülü'nün bir daldan uçup yuvasını bir başka dala kurmak üzere olduğunu hatırlatmaktadır. Hakikat Güneşi en yüksek yerde bütün ihtişamıyla parlarken, fesat insanların yüzlerini `gece kuşlarına*` çevirdiklerini belirtir ve bunun için onları azarlar. Hz.Bahaullah bu Levihte öyle şefkatli bir dil kullanmıştır ki, inananlar levihi okudukları zaman içleri heyecanla dolar ve ayrılık düşüncesiyle kedere boğulurlardı.

Suratullah ise, Muhammed Ali isimli bir inanan için nazil olmuştur. Bu Levihte ise Hz.Bahaullah Beyan† ehline seslenir ve gözü kör olanları veya Kendisine kötülük edenleri azarlar. Onlara, Tanrı Sözü'nü söylemenin bir suç olduğunu zannetseler de, bunu ilk yapanın Kendisi olmadığını hatırlatır. Çünkü Kendisinden önce Tanrı Sözü'nü Hz.Bab, O'ndan önce de Hz.Muhammed, Hz.İsa ve Hz.Musa söylemişlerdir. Bu Kutsal Kişiler'in her biri Ruhul Kuds ile canlandırılmış ve desteklenmişlerdi.

Bu Levih Beyan ehline, Hz.Bahaullah'ın Makamı'nın yüceliğini açıklamaktadır. Hz.Bahaullah tüm yaratık alemi içinde Kendisi'nin karşılaştırılmaz olduğunu ve Kadir Hükümdar olduğunu doğrulamaktadır. Kendisine sırt çevirenin gerçekte Tanrı'ya sırt çevirmiş olduğunu ve Emri'ni inkâr edenin tüm geçmiş Peygamberler'i inkâr etmiş olduğunu vurgulamaktadır.

* Mirza Yahya ve arkadaşlarına atfedilmekte.

† Babiler.

H.z.Bahaullah bu Levhin sahibine, Őphecilerden kaçınmasını, gönlünü bu maddi dünyadan arındırmasını ve dikkatini O'nun Zuhuru'nun ihtiŐamına vermesini oğtler. Böyle bir davranıŐın, Tanrı'ya yakınlık atmosferinde uçmasını sağlayacağını ve ne kadar büyük olursa olsun, hiçbir limin O'nunla boy osemeyeceği bir bilgi, anlayış ve hikmetle bezeneceğinden emin olmasını vurgular. Bu Levihte, H.z.Bahaullah bir kez daha Kendisi'ne iman etmeyen Babiler'in düŐmanlıkları üzerinde durmakta ve onların Kendisi'ne karşı gelmelerinden bahsetmektedir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ő.

MİRZA YAHYA VE İSFAHAN'LI SEYİT MUHAMMED

Hız.Bahauallah Bağdat'ta ve Süleymaniye'de nazil olan pek çok Levihte, Mirza Yahya'nın sadakatsizliğinden ve Seyit Muhammed'in kışkırtıcılığından söz etmiştir. Mirza Yahya'nın başlattığı kriz, Hız.Bahauallah'a inananlarla Mirza Yahya'ya inananların Edirne'de birbirlerinden kesin olarak ayrılmalarıyla zirveye ulaşacaktı. Mirza Yahya, Hız.Bahauallah'ın Bağdat'taki toplum üzerinde oluşturduğu kapsamlı kudret sayesinde, isyan bayrağını açıkça çekememişti. Irak'ta kaldığı zaman zarfında vaktini gizlenmek ve kaçmakla geçirdi. Bağdat' a kılık değiştirerek geldi ve on yıl sonra da aynı şekilde ayrıldı.

Hız.Bahauallah Siyah Çal zindanından serbest bırakıldığı sırada, iki yıl kadar Mazendaran ve Gilan'da kılık değiştirerek yaşayan Mirza Yahya da Kermanşah' a gitti. Kimsenin orada kendisini tanımaması için, kefen ve örtü diken Kazvinli Abullah'ın yanında işe girdi ve onun mallarını satmaya başladı.

Hız.Bahauallah 1853'ün kış aylarında Irak'a giderken, yolu üzerindeki birkaç kasabadan geçtikten sonra Kermanşah'a vardı. Hız.Bahauallah, Şah tarafından hakir görülmesine ve yokluk içerisinde olmasına rağmen, Mirza Yahya'nın aksine öyle bir azamet göstermişti ki, geçtiği yerlerde çeşitli sınıf ve makamdan kişiler O'nu ziyaret gelip saygılarını sundular. Hatta Kermanşah'ta, bir prens olan İmadud Devle, O'na bir mesaj gönderdi ve Hız.Bahauallah'ın kendisini kabul etmemesi üzerine hayal kırıklığına uğradı.

Fakat yine de, Mirza Yahya Kermanşah'ta Hız.Bahauallah ile görüşmekten korktu. öyle bir durumdaydı ki, üvey kardeşi Mirza Musa onu görmeye gittiği zaman kendisini birisi görür ve kimliği ortaya çıkar diye bile endişe duyuyordu. Sonunda bütün cesaretini toplayarak Hız.Bahauallah'ı görmeye geldi ve Kendisine Bağdat'a

giderek, orada bir işle meşgul olmayı ve Hz.Bahauallah'ın Evi'ne yakın bir yerde kimliğini belli etmeden yalnız yaşamak istediğini belirtti. Hz.Bahauallah'ın kendisine verdiği bir miktar para ile birkaç balya pamuk aldı ve bir Arap kıyafetine bürünerek Bağdat'a doğru yola çıktı.

Mirza Yahya Bağdat'a varır varmaz, Hz.Bahauallah'ın Evi'nin önüne geldi. Kapıyı açan Mirza Musa önce onu tanımadı, çünkü omuzundaki heybesi ile derviş kıyafetine bürünmüştü. Birkaç gün orada kaldı, fakat kimliğinin Bağdat'ta kimseye söylenmemesini istedi. Sonra da şehrin, İranlılar'ın oturmadığı Arap mahallesinde kalacak bir yer bularak, oraya taşındı. Gündüzleri kimseye görünmezdi. Akşamları hava karardıktan sonra genellikle Hz.Bahauallah'ın Evi'ne gider ve Mirza Musa ile görüşür ve gece karanlığında evine dönerdi.

Bu arada, Abdul Kasım adında İranlı bir tüccarı işe aldı ve onu, Bağdat'taki inananlar ile kendisi arasında bir aracı olarak kullandı. Babi toplumunun lideri sıfatını kullanarak, Abdul Kasım aracılığıyla sapık fikirlerini yaymaya başladı.

Mirza Yahya'nın Bağdat'a geldiği ilk günlerde Seyit Muhammed İsfahani kendisiyle temas kurdu. İleride 'Bahai Dini'nin Düşmanı' olacak olan Seyit Muhammed, Hz.Bab'ın Emri'ni açıklamasından kısa bir süre sonra Babi Dini'ni kabul etmişti. Hz.Bab şehit olduktan yaklaşık bir yıl sonra, Hz.Bahauallah Kerbela'ya gittiğinde, o da o şehirdeydi. O sırada Hz.Bab'ın müminlerinden bazıları ile Kerbela'nın alimlerinden ve bilgili Şeyhlerden birkaçı Hz.Bahauallah'taki olağanüstü ululuk sıfatlarını gördüler ve gerek sözleri ve gerekse davranışları ile O'na olan sevgi ve hayranlıklarını gösterdiler. Fakat Seyit Muhammed daha baştan kıskançlık duygularıyla dolmuştu. Hz.Bahauallah'a gösterilen bu saygı ve itibar, içinde yanmaya başlayan düşmanlık ve kıskançlık ateşini körüklemekten başka bir işe yaramadı.

Hız.Bahaullah 1853'te ikinci kez Irak'a geldiği zaman, Seyit Muhammed Babi toplumunun işlerini idare eden Hız.Bahaullah'ın otoritesini bu kez görmemezlikten gelemeydi. Hız.Bahaullah bu ülkeye gelmeden önce, Hız.Bab'a inananlar şaşkıın ve lidersizdiler. Onlara yeni bir ruh üfleyen Hız.Bahaullah, hepsine cesaret verdi ve bir araya topladı.

Hız.Bahaullah'ın yarattığı bu ruhani değişim, Seyit Muhammed'in kıskançlığını ve düşmanlığını daha da arttırdı. Vicdansız bir hilekr olduğu için de, Hız.Bahaullah'a karşı kullanabileceğine inandığı ve buna zaten hevesli olan Mirza Yahya'yı araç olarak seti. Birlikte, inananlar arasına nifak soktular, Hız.Bahaullah'ı ve Dini'ni yanlış tanıttılar ve Emrin geleceğini tehlikeye sokacak olaylar yarattılar. İşte Hız.Bahaullah bu koşullar nedeniyle Süleymaniye Dağları'na çekildi.

Hız.Bahaullah'ın yokluğu sırasında, İran'ın Nef Abad şehrinde bir inananın şehit edildiği haberi Bağdat'a ulaştı. Bu haber, Mirza Yahya'da panik yarattı ve Bağdat'ta olmasına rağmen kendisini tutuklayacaklarını düşündü. Bu düşünceler onu, yaşadığı evi değiştirmek zorunda bıraktı. Tebrizli Mirza Ali isminde bir kişinin yardımıyla, bir miktar ayakkabı satın aldı ve bir Yahudi kılığına bürünerek, bir süre ayakkabı tüccarı olarak çalışacağı Basra'ya gitti. Daha sonra ipekli kumaş satın aldı ve Bağdat'a götürdü. Orada kendine Hacı Ali-yi Les Furuş* adını verdi ve başındaki klahın yerine kocaman bir sarık sararak yeni işine başladı.

Mirza Yahya'nın bu korkakça davranışları Emir tarihine sonsuza kadar leke süren alçakça hareketleriyle çok iyi bağdaşmıştır. Hız.Bahaullah Süleymaniye Dağları'ndayken, Hız.Bab'ın ikinci karısıyla evlenerek Hız.Bab'ın şerefine leke süren utanç verici bir iş

* İpek tüccarı.

yaptı ve bir ay sonra da onu Seyit Muhammed'e nikâhladı.* Hz.Bahau'llah bunu duyduğu zaman, sonsuz bir üzüntü duydu. Hz.Bahau'llah Levihlerinden birinde bu ihanete bütün yaratık aleminin gözyaşı döktüğünü teyit eder ve daha sonra `Kurdun Oğlu Risalesi' isimli eserinde bu olaya şu sözlerle değinir:

Bir parça İlk Nokta'nın ismeti hakkında düşün! Vukua geleni gör! Ben Mazlum çöllerde ve dağlarda geçirdiğim iki yıllık hicretten sonra, bir müddettir Beni arayan birkaç kişinin ricasıyla Bağdat'a döndüğümde Reşti Muhammed Ali isminde birisi yanıma geldi ve kalabalık bir mecliste O Hazret'in İsmeti hakkında alemi kedere boğan bir söz söyledi. Sübhanallah! Böyle büyük bir ihanete gönüller nasıl razı oldu? Hasılı, bu işi işleyeni, tövbe edip Kendine dönmeye muvaffak buyurmasını Haktan dileriz. O, gerçekten, Yardım Edicidir, Hikmet Sahibidir.(1)

Hz.Bahau'llah'a anlatılması güç bir üzüntü ve keder veren bir başka davranış da, tanınmış birkaç Babi'nin Mirza Yahya'nın emriyle öldürülmesi olmuştur. Bu Babilerin içindeki en seçkin kişi, Hz.Bab'ın Deyyan (Ödüllendirilen veya Hakim) lakabını verdiği Huy'lu Mirza Asadullah'dı. Hz.Bab O'ndan, Tanrı emanetinin sırdaşı ve bilgisinin hazinesi şeklinde bahsetmiş ve O'nun Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye iman edecek harflerin üçüncüsü olacağını da vaat etmişti.

Hz.Bahau'llah Süleymaniye'deyken, o dönemde Azerbaycan'da yaşamakta olan Deyyan, Mirza Yahya'ya bir mektup yazarak bazı sorular sordu. Aldığı çocuksu ve birbirini tutmayan cevaplar, Mirza Yahya'nın cehaletinin ve ruhani sıfatlardan uzak olduğunun yeterli kanıtıydı. Söylendiğine göre, bu yazışmadan sonra

* Ondokuzuncu yüzyılda İran'daki yaşam tarzı bugünkü Avrupa'nın yaşantısından son derece farklıydı. İslam ülkelerinde sosyal ve dini şartlar, bir erkeğin birden fazla kadınla evlenmesini öngörmekteydi (hele o kişi tanınmış bir kişiye). Hz.Bab altı ay kaldığı İsfahan'da, Molla Recep Ali-yi Kahir isimli bir Babi'nin kızkardeşi Fatima'yı ikinci bir eş olarak almıştı.

derin bir tefekküre dalan Deyyan `Tanrı'nın İzhar Edeceği Kimse'nin kendisi olduğunu iddia edecek kadar kendinden geçmişti.

Ancak, Hz.Bahaullah Bedi Kitabı'nda bu iddiayı çürüterek, Deyyan'ın böyle bir iddiada bulunmadığını teyit etmiştir. Deyyan'ın birkaç dua yazıp dağıttığını, hatta bir kopyasının da Kendisine gönderildiğini, fakat bu yazılarda Hz.Bab'ın öğretilerine ve Ahd ve Misakı'na ters düşen bir şey olmadığını belirtmiştir. Aksine Deyyan'ın sözleri, alçak gönüllülüğünü, Tanrı'ya imanını ve Tanrı Mazharı'na bağlılığının kanıtını gösteren kelimelerle doluydu. Hz.Bahaullah'ın ifadesine göre, bu duaları gören Mirza Yahya Deyyan'ı son derece kıskandı ve O'na zarar vermeye karar verdi.

Deyyan bir risale de yazdı ve bu risalede Mirza Yahya'nın cehaletini ortaya koydu, onun Hz.Bab'ın halefi olduğu iddiasını delillerle çürüttü ve tezini savunmak için de Hz.Bab'ın yazılarından birçok pasaj sundu. Mirza Yahya bu risaleye çok kızdı ve buna cevap olarak `Musteykiz' (Uykudaki Uyandı) adında bir kitap yazdı. Kitabında Deyyan'ı ve O'nun yakın arkadaşı ve hayranı Seyit İbrahim'i fena halde azarladı, Deyyan'ı `Felaketler Pederi' ve Seyit İbrahim'i de `Kötülüklerin Pederi' olmakla suçladı.

Aynı zamanda hizmetkârı Mazenderan'lı Mirza Muhammed'i Deyyan'ı öldürmesi için Azerbaycan'a gönderdi. Ancak, Mirza Muhammed oraya vardığı zaman Deyyan'ın Bağdat'a gitmiş olduğunu öğrendi.

Deyyan Bağdat'a vardığı zaman, Mirza Yahya'nın sözlerinin etkisiyle kendisine düşmanlık besleyen birkaç Babi ile karşılaştı ve onlar tarafından ölümle tehdit edildi. Sonunda durum o kadar ciddileşti ki, Hz.Bahaullah bir gün sabahtan akşama kadar olayla ilgili kişileri tek tek evine çağırды ve yaptıklarından ötürü onları azarladı ve böyle bir cinayet işlemekten kesinlikle kaçınmalarını onlara açıkça emretti.

Deyyan iki gün sonra Hz.Bahau'llah'ın Evi'ne giderek Kendisiyle görüşme şerefine erdi. Orada Hz.Bab'ın, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye iman edeceği vaa'dinin yerine geldiğine tanık oldu. Hz.Bahau'llah'ın Makamı'nı tanıdı, Emri'ne iman etti ve O'nun ayaklarına kapandı.

Deyyan bu muhteşem görüşmeden birkaç gün sonra, daha önce adı geçen Mazenderan'lı Mirza Muhammed tarafından Bağdat'ta öldürüldü. Bu trajik olay Hz.Bahau'llah'ı ve inananları çok üzdü. O gün olağanüstü şiddetli bir fırtına Bağdat'ı kasıp kavurdu; kalın bir toz tabakası güneş ışığını perdeledi. Şehir karanlığa gömüldü ve halk korku ve panik içerisinde evlerine kapandı.

Deyyan'ın öldürülmesinden sonra, Mirza Yahya dikkatini Deyyan'ın hayranlarına çevirdi ve aynı hizmetkâr tarafından öldürülen Mirza Ali Ekber (Hz.Bab'ın baba tarafından kuzeni) de dahil olmak üzere, bu kişilerin de öldürülmesi için emir verdi.

Hz.Bahau'llah `Kurdun Oğlu Risalesi'nde, Mirza Yahya'nın halefi Mirza Hadi Devlet Abadi'ye hitaben şu sözleri söylemektedir:

Ve yine şehit Deyyan'a hitaben Hz.Bab şöyle buyuruyor: `Sen kendi kaderini Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin ağzından işiteceksin.' O aynı zamanda, onun için `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye iman eyleyen üçüncü Harf demiştir, nitekim buyuruyor:"Ve sen ey Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye iman eden üçüncü harfi" Ve yine:"Ve lakin Tanrı isterse Seni `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin sözü ile tanıtacaktır' buyurmuştur. `Özgesinin ruhu O'na feda, Nokta'nın* dediğine göre, Halk Celle Celâlehu'nun emanetine mahzen ve ilminin incilerine hazine olan Deyyan hazretlerini Mele-i Ala'ya ağlatıp inlecek bir zulüm ile şehit etmişlerdir.

* Hz.Bab.

Bu öyle bir kimsedir ki, gizli ve saklı olan ilmi ona öğretmiş ve ona emanet kılmıştır, nitekim buyuruyor: `Ey Deyyan diye adlandırılmış olan! Bu, gizli ve saklı bir ilimdir. Biz onu, Tanrı katından bir şeref ve izzet olmak üzere, sana tevdi eyledik ve onu sana getirdik; çünkü senin kalp gözün temizdir. Sen onun kadrini bilip üstünlüğünü izzetleyeceksin. Tanrı bu zuhurdan önce inzal buyurmadığı bu gizli ve saklı ilmi Beyan Noktası'na ihsan eylemiştir. Bu gizli saklı bilgi, sübhan olan Tanrı'nın yanında başka herhangi bir bilgiden daha azizdir. Tanrı ayetleri Kendi katından nasıl bir hüccet yapmış ise, bunu da Kendi katından bir hüccet yapmıştır." Tanrı ilmi hazinesinin maliki bulunan bu mazlum, İlk Nokta'nın* akrabalarından `Tanrı'nın nuru ve rahmeti üzerine olsun' Cenab-ı Mirza Ali Ekber ve Cenab-ı Ebil Kasım Kaşi ve daha başka bazılarıyla birlikte Mirza Yahya'nın fetvası üzerine şehit edilmiştir...

`Üzerine Tanrı'nın nuru ve rahmeti olsun' Deyyan cenabları, İlk Nokta'nın kaleminden sadır olan vaade mutabık olarak huzura müşerref olmuştur. Kendisine yönelmeleri için gafiller, Kendi tarafına doğru yönelmeleri için murizlere ve vuku bulur bulmaz bütün yaratıkların:"Bilgi Definesinde Gizli ve Yüceler Yücesi Kaleminden Kitaplarda ve Sahifelerde ve Risalelerde ve Levihlerde Yazılı Olan Kimse Gerçekten Geldi!" diye selamlamış olduğu bu Emri tasdik için münkirlere yardımda bulunmasını Tanrı'dan dileriz.

Hız.Bahau'llah'ın yakında İstanbul'a hareket edeceği haberi Mirza Yahya'da panik yarattı. Hız.Bahau'llah Ona İran'a dönmesini ve Hız.Bab'ın Yazılarını yazmasını öğütledi. Fakat o Emirle ilgilenmiyordu, onun en büyük tasası kendi hayatının korunmasıydı. İran'daki hem sivil, hem de dinci yetkililerin Emrin kökünü kazımaya ve Babileri yok etmeye kararlı olmaları nedeniyle, İran'ın güvenli bir yer olmadığına inanıyordu.

* Hız.Bab.

Önce Hindistan veya Habeşistan'a kaçmayı düşündü. Fakat daha sonra fikrini değiştirdi. Bağdat'a yakın Huveydar'da Hz.Bahauallah'ın sadık Arap müminlerinden Şeyh Sultan'a* ait bir bahçede kalmayı planlayarak, Hz.Bahauallah'ın yanına geldi. Şeyh Sultan'ın kendisine herkesten uzak yaşayabileceği kamıştan bir kulübe yapması için Hz.Bahauallah'ın emir vermesini istedi. Hz.Bahauallah onun bu isteğini kabul etti ve Şeyh Sultan ona bir kulübe yapmaya başladı. Ancak, çok geçmeden kendini güvende hissetmeyen Mirza Yahya tekrar Hz.Bahauallah'ın yanına geldi ve seçilen yerin saklanmak için ideal bir yer olmamasından şikayet etti. Hz.Bahauallah yola çıkmadan önce bu gruba katılmak istemediğini açıkça belirtti ve Musul'a gitmeyi tercih etti. Çünkü, Bağdattan ayrılır ayrılmaz yetkililerin onlara ihanet ederek, ya İranlı yetkililere teslim edeceklerinden veya yolda öldüreceklerinden korkuyordu.

Sonunda kararını verip kendisine çok benzeyen Hacı Muhammed Kazım adında birini kendisi adına pasaport almak üzere hükümet konağına gönderdi. Pasaport, Kermaşah'lı Mirza Ali adına çıkartıldı. Böylece yeni bir kimliğe ve kılığa bürünen Mirza Yahya, bir Arap hizmetkâr ile birlikte Musul'a gitmek üzere Bağdat'tan ayrıldı.

Hz.Bahauallah Kurdun Oğlu Risalesi isimli eserinde bundan şöyle bahsetmektedir:

Nokta'nın eserlerini toplamaya bir kaç kişiyi memur ettik. Bu eserler toplandıktan sonra, Mirza Yahya ile Mirza Cevat diye tanınan Horasan'lı Mirza Vehbab'ı bir yerde bir araya getirdik. Bunlar, verdiğimiz talimatlara göre, oturup Nokta hazretlerinin kitaplarından iki takım vücuda getirdiler. Tanrı'ya yemin olsun, Ben mazlum çokluk halk ile inip kalktığımın kitap yüzü görmemiş, Nokta'nın eserlerini dış göz ile müşahede eylememişimdir.

* Sayfa 63-64'e bakınız.

Bu suretle vücuda getirilen eserler bu ikinin yanında bulunurken, hicret vukua geldi. Mirza Yahya'nın bu yazıları alıp İran'a gitmesi ve oralarda neşreylemesi tekrür etti. Ben mazlum Devlet'i Ali'ye vezirlerinin isteği üzerine o taraflara hareket ettim. Musul'a varınca Mirza Yahya'nın Ben Mazlumdan önce oraya gidip beklemekte olduğu görüldü. Hasılı, kitaplar ve eserler Bağdat'ta kaldı ve o kendisi İstanbul'a gitmek üzere kafiye katıldı. Şimdi, Ben mazluma neler vaki olduğunu Hak bilir, çünkü o, birçok zahmetlerden sonra vücuda getirilen eserleri terkeyleyerek muhacirlere katılmıştı. Ben mazlum uzun müddet sonsuz hüzünler içerisinde idim; nihayet, Haktan başka bir kimsenin agâh olmadığı bir tedbir ile bu eserleri başka bir diyarda bir başka yere gönderdik; Çünkü Irak'ta kalsaydılar, bu evrakın, çürüyüp dökülmemesi için, her ay elden geçirilip muayene edilmesi zarureti hasıl olurdu. Her ne hal ise, Tanrı onları korudu ve onları önceden takdir buyurulan yere gönderdi. O, gerçekten, Koruyucudur, Yardımcıdır.

Ben mazlum nereye gittimse Mirza Yahya arkamdan geldi. Sen kendin bunun böyle olduğunu bilir, tanıklık edersin. Ve lakin İsfahan'lı Seyit* onu gizlice işva etti ve onlar büyük bir korku yaratan ameli irtikap eylediler. Keşke Mirza Yahya'nın o diyarda neler yaptığını hükümet memurlarından sorup öğrenseydin.(3)

Hız. Abdülbaha, Hız. Bahauallah'ın İstanbul'a seyahati sırasında Kendisine eşlik edenlerin arasında İsfahan'lı Seyit Muhammed'in de bulunduğunu ve bu kişinin sık sık Mirza Yahya'dan ve davranışlarından şikayet ettiğini, ama bunu yaparken samimi olmadığını belirtmiştir.

Hız. Bahauallah'ın grubu Musul yakınlarına vardığı zaman Seyit Muhammed, Mirza Yahya'yı o civarlarda gördüğünü iddia etti. Hız. Abdülbaha'nın söylediğine göre, Mirza Yahya grubun yanına gelmiş, ancak çevrede bazı yabancılar görünce, Hız. Bahauallah'ı ve

* İsfahan'lı Seyit Muhammed.

beraberindeki kişileri tanımamazlıktan gelmişti. Kendisini Hacı Ali diye tanıtmış ve Mekke'den dönmekte olduğunu söylemişti. Bundan sonra, grupla öyle bir şekilde seyahat etmeye başladı ki, gündüzleri hiç kimseyle görüşmüyor, sadece geceleri Hz.Bahaullah'ın dostlarıyla bir araya geliyor ve genellikle çadırda tek başına dinleniyordu. Mirza Yahya İstanbul'a yolculuğunun büyük bir kısmını böyle geçirdi. Yolculuk sırasında tek güvencesi Seyit Muhammed idi. Hz.Bahaullah daha sonra onu gruptan uzaklaştırdı. Seyit, Edirne'de açıkça Mirza Yahya ile işbirliği yaptı ve daha sonraki ciltlerde de göreceğimiz gibi, ikisi Emir tarihinde görülmemiş bir kriz yaratılar.

Mirza Yahya'nın cehalet ve yalancılığının en güzel kanıtı, kendi yazılarıdır. Sekiz yaşından beri Hz.Bahaullah tarafından büyütüldüğü için, doğal olarak gençliğinden beri Emir'den haberdardı. Genç bir delikanlı iken zamanının çoğunu Hz.Bab'ın Eserleri'ni incelemekle geçirdi. Hz.Bahaullah Levihlerinden birinde Mirza Yahya'nın herşeyi papağan gibi ezberlediğini ifade etmiştir. Bu yüzden Emri bilgisi son derece yüzeyseldi; Hz.Bahaullah'ın pek çok inananı da bunu teyid etmişlerdi. Onunla konuşan her iç görüş sahibi kimse, onun cehalet ve yüzeyselliğinden dolayı hayal kırıklığına uğramıştır.

Hız.Bab'ın Babi toplumunun lideri olması için aday gösterdiği Mirza Yahya, O' nun şehit olmasından sonra inananların odak noktası olmuştu. Herkes onu görmek için can atıyordu. Şeyh Selman da bunlardan biriydi. Mirza Yahya, Şeyh Selman'ın kendisiyle görüşmek için yaptığı ısrarların sonunda, Bağdat yakınlarında bir tepede kendisiyle görüşmeyi kabul etti. Ancak bütün bir konuşma boyunca Mirza Yahya önemsiz şeylerden bahsetti ve derin bir iç görüşe sahip olan Şeyh Selman onda en ufak bir ululuk işareti göremedi. Pek çok Babi gibi o da, Babi toplumunun lideri olarak ismi her yere yayılan Mirza Yahya'nın bir figüran olduğunu ve liderlik vasfından ve ruhaniyetten uzak olduğunu çok geçmeden anlamıştı.

Bir ara, Hz.Bahaullah Mirza Yahya'dan Hz.Bab'ın Yazıları'ndan bazılarını kopya etmesini istemişti. Yahya dört yıl bu işle uğraşmış ve sonuçta Hz.Bab' ın el yazısının karakterini öğrenmişti. Daha sonra, Hz.Bahaullah'a karşı isyan ettiği zaman, aynen bu tekniği kullanarak gerek ton ve gerekse kaligrafi yönünden Hz.Bab'inkine benzer yazılar yazdı. Sözde pozisyonunu anlatan gerçek dışı ifadelerde bulundu. Bazı durumlarda Hz.Bab'ın Eserleri'nin konusunu değiştirdi ve Hz.Bab'ın halefi olduğu iddiasını destekleyen bazı eklemeler yaptı.

Mirza Yahya'nın yazılarının çoğu kaba ve anlamsız kelimeler dizilerinden oluşmakta ve sonuçta mantıksız cümleler meydana getirmekteydi. Bunlara bir göz atmak bile, hayatı boyunca liderlik ve güç peşinde koşan hırslı bir adamın cehaletini, yetersizliğini ve gafletini gösterir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

HZ.BAHAULLAH'IN RIZVAN BAHÇESİ'NDE EMRİ'Nİ AÇIKLAMASI

BAĞDAT HALKI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Hız.Bahauallah ile Mirza Yahya arasındaki fark, aydınlık ile karanlık arasındaki fark gibidir. Tanrı Mazharı gerçekten insanüstü bir yüceliktedir; her türlü iyiliğin kaynağı ile O'na muhalefet edenler arasında herhangi bir karşılaştırma yapılamaz. Tanrı Mazharı sadece ruhani alemde değil, dış görünüşü ile de güç ve otorite ile donanmıştır. Bu, özellikle Zuhuru geçmiş bütün Zuhurlar'ın Zirvesi olan Hız.Bahauallah için geçerlidir.

Hız.Bahauallah'ın insanı titreten azametiyle halk arasında görünüşü, dost ve düşmanla otorite ile konuşması, en büyük düşmanlarının bile kabul ettikleri bir gerçektir. Hız.Abdülbaha, geçmişte Peygamberler'e eziyet eden insanların onlarla alay edip aşağılayabildiklerini belirtmiştir. Kekeme olduğu için, Hız.Musa'ya güldüler; Hız.İsa'nın babasız olduğuna inandıkları için O'nunla eğelendiler; Hız.Muhammed'in erkek çocuğu olmadığı için O'nunla da alay ettiler!

Hız.Bahauallah'a gelince, O'nun azameti öylesine baş döndürücüydü ki, herkes O'nun huzurunda kendisini hâkir görürdü. Düşmanları bile O'nunla görüştüklerinde âciz kaldılar. Tahran'da, Siyah Çal'da zincirlere ve boyun lâlerine vuruluyken, gardiyanlar O'nun büyüklüğünün karşısında boyun eğdiler. Zindandan çıkarılıp Tahran'daki Başbakanlık binasına götürüldüğü zaman, duruma hâkim olan, yetkililer değil, otorite ile konuşan ve dar görüşlülüğünden ve zayıflığından ötürü Başbakan'ı azarlayan Hız.Bahauallah idi. Aynı şekilde, İstanbul' da, Edirne'de ve Akka'da, sivil olsun, din adamı olsun, bütün düşmanları ve hükümet görevlileri O'ndaki ruhani kudreti gördükleri zaman şaşırmışlardı.

Hız.Bahaullah Bağdat'a gelmeden önce, bu şehirdeki Babiler işkence korkusuyla toplum içinde birbirleriyle görüşmeye cesaret edemiyorlardı. Emir mevcut dinlere aykırı olarak niteleniyor ve ona inananlar inançlarını açıkça söyledikleri takdirde, hayatlarını kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya geliyorlardı. Ancak, Hız.Bahaullah Bağdat'a geldikten kısa bir süre sonra halk arasında görünmeye karar verdi. Sık sık Bağdat'ın sokaklarında ve pazar yerlerinde dolaştı ve bazı kahvehanelere gitti. Yeni doğan Dinin ileri gelenlerinden olduğu bilindiği halde, Bağdat halkı O'nun içten sevgisine ve asaletine bayıldı ve pek çoğu O'nun hayranlarından oldu.

Allah vergisi olan azameti karşısında düşmanları aciz kalıyordu. Buna bir örnek verelim: Bağdat'taki ilk günler sırasında, bir gün Hız.Bahaullah bir kaç ahabpla birlikte Zillu's-Sultan* Prens Ali Şah'a ait bir mülkün yanından geçiyordu. Orada Prens'in ailesinin maiyetinde olan birkaç kişinin Emri aşağılayıcı sözler sarfettiğini duydu. Hız.Bahaullah hemen geri dönerek onları bu davranışlarından dolayı sert bir dille azarladı ve efendileri tarafından cezalandırılmalarını istedi. Sonra oradaki kalabalığa, Hız.Bab'ın izleyenler üzerinde herhangi bir etki yaratmadığını ve onların ruhlarını zedelediğini Prese hatırlatmalarını söyledi.

Aslında Prens'in karşı koyması onları ne kadar etkileyebilirdi ki! Hız.Bahaullah'ın sözleri öyle etkili oldu ki, kibirli Prens adamlarını cezalandırdı ve özürlerini iletmesi için oğlu Sucaud-Devle'yi Hız.Bahaullah'a gönderdi.

Tanrı'nın En Yüce Zuhuru en az sekiz yıl, Bağdat halkı arasında özgürce yaşadı. Aralarında yürüdü, aralarında oturdu ve sevgi ve inayetlerini üzerlerine yağdırdı. Onlara Makam'ını açıklamamış olmasına rağmen, yine de toplumun değişik

* Nasreddin Şah'ın en büyük oğlu olan ve yine Zillu's-Sultan olarak bilinen ve Hız.Bahaullah tarafından 'Cehennem Ağacı' olarak damgalanan kişiyle karıştırılmamalıdır.

kesimlerinden insanlar O'nun şahsiyetinden etkilenmişler, Huzuruna çıkmayı, Sözlerini duymayı ve hatta sokakta yürürken ya da Dicle nehri kıyılarında tefekkür içinde gezinirken O'nu küçük bir an bile olsa görmeyi arzulamaktaydılar.

Ayrıca bu dönem içerisinde, İran'dan da birçok Babi Bağdat'a gelerek Hz.Bahauallah ile görüşmüşler ve bazıları O'nun Emri'nin büyük kahramanları olmuşlardır. Daha önce sözünü ettiğimiz kişilere ek olarak, Hz.Bahauallah'ın en seçkin havarileri arasında yer alan iki kardeş de unutulmamalıdır. Bu kişiler O'nun kalemıyla 'Şehitlerin Sultanı' ve 'Şehitlerin Sevgilisi' ünvanlarıyla şereflendirilmişlerdir.

RIZVAN BAYRAMI

Halkın Hz.Bahauallah'a olan sevgisi ve hayranlığı, o'nun Bağdat'taki Beyt-i Azam'dan ayrıldığı gün açıkça sergilendi. O'nun azamet ve yüceliği o gün hem dostları hem de düşmanları tarafından kesin olarak anlaşıldı. Hz.Bahauallah'ın İstanbul'a hareket edeceği haberi Bağdat halkı ve civarındaki kentlere hızla yayıldı ve pek çok kişi Huzuru'na çıkarak O'na son kez saygılarını sunmayı arzu ettiler. Ancak çok geçmeden Evi'nin bu amaç için çok küçük olduğu anlaşıldı. Bağdat'ın ileri gelen şahıslarından biri olan Necip Paşa bunu duyunca, derhal Rızvan (Cennet) Bahçesi olarak isimlendirilen bahçesini Hz.Bahauallah'a tahsis etti. Bu güzel bahçe, Bağdat'ın dışında, Hz.Bahauallah'ın Evi'nden nehrin karşı yakasında bulunuyordu.

Hz.Bahauallah Nevruz'dan 31 gün sonra, 22 Nisan 1863'te* öğleden sonra bu bahçeye taşındı ve burada 12 gün kaldı. Bu bahçeye

* Aslında Nevruz'dan (21 Mart) 31 gün sonrası, 21 Nisan'a rastlamaktadır. Ancak zaman zaman, 1863'de de olduğu gibi, ilkbahar noktası güneş batımından sonra rastladığında, Nevruz 22 Mart'ta kutlanır.

taşındığı ilk gün, İlahi Görevi'ni dostlarına ilan etti. * Bahailer bu oniki günü Rızvan Bayramı olarak kutlamaktadırlar.

Hız.Bahaullah'ın Bağdat'taki evinden ayrılışı ile, şehir ender görülen bir karışıklığa tanık oldu. Kadın ve erkek, zengin ve yoksul, genç ve yaşlı, okumuş ve kültürlü her türlü insan, prensler, devlet memurları, işçiler ve esnaf ve hepsinden öte de tüm dostları, O'nun Evi'nin önüne toplanmışlar ve evinden nehir kıyısına kadar yollara, yol üstündeki evlerin damlarına dolmuşlardı. On yıl boyunca kendilerine sevgisinin sıcaklığını, ruhunun ışıltılarını veren, herkes için bir sığınak ve yol gösterici olan Zat'ın ayrılışına kederlenip göz yaşları döküyorlardı.

Hız.Bahaullah Evi'nin avlusunda görüldüğü zaman, kederli ve bir türlü teselli edilemeyen dostları O'nun ayaklarına kapandılar. Bir süre, ağlayan sevdiklerinin arasında durdu, onları teselli etti ve her birini tek tek bahçede kabul edeceğine söz verdi. Hız.Bahaullah bir levhinde, bahçe kapısına yaklaştığında küçük bir çocuğun† kalabalığın arasından koşarak yanına geldiğini ve eteğine yapışarak o yumuşak çocuk sesiyle gitmemesi için yalvardığını anlatmaktadır. Duyguların zaten son derece yoğun olduğu bir anda, bu küçük çocuğun hareketi bütün yürekleri parçaladı ve herkesi daha da büyük bir mateme boğdu.

Evin dışında, mümin olmayan kişilerin ağıtları ve gözyaşları insanın kalbini parçalayan hayret verici bir manzara oluşturuyordu. Kalabalık caddede herkes O'na yaklaşmaya çalışıyordu. Kimisi ayaklarına kapanıyor, kimisi O'ndan birkaç kelime duymayı bekliyor, diğerleri ise O'nun eline dokunmakla veya Cemal' ini görmekle yetiniyordu. İnananlardan olmayan, iyi bir aileden gelen İran'lı bir

* Hz.Abdülbaha bu olayı 29 Nisan 1916'da Behçî'deki bir konuşmasında anlatmıştır.

† Hacı Mirza Kemaluddin-i Neraki'nin oğlu Ağa Ali. Bu kişiden Sayfa 54' de bahsedilmişti.

kadın kalabalığı yaparak çocuğunu sanki kurban etmek istercesine Hz.Bahau'llah'ın ayaklarının dibine attı. Bu gibi gösteriler, grup nehre varıncaya kadar devam etti.

Hz.Bahau'llah nehrin karşısına geçmeden önce çevresinde toplanan dostlarına şöyle hitap etti:

Ey dostlarım! Bu Bağdat şehrini şimdi gördüğünüz halde, evlerinin damlarını, sokaklarını ve pazar yerlerini dolduran dostların ve yabancıların gözlerinden ilkbahar yağmurları gibi gözyaşları akar vaziyette size emanet ediyor ve ayrılıyorum. Şimdi hareket ve davranışlarınızın, Bağdat halkının bağrında yanan sevgi ateşini söndürmemesi için dikkat etmek sizlere düşüyor.(2)

Hz.Bahau'llah daha sonra onsekiz, ondört ve on yaşlarındaki üç oğlu Hz.Abdülbaha, Mirza Mehdi (Gusnul Athar) ve Muhammed Ali ile birlikte, vapurla nehrin karşı kıyısına çıktı. Sekreteri Mirza Ağa Can da onlarla beraberdi. Aynı gün O'na eşlik eden, Rızvan Bahçesi'nde çadırını kuran, O'nu karşılamak üzere orada hazırlık yapan veya arkasından gelenlerin kimler olduğu kesin olarak bilinmemektedir.

İkinci namazı çağırısı camiden yükselip, müezzinin Allah-u Ekber sözlerinin bahçede yankılanmasıyla beraber Azamet Sultanı bahçeye girdi ve her iki tarafında çiçek ve ağaçların bulunduğu ana yoldan haşmetle yürüyerek, büyük bir sevinç içinde göründü. Güllerin kokuları ve bülbüllerin ötüşleri güzellik ve mutluluk havası yarattı.

Hz.Bahau'llah'ın dostları bir süreden beri, O'nun Makamı'nı açıklamasının yakında gerçekleşeceğini biliyorlardı. Bu izlenimi sadece Hz.Bahau'llah'ın Bağdat'ta bulunduğu son birkaç ay içindeki imalarından ve konuşmalarından değil, davranışlarındaki gözle görülür değişiklikten de edinmişlerdi. Yaklaşan saati kesin olarak gösteren bir başka işaret de, Bağdat'taki evden ayrıldığı gün tüm

Görevi boyunca da giydiği 'taç' adı verilen bir çeşit başlık takması oldu.

Hız.Bahaullah'ın Rızvan Bahçesi'ne varduktan sonra, orada bulunan dostlarına Makam'ını nasıl açıkladığını ve Rızvan Bayramı'nın* başladığını nasıl büyük bir sevinçle ilan ettiğini Hz.Abdülbaha şöyle anlatmaktadır:

Bu ilanla birlikte, üzüntü ve keder yok oldu ve inananlar mutlulukla doldu. Hz.Bahaullah uzak yerlere gönderileceğinden ve orada Kendisini ve dostlarını bekleyen sıkıntı ve kederden haberdar olmasına rağmen, bu Tarihi Açıklama ile tüm üzüntüleri sevince çevirdi ve Yaşam'ının en güzel anlarını Rızvan Bahçesi'nde geçirdi. Gerçekten, bir Levhinde Rızvan'ın ilk gününden 'En Büyük Mutluluk Günü' diye bahseder ve dostlarının bugünü 'sonsuz bir sevinçle' anmaları için çağrıda bulunur.

Hız.Bahaullah'ın ne Emrini açıklamasının şekli, ne de o anda O'nu dinleyenlerin kimlikleri bellidir. Ancak, açık olan bir şey vardı. Her ne kadar Hz.Bahaullah Irak'ta bulunduğu on yıl içinde Makam'ının ne olduğunu ima etmiş ve Kendisini, Levihlerinde nazil olan Tanrı sözleri ile eş tutmuş ise de, hiçbir zaman Kendisini 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' olarak isimlendirmemişti. Rızvan Bahçesi'nde Emrini açıklaması sırasında ise, kesin olarak, Hz.Bab'ın geleceğini haber verdiği ve uğruna Kendisini feda ettiği ve inanmaları için müminleri ile sözleşme yaptığı Kişi'nin Kendisi olduğunu ilan etti. O gün Hz.Bahaullah'ın hayatının en olaylı günlerinden birisidir. Bütün gün boyunca pek çok önemli işle meşgul oldu ve gün, dünya üzerindeki Yaşam'ının en önemli olayı olan Kutsal Görevi'nin ilanıyla sonuçlandı.

Tanrı Mazharı ile insanoğlu arasındaki farklardan birisi de, insanın sıkıntılarla karşılaştığı ve başa çıkamadığı engellerle yüz yüze

* Sayfa 264-265'e bakınız.

geldiği zaman kolaylıkla etkilenmesidir. Bu gibi koşullarda en yetenekli insanlar bile, zaafalarını gösterir ve yetersizliklerini açığa vururlar. Zihinleri aynı anda ancak tek bir problemle başa çıkabilir ve çoğu zaman da karar verirken bilirkişilerden ve danışmanlardan yardım isterler.

Oysa, Tanrı Mazharları'nda durum böyle değildir. Herşeyden önce O, bağımsız hareket eder ve hiç kimse hiçbir zaman O'na yardımcı olamaz. O'nun ruhu insan dünyasının sınırlarıyla sınırlı değildir ve aynı anda meydana gelen büyük bir problemler silsilesiyle karşılaştığı zaman zihni karışmaz. O herşeyden uzak kalabilir ve düşüncelerini istediği konuya kanalize edebilir. Bu, Tanrı Mazharı'nın en belirgin özelliklerinden bir tanesidir ve Hz.Bahau'llah İkan Kitabı'nda meşhur bir İslam sözünü tekrarlayarak bunu açıklamıştır:"Hiçbir şey, O'nu bir başka şeyle meşgul olmaktan alıkoyamaz."(4) Örneğin, Hz.Bahau'llah Yüce Makamı'nı açıkladığı zaman, huzurunda bulunan inananlar kendilerinden geçtiler ve düşünceleri sadece bu önemli beyana odaklandı. Fakat Hz.Bahau'llah'ın düşünceleri o anda, on yıl öncesine, İran'ın Fars eyaletinde küçük bir kasaba olan Neyriz'de Hz.Bab'a inananların sergilediği kahramanlık ve özveriye dönmüştü.

LEVH-İ EYYUB

Hız.Bahau'llah bunu, İkan Kitabı'nın dörtte birine yakın kalmıktaki Sure-i Sabr (Sabır Suresi), bir başka adıyla Levh-i Eyyub'da (Eyyub Levhi) belirtmiştir. Arapça yazılan bu Levhi, Hz.Bahau'llah'ın Eyyub lakâbını verdiği Neyrizli Hacı Muhammed Taki onuruna nazil olmuştur.

Eyyup varlıklı ve kültürlü, hemşerileri tarafından çok sayılan bir kişiydi. Halkın O'na karşı güveni o kadar büyüktü ki, tasarruflarını O'na verir ve çoğu zaman para yerine makbuz alırlardı. 1850'de Vahid Neyriz'e gelip sonuçları bakımından geniş kapsamlı ruhani bir kıpırdanış uyandırdığında, birçok kişi derinden etkilenecek Vahid'in

etrafında toplandı ve Hz.Bab'ın Emri'ni kabul etti.* Bu kişilerin arasında, Emrin o bölgede yayılması için gereken araçları temin etmeyi teklif eden Hacı Muhammed Taki en başta geliyordu.

Neyriz Valisi Zeynul Abidin Han, kasaba halkının Vahid'e gösterdiği bu coşkudan korkuya kapıldı, birkaç gün içinde çok sayıda kişinin Emri kabul ettiğini görünce çok şaşırıldı ve kızdı. Derhal önlem alınmasına karar verdi ve orduya, yeni oluşan bu toplumu ortadan kaldırmasını ve liderlerini öldürmesini emretti. Çok geçmeden büyük bir ayaklanma oldu ve Hz.Bab'a inananlar, kasaba dışında bir kaleye sığınmak zorunda bırakıldılar. Her ne kadar sayıca askerlerden az ve askeri eğitimden yoksun idilerse de, Hacı Kalesi'nin koruyucuları öyle bir cesaret ve kahramanlık ile döğüştüler ki, düşman alçaltıcı bir yenilgiye uğradı ve dehşet içerisinde geri çekilmek zorunda kaldı.

Askeri müdahalenin faydasız olduğunu anlayan Zeynul Abidin Han, aldatmaca ve hile yoluna başvurdu. Beyaz bayrak çekerek, kaleye Vahid ve diğer liderleri kendisiyle görüşmek üzere ordu karargâhına davet eden yazılı bir mesaj gönderdi ve Hz.Bab'ın Emri'nin gerçekliğini araştıracağına, kan dökülmesine ve çarpışmaya son vereceğine dair yemin etti. Bu basit ve temiz kalbli insanları kandırmak için o ve adamları Kur'an'a da mühürlerini bastılar ve şeref ve dürüstlüklerinin bir kanıtı olarak bunu da mesajla birlikte gönderdiler. Vahid onların bu hilesini anlamıştı, fakat Kur'an'a olan saygısından dolayı kaleden çıkıp karargaha gitti ve önce törenle karşılandı. Orada, yetkilileri yaptıkları zulümden ve körlüklerinden dolayı azarladı ve Tanrı'nın bu yeni doğan Emri'ni araştırıp kabul etmeleri için onlara çağrıda bulundu. Sözleri o kadar etkileyiciydi ki, Vali ve adamları O'nun ifade gücü karşısında şaşırıldılar.

Bilgisinin derinliğini ve inancındaki samimiyeti gören Vali, askerlerinden bazılarının Vahid'in tarafına geçebilecekları endişesine kapıldı ve üç gün içinde aldatmaca ve hile yoluyla kaleyi boşaltmayı

* Vahid ile ilgili olarak Ekler, Bölüm: III'e bakınız.

başardı. Fakat kalenin kahraman savunucuları tuzağa düştüler ve hemen hemen bir şekilde öldürüldü ve cesedi Neyriz sokaklarında ve çarşısında davul zurna eşliğinde sürüklenirken, erkekli kadınlı halk sevinçle etrafında dans etti.

Vahid'in şehadeti, Tanrı Emri'ne ölümsüz bir ışık saçtı. O'nun yaşam öyküsü bugün, Emir tarihinin sayfalarını süslemekte olup, bıraktığı örnek, asırlar boyunca sayısız nesillere önder olacak ve ilham verecektir. Vahid, öğrenim ve bilgi alanında eşsiz, imanında yılmaz, halk arasındaki konuşmalarında mücadeleci, Tanrı Emri'ni korumada kahraman ve Hz.Bab'a olan sevgisinde erişilmezdi.

Sabır Suresi'nde Hz.Bahau'llah, Vahid'in Emri yaymasını ve Neyriz ayaklanmasına neden olan koşulları dile getirir. İnananların hapsedilmelerine neden olan olayları, onların kahramanlıklarını, kendilerini feda etmelerini ve sonunda şehit olmalarını uzun uzun anlatır. Bu olaydan kurtulanların çektikleri acı ve ızdırabı, özellikle şehitlerin kesilmiş başları mızrakların ucunda Şiraz'a götürülürken onlara eşlik etmek ve şehrin sokaklarında, çarşıda yürüyüşe katılmak zorunda bırakılan kadın ve çocukların portresini çizer.(*). Bu zulüme neden olanları ağır bir dille kınar ve yaptıkları işten dolayı sevinmemelerini, O'nun sevdiklerine yaptıkları zulümden ötürü öteki dünyada kendilerini adilce cezalandıracak olan Aziz Tanrı'nın gazabından korkmalarını söyler.

İlk ayaklanmadan üç yıl sonra, Neyrizli Babiler'in başına birinciden çok daha vahşi bir başka katliam geldi. Nebil, tarih kitabında bu katliamla ilgili olayların bazılarını kısaca şöyle anlatmaktadır:

Bu olayın sonunu getiren katliama yol açan çeşitli koşulları kaydetmeye teşebbüs etmeyeceğim. Okuyucularım, Neyrizli Mirza Safi'nin bu acıklı olayı ayrıntılı bir şekilde anlattığı kitabına başvurabilirler. Ancak, şu kadarını söyleyeyim ki, Hz.Bab'ın yüzseksen yiğit mümini şehitlik kadehinden içti. Bir o kadarı yaralandı ve aldıkları yaralardan sakat kaldıkları için Tahran'a

gitmeleri emredildi. Bunlardan sadece yirmisekizi bu zorlu yolculuğun üstesinden gelerek Tahran'a sağ ulaşabildiler. Bu yirmisekiz kişinin onbeşi kente vardıkları gün darağacında idam edildiler. Geri kalanlar hapishaneye gönderildiler ve iki yıl boyunca korkunç bir zulüm gördüler. İki yıl sonunda serbest bırakıldıklarında ise, içlerinden pek çoğu bu uzun ve zalim mahpusluktan bitkin bir halde evlerine giderken yolda öldü.

Onların birçok din kardeşi de, Tahmas Mirza'nın emriyle Şiraz'da öldürüldü. Aslında onları Tahran'a götürmek istiyorlardı, ancak Saray'dan gelen bir habercinin planlarını değiştirmelerini emretmesi üzerine kestikleri kafaları o köye gömmeye karar verdiler.

Sayıları altıyüz kadar olan kadınlara gelince, yarısı Neyriz'de serbest bırakıldı, geri kalanlar ikişer ikişer eysiz atlara binmek zorunda bırakılarak Şiraz'a getirildiler ve orada dehşet verici işkencelerden sonra kaderlerine terkedildiler. Pek çoğu bu şehire ulaşmadan yolda öldü, bir çoğu da özgürlüklerine kavuşmadan önce yapılan işkenceler sırasında hayatını kaybetti.

İslam hadislerinde Vaat Edilen Kişi'nin Zuhuru hakkında birçok işaret bulunmaktadır. Bunlardan birinde, O'na inananların başlarının kesileceği ve düşmanlar tarafından hediye olarak kullanılacağı belirtilmiştir. Bu kehanet Neyriz'deki iki kanlı katliamda gerçekleşti. Hz.Bahaullah İkan Kitabı'nda bu hadisten şu alıntıyı yapmıştır:

... Nitekim ... Fatma Levhi'nde Kaimi şöyle tanımlıyor: 'O'nda Musa'nın kemali, İsa'nın bahası, Eyyub'un sabrı bulunacak; O'nun zamanında eshabı zelil olacak ve başları Türk ve Dilem başları gibi hediye mevzuu teşkil edecek; öldürülecekler, yakılacaklar; ürkek ve daima korku içerisinde olacaklar, yer onların kanıyla boyanacak; kadınlarının feryadı ve figanı göklere yükselecek; işte benim gerçek dostlarım bunlardır'(6).

Hız.Bahaullah Sabır Suresi'nde, hiç bir kalemin tasvir edemeyeceği kelimelerle Vahid'in makamını yüceltmıştır. İmanının coşkusu ve görünüşünün yüceliğini takdirle anmış, Tanrı'nın Ahdi'ne sadık kaldığını ifade etmiş ve Rabbi'na verdiği sözü tuttuğunu teyid etmiştir. Geçmiş Kutsal Kitaplar'ın özünü aldıkları, bu son derece yüce Levihte hatırlandığı için Mele-i Ala'da* sevinmesini söylemiştir.

Hız.Bahaullah bu Levihte, Neyriz müminlerinden cesaret ve övgüyle hitap etmektedir. Vahid sayesinde Tanrı'nın inayetini onlara saçığı, O'nun Peygamberleri'ni tanımalarını sağladığı ve Bilgi Okyanusu'na kılavuzladığı zamanki o ilk günlerindeki pervasızlıklarını ve cahilliklerini hatırlamalarını istemektedir. Bu muhteşem armağanı takdir etmelerini, inayetine nail oldukları için Tanrı'ya şükretmelerini ve onlara bahşettiği yüce makamdan ötürü sevinmelerini öğütlemektedir. 'Eğer bu makam insanlara gösterilecek olsa, tereddüt etmeden onu elde etmek için canlarını feda ederlerdi' buyurmaktadır. Bu makamın gizli tutulmasının nedeni, insanların sınavdan geçmeleri, iyi ile kötünün, adil ile günahkârın birbirinden ayırt edilmesidir.

Hız.Bahaullah sevgi dolu bir dille, Neyriz'li müminlerin yaşamlarında Tanrı sıfatlarını göstermelerini, ruhlarını bu dünyanın kirlerinden temizlemelerini imanlarında sabit ve kendilerine yapılan itirazlarda güçlü olmalarını öğütlemektedir.

Neyriz şehitlerinin tarihi, bu kasabadaki müminlerin bağlılık ve kahramanlıklarını sergilemektedir. Bu insanlar birkaç nesil boyunca zaman zaman amansız düşmanları tarafından şiddetli işkencelere maruz bırakılmış, ancak, karşılaştıkları bütün zorluklar karşısında örnek bir sabır göstererek Tanrı Emri'ne sadık kalmışlardır.

Vahid ve arkadaşlarının, Hız.Bab'ın şehit edilmesinden tam on gün önce O'nun uğruna can vermeleri ilginçtir. Altmış yıl kadar

* Sayfa 79'e bakınız.

sonra 1909 Nevruz'unda, şehit Peygamberlerinin Mübarek Naaşı Kermil Dağı'ndaki Makamı'na yerleştirilirken de, Neyriz'de onsekiz mümin, kana susamış Şeyh Zekeriya'nın korkunç saldırıları sonucunda öldürüldü.* Hz.Abdülbaha Hz.Bab'ın Naaşı gibi çok kutsal bir emanetin defnedilmesi için böyle bir fedakarlığın gerekli olduğunu ve bu fedakarlığın Neyrizli bu inananların şehadetiyle gerçekleştiğini teyit etmiş ve fedakarlıkları ile büyük bir onur kazanan Neyriz Bahaileri'ne samimi takdirlerini sunmuştur.

Hz.Bahaullah, Sabır Suresi'nde Hacı Muhammed Taki'ye de övgüler yağdırmıştır. Neyriz olaylarında oynadığı büyük rolü, Vahid'e yaptığı maddi yardımları, kalenin korunmasında harcadığı serveti ve büyük bir teslimiyet ve özveriyle katlandığı sıkıntıları hatırlatmıştır. İnananlar Hacı Kalesi'ne sığındıkları zaman, yiyecek ve diğer ihtiyaçları Hacı Muhammed Taki tarafından karşılanıyordu. Onun maddi yardımı olmasaydı, Babiler orduya karşı kendilerini savunamazlardı.

Kaledeki katliamdan kurtulanlardan birisi de, Hacı Muhammed Taki'ydi. Neyriz Valisi, kentte Emrin yayılmasından sorumlu olduğunu bildiği için O'nun tüm mallarına el koydu ve aralarında daha önce adı geçen Yezd'in bilgili ulemasından birisi olan Seyyid Cafer'in de bulunduğu birkaç kişiyle birlikte işkenceyle öldürülmek amacıyla hapse attırdı.

Hacı Muhammed Taki'nin hapisanede çektiği ızdıraplar, daha sonra serbest bırakılması, Bağdat'a yolculuğu ve Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref olması daha önce anlatılmıştı.† Onun Neyriz katliamı sırasında gösterdiği teslimiyet ve sabıra

* Birkaç silahlı adamla Neyriz'e geldi, kasabayı ele geçirdi ve diğer kötülüklerin yanı sıra Bahailer'e karşı korkunç saldırılarda bulundu. Adamlarının öldüreceği her Bahai'nin kellesi için yüz tumen ödül vaadetti.

† Sayfa 140'a bak.

değinen Hz.Bahauallah, Tanrı Emri'ni yaymak için kendi isteği ile varlığını feda eden ve O'nun yolunda imtihanlara sabırla tahammül edenlere Tanrı'nın her zaman yardım edeceğini belirtmektedir. Böyle ruhlar felaketlerle karşılaştıkları zaman hiç şikayet etmezler, tam tersine zorluklara ve Rabları'nın yolunda çektiklerine boyun eğlerler.*

Tanrı'nın yaratık aleminde pek çok sırlar saklıdır. Bunlardan birisi de çekilen acıların sırrıdır. İnsan hayatı boyunca pek çok sınavlarla ve sıkıntılarla karşılaşır, fakat çoğu zaman bunların amacını anlamaz. Her ne kadar çekilen acıların gerçek anlamı bu dünyada tamamen takdir edilmez ise de, kişi üzerindeki etkileri anında görülebilir. Doğada pek çok madde dış etkilerden etkilenir. Örneğin, bir demir parçası açıkta bırakılırsa paslanır. Fakat sürtünme sonucunda ısı üretir, yüzeyi parlar ve sürtünme gücü artırılırsa parlayan bir madde halini alır. Ancak dıştan gelen bir etki, demirin içinde gizli bu özellikleri ortaya çıkarır.

Aynı şekilde, bir insanda da pek çok sıfatlar ve vasıflar gizlidir. Çoğu zaman üzüntüler; insanda var olan potansiyeli serbest bırakır ve içinde saklı kalmış asil sıfatları yüzeye çıkarır. Tarih, birçok tanınmış kişinin sırf zorlukları ve güçlükleri yenerek başarı kazandıklarını göstermiştir. Bu gücü göstermişler ve içlerinde var olan gizli güçleri ortaya çıkarmışlardır. Bunun tersine, zayıf ve aciz kişilikli insanlar ise, çoğu zaman bu gibi zorlukları yenememiş ve yok olmuşlardır. Kısacası çekilen acılar, her insanın gücünü, karakterini ve imanını açığa çıkarır. İnsanın amacı ne kadar yüce olursa, karşılaştığı sınav ve acılar da o kadar çetin olur. Bu Zuhurda

* Hacı Muhammed Taki Bağdat'a gittiği zaman karısı, oğlu ve kızı da onunla beraberdi. Oğlu henüz genç bir delikanlı iken Bağdat'ta öldürüldü. Birkaç yıl sonra kendisi de o şehirde öldü. Hz.Bahauallah cenazesine katılmakla O'nu onurlandırdı. Hz.Bahauallah, Hacı Muhammed Taki'nin karısının oğlunu ve kocasını kaybettiği için çok üzüntülü olduğunu bildiğinden, Ahmet Ali adındaki güzel huylu genç bir delikanlının onunla beraber Neyriz'e gitmesini ve orada evlatlığı olarak yaşamasını temin eder.

şehitlerin kan göllerinin arasından, cesaret ve özverileriyle Emir tarihini aydınlatan büyük kahramanlar çıkmıştır.

Sabır Suresi'nde Hz.Bahaullah, İsrail Peygamberleri'nden Eyyub'un hayatını uzun uzun anlatmıştır. Tanrı Eyyub'a peygamberlik gömleği giydirdi. Eyyub zengin bir kişiydi, büyük bir toprak sahibiydi, ailesiyle birlikte lüks ve konforlu bir hayat sürüyordu. Tanrı Kendisi'ne insanları doğruluğa ve gerçeğe kılavuzlama görevini verince, halkı arasında bu görevi tamamlamak için kendini adadı. Herkesi Tanrı'nın Emri'ne davet etti. Fakat insanlar O'nu kıskandılar ve Tanrı'ya bağlı olmasının nedeninin zengin ve varlıklı olmasından dolayı olduğunu söyleyerek O'nu samimi olmamakla suçladılar.

Doğru söylediğini insanlara göstermek için, Tanrı O'nu türlü sıkıntılarla çevreledi. Her gün başına yeni bir felaket geldi. Önce oğulları elinden alındı, bütün mal varlığı yok oldu ve ekinleri yandı. Daha sonra hastalandı ve vücudu hastalıktan etkilendi. Fakat O sabırla ve dünya mallarından arınmış bir ruhla zorluklara tahammül etti. Ama acıları burada bitmedi. O'na inanan ve acılarını biraz olsun dindirmeye çalışan karısından başka hiç bir yardımcısı olmadan köyünden atıldı. Sonuçta yoksullaştı ve hatta günlerce aç kaldı.

Hz.Bahaullah, Eyyub'un Tanrı iradesine karşı gösterdiği bu sabır ve teslimiyet sayesinde, Rabbi'na olan bağlılığının ve şükranının bu sınavlarla daha da arttığını belirtmektedir. Sonunda, dünya mallarına bağlılıktan kurtulduğunu kanıtlayınca Tanrı, aldıklarının tümünü tekrar Eyyub'a bağışladı. Öğretileri yayıldı ve sözleri samimi kişilerin yüreklerini etkiledi ve O'nun makamını tanımlarını ve anlamalarını sağladı.

Hz.Bahaullah, Sabır Suresi'ndeki bu öyküyle, Tanrı'nın insanlara bahşettiği ve önemli sıfatlardan birisi olan sabırını yüceltmektedir. Zorluklara ve felaketlere sabır ve teslimiyetle dayanan insanların makamlarını övmektedir. Bu insanlar dayanıklılık

ve azimleri, sebat ve tahammülleri sayesinde, Mele-i Alâ onların dostluğunu aramakta ve rahmetlerinin özlemine çekmektedir.

Hız.Bahau'llah, Beyan ehlinin de böyle olmasını, kendilerini teslimiyet örtüsü ile süslemelerini, Tanrı Emri'ne sebat etmelerini, belalardan ötürü hiçbir zaman korku veya ümitsizliğe kapılmamalarını öğütlemektedir. Tanrı iyi ameli değerine göre ödüllendirdiğine göre, sabır ve tahammül gösterildiği durumda, Kuran'da da belirtildiği gibi, ödülün sonsuz olduğunu hatırlatmaktadır*.

Hız.Bahau'llah'ın belirttiğine göre, Tanrı bu vasıfları her biriyle yaptığı sözleşme ile Mazharları'na ihsan etmiştir. İnsanların Onlar'ı örnek alması gerekir. İnsan önce, kendisine karşı sabırlı olmalı, kendisini hırs ve arzudan ve Tanrı'nın yasak kıldığı davranışlardan alıkoymayı öğrenmelidir. Bundan sonra, bu dünyada maruz kaldığı herhangi bir ızdıraba metanetle katlanmalı ve Tanrı Emri'nde sebat göstermelidir. Son olarak da, Tanrı ve O'nun dininin hatırı için inananlara karşı tahammüllü ve sabırlı olmalı, onlardan gelecek herhangi bir sıkıntıya katlanmalıdır.

Hız.Bahau'llah'ın Irak'tan ayrılacağı akşam nazil olan bu Levih, o ülkedeki inananlar üzerinde olağanüstü bir etki yarattı. Levih onları Hız.Bahau'llah'ın bir süreden beri anlatmakta olduğu zorlu sınav günlerine hazırladı. Rabları'ndan ayrılmalarının üzüntüsüne teslimiyet ve metanetle katlanmak için onlara iman ve cesaret verdi.

Levihte Irak'tan ayrılışına da değinen Hız.Bahau'llah, Mirza Yahya'nın gelecekteki isyanı konusunda kehanette bulunmuş, güneşin batışından sonra, 'gece kuşlarının' havalanacaklarını ve müminler arasında kötülük fısıltılarını yayacağını söylemiş ve müminlere Tanrı

* 'Sabırla tahammül edenler ölçüsüz ödül kazanırlar.' (Kur'an-ı Kerim, Zümer Suresi, Ayet No.10).

Emri'ni bölünmekten korumalarını ve bir dağ gibi sabit ve sağlam olmalarını öğütlemiştir.

Hz.Bahau'llah bu Levih'te ayrıca bazı insanların geliştirdiği 'dinlerin sonu' doktrinini reddetmektedir. 'Nebilerin Hatemi' deyiminin gerçek anlamını açıklamakta, İlahi Zuhurların devam edeceği prensibini savunmakta ve Tanrı'nın, sonu olmayan bir sona kadar Mazharları'nı göndereceğini belirtmektedir. Daha sonra, körlüklerinden ötürü İslam ulehasını suçlar ve hiçbir zaman ne gerçek bilgiyi paylaştıklarını, ne de Tanrı Emri'nin sırlarını anlamaya çalıştıklarını, bencillik ve hırs aleminde dolaştıklarını iddia eder. Hz.Bab' ın Zuhuru'nun doğruluğunu inkar ettikleri ve O'nu öldürdükleri için onları azarlar, Kendi Makamı'nın yüceliğini anlatır, Tanrı'nın Cemali'nin Kendi'sinin izhar ettiğini doğrular ve çok geçmeden insan dünyasının tamamının Kendisi'ne inanacaklarını ifade eder.

Hz.Bahau'llah aynı Levihin başka bir pasajında da, Emri küçük düşürenleri ve O'nun aleyhine ayağa kalkanları azarlar ve Emrin gelecekteki zaferinden söz eder. Tanrı Emri'ni kökünden sökmek isteyenlerin sonunda kesinlikle başarısızlığa uğrayacaklarını ve dünyadaki tüm insanların Emri kabul edecekleri günün geleceğini haber verir.

Hz.Bahau'llah'ın Levihleri'nin birisinde, Tanrı'nın kendisine hizmet etmek için ayağa kalkanlara destek olmak görevini üstlendiğini belirten bir ifade bulunmaktadır. Gerçekte, Tanrı'nın belli bir işi Kendisine görev kılması mümkün değildir. Ancak, bu Levihte Hz.Bahau'llah, Tanrı'nın tüm insanları Emrinin ağacının altına toplayacağına dair yemin ettiğini de teyit etmektedir. Hz.Bahau'llah bunun, geri dönüşü olmayan bir hüküm olduğunu belirtmektedir.

Hz.Bahau'llah'ın pek çok diğer Levihleri gibi Sabır Suresi de, muhteşem bilgi ve hikmet cevherlerini içeren bir derya olarak tanımlanabilir. Sahibinin, yüce Makamı'nı sevdiklerine açıkladığını, asırlar boyunca sayısız Peygamberler' ün ümitlerinin ve hayallerinin

gerçekleştığı, dostlarının üzüntü ve ızdıraplarının sevince döndüğü tarihi bir zamanda nazil olan bu Levih, Günlerin Gün'üne kadar ölümsüz bir anıt olarak duracaktır.

Bu Levih'te birkaç pasaj, Hz.Bahau'llah'ın Emri'ni açıklayışından ve Azametinin Rızvan Bahçesi'nde biraz olsun gözler önüne serilmesinden de söz etmektedir. Bu pasajlardan birinde Hz.Bahau'llah, Kendisi'nden Cemali'ni insanların gözünden saklamış olan perdeleri yırtmasını, ezelden beri mühürlü kalmış ruhun güzel kokularını saçmasını ve Tanrı'nın gücüyle azametini göstermesini ister. Başka bir pasajda ise, maruz bırakıldığı eziyetlere değinerek Kendisinin Tanrı'nın Bizzat Zuhuru olduğunu belirtir. Emrini açıkladığı günü, saati ve anı yüceltir. Tanrı'nın her varlık için takdir ettiği Nuru'ndan payını alabilmesi için o anda Bağdat şehrinde bütün yaratık alemine hitap ettiğini beyan eder. Daha sonra, o gün Irak'tan doğan Gerçeklik Güneş'i'nin doğmasıyla birlikte, bütün yaratıkların aydınlandığını teyit eder.

RIZVAN'IN ANLAMı

Hz.Bahau'llah henüz çevirisi yapılmamış birçok Levihte, Rızvan günlerinin kutsallığını ve azametini övmektedir. Emrini açıklamasından birkaç yıl sonra nazil olan Levihler'den birisi Hz.Şevki Efendi tarafından İngilizce'ye çevrilmiştir. Bu Levih'in bazı bölümleri aşağıdaki gibidir:

Ey Kalem-i Alâ! Tanrı baharı geldi! Çünkü Rahman'ın bayramı yaklaşıyor. Kimıldan ve bütün yaratıkların önünde Allah'ın adını temcit et. O'nun senasını öyle terennüm eyle ki, bütün yaratıklar O'nu işterek canlansınlar ve yenilensinler. Söyle, durmadan söyle! Kutluluk Güneşi mübarek adımızın ufkundan parlıyor, çünkü Allah'ın İsmi'nin Melekutu senin göklerin yaratıcısı olan Rabbinin adıyla süslendi. Dünya milletlerinin önünde kalk, İsmi Azam'ın kudretiyle silahlan, gecikenlerden olma.

Bu Gün'de gayb alemi "Ne kadar mübareksin sen ey dünya ki, Rabbi'nın ayaklarına basamak ve O'nun tahtına mekan oldun" diye nida ediyor ve O'nun arkasından nur illeri şöyle sesleniyor: "Ruhum sana feda olsun ey dünya ki, Rahman'ın Sevgilisi kendi saltanatını geçmiş ve gelecek her şeye vaad olunan İsmi'nin kudretiyle, Bu Gün'de senin üzerinde kurdu." Bu Gün, her güzel kokan şeyin kendi güzel kokusunu gömleğimin rayıhasından aldığı gündür. Benim gömleğim, kendi rayıhasını bütün yaratık dünyasına saçmıştır. Bu Gün, ebedi hayat suyunun Rahmanın irade kaynağından fişkırdığı gündür. Ey Mele-i Alâ mensupları! Koşunuz, can ve yürekten koşunuz, doyuncaya kadar içiniz!

Söyle: Bilinmez'in, Görünmezler Görünmezi'nin Mazharı O'dur! Sizde görür göz yok mu! Saklı Mücevheri gömüsünden çıkarıp önünüze koyan O'dur! Sizde arayıcılık yok mu? Bütün geçmiş ve geleceklerin Sevgilisi O'dur! Gönüllerinizi ve ümitlerinizi O'ndan daha iyisine mi bağlayacaksınız?

Sevgililer Sevgilisi geldi! Sağ elinde İsminin mühürlü badesi! O'na doğru koşup kana kana içen ve "Hamdolsun Sana, ey Tanrı'nın ayetlerini izhar eyleyen!" diye haykırana ne mutlu! Rabbi'nin izzetine yemin olsun ki, her gizli olan şey hakkın kudretiyle bu Gün ayan oldu. Bütün semavi feyizler Tanrı'nın kerem ve inayetiyle gökten yere indirildi. Ebedi hayat suları insanlara bol bol sunuldu. Sevgili'nin eli bu suyu kadeh kadeh dolaştırıyor. Yaklaşınız, bir an bile durmayınız!

Ey Baha ehli! O, Kutlu Konuttan çıkıp Rahman ismiyle bütün yaratık dünyasına tecelli buyurduğu Nokta'ya giderken, Lisan-ı Kıdemin lahuti inciler saçmak üzere harekete geldiği Günü, o mesut Günü her andıkça sevininiz, büyük bir sevinçle sevininiz. tanrı tanıktır ki, O Gün'ün sırlarını açığa vuracak olsak, yerin ve göklerin sakinleri -Güçlü, Bilici ve Hikmetli Tanrı'nın koruduklarından başka- muhakkak hep bayılıp düşer ve ölürler.

Tanrı sözlerinin, Ben Muzhiri Beyyinatı üzerinde ne sarhoş edici bir tesiri var? İşte Kalem artık yürümüyor! Şu sözlerle bu Levihı bitsin: 'Benden özge Yüceler Yücesi, Güçlüler Güçlüsü, Üstünler Üstünü ve Biliciler Bilicisi bir Tanrı yoktur.!(7)

Hız.Bahaullah'ın Rızvan Bahçesi'nde kaldığı oniki gün süresince, birçok kişi saygılarını sunmak için geldi. Bunların arasında Bağdat'ın tanınmış kişilerinden, ileri gelenlerinden ve bilgili ve kültürlü insanlardan başka, O'nun hayranlarından oluşan geniş bir halk kitlesi de bulunuyordu. İnananlara gelince, Hız.Bahaullah her gün dostlarından bir kısmını davet eder ve akşam olunca gitmelerini isterdi. Ancak bazen Kendisi'yle aile bağı olmayanların da gece kalmalarına izin verirdi. Bunlardan bir kısmı çadırının etrafında nöbet tutarlardı.

Nebil o tarihi anların mutlu atmosferini gelecek kuşaklara şöyle aktarmıştır:

Her gün şafaktan önce bahçıvanlar bahçenin dört yolunun kenarında sırayla dikili gülleri toplar ve O'nun mübarek çadırının ortasına yığarlardı. Yığın o kadar büyük olurdu ki, O'nun huzurunda çaylarını içmek için toplanan dostları, yığının öteki tarafını göremezlerdi.

Her sabah huzurundan ayrılanlara, şehirdeki Arap ve İranlı dostlarına Kendi adına verilmek üzere Kendi elleriyle bu güllerden dağıtırdı.. Bur gece, gökteki ayın dokuzuncu günü, mübarek çadırın etrafındaki gözcülerden biri de bendim. Gece yarısına doğru, Hız.Bahaullah'ın çadırından çıktığını dostlarının uyudukları yerlerden geçerek ayın aydınlattığı yolda bir aşağı bir yukarı dolaştığını gördüm. Her yandan bülbül sesleri geliyordu. Öyle ki, ancak O'na çok yakın olanlar Sesini duyabilirdi. Yürümeye devam etti, sonra yollardan birinin ortasında duraklayarak Şöyle dedi: "Şu bülbüllere bakın, güllere olan aşkları o kadar büyük ki, akşam karanlığından güneşin doğuşuna kadar hiç uyumudan konuşuyorlar. Sevgililerinin güle benzeyen güzelliğinin aşkıyla tutuştuklarını iddia edenler nasıl

olur da uyumak isterler?" O geceden sonraki üç gece boyunca uyumadan çadırının etrafında dolaştım. Her seferinde de yatmakta olduğu sedirinin yanında geçerken, O'nun uyanık olduğunu gördüm. Ve her gün de sabahtan akşama kadar Bağdat'tan aralıksız bir şekilde akın akın gelen ziyaretçilerle ilgilendi. Ancak, bir kere olsun konuşmalarında yorgunluk izlerine rastlayamadım.(8)

Hz.Abdülbaha bir konuşmasında*, Emrin ateşini söndürmeye kararlı olan Emrin düşmanlarının, Hz.Bahauallah'ın Bağdat'tan sürgün edilmesi için ellerinden geleni yaptıklarını anlatır. Düşmanları önce bu sürgünün, O'nun Emri'ne zafer getireceğini düşünemediler. Ancak, Hz.Bahauallah Rızvan Bahçesi'ne taşındığı zaman Emrinin azametini gördüler. Bağdat halkının ve tanınmış kişilerin O'na gösterdikleri sevgi ve saygıdan dolayı dehşete düştüler ve ümitleri kırıldı. Hz.Abdülbaha bu sürgünün aslında üzüntü verici bir olay olmasına rağmen, Hz.Bahauallah'ın bunu, Hayatı'nın en sevinçli olayına çevirdiğini belirtmiştir. Sonuçta Rızvan günleri, Bahailer'in Hz.Bahauallah'ın Görevi'ni inananlara ilan edişini kutladıkları En Büyük Bayram olmuştur.

Hz.Bahauallah'ın Rızvan Bahçesi'nde yaptığı duyuru, o zaman on yaşında olan Zuhuru'nun zirvesi ve Peygamberlik döneminin ilk safhasının tamamlanmış olması olarak tanımlanabilir. O gün, cömert Tanrı'nın Elinin 'sayısız nur perdelerini' O'nun Cemali'nden kaldırarak, O'nun kudret ve azametinden küçük bir parçayı insanlığa ihsan ettiği ve bu dünyanın yaşamında yeni bir bölüm açtığı gündür. Hz.Bahauallah o günü 'af meltemlerinin tüm yaradılışın üzerine estiği' ve 'yaratılan herşeyin saflık denizine batırıldığı' gün olarak tanımlamıştır. (9)

* Bu konuşma 1916 senesinde Behçi, Akka'da Rızvan'ın dokuzuncu günü yapılmıştır.

Hız.Bahaullah yukarıda sözü geçen Levihte (sf. 271-2) Rızvan Bayramın'ın azametini övmüş ve bu Bayram'ın önemini şu sözlerle dile getirmiştir:

Biz her şeyi ezici ve her şeyi yenici saltanatımızla her ruh sahibinin ruhunu aldık ve sonra, insanlara karşı olan inayetimizin bir eseri olmak üzere, yeni bir yaratık yarattık. Fazıl ve Kerem sahibi Kadim Benim. (10)

Hız.Bahaullah Edirne'de nazil olan bir münacatta ise bu yeni yaratılışa şu sözlerle değinmektedir:

Ne büyüktür Senin gücün! Ne yücedir Senin Saltanatın! Ne uludur Senin Kudretin! Ne mükemmeldir Senin Haşmetin! Ne mükemmeldir Senin güzelliğin -o güzellik ki, Senin Mazharın olan O açığa çıktı ve O'nu cömertlik ve kereminin bir işareti olarak tayin ettin. Ey Tanrım, ben tanıklık ederim ki, O'nunla en güzel işaretlerin açığa çıktı. Senin keremin veya Firdevs Bülbülü nasıl Tanrı' nın takdirine göre nâmelerini terennüm eder?

Tanıklık ederim ki, Senin irade ve maksadınla İlk Kelime, O'nun ağzından çıkar çıkmaz ve İlk Çağrı dudaklarından dökülür dökülmez, tüm yaratık dünyası değişime uğradı ve yerde gökte olan her şey derinliklere daldı. O Kelime ile, hem bu dünyada ve hem Semavi Melektut'ta yeni bir yaratılışın var oluşunu göstererek ve görülmeyen alemlerde Senin birlik ve tekliğini anlatarak tüm yaratık alemlerinin gerçekleri sarsıldı, bölündü, ayrıldı, dağıldı, bir araya geldi ve yine birleşti.(11)

Hız.Bahaullah Emri'ni açıkladığı zaman salınan ruhani enerjiler, ırk, renk, eğitim veya kültürüne bakmaksızın her bireyin, bugün için gönderilen Tanrı Mazharı'nı tanınmasını ve tüm dünyayı kapsayacak olan ilahi uygarlığın kurulmasında üzerine düşen rolü oynaamasını sağlayarak, insan ırkına yeni bir kapasite bahşetti.

HZ.BAHAULLAH'IN ÜÇ ÖNEMLİ BEYANI

Her ne kadar Hz.Bahaullah'ın Emri'ni açıklayış şekli açık değilse de, Mirza Ağa Can'ın el yazısı ile Ağa Muhammed Rıza adlı bir kişiye hitaben yazılan bir Levih, o günlere ışık tutmaktadır. Bu Levih'e göre, Hz.Bahaullah Rızvan Bayramının ilk günü inananlara özellikle üç önemli beyanda bulundu.*

Birinci olarak, Kendi devrinde kılıç† kullanılmasını yasakladı, Hz.Bab' ın devrinde inananlar düşmanlarına karşı kendilerini korumuşlardı. Hz.Bahaullah ise bunu açıkça yasakladı. Hz.Bahaullah birçok başka Levhinde, müminlerine Emrini hikmetle ve ihtiyatla öğretmelerini ve fanatik düşmanların kinini uyandırmamalarını öğütlemiştir.

Emrin kökünü kazımaya ve ona mensup olanlara zarar vermeye kararlı kişilere tebliğ yaptıkları zaman dikkat etmelerini emretmiştir İnananlarına, düşmanlarının eline düşmekten kendilerini özellikle korumalarını, şehit olmakla yüz yüze geldikleri takdirde celladı öldürmektense Emir uğruna canlarını feda etmelerini söylemiştir. Hz.Bahaullah bir Levhinde, Emri öğreten inananın dilinin en güçlü kılıç olduğunu ve sözlerin, insanın kalbindeki cehalet perdesini kaldırabilecek bir güçle donanmış olduğunu belirtmiştir. Bu gibi öğüt ve ikazlar sonucunda, çok geçmeden inananların davranışı büyük ölçüde değişti. Kılıç ve diğer silahlar bir daha hiç kullanılmamak üzere kaldırıldı. Gerek Hz.Bahaullah ve gerekse Hz.Abdülbaha'nın devrinde, İran'da çok sayıda Bahai şehit edildi, fakat hiç bir zaman şiddete baş vurmadılar.‡ Gönüllü olarak

* Ancak, bunların 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' ile ilgili bir kısım açıklamalar olup olmadığı açık değildir.

† Bununla her türlü silah kullanımı anlatılmaktadır.

‡ Bu davranış Bahai öğretilerine ters düşen pasifizm ile karıştırılmamalı. Hakikaten, Hz.Bahaullah milletlerarası düzeyde silah gücünü yasaklar,

yaşamlarını verdiler ve şehitlik anlarında, kanlarının bu asırdaki Tanrı Emri'nin gerçekliğine tanıklık ettiğini ilan ettiler.

Ancak Hz.Bahau'llah'ın bu yasası, inananların kendi yaşamlarını savunmak için hiç bir şey yapmayacakları şeklinde anlaşılmamalıdır. Bu Emirde adalet en önemli öğretilerden birisidir ve Bahailer düşmanların şiddetli saldırılarına karşı kendilerini savunmak için her türlü yasal yolu kullanmak durumdadırlar. Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha'nın zamanında, Bahailer kendilerine zulmedenlere fazla bir tepki gösteremediler. Çünkü yetkililer genellikle ya bu çirkin cinayetleri desteklediler ya da aktif rol aldılar. Ancak, günümüzde dünya ülkelerinin çoğu insan hakları prensibinin bilincinde oldukları için, herhangi bir ülkedeki Bahailerin dini inançlarından ötürü işkence görmeleri halinde, Bahai Dünya Toplumu adalet için müracaatta bulunmuş ve birçok kez ilgili devletler yardım elini uzatmışlardır.

Daha önce Rızvan Bayramı'nın birinci günü nazil olduğu belirtilen Levihte dile getirildiği gibi, Hz.Bahau'llah'ın ikinci beyanı, bin yıldan önce bir başka Peygamberin gelmeyeceği idi. Edirne'de nazil olan "Kitab-ı Bedi de, Hz.Bahau'llah bu beyanı teyit etti ve daha sonra Akdes Kitabı'nda şu sözlerle bir kez daha değindi.

Her kim tam bin yıl bitmeden Tanrı Mazharlığı iddiası ile ortaya çıkarsa yalancı bir müfteridir. Böyle bir kimseye iddiasını geri alması için Tanrı'nın yardımını dileriz. Tövbe ederse Allah onu muhakkak affeder. İddiasında ısrar ederse Allah ona acımayacak bir kimseyi muhakkak gönderecektir. Allah'ın cezalandırması cidden yamandır. Her kim bu ayeti zahirinden başka bir suretle tevil ve tefsir ederse Allah'ın Ruhu'ndan ve alemleri kaplayan rahmetinden mahrum kalır. Allah'tan korkunuz, kendi kuruntularınıza uymayınız; Aziz ve Hakim olan Rabbınız'ın size emir buyurduğuna uyunuz. (13)

dünya hükümdarlarına ve krallarına şöyle hitabeder: `... Eğer aranızdan birisi bir başkasına silah çekerse, hepiniz ona karşı ayağa kalkın, zira bu adaleti yerine getirmekten başka birşey değildir.

H.z.Bahaullah'ın Rızvan Bayramı'nın birinci günündeki üçüncü beyanı da, bu sözleri söylediği andan itibaren, Tanrı'nın tüm isimlerinin ve sıfatlarının tüm yaratıklarda tam olarak kendini göstereceği olmuştur. H.z.Bahaullah bununla, Yeni Bir Gün'ün geldiğini ve tüm yaratıklara yepyeni bir kapasitenin bahşedildiğini ifade etmektedir.

HZ.BAB'IN SÖZLERİNİN YERİNE GELMESİ

H.z.Bahaullah'ın Emri'ni açıklamasıyla birlikte, H.z.Bab'ın 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin gelmesiyle ilgili kehanetleri yerine gelmiş oldu. H.z.Bab Eserleri'nde, H.z.Bahaullah'ın Rızvan'da Emri'ni açıklayacağı sahneyi ve zuhur nesiminin esintilerinin Bağdat'tan geleceğini ima etmişti. Farsça Beyan Kitabı'nda da, O'nun, 1844'de başlayan Babi döneminin birinci Vahid (ondokuz yıl) tamamlandıktan sonra zahir olacağını haber vermişti. H.z.Bab ile Molla Hüseyin'in konuşmaları sırasında nazil olan Kayyumul-Esma isimli eserin birinci bölümünde 'Baha ehli'nden, 'Kızıl Deniz'de giden 'Kızıl Geminin Yolcuları' şeklinde söz edilmiştir. 'Kızıl Gemi' benzetmesi ile, Rızvan'ın birinci günü başlayan H.z.Bahaullah'ın Emri kastedilmekteydi.

H.z.Bahaullah'a inananlar O'nun makamını tanıdıklarında, İsmi-Azam'ın Toplumu ortaya çıktı.

H.z.Bahaullah'ın Rızvan Bahçesi'nde kaldığı oniki günün üç günü, yani İlahi görevini ilan ettiği birinci gün, ailesinin Kendisiyle buluştuğu ve ilanının kutlandığı dokuzuncu gün ve bahçeden ayrıldığı onikinci gün Bahailer tarafından Kutsal Günler olarak kabul edilmektedir.

HZ.BAHAULLAH'IN BAHÇEDEN AYRILIŞI

Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi, Hz.Bahau'llah'ın ayrılışının unutulmaz anısına anlatmıştır:

H.z.Bahau'llah'ın Rızvan Bahçesi'nden 1279 yılı Zilkade'nin 14. günü öğle vakti (3 Mayıs 1863) ayrılışı, belki de, Bağdat'taki `Beyt-i Azam'dan ayrılırken halkın gösterdiği tezahürattan daha duygusal ve heyecanlı sahnelere tanık oldu. Bir görgü tanığı şöyle yazmıştı:"O gün gördüğümüz büyük heyecan sanki `Büyük Toplanma Günü', `Kıyamet Günü' gibiydi. İnananlar ve inanmayanlar aynı şekilde hıçkırıklar ve matem içindeydiler. Orada toplanan reisler ve ileri gelenler hayretten donmuşlardı. Heyecan, dilin anlatamayacağı ve izleyenlerin etkisinden kaçınamayacağı bir derinlikteydi.

H.z.Bahau'llah'ı İstanbul'a götürecek olan yolculuğun birinci aşaması, sevdiklerinin Kendisi için satın aldıkları çok iyi cins bir atın üzerinde, arkasında saygıyla eğilen ateşli hayranlarını bırakarak başladı. O unutulmaz sahneye tanık olan Nebil şöyle anlatmaktadır: `Atının geçtiği yolun her iki yanında sayısız başlar atın çıkarttığı toza başlarını eğdi, atın nallarını öptü ve sayısız insan atın üzengesini tutmak için birbirlerini itti.' Yolculardan biri ise "Sevgilileri'nden ayrılmaktansa kendilerini atın önüne atıp ölmeyi tercih edecek ne kadar çok bağlılık örneği insan vardı! Sanırım at birkaç temiz kalpli insanın vücudunu çiğnedi' diye yazmıştır. H.z.Bahau'llah ise "İnkâr edenler ve kötüler dışında hiç kimse, haşmetle donanmış olarak şehirden (Bağdat) ayrılması sağlananın O (Allah) olduğundan şüphe edemez' buyurmuştur. (14)

İSTANBUL'A YOLCULUK

H.z.Bahaullah Rızvan Bahçesi'nden ayrılırken, bahçeye vardığı gün Kendisini karşılayan ezanın 'Allah'u Ekber' sözleri yine bölgenin her yerinde yankılandı. O'na inanan veya inanmayan pek çok kişi atının yanında yürüyerek son olarak O'na saygılarını sundular.

H.z.Bahaullah'a karşı sonsuz bir sevgi besleyen Şeyh Abdul Hamit adında bir kişi vardı. Kendisi Müslümandı ve hiçbir zaman da Emri kabul etmedi, fakat H.z.Bahaullah'a sevgisi sınırsızdı. O'na saygısını göstermek için, Bağdat şehrinin dışına çıktuktan sonra on mil kadar O'nun atının önü sıra koştu. Şeyh Abdu'l Hamit'in oğullarından Şeyh Muhammed-i Arap daha sonra Bahailiği kabul etti ve seneler sonra Akka'ya kadar yaya giderek H.z.Bahaullah ile müşerref oldu, daha sonra da İran'a giderek tanınmış bir mübelliğ olarak hizmet verdi.

H.z.Bahaullah'ın İsmullahul Münip lakabını verdiği tanınmış havarilerinden Mirza Ağa-yı Keşani bu yolculukta O'nunla birlikteydi. Mirza Keşani gençliğinde H.z.Bab'ın Emrine ilgi duymuş ve Babilere katılmıştı. Babası Keşan'ın tanınmış tüccarlarından ve bu yeni doğan Dine son derece düşmandı. Oğlunun H.z.Bab'a inananlara katıldığını duyunca O'nu öldürmeye karar verdi. Bir gün O'nu kasabaya yakın تنها bir çöle götürdü, tam tasarladığı planı yerine getireceği sırada Mirza Keşani, babası kendisini öldürecek olursa Keşanlı Babilerin bu işe kayıtsız kalmayacaklarını ve O'nu cezalandıracaklarını söyleyerek babasını ikna etti. Babası oğlunu bir daha eve dönmek koşuluyla serbest bıraktı.

Bu trajik olaydan sonra Cenab-ı Münip Bağdat'a giderek H.z.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu ve bir süre Bağdat'ta kalmasına izin verildi. Mirza Keşani başarılı bir gençti, akıllı ve

mantıklı, cazibe ve zerafet dolu, yakışıklı, kültürlü, tanınmış bir hattat ve yetenekli bir şairdi. Parlak kişiliği ruhani kapasitesiyle de birleşince, O'nun, Bağdat'ta Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru'nun bağışlarını çekmeye layık bir kişi olmasını sağladı. Kalbi Hz.Bahau'llah'a olan sevgiyle öylesine doluydu ki, tüm düşünceleri ve yaptıkları tamamen O'na adanmıştı. Basit bir evde tek başına yaşar, çok az yemek yer, bütün zamanını Eserleri kopya etmekle geçirirdi. Kendi yazıları da kolay anlaşılır, ilham verici ve ruhaniyetle dolu idi. Tebliğ yöntemleri gerçekten dikkate değer vasıftaydı.

Bağdat'ta bir süre kaldıktan sonra 1859 yıllarında Hz.Bahau'llah Cenab-ı Münibi İran'a göndererek, Tahran, Kazvin ve Tebriz'deki inananları ziyaret etmesini istedi. Cenab-ı Münip bu yolculuktan sonra Bağdat'a döndü ve Rızvan Bayramı'nda orada bulundu. İstanbul yolculuğunda kendisine Hz.Bahau'llah'a refakat etme onuru verildiği zaman, Rabbiyle beraber at sürmek yerine yolun tamamını yürümeye karar verdi. Hz.Abdülbaha, Cenab-ı Münib ve Kendisinin çoğu geceler tahtarevanın (hovde)* iki yanında nasıl yürüdüklerini anlatmıştır. Cenab-ı Münip'in gururla yaptığı bir başka iş de, Hz.Bahau'llah'ın tahtarevanının önü sıra fener taşımaktı.

İstanbul yolculuğunda Hz.Bahau'llah'a eşlik edenler, ailesi, Ağa-yı Kelim, sadık kardeşi Mirza Muhammed Kuli ve müminlerinden yirmialtı kişiydi. Daha önce bahsedildiği gibi, Nebil-i Azam ve Mirza Yahya da yolculuk sırasında gruba katıldı.

Hz.Şevki Efendi İstanbul'a yolculuğu şu sözlerle anlatmaktadır:

Elli katır, bir subayın emrindeki on süvari ile beraber bir muhafız müfrezesi, yedi çift tahtarevanda oluşan ve her bir çiftin semsiyeliği olan bir kervan kuruldu.

* Bu kelime Arapça kökenlidir. İki kişinin binebileceği bir çift küfeden ibaret olan ve bir yük hayvanı -burada katır- ile çekilen bir tahtarevandır.

Bu kervan sık sık mola vererek Doğu Anadolu'nun sert manzarasını oluşturan yaylalardan, geçitlerden, koru, vadi ve ormanlardan geçerek, yüz on gün süren bir yolculuktan sonra Karadeniz'in Samsun limanına vardı. Hz.Bahaullah kimi zaman at sırtında, kimi zaman da Kendisi için ayrılan ve çoğunluğu yaya olan dostlarının çevrelediği tahtarevanda dinlenerek yola devam etti. Bahar mevsiminde kuzeye doğru devam eden yolculuk sırasında, Namık Paşa'nın yazılı emirleri gereğince valiler, mutasarrıflar, kaymakamlar, müdürler, şeyhler, müftüler, kadılar, geçtiği yerlerin tanınmış simaları ve hükümet memurları O'nu coşkuyla karşıyorlardı. Kerkük, Erbil ve üç gün kaldığı Musul'da, Nusaybin, Mardin, birkaç gün kaldıkları Diyarbakır'da, Harput, Sivas ve diğer köy ve kasabaların girişlerinde heyetler tarafından karşılanıyor ve ayrıldıkları zaman da, benzer bir heyet onları uğurlamak için kasabadan çıkıncaya kadar bir süre O'na eşlik ediyorlardı. Konakladıkları bazı yerlerde onuruna şölenler düzenleniyor, köylüler tarafından hazırlanan yiyecekler ikram ediliyordu. O'nu rahat ettirmek için her türlü imkanı sağlamak için gösterilen isteklilik, Bağdat halkının birçok vesile ile O'na gösterdikleri saygıyı hatırlatıyordu.(1)

Orta Doğu'nun çöllerinde, vadilerinde ve yaylalarında eşek veya atla yolculuk edenler, böyle bir yolculuğun ne kadar zor olduğunu bilirler. Kilometrelerce en ufak yaşam izine rastlanmaz ve gruptakiler çoğu zaman birbirleriyle muhabbet edemezler veya birbirleriyle konuşamazlar. Bu koşullarda, güzel bir sesin şarkılar söylediğini duymaktan daha hoş bir şey olamaz. Ahenkli bir sese sahip olan Cenab-ı Münip'in sesi dağlarda yankılanıyor ve Hz.Bahaullah ile yolculuk yapanlara sevinç ve rahatlık getiriyordu. Söylediği kasidelerin tümü Hz.Bahaullah'a olan sevgisinin işaretleri, gecenin sessizliğinde okuduğu münacaatlar kalbinin Rabbi için çektiği özlemin kanıtıydı.

Cenab-ı Münip, Hz.Bahaullah'ın Edirne'ye hareket etmeden önce kendisini Huzuruna çağırdığı ve İran'a giderek, oradaki Babilere Hz.Bahaullah'ın ilahî görevini açıkladığı müjdesini verip Emri öğretmesi için emir verdiği güne kadar İstanbul'da inananlarla birlikte

kaldı. Hz.Bahaullah'ın Emri'ni açıklaması haberinin İran'daki inananlara ulaşması uzun zaman aldı. Bunun birinci nedeni, iletişim yöntemlerinin illikeliği; ikincisi de, böyle bir haberin hikmetle yayılmasının gerektiğiydi. Bunu ise, ancak Hz.Bahaullah'ın ruhani ve sadık müminleri gerçekleştirebilirdi. İşte bu yüzden Hz.Bahaullah Emrini öğretmek için en yetenekli insanları İran'a gönderdi.

Cenab-ı Münip Tahran'a varınca, önceleri Hz.Bahaullah'ın Makamı'nı çok tedbirli bir şekilde bazı Babilere ima etmeye başladı. Kısa bir süre sonra, Hz.Bahaullah onu yönlendirmek ve desteklemek için Edirne'den Sure-i Ashab olarak tanınan ve ona hitaben yazılan bir Levih gönderdi. Cenab-ı Münip bu Levhi alınca, Hz.Bahaullah'ın Makamı'nı o ülkedeki inanan kitlelere açıklamaya başladı. Bu uzun Levihde Hz.Bahaullah Emri'nin büyüklüğünden bahseder ve Mirza Yahya'ya değinerek, Beyan ehlini O'nu inkar edenlere karşı dikkatli olmaları için uyarır. (İkinci ciltte bu önemli Levih hakkında daha geniş bilgi verilecektir).

Bu süre içinde Cenab-ı Münip İran'da, özellikle Tahran'da, Emir yolunda unutulmaz hizmetlerde bulundu. Daha sonra Edirne'ye gitti ve tekrar Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Hz.Bahaullah Akka'ya sürgün edildiği zaman O da Edirne'de bulunuyordu. Ancak, o sırada hastalandı ve acilen tedavi olması gerekti. Buna rağmen, Rabbıyla birlikte olabilmek için, Hz.Bahaullah'tan O' nunla birlikte sürgüne gitme izini istedi. Sonunda isteği kabul edildi ve diğerleriyle birlikte Gelibolu'ya varmayı başardı. Fakat hastalığı öylesine artmıştı ki, sürgünleri Akka'ya götürecek olan gemiye binebilmesi için üç kişinin O'nu taşınması gerekti. Kısa bir süre sonra durumu daha da kötüleşti ve kaptan İzmir'de O'nu zorla gemiden indirdi.

Cenab-ı Münip birçok kez Hz.Bahaullah'a, hayattaki en büyük arzusunun kendisini O'nun uğruna feda etmek olduğunu belirtmişti. Şimdi bunun zamanı gelmişti. Gemiden ayrılmadan önce, güçsüzlüğüne rağmen zayıf vücudunu Hz.Bahaullah'ın yanına kadar sürükledi. Ayaklarına kapandı, yaşlı gözlerle feda olma isteğini kabul etmesi için son kez O'na yalvardı. Hz.Bahaullah bunu kabul etti ve

böylece ümitleri ve beklentileri sonunda gerçekleşmiş oldu. İzmir'de bir hastahaneye kaldırıldı, kısa bir süre sonra da ruhu ebedi ruhlar alemine uçtu.

Hız.Bahauallah bu olayları anlattığı bir Levhinde, Cenab-ı Münip'in ruhu Tanrı'nın ebedi istirahatgahına yükseldiği zaman, tüm meleklerin ve Mele-i Ala' nın sevgi ve istekle O'nu karşılamak için koştuklarını belirtmiştir. O'nu gemiden hastaneye taşıyanlardan birisi olan Hız.Abdülbaha, daha sonra ahabaplardan, ileride ziyaretçilerin O'nu ziyaret edebilmeleri ve gösterdiği örnekten ilham alabilmeleri için O'nun mezarını bulmaya çalışmalarını istemiştir. (2)

Hız.Bahauallah ile beraber İstanbul'a gelen başka müminler de vardı. Hız.Bahauallah'ın evine yakın bir yerde oturan ve Emri Bağdat'ta kabul eden İsfahanlı Ağa Muhammed Sadık da bunların arasında idi. Bu zat olağanüstü bir ruhani algıya sahipti ve Emrin doğruluğunu daha duyar duymaz anlamıştı. (3) Bir diğer ahabap ise, Hız.Bahauallah'la daha sonra Edirne ve Akka'ya da giden sadık müminlerinden İsfahanlı Ağa Muhammed Ali idi. (4) Bir de, İstanbul'dan geçen ahabaplara yardımcı olmak için bu şehirde iki yıl kadar kalan Yezdli Ağa Muhammed Ali'yi Sebbağ vardı. Bu ahabap daha sonra Edirne'ye gitti ve Hız.Bahauallah ile birlikte Akka'ya sürgün edildi. (5)

İsfahanlı Abdul Gaffar, sürgünler arasında Türkçe'yi en iyi bilen kişi olduğundan, yolculuk boyunca çevirmen olarak hizmet etti. O da Hız.Bahauallah ile Edirne'de Akka'ya sürgün edilen dostlarından biriydi. Fakat gemi Hafya'ya vardığında yetkililer onu Mirza Yahya ile Kıbrıs'a sürgün edilecek dört Bahaiden biri olarak seçtiler. Abdul Gaffar bundan öyle büyük bir üzüntü duydu ki, Hız.Bahauallah'tan ayrılmaktansa ölmeyi tercih ettiği için kendini denize attı. Görevliler O'nu denizden çıkardılar ve bütün itirazlarına rağmen zorla Kıbrıs'a gönderdiler. Magosa'da hapsedildi, fakat kaçmayı başararak doğru Akka'ya gitti ve orada tekrar Hız.Bahauallah'ın huzurunun nurlarından payını aldı. (6)

Hız.Bahaullah ile birlikte İstanbul'a gelen bir başka sadık inanan da Ağa Muhammed İbrahim-i Emir'di. Kendisi Neyriz olaylarından kurtulan, gece-gündüz Hız.Bahaullah'ın hizmetinde olan ve daha sonra Edirne ve Akka'ya sürgün edilen cesur ve korkusuz biriydi. (7)

Keşanlı Ağa Mirza Mahmut ile Şirazlı Ağa Rıza, Hız.Bahaullah'ın tahtarevanının önünde Samsun'a kadar yürüdüler. Her durdukları yerde grup için yemek hazırlamak ve pişirmek görevini üstlenmişlerdi. Bu insanlar kendilerini öylesine adanmışlardı ki, yolculuğun bütün yorgunluğuna ve zahmetine rağmen, gece yarısına kadar hiç durmadan şevkle dostlarına hizmet ediyorlardı. Sadece yemek pişirip rahatının yerinde olmasını ve yeterince dinlenmelerini sağlıyorlardı. Gece en son onlar yatıyor ve sabahları da ilk kalkan onlar oluyordu. Bağdat'tan İstanbul'a kadar bu hayati önem taşıyan hizmeti örnek bir bağlılıkla yerine getirdiler.

Hız.Abdülbaha, bu iki kişinin dünya bağlarından arınmış iki anıt olduklarını ve Hız.Bahaullah'ın her zaman rahmetini onlara yağdırdığını buyurmuştur. Bağdat'ta beş inananla birlikte tek bir odada yokluk içinde yaşıyorlardı. Bu yedi kişi akşam yemeği almak için küçük günlük kazançların bir araya getiriyorlardı. Hız.Abdülbaha'nın anlattığına göre, bir keresinde bir tanesinin dışında diğerleri eve para getiremediği için o gece ancak bir avuç hurma satın alabilmişlerdi. Ağa Mirza Mahmut ile Ağa Rıza yoksulluklarına rağmen, mutlu ve kâni idiler. Yüzleri sevinçle parlıyordu ve kalpleri Hız.Bahaullah'ın aşkı ile doluydu. Tek arzuları O'nun hoşnutluğunu kazanmak ve tek amaçları O'na hizmet etmekte.

Daha sonra Akka'ya sürgün edildiler ve orada da samimiyet ve sevgi ile Rabları'na hizmet etmeğe devam ettiler. Hız.Bahaullah'ın Suudu'ndan sonra aynı bağlılık ve sadakatla Hız.Abdülbaha'ya hizmet ettiler ve O'nun en karanlık anlarında güven duyduğu sadık dostları oldular. Hız.Abdülbaha onların alçak gönüllülüklerini övmüş ve uzun hizmet yılları boyunca benlikleriyle ilgili tek söz etmediklerini söylemiştir. (8)

Hız.Bahaullah'a tutkun bir başka kişi de, Derviş Sıtkı Alı idi. İstanbul'a giden gruba katılmasına izin vermesi için Hız.Bahaullah'a yalvardı ve izin verildiğinde de yolculuk boyunca seyis olarak hizmet etti. Bütün gün konvoyun yanında yürür, inananları neşelendiren şairler terennüm eder ve geceleri de atlara bakardı. İstanbul'dan sonra Edirne ve sonra Akka'ya sürgün edildiğinde de Hız.Bahaullah ile birlikteydi. Önceleri derviş olan bu zat, Emri Bağdat' ta kabul etmiş ve bu dünya bağılıklarından elini eteğini çekmişti. O günden sonra zamanını inananlara hizmet etmekle geçirdi ve ömrünün sonuna kadar Hız.Bahaullah'ın inayetlerine mazhar oldu. (9)

Bu yolculukta zor işlerle uğraşanlardan birisi de Mirza Cafer-i Yezdi idi. Kendisi bilgili bir alimdi.* Emrin gerçekliğini kabul ettikten sonra Bağdat'a geldi. Hız.Bahaullah'a müşerref oldu ve yeni bir ruhla donandı. Makamını terketti, dini elbisesini bir yana attı ve işçi şapkasını giyerek marangoz olarak çalışmaya başladı. Derin bilgisine rağmen, alçak gönüllü ve özveriliydi ve bir süre Hız.Bahaullah'ın Bağdat'taki evinde hizmet etti. İstanbul'a yolculuk süresince her alanda inananlara hizmet etti. Diğerleri duraklama yerlerinde dinlenirken veya uyurken, Mirza Cafer ve Hız.Abdülbaha, atlara ve katırlara saman ve buna benzer şeyler almak için civar köylere giderlerdi. Bölgede kıtlık olduğu için bu, bazen saatler sürerdi ve yiyecek bulmak da çok zor olurdu. Mirza Cafer Edirne'de de Hız.Bahaullah'ın hizmetinde kaldı ve birlikte Akka'da `En Büyük Hapishane'ye sürgün edildi.

Hız.Abdülbaha Mirza Cafer ile ilgili şu öyküyü anlatmıştır:

Hapishane onun için bir gül bahçesi, dar hücresi ise geniş ve hoş kokulu bir yerd. Barakalarda kalırken ağır bir hastalığa tutuldu ve yatmak zorunda kaldı. Birçok hastalığı vardı, öyle ki sonunda doktor artık O'na bakmaktan vazgeçti. Daha sonra hasta son nefesini

* Seyit Cafer-i Yezdi ile karıştırılmamalıdır.

verdi. Mirza Ağa Can O'nun ölüm haberiyle Hz.Bahaullah'a koştu. Cafer artık nefes almadığı gibi vücudu da soğuyordu. Ailesi etrafına toplanmış, ağlıyorlardı. Cemal-i Mübarek:"Git, Ya Safi - Ey Hastalara Şifa Veren - münacaatını oku, Mirza Cafer kendine gelecektir. Kısa zamanda eskisi kadar iyi olacaktır' diye buyurdu. Yatağının yanına yaklaştım. Vücudu soğuktu ve bütün ölüm işaretleri oluşmuştu. Münacaatı okuduktan sonra yavaş yavaş kımıldamaya, çok geçmeden de el ve ayaklarını hareket ettirebilmeye başladı ve bir saat sonra da kafasını kaldırdı, oturdu, gülmeye ve şakalaşmaya başladı.

O olaydan sonra uzun yıllar yaşadı ve her zaman olduğu gibi inananlara hizmet etti. Hizmet etmek, O'nun için bir gururdu, o herkesin hizmetkârıydı. Her zaman alçak gönüllü ve son derece ümit ve inanç doluydu. (10)

Mirza Cafer birkaç yıl sonra, buna benzer bir olay daha yaşadı. Bu olay sırasında Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri oradaydı ve bu olayı anılarında not etmişti. Aşağıdaki pasaj onun notlarından tercüme edilmiştir:

Hz.Bahaullah Mezra'daki Konak'ta kaldığı sırada, evin hizmetkârlarından Mirza Cafer, Konağın üst katındaki Cemal-i Mübarek'in yatak odasının kapısına her gece bir testi su bırakmayı adet edinmişti. Belki gece suya ihtiyacı olur, diye düşünüyordu. Evin önünde büyük bir balkon vardı* ve Cemal-i Mübarek çoğu zaman bu balkonda bir aşağı bir yukarı dolaşır. Bir gece, güneş battıktan yaklaşık dört saat sonra Mirza Cafer, her zamanki gibi testi su yukarıya götürüyordu. O gece hava çok karanlıktı ve Cafer elindeki testiyle birlikte yanlışlıkla damın kenar boşluğundan aşağı bahçeye düştü. Bahçenin bu kısmı kullanılmıyordu ve genelde de kimse oraya pek gitmezdi.

* Daha sonra eve eklenen odalar Hz.Bahaullah'ın zamanına göre binanın bazı yönlerini değiştirmiştir.

Mirza Cafer, her sabah erkenden önce inekleri sağar, sonra da evin diğer işlerini yapardı. Fakat o sabah gözükmedi, ahbablar her yeri aradılar, ama onu bulamadılar. Sonunda inekleri saçmak ve sütü eve getirip Mirza Cafer'in diğer görevlerini de yerine getirmek zorunda kaldılar. O gün, güneş doğduktan üç saat kadar sonra, Cemal-i Mübarek balkona yürüyüş yapmak için bahçeye ıktı. Doğru Mirza Cafer'in düştüğü noktaya geldi ve O'na seslendi. Mirza Cafer derhal kalktı, boş testiye yerden aldı ve hiç bir Şey olmamiş gibi bahçeden ıktı. Ahbablar ne zaman Mirza Cafer'den olayı anlatmasını isteseler `Elimde testiyle kendimi kaybetmişim, Cemal-i Mübarek bana adımıla sesleninceye kadar da kendimde değildim' derdi.* (11)

Bu yolculukta Hz.Bahaullah ile birlikte olan Seyit Muhammed İşfahani ve yolda onlara katılan Mirza Yahya dışında, Hz.Bahaullah'ın müminleri her zaman olduğu gibi bu yolculukta O'na öyle bir sevgi, bağlılık ve alçak gönüllülük gösteriyorlardı ki, hiçbir kalem bunu tarif edemez. Hz.Bahaullah ile birlikte İstanbul'a yolculuk etmenin paha biçilmez ayrıcılığına sahip olmanın mutluluğu içindeydiler. Sevinç ve kanatkrlık onları öylesine etkilemişti ki, ister yaya ister katır sırtında olsunlar, yolculuğun zorlukları sağlıklarını çok az etkiledi.

Yol boyunca halkın Hz.Bahaullah'a gönderdiği saygı ve sevgi, Samsun'a varıncaya kadar devam etti. Oradan deniz yoluyla İstanbul'a gittiler. Hz.şevki Efendi God Passes By isimli kitabında Şöyle yazmaktadır:

Bağdat'tan İstanbul'a kadar uzanan tüm bölgenin başmüfettişi, yanında birkaç paşayla birlikte Hz.Bahaullah'ı Samsun'da ziyaret etti. Ona sonsuz bir saygı gösterdi ve ğle

* Bu ve buna benzer öyküler mucize diye kabul edilmemelidir. Hz.Bahaullah mucizelerin kendisine atfedilmesini Şiddetle reddetmiştir. Çünkü bu Tanrı Mahzarının makamını küçültür.

yemeğinde O'nun misafiri oldu. Samsun'a vardktan yedi gün sonra, Hz.Bahauallah'ın Kutsal Denizci Levhi'nde de haber verdiği gibi, bir Türk gemisine bindirildiler ve üç gün süren bir deniz yolculuğundan sonra öğle üstü İstanbul limanına vardılar. Limanda kendilerini bekleyen iki özel faytonla hükümet tarafından misafirleri ağırlamak üzere görevlendirilen Şemsi Bey'in Hırka-ı Şerif Camii yakınındaki evine götürüldüler. Sonra, daha geniş olan Veysi Paşa'nın Fatih Camii'ne yakın konağına nakledildiler.

Hz.Bahauallah'ın Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti ve Hilafetin merkezi olan (Müslümanların 'İslamın Kubbesi' adıyla övdüğü, O'nun ise 'istibdat tahtının kurulduğu yer' adını verdiği) İstanbul'a gelişi ile Bahailiğin ilk yüzyılının en karanlık ve felaketli, ama bir yandan da en ihtişamlı bölümünün açılmış olduğu söylenebilir. Anlatılmaz mahrumiyetlerin ve eşi görülmemiş sınavların en asil ruhani zaferlerle bir arada yaşadığı bir devir başlıyordu. Hz.Bahauallah'ın Zuhuru'nun Güneşi doruk noktasına ulaşmak üzereydi. O'nun devrinin Kahramanlık Çağı'nın en önemli yılları gelmek üzereydi. Habercisinin daha altmış yılında Kayyumul-Esma'da bildirdiği felaket süreci gerçekleşmeye başlıyordu.

Babi Zuhuru tam yirmi yıl önce İran'ın koyu karanlığında, Şiraz şehrinde doğmuştu. Kurucusu maruz kaldığı zalimce tutsaklığa rağmen, Azerbaycan'ın merkezi Tebriz'de, seçkin bir topluluk huzurunda şaşırtıcı iddialarını ilan etmişti. Emrinin savunucuları, O'nun Dini'nin açtığı devri Bedest köyünde korkusuzca başlatmışlardı. O Zuhur, dokuz yıl sonra Tahran'daki Siyah Çal zindanının ümitsizliği ve azabı içinde birdenbire ve esrarlı bir şekilde meyvesini vermişti. Dinde yavaş yavaş başlayıp hızla ilerleyen ve Hz.Bahauallah'ın Irak dağlarına çekilmesi sırasında endişe verici boyutlara varan bozulup çözülme, O'nun Süleymaniye'den dönüşünden sonra ustalıkla durdurulmuş ve tersine dönmüştü. Daha sonra, O'nun Bağdat'taki ikameti sırasında yeni doğan bir toplumun ahlâki, manevi ve toplumsal temelleri sarsılmaz bir kuvvetle kurulmuş ve sonunda, hikmetinden sual olunmayan Allah'ın takdiri olan on yıllık gecikme ile, İstanbul'a sürgüne gidişinin arifesinde

Rızvan Bahçesi'nde Emri'ni açıklaması ve tüm dünyayı saran bir kardeşliğin nüvesinin gözle görülür biçimde ortaya çıkmasıyla sona ermişti. (12)

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

'TANRI'NİN GÖNDERECEĞİ KİMSE'

Hız.Bab zühür edene kadar, bir Peygamber'in, aynı sırada yaşayan bir başka Peygamberin geleceğini haber verdiği görülmemiştir. Hız.Bab* Hız.Bahauallah'tan iki yaş küçüktü ve birbirlerinden beşyüz mil uzakta oturuyorlardı. Hız.Bab Şiraz'da, Hız.Bahauallah ise Tahran'da oturmaktaydılar.

Hız.Bab, Babi Devri'nin kurucusu, İslam şeriatını değiştirerek yeni bir şeriat getiren ve diğer Peygamberler gibi, İran ve Irak'ta hızlı yayılan bağımsız bir dinin Kurucusu idi. Onun gelişi, bir yandan birçok Peygamberin Tanrı Günü ile ilgili görüşlerini ve kehanetlerini bildirdiği Külli Peygamberler devrini kapatmış, diğer yandan da, merkezini Hız.Bahauallah'ın teşkil ettiği Oluşum Devri'ni başlatmıştır. Hız.Bahauallah, O'nun 'Elçilerin Sultanı', 'Peygamberlerin ve Elçilerin gerçeği çevresinde tavaf olan Kişi', 'Vahyi, bütün seçilmişlerin idrak ve anlayışını aşan' (1) olarak tanımlamıştı. O'nun görevi, geçmiş Kutsal Yazıların geleceğini bildirdiği Tanrı'nın en Yüce Mazharı Hız.Bahauallah'ın gelişine insanları hazırlamaktı.

Hız.Bahauallah'ın Makamı o kadar yücedir ki, O'nun gelişine zemin hazırlayan, Zuhuru ile ilgili güçlü bir Sözleşme yapan,

* Asıl adı Seyit Ali Muhammed olan Hız.Bab 1235 Hicri yılının Muharrem ayının birinci günü, Hız.Bahauallah ise aynı ayın (1233 hicri) ikinci günü dünyaya gelmiştir. Bu tarihler İslam dünyasının kullandığı ay takvimine göredir. Hız.Muhammed'in halefi Hız.Ali bir hadisinde: 'Ben Rabbindan iki yıl küçüğüm' diye buyurmuştur. (Miladi takvime göre bu tarihler Hız.Bab için 20 Ekim 1819, Hız.Bahauallah için ise 12 Kasım 1817'ye denktir.)

O'nu karşılamaya ve Emri'ni kabul etmeye layık yeni bir insan ırkı yaratan ve Kendisi de bizzat Tanrı Elçisi olan Hz.Bab tarafından müjdelenmiştir.

Hz.Bab'ın müminlerine, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse' ile ilgili olarak ilettiği beyanlar kaçınılmaz ve Kendisi'nden önce gelen Peygamberinkinden çok daha açık ve daha kesindi. Geçmiş dinlerde, bir sonraki Zuhurun geliş alametleri her zaman bir sır perdesine bürünmüş ve mecazi terimlerle ifade edilmişti. Fakat Hz.Bab bu gibi üstü kapalı beyanlarda bulunmadı. Aksine, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin gizli kalmayacağını belirtti. Ancak, hiç kimse O'nu ne kendi bilgisine dayanarak tanıyabilecek, ne kendi ölçüleri çerçevesinde muhakeme edebilecek, ne de O'nun Hak Peygamber olduğuna delil getirebileceğini de belirtti. Çünkü O, kullarının idraklerinin üstünde olacak ve yalnız Kendisi ve Zuhuru ile bilinecekti. O'nun Gerçeğinin kanıtı, insanların üretecekleri değil, Kendisi'nin izhar edebilecekleri olacaktı. Hz.Bab, Hz.Bahau'llah'ı yücelten bir Yazısı'nda şöyle söylemektedir. `Gerçeğin kendisi, O'nun doğruluğunu onaylamak için çağrılmaktan utandı... ve Kanıtın kendisi de, O' nu kanıtlamaktan utandı'.(2)

Hz.Bab görevi süresince, devamlı olarak Kendisi'nden sonra gelecek olan Yüceler Yücesi Zuhur'un üstünlüğünü vurguladı. Hz.Bahau'llah'a hitap ettiği bir duasında şu kelimeleri kullanmıştır:

Sen Yücesin, ey Kadir olan Rabbim! Senin büyük izzetinle bağlantılı olmadıkça Benim sözlerim ve Benimle ilgili herşey ne kadar zayıf ve önemsiz görünür. Senin inayetinin yardımı ile bana mahsus ne varsa Senin nazarında kabul edilmesini ihsan eyle.(3)

Hz.Bab bir başka yerde de şöyle buyurmaktadır.

Benden sonra gelecek olan o Zat'la ilgili takdirlerimin en büyüğü ve yazılı itirafnamem şudur ki, benim sözlerimin hiçbir kelimesi ne O'nu yeterince tarif edebilir, ne de Beyan kitabı'ndaki yazılanlar O'nun Emri'nin hakkını verebilir. (4)

Hız.Bab'ın Görevi, öğretileri, yasaları ve bütün öğütleri 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'yi tavaf etmektedir. Zuhurunun Ana Kitabı olan, Beyan'da Hız.Bab, O'nun her bir harfi izhar etmesindeki amacın, Kendisine inananların, 'Tanrı' nın Göndereceği Kimse'yi tanımalarını ve itaat etmelerini sağlamak olduğunu beyan etmiştir. Aynı Kitabın bir başka yerinde şu sözleri söylemiştir:

Beyan, başından sonuna kadar O'nun sıfatlarının ve O'nun hem ateşinin ve hem de nurunun hazinesidir. (5)

Hız.Bab, Beyan'ın, Ağzından çıkacak tek kelime ile Kitapta emredilen tüm yasaları isterse kabul edecek, isterse de reddedebilecek tek kişi olan 'Tanrının Göndereceği Kimse'ye bağlı olduğunu buyurmuştur. Hız.Bab Beyan Kitabı'nın azametini, gerçekte O'nu izhar eden ve içindekilerin hepsinin iç manalarını tam olarak sadece Kendisi anlayabilen tek kişi olan 'Tanrı'nın Göndereceği Kişi'den aldığını da ifade etmiştir. Bir başka yerde ise Hız.Bab, ancak 'Tanrı' nın Göndereceği Kimse' ile O'nun öğreteceği kimselerin, geçmiş Dinlerin Kutsal Kitapları'nın önemini anlayabileceğini teyit etmiştir.

Hız.Bab Kendisi'nin 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' tarafından gönderilen bir Elçi ve O'nun eşiğinde basit bir kul olduğunu kesin olarak teyit etmiştir. Hız.Bab, 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye iman etmedikçe müminlerinin Beyan'a sadakatsız ve Kendi nazarında ise bir hiç olacaklarını söylemiştir. Bu kitapta da bildirildiği gibi, O'nu izleyen ve Tanrı'nın emirlerine sadakatla itaat edenlerin gerçek Tanrı müminleri olduğunu açıklamıştır. Ancak, 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' geldiği zaman O'nu tanıyıp Emri'ni kabul etmedikçe iman ruhunun onlardan geri alınacağını buyurmuştur. Bir başka yerde, Beyan'ı iyi bilen, bütün cümlelerini ezberleyen, muazzam bilgi ve her türlü meziyet sahibi bir kişiyi örnek olarak göstermektedir. Böyle bir kişi, 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin Emrinin gerçekliğini kabul etmekte bir an için bile tereddüt edecek olursa, Beyan'a olan imanını geçersiz olacak ve

Tanrı'ya imanı hükümsüz olacaktır. İnananlar arasında en tanınmış kişilerden birisi olan Vahid'e hitaben Hz.Bab şu uyarıda bulunmuştur:

Kudreti tohumları çimlendiren ve herşeye hayat ruhu üfleyen O Kişi'nin doğruluğuna yemin olsun ki, O'nun Zuhur gününde O'nu inkar edecek olursan hiç tereddüt etmeden seni inkar eder ve imanını reddederim... Diğer taraftan Benim dinime mensup olmayan bir Hıristiyan'ın O'nu kabul ettiğini duyarsam O'nu Gözbebeğim olarak kabul ederim. (6)

Hz.Bab birçok eserlerinde, müminlerinden bazılarının Beyan'da Vaadedilen Kişi'yi inkar edebilecekleri olasılığıyla, keder ve üzüntülerini belirtmiş ve 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' hakkında şunları söylemiştir.

... Eğer, O'nun Zuhur gününde, dünyada olan her şey O'na bağlılık yemini ederse, Benim varlığımın özü mutlu olur, çünkü onların hepsi kendi varlıklarının zirvesine çıkacaklar. Aksi olursa, ruhum kederlenir. Ben gerçekten her şeyi bu maksat için hazırladım. Öyle ise bir kimse nasıl O'ndan gafil kalabilir?... (7)

Hz.Bab, bir Tanrı Mazharı olduğu için, Hz.Bahau'llah'ın Makamı'nın gerçeğinden hiçbir insanın erişemeyeceği bilgiye sahipti. Kendisinden sonra geleceği vaad edilen Kişi'nin kadir ve azametini öyle derinden kavramıştı ki, hiçbir fani ona erişmeyi bekleyemez. İşte bu nedenden, Hz.Bab'ın Hz.Bahau'llah'ı öven sözleri, bir dereceye kadar O'nun Yüce Makamı'ndan habersiz kişilerin hayallerini sarsmıştır. Hz.Bab'ın portresini çizdiği Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru son derece muhteşem ve nefes kesici olup, O'nu inkar edenleri hiç bir şekilde affetmemektedir. Hz.Bab'a göre Hz.Bahau'llah'ın gelişi güneş kadar aydınlık ve gerçektir. Bu yüzden, 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin mesajını aldıkları zaman akıllarına en ufak bir şüphenin gelmemesi için inananlarını öğütlemiştir. O'nun Emrinden ötürü kalbleri şüpheye düşecek olursa, bu şüpheler var olduğu sürece Tanrı'nın gazabı onların üzerlerine çökecektir.

Hız.Bab, eserlerinde Beyan Kitabı da dahil olmak üzere diğerk tüm Kutsal Kitaplar'ın, 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse' ile kendileri arasında bir engel oluşturmaması için inananların dikkat etmelerini defalarca belirtmiştir:

Beyan'ın ve O'nda açıklanan şeylerin sizi varlık özünden görünen ve görünmeyen şeylerin Sultanı'ndan geri tutmasına izin vermeyin.8

Hız.Bab, bir başka yerde ise şöyle söylemektedir:

Sakınm, sakınm ki, O'nun Zuhur günlerinde Beyan Vahidi (18 Diri Harf ve Bab) seni O'ndan perdelemesin. Zira bu Vahid O'nun gözünde sadece bir kuldur. (9)

Ve yine müminlerine şöyle buyurmaktadır:

Ey Beyan topluluğu ve O'nun içindeki herkes! Size konmuş olan sınırlara riayet ediniz, çünkü Beyan Noktası bile, herşey yaratılmadan önce 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye inanmıştır. Ben gerçekten yerde ve gökte bulunan herkesin önünde bununla övünüyorum.(9)

Hız.Bab birçok kez 'Tanrı'nın Göndereceği Kişi'nin geleceği olan 'Yıl Dokuz' u ima etmiştir. Hız.Bab'ın görevi Hicri 1260 (M.S. 1844) yılında başlamıştır. 'Yıl dokuz' Hicri 1269 senesiydi. Bu da Hız.Bahaullah'ın iki aydan beri hapsedilmekte olduğu Tahran'daki Siyah Çal'da, Zuhur alametlerinin görüldüğu 1852 yılının Ekim ayının ortalarına rastlamaktadır.

Hız.Bab'ın Yıl Dokuz ile ilgili olarak Arapça Beyan Kitabı'nda ve birkaç başka risalede Hız.Bab'ın bazı inananlarına yazdıklarından bazı bölümler aşağdaki gibidir:

Yıl dokuzda, her türlü iyiliğe erişeceksin.

Yıl dokuzda, Tanrı Huzuru'na ereceksin.*

Hin'den† sonra size tanıyacağımız bir Din gönderilecek. (10)

Bu Emrin başlangıcından dokuz yıl geçmeden, yaratılan şeylerin gerçekliği açığa çıkmayacaktır. Şimdiye kadar gördükleriniz yumurtadaki hücrenin belirmeye başlaması gibidir. Yeni bir yaratılış görene kadar sabredin. Söyle: `Yaradanların en mükemmeli olan Tanrı mukaddestir!'

`Beyan süresinden Dokuz geçene kadar bekleyiniz. Sonra şöyle nida et: `Yaradanların en mükemmeli olan Tanrı mukaddestir!'(11)

Öte yandan, Hz.Bab, Hz.Bahaullah'ın Bağdat'ta Emrini açıklamasına denk düşen ve Bahai döneminin başlamasından sonraki ondokuzuncu yıla ise şöyle değinmektedir.

Hesap gününün Maliki, Vahid'in‡ sonunda ve seksenin§ başında zahir olacaktır.(12)

Hz.Bab, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin geliş tarihiyle ilgili olarak Farsça Beyan Kitabı'nda, Kendi Emri'nin başlangıcından itibaren Vahid sayısına kadar inananların uyanık olmaları ve yeni

* Hz.Bab Yazıları'nda, Kutsal Kitaplar'da vaadedilen `Tanrı'nın huzuruna erişmenin `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin huzuruna çıkmaktan başka birşey olamayacağını açıklamıştır.

† Rakamsal olarak Hin 1268 yılı anlamına gelen 68'e eşittir. `Hin'den sonra tanımlaması ise, 1269'un başlangıcını belirtmektedir. Hz.Bahaullah ile ilgili bu kehanet Şeyh Ahmed-i Ahsai tarafından söylenmiştir.

‡ Ondokuz.

§ 1280 Hicri (Miladi 1863)

Peygamber geldiği zaman O'na kulak vermeleri çağrısında bulunmuştur. Her ne kadar Hz.Bab dokuz ve ondokuz rakamlarına sık sık değinmişse de, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin geliş zamanının tamamen O'nun Kendi Eli'nde olduğunu açıkça beyan etmiştir. O Kendisi'ni ne zaman izhar ederse, herkes O'na dönmeli ve O'nun Emirleri'ne itaat etmelidir. Hz.Bab Maku Kalesi'nden aşağıdaki çok önemli açıklamada bulunmuştur:

Şu anda görünecek olsa, O'na ilk tapan ve önünde secde eden Ben olurum.'(13)

Hz.Bab, Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru'nun azametini övgü dolu sözlerle methetmiştir. Yaratık aleminde hiçbir şeyin `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin sözlerini duymaktan daha çok zevk veremeyeceğini ve `Beyan'ı bin kez okumanın `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'ye nazil olacakların bir ayetine bile eşit olamayacağını ifade etmiştir.' (14) Beyan'ın bir bölümünde Hz.Bab, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin gerçekliğine en açık kanıtın O'nun Kelamı'nın İzharı olacağını ilan etmiştir. Hz.Bab, inananlarının Yeni Zuhurun yüceliğinin idrakine varabilmeleri ve "Tanrı'nın göndereceği Kimse'nin" gelişine onları hazırlamak için, her ondokuz günde bir kere özellikle bu bölümü okumalarını ve üzerinde düşünmelerini emretmiştir.

Hz.Bab, bazı kişilerin Beyan'da Vaad Edilen Kişi'nin kendileri olduğunu ilan edebileceklerine değinerek, birisi böyle bir makamı iddia etmesi halinde, bunu yapmaya gücünün yetmeyeceğini, çünkü `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin en büyük delili olan Tanrı Kelamı'nı izhar etmeye muktedir olamayacağını tereddütsüz bir şekilde vurgulamıştır. Yine de, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin makamını onurlandırmak için, bir kimsenin böyle bir iddiada bulunması durumunda onun kendi haline bırakılmasını, hiç kimsenin ona muhalif olmamasını veya sözlerine itiraz etmemesini emretmiştir.

Hz.Bab, Hz.Bahau'llah'ı korumak endişesiyle, İslam ulemasında olduğu gibi, aralarında uyumsuzluk ve çekişmeden başka

bir sonuç veremeyecek tartışmaları ve zıtlaşmaları inananlarına yasaklamıştır. Özellikle kendi görüşlerini ifade ettikleri veya konuşma sırasında delil gösterdikleri zaman yazılarında nezih ve konuşmalarında saygılı olmalarında ısrar etmiştir. Bu öğütlerin amacı, inananlarının söz ve hareketlerinin hiçbir şekilde `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin şahsına hakaret edici nitelikte olmasını önlemektir. Bunun dışında, kullarının O'na yönelteceği her türlü sorunun çok ötesinde olan Tanrı'nın yüceler yücesi sorular dışında soru sormamalarını da emretmiştir. Fakat Hz.Bahaullah Kitab-ı Akdes'te bu yasağı kaldırmış ve inananların O'na özgürce soru yönelmelerine izin vermiştir.

Hz.Bab'ın tüm eserlerinde, özellikle de Beyan'da inananları O'nun `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin gelişine her yönden hazırladığı anlaşılmaktadır. Onlara yalnız O'nun Makamı'nın gerçek anlamını ve Zuhuru'nu kabul etmeye layık olmanın ön hazırlıklarını vermekle kalmamış, aynı zamanda davranışları konusunda da onları eğitmiştir. Onlara, yalnız iç varlıklarını dünya bağlarından arıtmalarını değil, buna ek olarak, O'nu gücendirmemek için dış görünüşlerine ve giyinişlerine de özen göstermelerini öğütlemiştir.

Hz.Bab Beyan Kitabı'nın pek çok yerinde ve diğer eserlerinde, Hz.Bahaullah'ın tan ismi ile bahsetmiş ve `Tanrı'nın Göndereceği Kimse' diye değinmiştir. Bütün bu referanslar, Hz.Bahaullah'ın Beyan'da Vaad Edilen ve Hz.Bab'ın taptığı kişi olduğunu açıkça belirtmektedir. Farsça Beyan'da çarpıcı bir örnek mevcuttur. Hz.Bab'ın `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'den bahsederken Hz.Bahaullah'ın yeni bir Düzen kuracağını haber veren sözleri şöyledir:

Ne mutlu o kimseye ki, nazarını Bahaullah'ın Düzeni'ne çevirir ve Rabb'na hamdeder! Zira, o mutlaka zahir olacaktır. Tanrı gerçekten bunu Beyan'da kesin olarak emretmiştir.(15)

Hz.Bab'ın eserlerinde, `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin Zuhuru'nun idrak edilemez yüceliğine yönelmiş pek çok övgü ve bu

Emir'in sahibine karşı hiçliğini ve sadakatini gösteren sayısız ifadeler mevcuttur. O'nu İlhamının Kaynağı, Zuhuru'nun İzhar Edicisi ve Taptığı Kişi olarak tanımlayan Hz.Bab, Hayatını `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin uğruna feda etme hasreti içindeydi.

Hz.Bahau'llah'ın, Hz.Bab'ın Eserleri arasında `ilk, en büyük, en yüce'(16) kitap olarak nitelediği Kayyumul-Asma*'da `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'. Hz.Bahau'llah'a şu sözler atfedilmiş:

Ey Kadir-i Mutlak! Sen Gücünün melekut kudretiyle beni yoktan var ettin. Bu Zuhuru ilan etmek için beni ayağa kaldırdın. Senden başka kimseye güvenmedim; Senin iradenden başkasına yapışmadım... Ey Tanrı'dan Baki Kalan! Kendimi tamamen Sana adadım; Senin uğruna küfürlere katlandım ve Senin sevgin uğruna şehit olmaktan başka bir şey istemedim, ulu ve Koruyucu Tanrı buna şahittir...

Tayin edilen saat gelince, Hikmetli Tanrı'nın izniyle Sen Yüceler Yücesi ve Mistik Dağ'ın ucundan o anlaşılmaz sırrından bir nebze izhar edeceksin. Öyle ki, Tur-ı Sina'nın ihtişamının parlaklığını farkedenden, Senin Zuhurunu saran keskin ve kızıl ışığın parıltısını gördüklerinde bayılıp ölebilirler.(17)

Hz.Bab Eserleri'nde `Tanrı'nın Göndereceği Kimse'yi heybetli, nefes kesen, eşsiz ve sınırsız güzellikte tarif eder. Her ne kadar insanoğlu O'nun Zuhuru'nun önemi olduğunu belirtmektedir. Her ne kadar tamamı ile takdir etmede, O'nun sözlerinin kudretini anlamada veya makamının yüceliğini idrak etmekte yetersiz ise de, bu sözleri incelemek, insanın Hz.Bahau'llah'ın Emri'nin gerçeğini daha iyi anlamasını sağlar.

* Bu kitabın birinci bölümü Hz.Bab'ın 22 Mayıs 1844 yılında Molla Hüseyin'e Emrini açıkladığı gece nazil oldu.

Herhalde bu yetersizlikten dolayı, Hz.Bahau'llah'ın döneminde bir ara inananlar arasında O'nun Makamı ile ilgili iki ana düşünce oluştu. Bazıları O'nun Tanrı'nın Yüceler Yücesi Mazharı olduğuna inandılar, diğerleri daha da ileri gittiler. Hz.Bahau'llah'a Makamı sorulduğunda; kişilerin inançlarında samimi oldukları sürece her iki görüşün de doğru olduğunu, fakat kendi aralarında münakaşa ettikleri veya birisinin diğerini inancından döndürmeğe çalıştığı takdirde, her ikisinin de hatalı olacağını teyit etmiştir. Bu da göstermektedir ki, insanoğlu sınırlı düşüncesiyle hibir zaman Tanrı Mazharı'nın Gerçek Makamı'nı anlayamayacaktır. Ölçü, samimiyet ve imandır. İnsanoğlunun sınırlılığını bilen Tanrı, kullarının anlayabildiği kadarını kabul etmektedir.

Böyle yüce bir kavramı algılama konusunda değişik kapasitelere sahip olan Hz.Bahau'llah'ın ilk müminleri arasında O'nun Makamı ile ilgili görüş ayrılıklarına rağmen, Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru'nun ana amacı olan insanlığın birliğinin sağlanması prensibinin hiçbir zaman saptırılmamış olması çok anlamlıdır. Bahai toplumu ilk günlerinden itibaren bölünmekten ve uyumsuzluktan korunmuş ve olaylarla dolu tarihi boyunca, onu motive eden birlik ve beraberliğini sergilemeye devam etmiştir. Hz.Bahau'llah'a inanan ve Emrini kabul edenler, tabiatı itibariyle ruhani olan tüm insan sınırlarını aşan ve bu devirdeki insanları içine alan Tanrı'nın Ahd ve Misakı'nın gücünden kaynaklanan birlik çadırı altında toplanmışlardır.

Bahai Dini'nin önemli şahsiyetlerinin eserlerinde Hz.Bahau'llah'ın Yüce Zuhuru'nun tabiatıyla ilgili pek çok bölümler vardır. Emrin Velisi Hz.Şevki Efendi de bu konuyu açıklamıştır. Gerçekten, Hz.Şevki Efendi'nin Emrin birliğine en büyük katkısının , Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru'nu içeren açıklamaları olduğu söylenebilir. 'The Dispensation of Bahâ'u'llah' adlı önemli eserinde Zuhurun her yönünü yerli yerine yerleştirdi: kurucularını, kurumlarını, yol gösteren prensiplerini, amaç ve gayelerini ve nihai hedefini açıkladı. O'nun açıklamasından ve rehberliğinden önce, Bahailer'in inançlarını düzenli ve sistemli bir biçimde incelemeleri için belirli bir model

yoktu. Hz.Bahaullah'ın bu Görkemli Zuhuru'nu insanların sınırlı kapasitelerine uyarlayan, ruhani enerjisinin akışını kanalize etmeğe yardımcı olan, inananların Emir'le ilgili görüşlerini odaklaştıran ve işlevini anlamalarını sağlayan kişi Hz.Şevki Efendi olmuştur.

Aşağıda, Hz.Şevki Efendi'nin Hz.Bahaullah'ın Zuhuru ve Makamı ile ilgili şahane açıklamalarından bazı parçalar sunulmaktadır.:

Bu dramatik şartlar içinde böylesine muhteşem bir görevin ezici yükü Kendine Yüklenen Kimse* gelecek kuşakların; ve daha şimdiden sayısız taraftarlarının, Tüm İnsanlığın Yargıcı, Yasa Koyucusu ve Kurtarıcısı, Bütün Dünya'nın Düzenleyicisi, insanoğulları'nın Birleştiricisi, çoktandır beklenen bin yıllık sulh ve selametın Belirticisi, yeni bir `Evrensel Külli Devir'in başlatıcısı; En Büyük Barış'ın Kurucusu, En Yüce Adalet'in Kaynağı, tüm insaniyetin rüşte ermesinin ilan Edicisi, Yeni Bir Dünya Düzeni'nin Yaratıcısı ve bir dünya medeniyetinin İlham Vericisi ve Kurucusu olarak kabul edeceği Kişiden başkası değildir.

O, Beni İsrail için `Onbinlerce aziz ile beraber gelen', `Ordular Padişah'ı, `Ebedi Peder'in tecessümü, Hıristiyanlık için `Pederin ihtişamında Hz.İsa'nın dönüşü; Şii İslamlar için İmam Hüseyin'in dönüşü, Sünni Müslümanlar için `Tanrı Ruhı'nun' (İsa) gökten inişi; Zerdüştler için vaadedilen Şah Bahram; Hindular için Krişna'nın tenasühü ve Budistler için Beşinci Buda'dan başkası değildir.

Taşıdığı isim, Tanrı Resulü'nün haleflerinden en şanslı olan İmam Hüseyin' in - Aziz Yuhanna'nın kitabında bahsi geçen `tac'ın en parlak `yıldızı' ile Emir-el Müminin ve aynı kitapta övülen iki `şahit'ten ikincisi olan İmam Ali' nin adlarından meydana gelmiştir. Ona resmen verilen, Farsça Beyan'da açıkça kaydedilmiş olan

* Hz.Bahaullah.

Bahaullah lakabı; Tanrı'nın hem bahasını, hem nurunu, hem izzetini simgeliyordu; O, 'Rablal Rabbi', 'İsmi-Azam,' 'Cemal-i Kıdem,' 'Kalem-i Ala,' 'Saklı Ad,' 'Gizli Hazine,' 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse,' 'En Ulu Işık,' 'En Yüce Ufuk,' 'En Büyük Okyanus,' 'Yüce Sema,' 'Herşeyden Önce Var olan Kök,' 'Kendi Hatibi,' 'İnsanları Eleyen,' 'Dünyanın Mazlumunu,' 'Milletlerin Arzusu,' 'Misakın Sahibi,' 'Sidretul-münteha,' sıfatlarıyla sıfatlanmıştı. Onun soyu, bir yandan Hz.İbrahim Peygamber'in (Müminlerin Babası) karısı Katura vasıtasıyla Hz.İbrahim'e, öte yandan Zerdüş'te ve Sasaniyan sülalesinin son hükümdarı Yezdigird'e kadar uzanıyordu. Ayrıca, Yasse'nin soyundan idi ve Fath-i Ali Şah'ın sarayındaki vezirlerle yakından ilişkili bir asilzade olan ve Mirza Buzurg lakabıyla tanınan babası Mirza Abbas tarafından Mazendera'nın en eski ve ünlü ailelerinden birine mensuptu.

Yahudi nebilere en büyüğü olan Eşiya, O'na şu sıfatlarla atıfta bulunmuştu: 'Allah'ın Bahası,' 'Ebedi Peder,' 'Barış Prensi,' 'Harika,' 'Öğütçü,' 'Yasse'nin neslinden yetişen Kudret Asası,' ve 'O'nun kökünden büyülen Dal,' 'Hz.Davud'n Tahtı'na Oturacak Olan,' 'Kuvvet Eliyle Gelecek Olan,' 'Milletler Arasında Hüküm Verecek Olan,' 'Kelamının Gücüyle dünyayı sarsacak ve dudaklarından çıkacak nefesle kötülere devirecek Olan,' 'İsrail'in Sürgünlerini toplayacak,' 'Yudanın dağılmışlarını dünyanın dört bir köşesinden bir araya getirecek olan,' 'Hz.Davut, Mezamiri'nde O'nun hakkında şarkılar söylemiş ve O'nu 'Ordular Rabbi,' 'Baha Sultanı,' diye övmüştü...

Hız.İsa O'ndan şöyle söz etmişti: 'Bu dünyanın Sultanı,' 'günah, doğruluk ve adalet dünyasına sitem edecek Teselli Edici,' 'Sizleri tüm gerçeklere kılavuzlayacak Doğruluk Ruhu,' 'Kendiliğinden konuşmayacak fakat işittiği her bir şeyi söyleyecek olan,' 'Üzüm bağının Rabbi' etrafında bütün mukaddes meleklerle semanın bulutlarından kudret ve haşmetle' ve 'Pederinin izzeti ile gelecek' biri olan bütün milletlerin' tahtı önünde toplanacağı', 'İnsan Oğlu' Apokalipsin yazarı O'nu 'Tanrı'nın Bahası' 'Alfa ve Omega' 'Başlangıç ve Bitiş', 'İlk ve Son'. Ayrıca O'nun Zuhuru'nu 'Üçüncü

Vah' olarak tarif etmiş ve Kendi Kanunu'nu şöyle övmüştü: 'Yeni bir gök ve yeni bir yer' 'Tanrı'nın Çadırı,' 'Mukaddes Şehir,' 'Kocası için süslenen bir gelin gibi hazırlanmış olarak Tanrı yönünden gökten gelen Yeni Kudüs'...

Tanrı Resulu Hz.Muhammed ise Kitabı'nda O'na 'Büyük Haber' diye atıfta bulunmuş ve O'nun Gününü 'Tanrı'nın bulutların gölgesinde geleceği', Gün, Senin Rabb'i'nin geleceği ve meleklerin saf saf sıralanacağı' Gün, 'Ruhun kıyam edeceği ve meleklerin sırayla dizileceği' Gün olarak beyan etmişti.

Bundan başka, Tanrı Resulu, O'nun izzetinin bereketini, Hz.Bahau'llah'ın da bizzat şahadet ettiği gibi, 'ayın ondördündeki dolunay'a benzetmişti. Aynı şahadete göre Emir-el-Müminin İmam Ali, O'nun mertebesini 'Sina Dağı'nda Yanar Çalı'dan Musa ile Konuşan'nın' mertebesi ile bir Hüseyin'in O'nun elçiliğinin üstün vasfına 'Onu Zahir Eden' 'Allah'ın Resulunu Zahir eden' sözleri ile tanıklık etmiştir...

Hz.Bab da O'ndan büyük övgü ile bahsetmişti: 'Varlığın Özü,' 'Tanrı'nın Bakiyesi,' 'Herşeye Kadir Mevla,' 'Herşeyi Kuşatan Kızıl Işık,' 'Görünenin ve Görünmeye'nin Rabbi,' 'Kaim'in Kendi Zuhuru da dahil, bütün geçmiş Zuhurların tek Maksudu.' 'O'nu resmen 'Tanrı'nın Zahir Edeceği Kimse' olarak vasıflandırmış, O'na, Kendinin de içinde bulunduğu ve yaşadığı, 'Ebha Ufuk' diye atıfta bulunmuş, en tanınmış eseri olan Farsça Beyan'da O'nun ünvanını açıkça belirtmiş ve O'nun Düzen'ini övmüş, 'Ali'nin oğlu, insanların gerçek ve kuşku götürmez lideri' kinayesi ile O'nun adını açıklamış, sözlü ve yazılı olarak tekrar tekrar ve şüpheye yer bırakmayan bir şekilde, O'nun Zuhur tarihini tespit etmiş ve müminlerini, 'Olmaya ki Beyan ve O'nda izhar edilenler sizlerle O'nun arasında bir perde oluşturmasın' diye uyarılmıştı. Bundan başka Kendisi'nin 'O'na inanan ilk Kul' olduğunu 'herşey yaratılmadan önce O'na sadakatla tabi olduğunu, Kendisinin hiçbir atfının O'nu ima edemeyeceğini gelecek Zuhurun imkanlarını içinde taşıyan bir yıllık tohuma, Beyan'ın tümünde toplu olan güçlerin hepsinden üstün bir kudret

bahşedildiğini' ifade etmişti. Ayrıca Kendi elçiliği ile ilgili olarak, ahid kurulmadan önce Kendisi'nin, Tanrı'nın Göndereceği Kimse hakkında 'bütün yaratılmış şeylerle Ahid kurduğunu' açıkça söylemişti. Kendisi'nin o 'En Kudretli Kitap'tan ancak bir harf, o 'Uçsuz Bucaksız Okyanus'tan sadece bir 'damla' olduğunu, Kendi Zuhurunun 'O'nun cennet yaprakları içinde tek bir yaprak' olduğunu, 'Beyan'da yüceltilen herşeyin' Kendi elinde yalnız bir 'Yüzük', Kendisinin ise 'Tanrı'nın Göndereceği Kimse'nin elinde bir yüzük' olduğunu, O'nun bu yüzüğü 'nasıl isterse, ne için isterse, ne vasıta ile isterse çevireceğini' ifade etmişti. Kendisini O'nun için 'tamamen feda ettiğini', O'nun hatırı için 'lanetlenmeye razı olduğunu,' O'nun sevgisi uğrunda şehit olmaktan başka bir özlemi' olmadığını açıkça beyan etmişti ve nihayet kesin ve açık olarak şöyle haber vermişti:'''Beyan bugün bir tohumdur; 'Tanrı' nın Göndereceği Kimse'nin Zuhuru'nun başlangıcında tam kemale erecektir.' 'Bu Emrin üzerinden dokuz geçmedikçe, yaratılan şeylerin hakikatı açıklanmayacaktır. Şimdiye kadar gördüğün herşey, ıslak tohum safhasından Bizim onu etle kaplamamıza kadar olandır. Yeni bir yaradalışı görene kadar sabret. Söyle: 'Mukaddestir Yaradanlar'ın En Mükemmeli Allah!'''.

Hz.Bahaullah'ın Kendi Zuhuru'nun akıl almaz azametini ve üstün vasfını teyit eden beyanı ise şöyledir: 'Beyan Noktası'nın (Bab) etrafını tavaf ettiği o geldi. Gökte ve yerde bulunan herkes eğer bu günde, mertebeleri Kur'an Dini'nin harflerinden onbin kere daha izzetli olan Beyan Harfleri'ne mukadder kılınan iktidar ve vasıflarla süslenmiş olsalar ve onların hepsi göz kırpması kadar çabuk geçen bir süre Benim Zuhurumu tanımakta tereddüt etseler, Tanrı'nın nazarında yoldan çıkmışlardan ve 'inkar Harflerinden' sayılacaklardır.' Hz.Bahaullah İkan Kitabı'nda Kendine kinayede bulunarak şöyle buyurmuştur: 'İlahi Kudret Sultanı, kendi harikulâde kelimelerinin bir harfi ile Beyan'ın ve Beyan ehlinin tamamındaki hayat nefesini söndürmeye, bir harfi ile onlara yeni ve sermedi bir hayat bahşetmeğe ve onları ayağa kaldırıp kendi boş ve bencil arzularının mezarından çıkartmaya muktedirdir.' Hz.Bahaullah Kendi Zuhur Gününü ise şu kelimelerle tanımlamıştır: 'Bu, günlerin Sultanı'dır,' 'bizzat Tanrı'nın

Günü,' `ardından asla gecenin gelmeyeceği Gün,' `güzün hiçbir zaman yetişmeyeceği Bahar' `geçmiş çağlara ve asırlara göz,' `her Tanrı Peygamberi'nin, her ilahi Haberci'nin susadığı,' `dünyanın çeşitli kavimlerinin özlemini çektiği,' `vasıtasıyla `Tanrı'nın Kendi Haberci ve Peygamberleri zümresinin ve onlardan öte, O'nun kutsal ve el değmez Mabedi'nin bekçilerinin, İlahi Sarayın mükimlerinin ve Baha Çadırı'nın Sakinleri'nin kalplerini denediği Gün' . Ve yine şöyle buyurmuştur: `Bu En Kudretli Zuhur'da geçmişin bütün dinleri en yüksek ve tam bir kemale erdiler'. `Eski Zuhurlar'ın hiçbiri, takdir edilen bir derecenin dışında, bu Zuhur'un mahiyetini tam olarak hiçbir zaman idrak etmedi.' Hz.Bahaullah Kendi Makamı hakkında şöyle buyuruyor: `O olmasaydı hiçbir İlahi Haberci Peygamberlik Hilatı ile süslenmez ve Kutsal Kitaplar'ın hiçbiri indirilmezdi.'

Hz.Abdülbaha'nın, Babası'nın şahsında görülen Zuhur'un herşeye üstün niteliği hakkındaki çok önemli beyanı ise şöyledir: `Hakikat Güneşi'nin yaz ortası ihtişamı ile tekrar parlaması veya baharın şaşaalı parlaklığı ile yeniden görünmesi için asırlar, çağlar geçecek.' `Cemal-i Mübarek'in başlattığı din düzenini düşünmek bile, bu yüce izzetten bir an için pay almak özleminde olan eski çağların azizlerini yere sermeye yeterdi.'

Bahai Eserleri, Hz.Bahaullah'ı insanlık tarihinde yeni ve evrensel külli devri başlatan Tanrı'nın Evrensel Mazharı olarak tanımlayan pek çok bölümler içermektedir. Hz.Abdülbaha bir soruya yanıt olarak bunu şöyle anlatmaktadır:

Hasıllı, varlık aleminde külli devirlerden herbiri uzun bir müddet, sayıya gelmez asırlardan ibarettir. Külli devir zarfında birçok Tanrı Zuhur Mazharları suud sahasında görünür; nihayet o külli devrin Külli Büyük Zuhuru vukua gelerek alemi nurlara boğar. Külli Zuhur Mazharı'nın devri çok uzun sürer; ondan sonra birçok Mazharlar O'nun gölgesinde gelerek, zaman icabına göre, dünyevi sorunlara ve işlere yönelik bazı yasaları yenilerler. Bu tali Zuhurlar Külli Zuhura tabi olurlar.'(19)

Hız.Bahaullah sadece, bin yıl süreceğini söylediği Kendi Devri'nin Sahibi değil, fakat aynı zamanda `Bahai Külli Devri' olarak bilinen külli deviri de başlatandır. Hz.Abdülbaha bu külli devrin süresinin en az beşyüzbin yıl olacağını söylemiştir. Bu dönemde bazı Peygamberler gelecekler, ancak, Peygamberler bağımsız dinlerin kurucuları olsalar da, yine de ilhamlarını Hz.Bahaullah'tan alacaklardır. Bir Levih'te Hz.Abdülbaha şu beyanda bulunmuştur:

İleride bulutların gölgelerinde gelecek olan Peygamberler'e gelince, biliniz ki ilham kaynaklarıyla ilişkileri Cemal-i Mübarek'in gölgesi altında olacaktır. Ancak, buldukları zamanla ilgili olarak herbiri `nasıl isterlerse öyle yapacaklar'.(20)

Yukarıdaki beyanın ışığı altında Hz.Bahaullah'ın, Bahai Devri'ndeki ruhani hayatın kaynağı olduğu açığa çıkmaktadır. İleride ise, gelecek Peygamberler'i motive eden güç olarak kalacak ve diğer Tanrı Mazharları'nın gelişi ile Bahai Külli Devri boyunca insanlığın gelişmesi için gerekli ruhani enerjileri ilerleme kaydederek salıverecektir. Bahailer'in genel kanısı, Tanrı Mazharları'nın gerçeğinin bir ve aynı olduğu şeklindedir. Onlar sadece Zuhurları'nın yoğunluğunda değişirler. Her biri kendi dönemindeki insanların kapasite ve algılamalarına göre Tanrı sıfatlarını gösterirler. İlk bakışta bu inanç gelecek peygamberler'in Hz.Bahaullah'ın gölgesinde olacağı ifadesi ile bağdaşmayabilir. Ancak, her biri insanlık için yeni kanunlar ve öğretiler getirecek olan bu Peygamberler, Bahai Külli Devri içinde yeni dönemler başlatacaklardır. Bunu daha yakından inceleyelim.

Tanrı Mazharı'nın gelişi, doğa aleminde ilkbaharın gelişine benzetilebilir. doğanın her baharda yeni bir hayata kavuşması gibi, insan da her Peygamber'in gelişi ile tazelenir ve yeniden canlanır. Doğa aleminde her yıl birbirini kovalayan mevsimler sonucu ağacın yavaş yavaş büyüdüğünü, geliştiğini ve ilk meyvesini verme aşamasına geldiğini görürüz. Bu, büyük sonuçlar doğuran bir olaydır. Çünkü ağaç artık olgunluk mertebesine varmış ve her yıl yaşamı boyunca aynı meyveleri vermeğe devam edecektir.

Aynı şekilde, insanoğlu Tanrı Mazharları'nın gelmesi ile aşama aşama büyümüştür. Hz.Bahaullah'ın Zuhuru, insanın olgunluk devrinin hedeflendiği zamanda gerçekleşmiştir. Bu aşama tıpkı ağacın çiçek açtığı ve ilk meyvesini verdiği zaman gibidir. O halde, Hz.Bahaullah'ın Zuhuru'ndan fişkırınların sonucunda insan ne başarır. O'nun devrinin Altın Asrı'nda insanlık ağacı ne meyve verir, gelecek devirlerde gelişmesinin temellerini oluşturmuş olacaktır.

Hz.Bahaullah'ın amacının yeryüzünde hayat olduğu sürece insan birliğini kurmak olduğunu, Eserleri'ni incelediğimiz zaman görebiliriz. Bu, O'nun Zuhurunun, insanın bu dünyada erişebileceği en yüksek hedef olan, insan toplumu yapısına ilişkin meyvesi olacaktır.

Gelecekte Tanrı Mazharları'nın gelmesi sonucunda insanoğlu, gelişmeye ve ilerlemeye devam edecektir. Asil sıfatlar edinecek ve ruhen öyle bir seviyeye ulaşacaktır ki, onun erişeceği bu mertebeyi bugün kimse hayal dahi edemez. Fakat yine de Hz.Bahaullah'ın kurduğu insan birliği çerçevesinde hareket edecek ve Bahai Külli Devri'nde gelecek olan Tanrı Mazharları da O'nun gölgesi altında olacaklardır.

Hz.Bahaullah, kendi nesline hitaben, insanlık için attığı temel özelliğini şu sözlerle teyit etmiştir:

Ey beşer çocukları, Tanrı Emri'ni ve O'nun Dini'ni ihya etmenin temeli amacı, beşer ırkının çıkarını korumak ve beşer birliğini ileri götürmektir.... Doğru yol, muhkem ve sarsılmaz temel budur. Bu temel üzerine her ne inşa edilirse edilsin, dünyada vuku bulacak değişiklikler hiçbir şekilde O'nun gücünü yok edemez, sayısız asırların dahi geçmesi O'nun yapısını bozamaz. (21)

Hz.Bahaullah'ın Zuhuru ve önemi ile ilgili olarak, Hz.Şevki Efendi'nin aşağıdaki sözleri ve Hz.Bahaullah'ın sözlerinden alınan bölümler bu muazzam Zuhurun üstün karakterini vurgulamaktadır.

Mesajı'nın muazzam imalarına sadık kalmak istersek, Hz.Bahaullah'ın Emri, külli bir devrin En Yüksek Noktası, gelişerek birbirini izleyen dinlerin en son aşamasıdır. 'Hz.Adem'le başlayıp Hz.Bab ile son bulan bu Peygamberler Bütün Dinler'de Beklenen Kişi'nin Geleceği Günler Günü'nün Gelişi için yolu hazırlamış ve her defasında daha da artan bir şiddetle O'nun yolunu beklemişlerdir.

Kendisinin şiddetli bir lisan ve zorlayıcı bir güçle bizzat tekrar tekrar ileri sürdüğü iddialara şöyle bakmak, O'nun sahibi olduğu bu Dinin karakterini tam olarak sergilemeğe yeter.

Önemini ve anlamını anlamak istiyorsak, o zaman dikkatimizi Kalemi'nden akan sözlere vermeliyiz o sözler ki, böylesine muazzam bir Zuhur'un kaynağından salıverdiği gizli kuvvetleri bahşederek olsun, uzun bir zamandan beri beklenen Gün'ün ihtişamını överek veya gizli sıfatlarını tanıyıp ona erenlerin makamlarını yücelterek olsun, bu bizlerin tahmin bile edemeyeceği zenginlikleri Hz.Bahaullah ve O'na yakın seviyedeki Hz.Bab ve Hz.Abdülbaha gelecek nesillere bu sözlerle miras bıraktılar. Bu konuyla ilgili bu gibi deliller öyle bir güçle doludur ve öyle güzellikler içermektedirler ki, ancak nazil olduğu lisana vakıf kişiler onun değerini yeterince anladıklarını iddia edebilirler. Bu deliller o kadar çoktur ki, aralarından en önde gelenleri derlenecek olsa bir cilt tutar. Bu nedenle benim şu anda yapabileceğim tek şey, sizlerle ancak O'nun ciltler dolusu eserlerinden seçtiklerimi paylaşmak olacaktır:

Hz.Bahaullah 'bu Zuhur'un yüceliğine, hayal edilemeyecek yüceliğine Tanrı huzurunda tanıklık ederim' ve insanların bundan habersiz kalmaması için de 'Biz pek çok Levihlerimizde bu gerçeğe atıfta bulunduk' diye buyurmuştur. Bu yüceler yücesi Zuhur'da açığa çıkan, ne geçmiş yılların tarihinde görülmüş, ne de gelecek tarih böyle bir şeye şahit olacaktır.' Hz.Bahaullah Kendisi'nden ise şu

sözlerle bahsetmektedir: `Tevrat'ta Yahova denilen O'dur. İncil'de Hakikat Ruhu diye belirtilen O'dur. Kur'an'da Büyük Haber diye iddia edilen O'dur.' `O olmasaydı hiçbir İlahi Elçi Peygamberlik elbisesi ile donanamazdı, ne de herhangi bir kutsal yazı izhar olabilirdi. Tüm yaratıklar buna şahittir.' `Bugün bilinen ve basit terimlerle de olsa muazzam ve özelliklerle dolmuştur.' `Pek çok insan hâlâ olgunluk çağında değildir. Yeterli kapasiteye sahip olsalardı, ilmimizden onlara öylesine büyük ölçüde ihsan ederdik ki, yerde ve gökte yaşayanlar Kalemimiz'den akan güzelliğin fazileti ile kendilerini Tanrı bilgisi dışındaki tüm bilgilerden tamamiyle bağımsız bulurlar ve güvenle huzur tahtına otururlardı.' `Tanrı huzurunda vekarla teyit ederim ki, Hazretin Kalemî parlak harflerle Benim kar beyaz kaşlarıma bu mis kokulu kutsal kelimeleri yazmış:"Bakınız, yeryüzünde yaşayan ve semanın sakinleri sizler tanıksızın, o gerçekten sizin Mahbubunuz'dur. Varlık dünyasının bir eşini daha görmediği Kişi O'dur. O'nun büyüleyici güzelliği Hüküm Sahibi, Güçlüler Güçlüsü, Eşsiz Tanrı'nın sevincine neden oldu!"(22)

Hz.Bahaullah'ın Kendi Emri'nin büyüklüğünü kanıtlayan bu sözleri O'na inananlarda, Zuhuru ile insan ırkına yapmış olduğu yatırımların muazzam potansiyeli üzerinde düşündükleri zaman korku ve hayret duyguları uyandırmaktadır. Nuru, uzak zamanlara uzanan asırlara ve devirlere saçılmaya mukadder kılınmıştır. Habercisi, müjdecisi Hz.Bab, `Peygamberler'in ve Elçiler'in etrafında tavaf ettikleri' Nokta-i Ula(23) Yeni Gün'ün Şafak Suru'nu çaldı ve O'nun şهادeti ile üzerine ölümsüz parlaklık saçtı. O'nun sahibi, Hz.Bahaullah, `Tanrı'nın Baha'sı `Anlaşılmaz Sırrı'ndan bir nebze parıltı' ifşa ederek Tanrı Günü'nü başlattı, yeni bir varlık var etti, ona yeni bir hayat üfledi, beşer ırkının birliğini koruyacak ve geliştirecek kanunları ve öğretileri açıkladı ve binlerce yıl sürecek bir sistemin temellerini attı. Hz.Bahaullah'ın Ahd'nin merkezi olan Hz.Abdülbaha, `Bahai Dini'nin tüm faziletlerinin O'nda görüldüğü ve Bahai idealinin tümünü kendinde toplayan', O'nu sadakatsızların gazabından korudu, nurunu Batı dünyasına saçtı, gelecekte dünya üzerinde kurulacak olan Düzen'in modelini ve çekirdeğini oluşturan İdari Düzen'in ana hatlarını çizdi.

Bu İdari Düzen'de yükselen mahalli, milli ve uluslararası kurumlar Hz.Bahaullah'ın sadık yardımcıları tarafından eski düzenin kalıntıları üzerine inaçla inşa edilmektedir, çünkü O'nun Zuhuru'nun mevcut yaratıcı enerjisi ve ilahi gücü, şu anda son derece umutsuz ve huzursuz durumda olan insan toplumunu değişime uğratacak, daha sonra her yönüyle birleşmiş bir dünya toplumuna dönüştürecek ve gelecek asırlarda da Altın Çağ'a, yani uzun zamandan beri beklenen ve yeryüzünden mutlaka kurulacak olan Tanrı Melekutu'na eriştirecektir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

EKLEMELER 1

Mirza Ağa Can

Hız.Bahaullah'ın Suudu'ndan hemen sonra, Muhammed Ali'nin* isyanı sonucunda Hız.Bahaullah'ın bazı dostları da dahil olmak üzere Emir'de ileri gelen birkaç mübelliğ Ahd'i bozdular. Hız.Abdülbaha'ya karşı geldiler ve Bahai toplumuna büyük zararlar verdiler. Fakat Hız.Bahaullah'ın Misakı son derece sağlam kurulmuştu ve bir çok sadık ve imanlı kahraman Bahai, sadakatsiz kişilerin şiddetlerine karşı Misakı korumak üzere Hız.Abdülbaha'nın etrafına toplandılar.

Hız.Bahaullah'ın dostları arasında O'nunla en yakın bağlantıyı sağlayan ve O' nun sekreteri olma ayrıcalığına sahip olan tek kişi, Mirza Ağa Can'dır. Ancak, ona lütfedilen bu büyük onura rağmen, Ağa Can'ın gururu ve hırsı onun Ahd ve Misak'a sadık kalmasına engel oldu. Bunun sonucunda Hız.Abdülbaha'ya karşı çıktı ve Bahailer'in zihinlerinde şaşkınlık yarattı.

Hız.Abdülbaha zamanında birkaç yıl O'nun sekreterliğini yapan sadık bir mümin olan Dr. Yunus Han-ı Afruhte Akka'da kaldığı dokuz yıl içinde geçen en ilginç olayları bir araya getirmişti. Mirza Ağa Can'ın 1897 yıllarında Akka'daki son yılları ile ilgili hatıralarından alınan parçanın tercümesi şöyledir:

... Hız.Bahaullah'ın Suudu'yla gözden düşen Mirza Ağa Can sefil bir hayat yaşıyordu. Ancak, Hız.Bahaullah'ın âlicenaplığı sonucu yeterli geliri vardı. Nakıslar gizlice onu öldürmeğe karar verdiler. Belki de bunun nedeni, mallarını elinden almak veya Hız.Bahaullah'ın yaşamının sonuna doğru onun hal ve tavrından memnun olmadığı için

* Daha ayrıntılı bilgi için Hız.Şevki Efendi'nin 'God Passes By' adlı kitabının 244-251 no'lu sayfalarını okuyabilirsiniz.

idi. Mirza Ağa Can onların planlarını farkettiler ve hemen Hz.Abdülbaha'ya gitti ve yaptığı kötülüklerden ötürü O'ndan af diledi ve O'nun evine sığındı.

Daha sonra, Nakıslar olay yaratmak ve Hz.Abdülbaha'ya zarar vermek için Mirza Ağa Can'ın durumundan yararlanmaya karar verdiler... Onunla aralarında gizli bir bağ kurmayı başardılar ve inananlar arasında fesat çıkarmak için yardımını istediler. Onunla iletişim kurdular ve uzun bir süre, camia içerisinde uyumsuzluk ve huzursuzluk yaratmak için bir plan hazırladılar. Mirza Ağa Can'ı Hz.Bahaullah'ın sekreterliğini yaptığı ve Tanrı Kelamı'nı nazil olduğu esnada kaydettiği için, ayağa kalkarak ilahi sözlerin kendisine ait olduğunu iddia etmesi için teşvik ettiler.

Bu kışkırtmalar sonucunda Mirza Ağa Can, bu talihsiz insan, uzun süre bazı yazılar hazırlamak için çalıştı. Bu yazılarında, rüyasında Hz.Bahaullah'ın huzuruna çıktığını, ilahi sözlerin ve ilhamın alıcısı haline geldiğini ifade etti. Bu yazılarında, Allah'ın gazabını bazı inananların üzerlerine yağdırdığını ve onlara iletilmesi gerektiğini içeren bazı bölümler de vardı.

Hatta Mirza Ağa Can, ilahi semada yeşil mürekkeple yazılmış olan Emri kafirlerden kurtarmasını emreden bir Levih aldığı da iddia etti. Ahd ve Misak'ın Merkezi olan Hz.Abdülbaha'ya yönelttiği gerçek dışı suçlamalar ve iftiralar, nakısların yapmış olduklarından çok daha kötüydü. Daha önceden belirlenen bir günde Mirza Ağa Can, aynı usluhta yazılmış kendi `Zuhur eserleri'ni içeren kâğıtları nakıslara verecek ve onlar da, Hz.Bahaullah'ın gününde olduğu gibi bunların Mirza Mecdettin'in* el yazısı ile kopyalarını çıkartıp Bahailer'e dağıtacaklardı.

* Hz.Bahaullah'ın sadık kardeşi Mirza Musa, Ağayı Kelim'in oğluydu. Bir zamanlar Hz.Bahaullah'ın Levihlerini kopya ederdi. Fakat sonra Hz.Abdülbaha'nın en korkunç düşmanı ve Nakısların başı Muhammed Ali'nin en güçlü desteği oldu.

Dr. Yunus Han hatıralarında yazdığına göre, Nakıslar planlarını Hz.Bahau'llah'ın Suudu'nun yıldönümünde gerçekleştirmeğe karar vermişlerdi. Ahbapların Hz.Bahau'llah'ın Türbesi'nin etrafında toplanacaklarını biliyorlardı ve gerginlik ve huzursuzluk yaratmak için Mirza Ağa Can'ın o toplantıda açıkça Hz.Abdülbaha'nın aleyhine konuşması gerektiğini planladılar. Aynı zamanda Nakıslar Yahya Tabur Akası'nın o gün orada bulunmasını sağladılar. Onlara karşı dost, Hz.Abdülbaha'ya karşı düşman yüksek rütbeli bir hükümet görevlisiydi. Görevi, beklenen olaylar çıkıncaya kadar gözden uzak durmaktı. Olay çıkınca da o ve adamları ortaya çıkıp inananlara karşı harekete geçecekti. Daha sonra Hz.Abdülbaha'nın aleyhinde İstanbul'daki hükümet yetkililerine O'nun Kutsal Topraklar'dan başka bir yere sürgünü isteyecekti.

İşte Dr. Yunus Han'ın Mirza Ağa Can ile ilk karşılaşması ve Hz.Bahau'llah'ın Suudu'nun yıldönümünde yer alan olaylar ve büyük bir trajedinin sessizce üstesinden gelinmesinin öyküsü:

... Pek çok kez kabul salonuna Hz.Abdülbaha'nın huzuruna davet edildiğimiz zamanlarda yaşlı, kısa boylu beyaz sakallı, kumral bir adam herkesten sonra odaya girer, beline kadar eğilir, Hz.Abdülbaha'nın işareti üzerine gidip eşikte otururdu. Bu adamın kim olduğunu merak ettim ve birçok kez odadan çıktıktan sonra orada oturan inananlardan kimliğini sormak istedim. Fakat daha sonra sormayı unuttum. Bunun nedeni de, Hz.Abdülbaha'nın lütufkâr konuşmalarının sarhoşluğuyla kendimizden geçmemiz ve oradan ayrıldığımız zaman birbirimizle konuşacak halde olmamamızdı.

Bir gün (Hz.Abdülbaha'nın huzurunda) odanın girişine yakın oturuyordum. O yaşlı adamın geldiğini gördüm, önce koridorun girişinde secde etti, sonra odaya doğru yürüdü ve odanın girişinde tekrar secde etti. Sonra içeri girdi ve Hz.Abdülbaha oturmasına söyleyinceye kadar öyle kaldı ve kafasını kaldırmadan kapıya yakın bir yere oturdu... Bu adamın kim olduğunu ve neden onu daha önce şehirde ahbaplarla birlikte görmediğimi yine çok merak etmişim.

Hız. Abdülbaħa'nın huzurundan ayrıldıktan sonra, bu adamın evin iç bölümüne gittiğini gördüm. Birisine onun kim olduğunu sordum, bana onun Mirza Ağa Can olduğunu söyledi... Sonra, Mirza Ağa Can'ın burada ne işi olduğunu dostlarımdan sordum. Hız. Bahauallah'ın reddettiği ve Nakısların öldürmek istediği kişi değil mi? diye sordum. Artık Hız. Abdülbaħa'nın evine sığındığını söylediler. O günlerde sık sık gözden düşen Mirza Ağa Can'ı düşünüyor ve sonunun ne olacağını merak ediyordum. Onbeş gün sonra Emir alanında önemli ve unutulmayacak bir rol oynayacağı ve benim de buna tanık olanlardan birisi olacağım hiç aklıma gelmezdi.(2)

Dr. Yunus Han ayrıntılı bir şekilde yazdığı anlarında, Hız. Bahauallah'ın Suudu'nun yıldönümü gecesinde geçmiş yıllarda olduğu gibi, bütün ahbabların nasıl Akka'da toplandığını, güneş batmadan önce Hız. Abdülbaħa'nın refakatında nasıl Hız. Bahauallah'ın Türbesi'ne doğru gittiklerini, güneş doğuncaya kadar orada dua ettiklerini ve sonra Behçi'de misafirhaneye çekildiklerini anlatmaktadır.

Dr. Yunus Han o gün olanları ise şöyle anlatmıştır:

... Öğle yemeğinden sonra kısa bir süre oturduk... Nakısların telaşlı telaşlı etrafımızda dolaştıklarını ve bir takım yabancıların da orada olduğunu gördük. Çok geçmeden, amaçlarının kargaşa yaratmak olduğunu öğrendik.

Öğleden sonra çay içildikten sonra herkes Hız. Bahauallah'ın Türbesi'ne gitmek üzereyken, Mirza Ağa Can'ın konuşmak istediğini ve Köşkün önüne bizim için sandalyeler konulduğunu duyduk.

... Her zaman Hız. Abdülbaħa'nın ayaklarına kapanan bu ihtiyar, şimdi herkes tarafından görülebilmek için bir taburenin üzerinde ayakta duruyordu... konuştuğça tutarlı olmaktan çok uzak olduğunu gördüm ve maksadını anlamaya çalıştım; fakat sonuçta sınırlarım bozuldu... Korkuyla dolduğunu ve titrediğini farkettim,

arada bir sadece şöyle bir iki kelime kulağıma çalınıyordu: `Secdeye vardığımda uyuya kalmışım...' `Cemal-i Mübarek bana buyurdular ki...' `Yeşil mürekkeple yazılmış bu mektup bana verildi...' `Neden boş boş oturuyorsunuz? Neden? Neden?' Bir gece önce uykusuz kaldığım için ve şimdi de böyle saçmalıkları dinlemekten sıkıldığım için kızıp oradan ayrıldım. Akka'da ikamet eden ahabplardan birisi olan Mirza Mahmud-i Keşani Mirza Ağa Can'ı protesto etti ve çok geçmeden bir kargaşa çıktı. (3)

Ahabplardan birisi hemen Hz.Abdülbaha'ya olayı haber verdi. Hz.Abdülbaha görünür görünmez Mirza Ağa Can Hz.Bahaullah'ın Makamı'na doğru koştu ve içeri girdi. Sadık müminlerden Mirza Ali Ekber, derhal onun arkasından koştu ve rulolar halinde beline bağlı ve abasının içinde saklı yazıları Mirza Ağa Can' dan almayı başardı. Hz.Abdülbaha'ya teslim edilen bu yazılar Hz.Bahaullah' ın eserlerinin uslubunda yazılmıştı. Hz.Abdülbaha'ya saldıran pekçok paragraflarla doluydu ve ahabplara verilmek üzere hazırlanmıştı.

Hz.Abdülbaha'nın mevcudiyeti ile ahabplar birkaç dakika içinde sakinleştiler. Mirza Ağa Can, Nakısların yanına gitti ve Mirza Muhammed Ali'nin odasının penceresinin arkasında duran hükümet memurları kötü emellerini gerçekleştirmek için fırsat bulamadılar. Bu olaydan sonra Mirza Ağa Can Nakıslarla bir oldu ve onların en güçlü destekleyicileri oldu. 1901 yılında da öldü.

EKLEME II*

HACI MUHAMMED TAHİR-İ MALMİRİ

Hacı Muhammed Tahir-i Malmiri, dini taassubu ve çok sayıda hocasıyla tanınmış olan İran'ın Yezd kasabasında yaşadı, çalıştı ve vefat etti. Yaklaşık olarak Hz.Bahau'llah'ın Zuhuru'nun başlangıcına rastlayan 1852 yılında dünyaya geldi ve O günün yüzüncü yılının kutlanmasını görece kadar da uzun yaşadı. Yezd'deki herkes tarafından tanınıyordu. Yezd'de hiçbir kimse Bahai dostları tarafından onun kadar sevilmedi ve düşmanları tarafından onun kadar reddedilmedi ve aşağılanmadı.

Güçlü imanı ile bir kale gibi, Emre hizmet etmenin derin arzusu ile canlı, Hz.Bahau'llah'ın Yol Gösterici Eli'yle desteklendi, ızdıraplar karşısında korkusuz, ait olduğu Peygamberlik devrinin ruhunu devam ettirmek için tüm yaşamı boyunca ve bütün davranışları ile hizmet etti. Hayatını tamamen Emre adamıştı. Kafasındaki tek düşünce, Emri tebliğ etmektir. Hiçbir güç, hiçbir düşünce, alışagelmış hiçbir günlük olay onu bu yüce amaçtan caydırmadı. Tebliğdeki yiğitliği o denli güçlüydü ki, bugün Yezd şehrinin Bahai toplumu Emre olan bağlılıklarını onun ömür boyu çalışmalarına borçludur.

Hacı Muhammed Tahir, dahi bir münazaracı ve hatiptir. Basit esprilerden ağıdalı tebliğlerine kadar insana ilham veren konuşmalarından duyulan zevki anlatmak zordur. Onun, dünyanın büyük dinler hakkındaki tarih ve edebiyat bilgisi muazzamdır. Hemen hemen Kur'an'ın yarısını ve yüzlerce İslam hadisini ezbere bilirdi. Aynı zamanda İncil ve diğer dinlerin kutsal kitaplarını da iyi bilirdi. Enerjisini aldığı kaynak sanki bitmek tükenmek bilmezdi. Dini konularda yorulmadan ve de dinleyenlerini sıkmadan saatlerce konuşabilirdi. Dinleyenler onun şen şakrak konuşmasından, dalga gibi alçalıp yükselen zarif lisanından sanki büyülenirlerdi. Emrin düşmanları bile, onun cazibe ve asaleti karşısında susar ve itaat ederlerdi. Birkaç kez, hayatına kastetmek isteyen fanatik kişiler

hakikat araştırıcısı gibi ocakbaşı toplantılarına ceplerinde silahlarıyla geldiler. Ancak, onun hükmedici şahsiyeti ile karşılaştıkları zaman fikirlerini tamamen değiştirdiler ve işin tuhafı, birkaçı da gayet hararetili inananlardan oldular.

Fakat Hacı Muhammed Tahir'in konuşmalarından her zaman bal akmazdı. Yazd'deki İslam hocalarının birkaçı dışında hepsi zaman zaman onun alaylı ve sitemkar iğnelemelerine maruz kalmışlar veya onun beyan ağına dūřup kanat çırpamaz hale gelmişler, ya da onun hayret verici tartışmasının karşısında şaşırıp kalmışlardı.

Teblię iřinin zirvesinde hemen hemen her akřam gece yarılarna kadar devam eden ocakbaşı toplantılarına katılırdı. Boř olduęu veya eve erken dōndūęu geceler sabahın erken saatlarına kadar uyumaz, ya dua ve mūnacaat ederek mūtevazı evinin içinde dolařır, ya da okumak veya yazmak için otururdu.

Kalemi de dili kadar hazır ve gūlūydū ve gayet açık, canlı ve ilham verici ciltler dolusu eser yazdı. Őnlū eserlerinden birisi olan, 'History of the Martyrs of Yazd' (Yezd Őehitleri'nin Tarihi), Bahai tarihindeki en korkunç Őykūlerin duygulandırıcı bir tasviridir. Seçilmiř zengin hatıralarını içeren ve İkinci Dūnya Savařı esnasında yazdıęı 'Memoirs', Sevgili Emrin Velisi tarafından gelecekteki Bahai tarihçileri için zengin bir bilgi kaynaęı olarak nitelendirilmiřtir. İnan Milli Ruhani Mahfili'nin direktifiyle hazırladıęı Őlūmsūz eserlerinden bir dięeri de, Emrin kendi yōresinde bařlaması ve būyūmesinin tarihçesidir. İki cilt olan bu eserde ilk kahramanların ve o bōlgedeki muhacirlerin hayatlarını, bařarılarını, ızdıraplarını ve řehit olmalarını anlatmaktadır. Fusul Arba'ih(*) adlı eseri ise, Emrimizin kurucusu ve Habercisinin Peygamberlik tezinin çeřitli din kitaplarından alınan pasajlarla kanıtlanıřını ve ustalıkla sergileniřini içermektedir.

Hayatının en būyūk izzeti, çok az insana nasip olan 1878'de Hz.Bahau'llah'ın huzuruna Akka'da mūřerref olarak, orada dokuz ay kalmasıydı. Bu unutulmaz ziyareti sırasında yařadıęı olaylar ve edindięi tecrūbeler ve Hz.Bahau'llah'ın řahsından sadır olan o

anlaşılmaz güçle yüzyüze gelmek, Hacı Muhammed Tahir' in tüm varlığı üzerinde derin ve kalıcı bir etki yarattı ve olaylı hayatının tehlike ve dalgaları arasında yavaş yavaş ve zaferle yoluna devam etmesini sağlayan ilham ve ruhani aydınlık kaynağı oldu.

Hz.Bahau'llah ile görüşmelerinin en harikulade yönü, O'nun göz kamaştırıcı etkisinde kaldığı gerçeğiydi. Ancak çok ender olarak O'nun Cemali'ne bakma veya tek bir kelime söyleme cesaretini gösterirdi. Daha çok ruhani basiret duygusuyla anlatmaktadır: 'Ne zaman Cemal-i Mübarek'in huzuruna varsam, sormak istediğim şeyi kalbimden geçirirdim ve O bana her seferinde cevap verirdi. O' nun yüce kudretinden öyle derinden etkilenirdim ki, O'nun huzurunda her zaman büyülenmiş ve kendimden geçmiş bir halde otururdum.' Birgün Hz.Bahau'llah'a Emir uğruna hayatını feda etme şerefine nail olabilmesi için yalvardı. Hz.Bahau'llah'ın cevabı 'Emri tebliğ etmek için çok yaşayacaksınız' oldu. Gerçekten de uzun yaşadı -yüz yıl- ve örnek bir sadakatle Emre hizmette kendini gösterdi.

Hz.Bahau'llah ve Hz.Abdülbaha'nın onun adına yazdığı harikulade Levihler ve Emrin Sevgili Veli'sinin mektupları onun asil ve hizmet dolu yaşamının en güzel kanıtlarıdır.

Hacı Muhammed Tahir 1914 yılının başlarında ikinci kez ziyaret için Kutsal Topraklar'a gitti ve orada Hz.Abdülbaha'nın sınırsız inayet ve sevgisinin ışığı altında dört ay kaldı.

Maddi dünyanın rütbe ve zenginliği Hacı Muhammed Tahir'i hiç ilgilendirmedir. Basit yaşamını genellikle el tezgahında çalışarak kazanırdı. Yine de, günlük ihtiyacı olan bir iki çuval hububat veya benzerini edindiği zaman, bir miktarını kasabanın fakirleri ve şehitlerin dul eşleri ve çocukları için ayırmadan hiç kimse onlara el süremezdi.

Ondokuzuncu asrın sona ermesinden hemen sonra Yezd'de yaşanan korkunç Bahai katliamından sonra, Hz.Abdülbaha Hacı Muhammed Tahir'i, çaresizlere ve dehşete düşmüş şehit ailelerine

bakmakla görevlendirdi. Hacı Muhammed-Tahir birkaç yıl kendisini fakirlere yardım, kederlileri teselli, hastalarla ilgilenme ve çocukları eğitime gibi güç işleri organize etmeye adadı. Muhtaç ve kederlilere yiyecek, giyecek ve para vermekten büyük mutluluk duydu. Evi ve sofrası her zaman herkese açıktı. Kaleminden sadır olan, yaptığı hayırlı işleri takdir edici övgü dolu söz, onun fakirlere olan sevgi ve bağlılık duygularının parlayan kanıtları olarak ayakta durmaktadırlar.

Hayatının pürüzlü yılları boyunca, Hacı Muhammed Tahir sanki devamlı olarak belalarla nikahlıymış gibiydi. Ömür boyu düşmanlarının elinden çıktıkları, her fırsatta maruz kaldığı hakaret ve aşağılamalar, geçirdiği tehlikeli maceralar, Yezd'de Bahai katliamında ölen üç evladının acısı, yaşlılığında Yezd Mahfil üyeleri ile birlikte sevinçle karşıladığı zincirlerin ağırlığı ve mahpusiyeti - enerjisinin çelikleşmesine ve yılmaz imanının gerçek ölçüsünü göstermeğe yaradı.

Ömrünün sonuna doğru yıllar artık uzuvlarını yıpratmış ve zayıflatmıştı. Yaşlılık ve hastalığın ağırlığı altında seksen yıl taşıdığı yükü bir yana atarak 4 Haziran 1953 yılında sükunet içerisinde evinde öldü. Vasiyetnamesinde herşeyini Emre bıraktı.

Habib Taherzadeh

EKLEMELER III

VAHİD

Hz.Bahaullah tarafından `devrinin yegane ve eşsiz kişisi' olarak bahsedilen ve Vahid (Eşsiz) lakabı verilen Seyit Yahya-yı Darabi, Hz.Bab'ın Emri'ni kabul ettiğinde tanınmış bir Din adamı idi ve devrinin en büyük ışık saçanlarından oldu. İlim sahibi, âlim bir kişiydi ve özellikle hayret verici bir hafızaya sahipti. Kur'an'ın tamamını ezbere bildiği ve otuzbinin üstünde İslam hadisinin ezberinde olduğunu otorite sahipleri ifade etmiştir. Halkın saygı duyduğu, kraliyet çevresinde son derece hürmet edilen ve güvenilen bir kişiydi.

Hz.Bab'ın Mesajı'nın İran halkı üzerindeki etkisi o kadar büyüktü ki, Hz.Bab'ın Mekke'den dönüşünün hemen ardından bütün ülke, derinliklerine kadar çalkalandı. Nebil-i Azam bugünleri tarih kitabında şöyle yazmış:

`Heyecan dolu bir araştırma dalgası liderlerin ve halk kitlesinin kafalarını ve kalplerini sarstı. Hz.Bab'ın Zuhuru'nun doğuşunu müjdeleyen habercilerinin dudaklarından dökülen müjde ve kanıtların öykülerini duyanlar şaşkınlık ve hayret içinde kaldılar. Devletin ve Kilisenin ileri gelenleri bu harikulade Hareket'in gerçekliğini ve özelliğini soruşturmak için, ya bizzat iştirak ettiler ya da en yetenekli temsilcilerini gönderdiler.

Muhammed Şah bizzat kendisi bu raporların ne dereceye kadar doğru olduğunu ve mahiyetinin ne olduğunu teyit etmek için harekete geçti. Vatandaşı arasında en alim, en bilgili, en nüfuzlusu olan Seyit Yahya-yı Darabi'yi Hz.Bab ile görüşmesi için delege olarak gönderdi. Onun tarafsızlığına, yeteneğine ve derin ruhani iç görüşüne Şah'ın sonsuz güveni vardı. İran'ın ileri gelen kişileri arasında öyle üstün bir pozisyonu vardı ki, bulunduğu her toplantıda, toplantıya katılan dini liderlerin sayısı ne kadar çok olursa olsun

tartışmasız en gözde konuşmacı o olurdu. Onun yanında kimse görüşlerini beyan etme cesaretinde bulunamazdı. Herkes onun önünde saygıyla susar; herkes onun basiretine, erişilmez ilmine ve olgun hikmetine tanıklık ederdi.(1)

Vahid Hz.Bab ile görüşmek üzere Şiraz'a delgele olarak gönderildiği zaman, Tahran'da bizzat Şah'ın konuğuydu. Anlatıldığına göre yolculuk için Şah ona bir at, bir kılıç ve yüz tümen vermişti. Emrini yerine getirmek için Vahid derhal Şiraz'a doğru yola çıktı, yol üstünde Yezd'de oturan eşi ve dört oğlunu görmek için eve* uğradı. O şehirde pek çok kişi kendine verilen görev hakkındaki konuşmalarını dinlemeye gitti. Bu toplantının kısa bir özeti `Tarik-i Suhada'yı Yezd' (Yezd'in Şehitleri'nin Tarihi) adlı kitapta şöyle anlatılmakta:

... Vahit at sırtında elinde kılıcı, beraberinde birkaç tanınmış kişiyle kendisini dinlemek için binlerce kişinin toplandığı meşhur Musallayı Safdar-Han' a vardı. Orada onlara şöyle seslendi: 'Ey Yezd'in sakinleri, Şiraz'da tanınmış bir Seyit Beklenen Kaim olduğunu iddia etmiş. Şiraz'a gidip Onun'la görüşmek niyetindeyim. Yalancı olduğunu anlarsam bu kılıçla hesabımı göreceğim, fakat eğer iddiasının doğru olduğunu görürsem, canımı O'nun yoluna feda edeceğim. Yakında oraya hareket edeceğim, bu yolculukta benimle gelmek isteyen varsa buyursun.' Kalabalığın hepsi birden ona güvenlerini belirttiler ve duygularını şöyle dile getirdiler: 'Biz hepimiz alim veya cahil, yüksek veya alçak, zengin veya fakir olalım, bu konuda senin bizim temsilcimiz olmanı istiyoruz. Bizler senin ilmine, hikmetine, imanına ve inancına tanıklık ederiz. Bu Emri kabul etmen veya inkar etmen bizim için yeterli kanıttır. Buluşların ne olursa olsun senin görüşlerin kabulümüzdür ve arzularına boyun eğeriz.'(2)

Vahid yazılarının birinde Hz.Bab ile Şiraz'da görüşme tarihini 1262 yılının Cemadiyul-Evvel ayı (Nisan-Mayıs 1846) diye

* Babaevi, doğduğu yer Darab idi. Neyriz'de de evi vardı.

verir. Aşağıdaki Vahid'in Hz.Bab ile yapılan görüşmelerinin canlı bir aktarımıdır:

Seyit Yahya, Hz.Bab ile Hacı Mirza Seyit Ali'nin evinde görüştü ve Azim'in* tavsiyeleri üzerine davranışlarında O'na büyük saygı gösterdi. İki saat kadar Hz.Bab'ın dikkatini İslamiyetin metafizik öğretilerinin en anlaşılması güç ve şaşırtıcı konularına, Kur'an'ın gizli bölümlerine ve Din'in imamlarının mistik geleneklerine ve kehanetine çekti. Hz.Bab ilk önce onun İslamiyetin yasaları ve kehanetleri ile ilgili ilmi değinmelerini dinledi, tüm sorularımı not aldı ve herbirine kısa fakat ikna edici cevaplar verdi. O'nun verdiği açık ve seçik cevaplar Seyit Yahya'da hayret ve hayranlık uyandırdı. Gurur ve kibirliliğine tevazu duyguları baskın çıktı. Üstünlük duyguları tamamen yok oldu. Ayrılmak üzere ayağa kalktığı zaman Hz.Bab'a şöyle hitap etti: 'Lütfen Rabbim, Sizinle bir dahaki görüşmem sırasında geri kalan sorularımı sunacağım ve böylece soruşturmamı bitireceğim.' Oradan ayrılır ayrılmaz Azim'le buluştu ve ona görüşmesinin raporunu verdi. O'nun huzurunda bilgimi boş yere ortaya koydum. O birkaç kelimeyle benim sorularımı cevapladı ve kuşkularımı giderdi. O'nun huzurunda öylesine küçüldüm ki, hemen huzurundan ayrılmak için izin istedim.' Azim ona öğütünü hatırlattı ve bu defa ona verdiği öğütü unutmamasını rica etti.

Seyit Yahya ikinci görüşmesinde Hz.Bab'a yönelmek istediği tüm soruların hafızasından silindiğine hayret etti. Soruşturma amacıyla ilgisi olmayan konularla yetindi. Çok geçmeden, daha da çok hayret ettiği, Hz.Bab'ın aynı açık ve seçiklikle daha önceki cevaplarını verdiği özellikte o an unuttuğu soruları cevaplandırmakta olduğunu gördü. Sonradan bana 'sanki derin uykuya dalmışım' diye ifade etti. O'nun sözcükleri, bir an sormayı unuttuğum soruları

* Hz.Bab'a karşı son derece saygılı olmasını, zira O'na karşı saygısız bir davranıştan pişman olmaması için tavsiyede bulunan, Vahid'in yakın arkadaşı, ulema ve Hz.Bab'a inananlardan birisi.

cevaplandırması beni kendime getirdi.' Bir ses hâlâ kulağıma şöyle fısıldıyordu:"Acaba, bütün bu olanlar bir tesadüf eseri midir?" Azim'i gördüğüm zaman bana soğuk davrandı ve sert bir şekilde:"Keşke şu okullar yok olsaydı da hiçbirimiz gitmeseydik! Kafasızlığımızdan ve gururumuzdan kendimizi Tanrının izzetinden mahrum ediyoruz ve O'nun çeşmesinin acı çekmesine neden oluyoruz. Bu kez O'nun huzuruna yaraşır bir tevazu ve herşeyden arınmış bir şekilde varabilmen için Tanrı'ya yalvarıda bulunmayacakmısın? Belki bu sayede O, inayetiyle senin tereddüt ve şüphelerini giderir."

'Hz.Bab ile üçüncü karşılaşmasında kalbimin derinliklerinde Kevser Suresini* bana açıklamasını istemeğe karar verdim. O'nun huzurunda bundan bahsetmemeye kararlıyım. Ben sormadan bu surenin açıklamasını daha önce yapılan mevcut açıklamalardan değişik bir tarzda yapacak olursa, o zaman O'nun görevinin İlahi özelliğine kanaat getirecek ve derhal Emrini kabul edecektim. Aksi halde, O'nu tanımayacaktım. O'nun huzuruna buyur edilir edilmez içime anlayamadığım bir korku düştü. Cemaline baktığım zaman uzuvlarım titredi. Defalarca Şah'ın huzuruna çıkan ve kendimde en ufak çekingenlik izi bulunmayan ben, şimdi o kadar korkmuş ve sarsılmışım ki ayaklarımın üzerinde duramıyordum. Benim halimi gören Hz.Bab, yerinden kalktı, bana doğru yürüdü ve elimden tutarak yanına oturttu.

"Kalbinden geçen birşey varsa Benden iste. Sana hemen söyleyeyim." Hayretten dona kaldım. Hiçbir şey anlayamayan, konuşamayan bir bebek gibi cevap vermeye gücümün olmadığını hissettim. Beni süzerken tebessüm etti ve "Sana Kevser Suresi'nin tefsirini yaparsam, Benim Kelâmımın Tanrı'nın ruhundan geldiğini tasdik edecek misin? Benim sözlerimin hiçbir şekilde büyü ve sihirle ilgili olamayacağına inanacak mısın?" O'nun bu sözlerini işitince gözlerimden yaşlar boşaldı. Tanrımız, biz kendimize haksızlık ettik: eğer Sen bizi affetmez ve bize acımazsan, biz yok olanlardan oluruz."

* Kur'an'ın 108. suresi.

Hz.Bab, Hacı Mirza Seyit Ali'ye kalem kutusunu ve kağıt getirmesini buyurduğu zaman öğlenin erken saatleriydi. Kevser Suresi' nin açıklamasını yazmaya başladı. Bu ifadesi mümkün olmayan haşmetli manzarayı nasıl tarif edebilirim? Ayetler gerçekten şaşırtıcı bir hızla Kaleminden* nazil oluyordu. Yazısının hayret verici sürati† Sesinin yumuşak ve zarif mırıltısı ve uslubunun harikulade kudreti beni şaşırttı ve hayrete düşürdü. Güneş batıncaya kadar bu şekilde devam etti. Surenin açıklaması tamamlanıncaya kadar hiç ara vermedi. Sonra kalemini bıraktı ve çay istedi. Hemen sonra da yüksek sesle öntümde okumaya başladı. O yüce açıklamada saklı hazinelerin anlatılmaz tatlı aksanla akışını duyduğum zaman, kalbim delice çarpmaya başladı. Güzelliği ile öylesine büyülenmişim ki, üç kez bayılacak gibi oldum. Yüzüme serptiği birkaç damla gülsuyu ile tükenen gücümü canlandırmaya çalıştı. Bu canlılığımı yeniledi ve okumasını bitirinceye kadar dinlenmemi sağladı.

Okuması bitince Hz.Bab ayrılmak üzere ayağa kalktı. Ayrılrken beni dayısına emanet etti. O'na "Molla Abdu'l-Kerim'le birlikte bu yeni açıklamanın kopyasını yazıncaya kadar ve kopyanın doğruluğunu tasdik edinceye kadar sizin misafiriniz olacak." Molla Abdul Kerim ve ben bu iş üzerinde üç gün üç gece çalıştık. Tamamı bitinceye kadar sırayla birbirimize bir kısmını yüksek sesle okuyorduk. Metindeki tüm hadisleri araştırdık ve hepsinin tamamen doğru olduğunu gördük. Dünyanın bütün güçleri bana karşı olsa O'nun Emri'nin büyüklüğüne olan güvenimi sarsmaya yetmeyeceğinden emin olma mertebesine ermişim.'(3)

* Hz.Bab'ın buyurduklarına göre nazil olan Tanrı Kelamı'nın hızı altı saatte bin ayetti.

† "Keşfil Gita"ya (s.81) göre o münasebette Hz.Bab'a ikibin ayet nazil oldu. Seyit Yahya'nın nazarında sadece bunun nazil oluşunun şaşırtıcı hızı değil eşsiz güzelliği ve açıklamasıyla derin anlamı da o derece hayret vericiydi.

Vahid Hz.Bab ile görüşmesinin raporunu Şah'a verilmek üzere Şah'ın mabeynisi Mirza Lutf-Ali'ye gönderdi. Mirza Lutf-Ali Vahid'in Babi Dini'ni kabul ettiğini duyunca başvezire şöyle demiş: "Öğrendiğimize göre Seyit Yahyay-i Darabi Babi olmuş. Eğer bu doğruysa, bize, O Seyit'in Emrini küçümsemekten vazgeçmek düşer."*4 Vahid Yezd halkına Hz.Bab'ın Emri'nin doğruluğunu bildiren bir mektup yazdı.

Hz.Bab'ın makamı'nı kabul etmesi yürekten ve tamdı. Hz.Bab'ın huzurundan ayrıldığı andan olaylarla geçen hayatının sonuna kadar, kendisini O'nun Emri'ne hizmet etmeye adadı. Gayret ve iştiyak ile Hz.Bab'ın Emri'ni yaymak için ayağa kalkması bir örnek ve en üst derecedeydi. Ülkeyi baştan başa dolaştı ve Emri büyük halk kitlelerine duyurdu.

İşte bu yolculuklarından birinde Tahran'da Hz.Bahaullah'ın huzuruna müşerref oldu. Oradan güneye doğru Yezd şehrine uzandı. Elinde kılıcı, at sırtında Şiraz'a giderken Musallayı Safdar-Han'da daha önce görüştüğü yere geldi ve burada binlerce insan, İslamiyet'te Beklenen Zat'ın geldiğini ilan eden duyuru konuşmasını duydu. Kalabalık arasından çok sayıda kişi derhal Hz.Bab'ın Emri'ni kabul etti. Aralarında Raza'r-Ruh lakabıyla bilinen Molla Muhammed Rıza, sonradan Meşhed'te şehit olan üç kardeşi; Emrin mümtaz şehitlerinden Varka'nın babası Hacı Molla Mehdi-yi Atri; bir evvelki bölümde adı geçen, Hz.Bahaullah'a Bağdat'tan Akka'ya kadar refakat eden, Mirza Cafer-i Yezd'i gibi yüksek ünvan sahibi kişiler de vardı. Bu mümtaz kişiler ve daha pek çok kişi Yezd'de Emrin sütunlarını oluşturudular ve duyuru alanındaki gayretleri, bağlılıkları ve özverileri sayesinde Emir o şehirde yeşerdi.

En nihayet, Vahid düşmanları tarafından Yezd'den çıkartıldı. Neyriz'e gitti ve orada Emri büyük bir cesaret ve metanetle ilan etti. Sonunda canını Rabbinin yolunda feda etti.

* Hz.Bab.

EKLEME IV

HACI MİRZA KERİM HAN

Hacı Mirza Kerim Han*, tanınmış hocalardan Seyit Kazım-ı Reştî'nin ölümünden sonra kendini Şeyhi tarikatının lideri olarak sayan ve Hz.Bahaullah tarafından Kitab-ı İkan'da ikaz edilen İslam ulemalarındandı.

Kendini böyle bir pozisyonda görmesi Seyit Kazım'ın öğretilerine ters düşüyordu, çünkü Seyit Kazım devamlı olarak müritlerine kendi ölümünden sonra etütlerini bir yana bırakmalarını, dünya bağlarından kendilerini kurtarmalarını ve Beklenen Zuhuru aramak için her yere dağılmalarını tekrar tekrar emretmişti. Fakat, birkaç hırslı kişi bu emre uymadılar ve Hacı Mirza Kerim Han bunlardan biriydi. Onun sadakatsızlığı ve samimiyetten uzak oluşu pek çoğu için, özellikle Seyit Kazım için malumdu. Nebil-i Azam, Nebil tarihinde şöyle der:

Şeyh Abu Turab'ın† şöyle dediğini duydum: `... Yıllarca Seyit Kazım'ın dizi dibinde oturan, bildiklerini ondan öğrendiğini iddia eden Hacı Mirza Kerim Han'a gelince, nihayet hocasından izin isteyerek Kirman'a yerleşti. Orada İslamiyet'in çıkarlarını yürütmek ve İslam Dini imamlarının hafızalarında birikmiş hadislerin yayınlanması işiyle meşgul oldu.

Bir gün Seyit Kazım'ın kitaplığındaiken elinde bir kitapla Hacı Mirza Kerim Han'ın öğrencilerinden biri geldi. Hocası adına kitabı Seyit'e uzattı ve bunu okumasını ve kendi el yazısı ile içindekileri doğrulamasını rica etti.

* Tam ismi Hacı Mirza Muhammed Kerim Han'ı Kirmani.

† Seyit Kazım'ın önde gelen müritlerinden; Tahran hapishanesinde Babi olarak öldü.

Seyit kitabın bazı kısımlarını okudu ve gelene kitabı geri verdi ve şu mesajı gönderdi:"Hocana söyle, kendisi kendi kitabını herkesten daha iyi değerlendirebilir." Ziyaretçi gittikten sonra Seyit üzgün bir sesle, "Lanet olsun! Yıllarca benimle beraberdi, şimdi ayrılmak istiyor. Bu kadar yıllık çalışmadan ve dostluktan sonra tek amacı, kitabı aracılığı ile böyle saçma ve ateist doktrinleri yaymak ve benim de bunu tasdik etmemi istiyor. Kendini Kirman'da kabul ettirmek ve ölümünden sonra liderlik dizginini ele geçirmek düşüncesiyle birtakım benliğini arayan ikiyüzlülerle anlaşmış. Düşüncelerinde yanılmış olması ne kadar acı! Çünkü, hidayet güneşinden esen ilahi zuhur esintileri, ışığını kesinlikle söndürecek ve etkisini yok edecektir. Çalışmalarının ağacı neticede bir hayal kırıklığı meyvesi ve kemiren pişmanlıktan başka birşey getirmeyecek. Doğru söylüyorum, siz bunu kendi gözlerinizle göreceksiniz. Gelecekte beklenen Zuhur'a karşı çıkacak olanların kötü etkilerinden korunmanız için size dua ediyorum."(1)

Hacı Mirza Kerim Han kendisini Şeyhi tarikatının lideri ilan eder etmez, ülkenin her yerinden çok sayıda Şeyhiler onu izlediler ve yeni doğan Din'e karşı kampanya açtılar.

Ün ve liderlik peşinde koşan bu ihtiraslı adam, İslam Dini'nde kendisine yüksek bir makam verdi. Yeni Din'in Rukn-i Rabi'si,*`dördüncü sütunu' olduğunu iddia etti. Fakat, bu azametli iddia, ulemaların gazabını uyandırdı ve iki bildiri yayınlayarak iddiasını geri almaya zorlandı.

Hız.Bab Emri'ni açıkladıktan hemen sonra Mirza Kerim Han'a bir elçi göndererek Makamı'nın Bab (kapı) olduğunu ve Emri'ni kabul etmesini emretti. Fakat o inkar etmekte direndi. Emir aleyhine kitaplar yayınladı. Hayatının sonuna kadar Emrin kökünü kurutma kararlılığında inatla ısrar etti. Babil'in nazarında Hacı Mirza Kerim

* Diğer üç sütunu Tanrı, Resul Hz.Muhammed ve mübarek imamlar.

Han, Nur ordusuna karşı gelen tüm karanlık güçlerin odağı olarak görüldü.

Birkaç vesile ile Hz.Bahaullah Eserleri'nde Hacı Mirza Kerim Han'a değinmiş ve davranışlarını kınamıştır. Çok meşhur Levh-i Kina'da* (Perde Levhi) suçlayıcı bir tonla ona hitap edilmiştir. Kitab-ı İkan'da Hz.Bahaullah ondan şöyle bahseder: `... İlim ve irfanı ile meşhur ve kavminin ileri gelen liderlerinden geçinen bir adam yazdığı bir kitapta gerçek ilim erbabını kötülemiş ve tezyif eylemiştir.' Daha sonra `benlik ve ihtiras yollarında yürüyen ve cehalet çöllerinde kaybolmuş' kişi diye ilan etti.

Hz.Bahaullah onun ünlü bilgisinden şöyle sözeder:

... Tanrı'ya yemin olsun, ona Tanrı bilgisi bahçelerinden en hafif bir esinti bile esmemiş, Tanrı hikmeti sınırlarının zerresi onun semtine selam vermemiştir. Kendisine ilmin gerçek manası söylenecek olsa, hemen altüst olur, varlığı temelinden sarsılır. Bu saçmalamalara rağmen, ne kadar da haddini aşan iddialara kalkışmış!

Subhanallah! Şaşıyorum onun sözlerine inanan ve böyle bir adamın gidişine ayak uyduran bu insanların aklına! Onlar fani toprakla avunarak Rablar Rabbi'ndan yüz çeviriyor, bülbülün ötüşünü ve gülün cemalini bırakarak karga ötüşüne ve kuzgun yüzüne hayran oluyorlar.(2)

Kur'an'ın bazı ayetlerini Hz.Bahaullah'ın harikulade açıklaması aşağı yukarı binikiyüz yıl önce Hz.Muhammed'in Hacı Mirza Kerim Hanı itham ettiğini göstermiş. Bununla ilgili Hz.Bahaullah'ın sözleri şöyle:

* Bu Levih'e daha sonraki ciltte değinilecektir.

Bu adamdaki ilim ve cehaletin, irfan ve imanın mahiyeti hakkında, herşeyi içeren Kitap'ta* bakınız ne buyrulmuştur: 'Zakkum † ağacı Esim'in‡ yiyeceğidir. Bu ayetten sonra araya başka sözler giriyor ve nihayet: 'Tat, sen gerçekten Aziz ve Kerim'sin' (*) buyuruluyor. Bakınız onun durumu o sağlam Kitapta nasıl açık açık bildirilmiştir. Unutmayın ki bu adam kendi kitabında, yapmacık bir tevazu göstererek, kendisi için 'Esime kul' demiştir: 'Kitap'ta Esim, sürüde aziz, isimde Kerim.§

Hacı Mirza Kerim Han birkaç kitap yazdı. Hepsisi de onu bilgisinden ötürü gururlu, aşırı derecede kendini beğenmiş, mağrur, gerçek anlayış ve mantıktan uzak bir kişi olarak sergilemektedir. Hz.Bab'ın Dini'ne merhametsizce düşmanlığının ana hatları bu kitaplarda göze çarpar. 1288 Hicri yılında (1873) Irak'taki İmamların türbelerini ziyarete giderken yolda öldü.

* Kur'an.

† Cehennemde biten acı meyveli ağaç.

‡ Günahkâr.

§ Kur'an XLIV 49 'Kerim' kelimesi anlam olarak Kur'an tefsircileri tarafından 'asil', 'şerefli' veya 'bol' verici olarak tefsir edilir. Fakat Hz.Bahaullah bu ayette bunun bir erkeğin adı olan Kerim'in vurgulanmak istenmiş olduğunu beyan etmektedir.

REFERANSLAR

GİRİŞ

I. Bahauallah Kitab-ı İkan, s.47.

BÖLÜM I: ZUHURUN DOĞUŞU

I. Bahauallah, Kurdun Oğlu Risalesi, s.20.

BÖLÜM 2: HZ.BAHAULLAH'IN SÜRGÜN YAŞAMI

I. Blomfield, The Chosen Highway, s.45.

2. Shogni Effendi, God Passes By, s.118.

3. Blomfield, The Chosen Highway, s.40.

4. Shoghi Effendi, God Passes By, s.185.

BÖLÜM 3: TANRI KELİMESİ

1. Baha'ullah, The Proclamation of Baha'ullah, s.57.

2. Shoghi Effendi, God Passes By, s.171.

3. Bihjatu's-Şudur, s.247.

4. Bahauallah, 'Ziyaretname' ve 'Uzun Namaz', birçok Bahai dua kitaplarında mevcuttur.

5. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi IXXIV.

6. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.107.

7. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IXXXIX.
8. Maşabih-i Hidâyat, vol, VI, s.446-7.
9. Baha'ullah, The Proclamation of Baha'ullah, s.57.
10. `Ahang-i Badı', vol. XXIV, no.7-8.
11. Hacı Muhammed-Tahir-i Malmiri'nin yayınlanmamış anılarından.

12. Aynı anılardan.

13. Muhadirat, vol. 1, s.453.

14. Asraru'l-Athar, vol. I, s.33.

15. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.24.

16. Star of the West, vol. XIV, s.114.

BÖLÜM 4: KALEM-İ ALA'NIN İLK PARILTILARI

I. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.47.

2. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IXIII, IXIV, ve IVI.
Cümlecikler.

3. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IVI.

4. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IXIII.

5. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IV.

6. Bahauallah, Kurdun Oğlu Risalesi, s.132 ve 134.

7. Shoghi Effendi, God Passes By, s.109.

BÖLÜM 5: IRAK'TA NAZİL OLAN LEVİHLER

1. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.113.

2. Kur'an'ı Kerim.

3. Shoghi Effendi, God Passes By, s.118.

4. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.113.

5. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.113.

6. Hz.Bahauallah'ın değindiği bir hadis, Kurdun Oğlu Risalesi, s.37.

7. Shoghi Effendi, God Passes By, s.120.

8. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.113.

9. Shoghi Effendi, The Advent of Divine Justice, s.65.

10. Aynı kitaptan, s.64.

11. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.115.

12. Bahauallah, 'Ahmet Levhi', birçok Bahai dua kitaplarında mevcuttur.

13. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.106-7.

14. Aynı Kitaptan, s.107.

15. Shoghi Effendi, God Passes By, s.133.

16. Aynı Kitaptan, s.138.

BÖLÜM 6: SAKLI SÖZLER

1. Bahauallah, Saklı Sözler, Arapça bölüme giriş.

2. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, C1İİİ.

3. Shoghi Effendi, The Advent of Divine Justice, s.28.

4. Bahauallah, Saklı Sözler, No.53, Farsça yazılan bölümden.

5. Aynı Kitaptan, Farsça bölümün kapanış sözleri.

6. Aynı Kitaptan, Bu paragrafta geçen sözler sırasıyla Arapça ve Farsça olarak: no.1 Arapça'dan, No.27 ve 57 Farsça'dan, No.12, 14 ve 32 Arapça'dan, No.32, 74, 82, 81 17, 64, 63, 53 ve 76 Farsça'dan alınmıştır.

7. Aynı Kitaptan, No.13, Arapça'dan.

8. Aynı Kitaptan, No.19, Farsça'dan.

9. Shoghi Effendi, God Passes By, s.238.

10. Bahauallah, Saklı Sözler, No.71, Farsça'dan.

11. Aynı Kitaptan, No.79, Farsça'dan.

12. Aynı Kitaptan, No.20 ve 48, Farsça'dan.

13. Aynı Kitaptan, No.77, Farsça'dan.

14. Hz.Abdülbaha tarafından yorumlanan ve bu paragrafta sözü edilen, O'nun Asraru'l-Athar'da, Vol. v, s.36-40 ve Ma'idiy-i Asamani, vol. II, s.37 de bulunan Levihlerinden alınmıştır.

15. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', included in The World Order of Baha'ullah, s.116.

BÖLÜM 7: İLK İNANANLARIN BAZILARI

1. Masabih-i Hidayat, vol. I, s.216.

2. 'Baha'i News and Reviews', İran Milli Ruhani Mahfili'nin yayınladığı Dergi, No.12, Eylül, 1948. Hadise Habib Taherzadeh tarafından kaleme alınmış.

3. Shoghi Effendi, God Passes By, s.143.

4. Molla Muhammed-Sadiq-i Khurasani is described by bay Nabil in The Memorials of the Faithful, s.5-8, and by Nabil in The Dawn-Breakers.

5. Makabih-i Hidayat, vol. I, s.446-9.

BÖLÜM 8: YEDİ VADI

1. Bahauallah, Yedi Vadi, s.26.

2. Aynı Kitapta, s.27.

3. Aynı Kitapta, s.30.

4. Aynı Kitapta, s.30.

5. Aynı Kitapta, s.30.

6. Aynı Kitapta, s.34.
7. Aynı Kitapta, s.34-41,42.
8. Blomfield, The Chosen Highway, s.166.
9. Bahauallah, Yedi Vadi, s.43.
10. Aynı Kitapta, s.43.
11. Aynı Kitapta. s.49.
12. Aynı Kitapta, s.46.
13. Shoghi Effendi, God Passes By, s.
14. Bahauallah, Dört Vadi, s.59-61'den alınma cümleler.

BÖLÜM 9: BAZI ÖNEMLİ LEVİHLER

1. Haji Muhammad-Tahir-i Malmiri'nin yayınlanmamış hatıralarından.
2. Baha'ullah, Prayers and Meditations bay Baha'ullah, No.184.
3. Aynı Kitapta, No.88.
4. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, XXIV.
5. Balyuzi, `Abdu'l-Baha, s.141.
6. Shoghi Effendi, `The Unfoldment of World Civilization', included in The World Order of Baha'ullah, s.168.
7. Aynı Kitapta, s.169.

8. Aynı Kitaptan.
9. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, IXXIV.
10. Star of the West, vol. XIV, s.112.
11. Haji Muhammed-Tahir'i Malmiri'nin yayınlanmayan anılarından.
12. Shoghi Effendi, God Passes By, s.248-9.
13. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah', The World Order of Baha'ullah, s.134.
14. Aynı Kitapta, s.135.
15. Nabil-i Azam, The Dawn-Breakers, s.367 (Brit.), s.496-8 (U.S.).
16. 'Baha'i News and Reviews', İnan Milli Ruhani Mahfili'nin yayınladığı Dergi, No.7, Aralık 1947. Bu hadise Bay Habib Taherzadeh tarafından yazılmıştır.
17. Shoghi Effendi, God Passes By, s.142.
18. Aynı Kitapta, s.144.
19. Aynı Kitap ve aynı sayfa.
20. Aynı Kitapta, s.141.
21. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, CXIII.
22. Kur'an, IV ayet 35.

23. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, XIV.
24. Bahauallah, Saklı Sözlere, No.51, Arapça.
25. Bahauallah, Kurduñ Oğlu Risalesi, s.52-3.
26. Aynı Kitapta, s.85-6.
27. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.

BÖLÜM 10: KİTAB-I İKAN

1. Khanidan-i-Afhan, s.25-6.
2. Aynı Kitapta, s.32-5.
3. Aynı Kitapta, s.42-3.
4. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.113.
5. Shoghi Effendi, God Passes By, s.138-9.
6. Daniel, XII-9.
7. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.5.
8. Aynı Kitapta, s.10.
9. Aynı Kitapta, s.11.
10. Aynı Kitapta, s.75-76.
11. Aynı Kitapta, s.15.
12. Aynı Kitapta, s.17-18.

13. Aynı Kitapta, s.19-22.
14. Aynı Kitapta, s.31.
15. Aynı Kitapta, s.32.
16. Aynı Kitapta, s.32.
17. Aynı Kitapta, s.33.
18. Aynı Kitapta, s.35.
19. Aynı Kitapta, s.39.
20. Aynı Kitapta, s.39.
21. Aynı Kitapta, s.39.
22. Aynı Kitapta, s.34.
23. Aynı Kitapta, s.25.
24. Aynı Kitapta, s.26 ve 27'den alınma.
25. Aynı Kitapta, s.28 ve 29'dan alınma.
26. Aynı Kitapta, s.28 ve 29'dan alınma.
27. Aynı Kitapta, s.47 ve 48'den alınma.
28. Aynı Kitapta, s.48.
29. Aynı Kitapta, s.49-50.
30. Aynı Kitapta, s.71.

31. Aynı Kitapta, s.11.
32. Aynı Kitapta, s.
33. Aynı Kitapta, s.81-82.
34. Aynı Kitapta, s.51.
35. Aynı Kitapta, s.62.
36. Aynı Kitapta, s.53.
37. Aynı Kitapta, s.53.
38. Aynı Kitapta, s.67.
39. Aynı Kitapta, s.86.
40. Aynı Kitapta, s.67.
41. Aynı Kitapta, s.86.
42. Aynı Kitapta, s.96.
43. Aynı Kitapta, s.88-89.
44. Aynı Kitapta, s.92-39.
45. Aynı Kitapta, s.90.
46. Aynı Kitapta, s.98-99.
47. Aynı Kitapta, s.101-102.
48. Aynı Kitapta, s.108.

49. Aynı Kitapta, s.106-107.

50. Aynı Kitapta, s.107.

51. Aynı Kitapta, s.43-4.

52. Aynı Kitapta, s.80.

53. Aynı Kitapta, s.112.

54. Aynı Kitapta, s.112.

55. Aynı Kitapta, s.30.

BÖLÜM II. DİĞER BAZI İLK MÜMİNLER

I. Khanidan-i-Afnan, s.111-12.

2. Shoghi Effendi, The World Order of Baha'ullah, s.17.

3. Nabil-i-A'zam, The Drawn Breakers, Önsöz'den.

4. Shoghi Effendi, God Passes By, s.135.

5. Aynı Kitapta, s.137.

BÖLÜM 12: HZ.BAHAULLAH'IN YAKLAŞAN AÇIKLAMASI.

I. Shoghi Effendi, God Passes By, s.360.

2. Downsend, Christ And Baha'ullah, 8. bölümden.

3. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.

BÖLÜM 13: DOSTLAR VE DÜŞMANLAR

1. Masabih-i-Hidayat, vol. II, s.

2. Aynı Kitapta, s.504-6.

BÖLÜM 14: KUTSAL DENİZCİ LEVHİ

1. Shohg Effendi, God Passes By, s.147.

2. British Baha'i Prayers.

3. Aynı Kitapta, s.51-7.

4. Shoghi Effendi, The Advent of Divine Justice, s.64.

5. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah, included in the World order of Baha'ullah, s.111.

BÖLÜM 15: MİRZA YAHYA VE İSFAHAN'LI SEYİT MUHAMMED

1. Bahauallah, Kurdun Oğlu Risalesi, s.138.

2. Aynı Kitapta, s.137-9.

3. Aynı Kitapta, s.131-2.

BÖLÜM 16: HZ.BAHAULLAH'IN RIZVAN
BAHÇESİNDE EMRİNİ AÇIKLAMASI

1. Risaliy-i-Ayyam-ı Tis'ih, s.330.
 2. Shoghi Effendi, God Passes By, s.149.
 3. Aynı Kitapta, s.154.
 4. Bahauallah, Kitab-ı İkan, s.33.
 5. Nabil-i-A'zam, The Dawn Breakers, s.471-2.
 6. Bahauallah, Kitab-ı İkan.
 7. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, 5.
 8. Shoghi Effendi, God Passes By, s.153.
 9. Aynı Kitapta, s.154.
 10. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, XIV.
 11. Baha'ullah, Prayers and Meditations by Baha'ullah,
No.178.
 12. Bahauallah, Bahauallah'ın Sesi, CXİİX.
 13. Aynı Kitapta, CXIV.
 14. Shoghi Effendi, God Passes By, s.155.
- BÖLÜM 17: İSTANBUL'A YOLCULUK
1. Shoghi Effendi, God Passes By,s.156.

2. See `Abdu'l-Baha, Memorials of the Faithful, s.145-7.
3. Aynı Kitapta, s.77-9.
4. Aynı Kitapta, s.23-5.
5. Aynı Kitapta, s.57-9.
6. Aynı Kitapta, s.58-61.
7. Aynı Kitapta, s.94-5.
8. Aynı Kitapta, s.38-41.
9. Aynı Kitapta, s.36-8.
10. Aynı Kitapta, s.156-8.
11. Haji Muhammed-Tahir-i-Malmiri.
12. Shoghi Effendi, God Passes By,s.157-8.

BÖLÜM 18: 'TANRI'NİN GÖNDERECEĞİ KİMSE'

- I. Shoghi Effendi, God Passes By, s.57.
2. Aynı Kitapta, s.30.
3. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.101.
4. Aynı Kitapta, s.100.
5. Shoghi Effendi, God Passes By, s.29.

6. Shoghi Effendi, `The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.101.

7. Shoghi Effendi, God Passes By, s.30-1.

8. Aynı Kitapta, s.29.

9. Aynı Kitapta ve aynı sayfada.

10. Aynı Kitapta ve aynı sayfada.

11. Aynı Kitapta ve aynı sayfada.

12. Aynı Kitapta ve aynı sayfada.

13. Aynı Kitapta, s.29-30.

14. Shoghi Effendi, `The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.100.

15. Aynı Kitapta, s.146-7.

16. Aynı Kitapta, s.101.

17. Aynı Kitapta ve aynı sayfada.

18. Shoghi Effendi, God Passes By,s.93-9.

19. Mufavazat-ı Abdülbaha, XLI.

20. Shoghi Effendi, `The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.111.

21. Shoghi Effendi, `The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.202-3.

22. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.103-4.

23. Shoghi Effendi, The Promised Day is Come, s.6.

24. Shoghi Effendi, 'The Dispensation of Baha'ullah, included in The World Order of Baha'ullah, s.101.

25. Shoghi Effendi, God Passes By, s.285.

EKLEME I: MİRZA AĞA CAN

I. Dr. Yunis Khan, Khatirat-i-Nuh-Saliy-i'Akka, s.89-90, Yazar'ın hayatı ile ilgili bilgi için The Baha'i World, Cilt XII, s.679-81 bakınız.

2. Aynı Kitapta, s.54-6.

3. Aynı Kitapta, s.84-85.

EKLEME II: VAHİD

I. Nabil-i-A'zam, The Dawn Breakers, s.122-3.

2. Haji Muhammed-Tahir-i-Malmiri, Tarikh-i-Shuhaday-i-Yazd, s.5.

3. Nabil-i-A'zam, The Dawn Breakers.